

TER ADVISERING

Aan de Minister

10.2.e

10.2.e

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Auteur

10.2.e

Datum

12 maart 2019

Kenmerk

DGBI-DR / 19068464

BHM

19073596

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Besluitvorming gebruik tijdsvakken in NPR

Parafenroute

DG GB

10.2.e

WJZ, coördinerend jurist

10.2.e

GB, MT-lid

10.2.e

FEZ, MT-lid

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

Op dit moment ontbreekt in Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) duiding over of gebruik moet worden gemaakt van zogeheten 'tijdsvakken'. Door gebruik te maken van 'tijdsvakken', kan bij het bepalen van versterkingsmaatregelen rekening worden gehouden met de afbouw in gaswinning. De versterkingsoperatie ondervindt hinder van deze onduidelijkheid. Een beslissing over toepassing is nodig, de vraag is wie deze beslissing neemt; u als minister van EZK of het nog op te richten Tijdelijk Instituut Versterkingsopgave.

Advies

U wordt geadviseerd om deze beslissing te nemen vooruitlopend op de oprichting van het Tijdelijk Instituut Versterkingsopgave.

Kernpunten

- Het Nederlands Normalisatie Instituut biedt (voor het eerst) de mogelijkheid om rekening te houden met de afbouw in gaswinning bij het bepalen van versterkingsmaatregelen met de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) middels zogenoemde tijdsvakken, maar schrijft dit niet verplicht voor.
- De impact van deze keuze is potentieel groot. Bestuurlijk is afgesproken de versterking uit te voeren tegen zo actueel mogelijke inzichten. Aangezien de beoordelingscapaciteit groter is dan de uitvoeringscapaciteit, neemt de kans toe dat het seismische dreiging bij het bepalen van versterkingsmaatregelen achterhaald is op het moment dat de versterking van een gebouw wordt opgeleverd (de invoer voor berekeningen wordt 'vastgekleit'). Al dan niet rekening houden met de afbouw in gaswinning kan voor specifieke gebouwen het verschil betekenen tussen wel of niet (ingrijpend) versterken. Met het gebruik van tijdsvakken kan in de beoordeling rekening worden gehouden met het moment van oplevering de versterking. Tevens verkleint deze beslissing het verschil in uitkomst tussen Hazard and Risk Assessment (HRA) en de NPR.

Ontvangen BBR

laten we waken
met ~~bed~~ rekenen, en dus
ontwerpen ~~na~~ op basis van
de seismiciteit die hoort
bij de gaswinning op het verwachte
moment van vasten

maar laten we ook wel
een zekere margin aanhouden,
dus bv we waken met
80% van de reductie tussen
het beoogde moment en het
verwachte vastenmoment.

- Een eenduidige beslissing is nodig, maar blijft momenteel uit. NEN beschouwt deze keuze als invoerparameter voor de NPR waarvoor ingenieursbureaus individueel keuzes maken. Ingenieursbureaus handelen niet of conservatief. Oorzaak is dat zij juridisch aansprakelijk zijn voor het gegeven versterkingsadvies, terwijl voor hen geen zekerheid bestaat dat de afbouw in gaswinning verloopt conform basispad, noch dat de snelheid van de versterkingsopgave overeenkomstig de bestuurlijke ambities wordt verwezenlijkt. Beide zijn afhankelijk van beleidsmatige/politieke besluiten.
- Om voortgang in het versterkingsproces te bewerkstelligen is als tijdelijke oplossing vanuit EZK aan het CVW opgedragen om elk gebouw met meerdere tijdsvakken door te rekenen. Zodoende kan nadat helderheid bestaat over het gebruik van tijdvakken, de uitkomst direct worden geïmplementeerd. Wij ontvangen wisselende signalen hoe hiermee wordt omgegaan. Vanwege de juridische aansprakelijkheid die ingenieursbureaus dragen voor hun versterkingsadvies, is er ondanks deze opdracht niet de garantie dat bureaus alle tijdsvakken even grondig berekenen.
- Het is onwenselijk deze situatie langer in stand te houden, gegeven dat de onduidelijkheid daarmee voort blijft bestaan en de tijdelijke oplossing extra beoordelingscapaciteit vraagt.
- De vraag is of u een besluit wilt nemen of dat u dit besluit wilt voorleggen aan het Tijdelijk Instituut Versterkingsopgave: TIVO.
 - Een besluit op dit onderwerp hangt samen met het risicobeleid en het tempo van versterking. Beiden vallen onder uw verantwoordelijkheid. Tevens is het vraagstuk gerelateerd aan de afbouw in gaswinning. U neemt daarover besluiten.
 - Daarentegen verwacht de regio dat in het kader van de bestuurlijke afspraken van 11 maart, het (nog op te richten) TIVO keuzes maakt in de wijze waarop de veiligheid wordt beoordeeld. Ingeschat wordt dat het nog enige weken/maanden duurt voordat het TIVO operationeel in staat is hierin een afweging te maken. Dit leidt ertoe dat langer onzekerheid blijft bestaan over dit vraagstuk, hetgeen verstorend kan werken in de uitvoering. Dit is onwenselijk.

Toelichting

- De Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) wordt benut om te bepalen of een gebouw voldoet aan de norm voor het individueel risico van 10^{-5} per jaar en eventueel daartoe benodigde versterkingsmaatregelen. Als invoer voor deze berekeningen gebruiken ingenieursbureaus een (tevens) door het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) ontwikkelde webtool met de seismische dreiging per locatie.
- Met de webtool kan rekening worden gehouden met de afbouw in gaswinning in de termijn tussen het moment van beoordeling en het moment van de daadwerkelijke oplevering van versterkingsmaatregelen. De webtool kent daartoe drie tijdvakken, welke overeenkomen met de belangrijkste periodes in het basispad: 2018-2020, 2020-2023 en 2023-2027.
- In het Mijraadadvies (2018) is door NEN inzichtelijk gemaakt dat het gebied waar versterkingsmaatregelen getroffen moeten worden voor verschillende type gebouwen (fors) afneemt met de afbouw in gaswinning. Kans is reëel dat rekening houden met de afbouw in gaswinning en termijn tussen beoordeling

en daadwerkelijke versterking het verschil betekent tussen wel of geen (ingrijpende) versterkingsmaatregelen.

- NEN geeft niet aan of het verplicht is rekening te houden met de afbouw in gaswinning. NEN beschouwt de keuze in de te hanteren tijdsvakken als een invoerparameter waarvoor ingenieurbureaus individueel keuzes maken, voor zover daar vanuit het bevoegd gezag geen nadere aanwijzing of instructie aan ten grondslag ligt. Dit is op dit moment niet het geval. NEN signaleert wel dat gebruikers vragen hebben over hoe de tijdsvakken gebruikt moeten worden. Centrale vraag is of bij de beoordeling (van noodzaak tot versterken als ook bij het bepalen van versterkingsmaatregelen) uitgegaan moet worden van de seismische dreiging die optreedt op het moment dat de beoordeling wordt gestart (de huidige werkwijze), of het moment dat een versterkt gebouw wordt opgeleverd.
- Ook ingenieurbureaus nemen hierin geen besluit. Ingenieurbureaus zijn juridisch aansprakelijk voor hun versterkingsadvies. Dit leidt ertoe dat men geen uitgangspunten hanteert waar geen inhoudelijke dan wel juridische dekking voor bestaat. Dit heeft tot gevolg dat:
 - (sommige) ingenieurbureaus terughoudendheid zijn om bij de beoordeling rekening te houden met de afbouw in gaswinning en/of doorlooptijd van de versterkingsopgave;
 - mogelijk (grote) verschillen in uitkomst kunnen ontstaan tussen beoordelingen die door verschillende ingenieurbureaus worden uitgevoerd;
 - mogelijk meer woningen op korte termijn als 'te versterken' worden bestempeld dan nodig is wanneer het moment van daadwerkelijke versterking uitgangspunt is.
- Dit is onwenselijk omdat:
 - bewoners gelijk behandeld moeten worden;
 - onjuiste verwachten bij bewoners voorkomen moeten worden;
 - de reeds beperkte beoordeling- en uitvoeringscapaciteit optimaal ingezet moet worden.
- Op dit moment wordt daarom door het CVW, op verzoek van EZK, elk gebouw met meerdere tijdsvakken doorgerekend. Zodoende wordt diversiteit in uitkomsten voorkomen en kan nadat helderheid bestaat over het gebruik van tijdsvakken, de uitkomst direct worden geïmplementeerd. Dit vraagt extra beoordelingscapaciteit.
- Nadat helder is wie een besluit neemt, wordt het besluit nader voorbereid. NEN zal hierbij worden gevraagd - waar nodig - inzicht te geven in de consequenties van de keuze in tijdsvakken. Er wordt vervolgens een antwoordbrief voor NEN en een Kamerbrief opgesteld. Mocht u deze keuze aan het (T)IVO over willen laten, is beoogd NEN hiervan op de hoogte te stellen. In de taakomschrijving van het TIVO wordt dan opgenomen dat dit bij de taken van het TIVO hoort.

TER ADVISERING

Aan de Minister

Project DG Groningen
Bovengronds
Groningen Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

10 april 2019

Kenmerk

PDGB-GB / 19095834

Bhm

19097497

Kopie aan

Bijlage(n)

3

nota

Toepassing van tijdvakken bij constructieve analyses

Parafenroute

DG GB

10.2.e

GB, MT-lid

10.2.e

WJZ, coördinerend jurist

10.2.e

FEZ, MT-lid

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

Op 10 april heeft Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) u bijgevoegde brief gestuurd. NEN wenst duidelijkheid over hoe in de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) rekening moet worden gehouden met de veranderende seismische belasting in de tijd; de zogeheten 'tijdvakken'. U heeft aangegeven hierin zelf een keuze te willen maken. Middels een brief aan de Tweede Kamer kunt u uw keuze kenbaar maken. Aanvullend kunt u NEN een afschrift van deze brief sturen.

Advies

U wordt geadviseerd:

- te besluiten om te werken met tijdvakken;
- te besluiten dat bij het bepalen van versterkingsmaatregelen uitgegaan wordt van het seismische belastingniveau op het moment van oplevering;
- om deze besluiten via bijgaande brief aan de Tweede Kamer kenbaar te maken en aan NEN de gevraagde duidelijkheid te geven.

In het regulier overleg Groningen kan besproken worden wanneer deze brieven worden verstuurd in relatie tot de brief over de beleidsregel. De huidige brief is opgesteld ervan uitgaande dat de beleidsregel als eerste wordt verstuurd.

Kernpunten

- U heeft aangegeven te willen werken met tijdvakken, zodat bij het bepalen van versterkingsmaatregelen gerekend wordt met de optredende seismische belasting op het moment van oplevering van de versterkingsmaatregelen.
- In bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer wordt aangegeven dat:
 - Op 11 maart 2019 bestuurlijk is afgesproken dat een onafhankelijk instituut bepaalt welke versterkingsmaatregelen redelijk zijn, inclusief een globale tijdspanne (in jaarschijven) waarbinnen een gebouw versterkt moet zijn. Dit maakt het noodzakelijk dat (mede voor bewoners) inzicht bestaat in het effect van de afbouw in gaswinning voor te nemen versterkingsmaatregelen. Bij het bepalen of een gebouw op norm is moet voortaan met drie tijdvakken gerekend worden.

Ontvangen BBR

11.1

Kenmerk
PDGB-GB / 19095834

- o Daar waar versterkingsmaatregelen nodig zijn, volgt dat een gebouw op norm moet zijn na oplevering van de toegebrachte versterkingsmaatregelen. Dit betekent dat bij het vaststellen van een definitief ontwerp uitgegaan wordt van de seismische belasting die volgt uit het tijdvak waarin de versterkingsmaatregelen worden opgeleverd (aannemer gereed – het moment van ingebruikname).
- o Op 15 februari 2019 is bestuurlijk afgesproken dat het versterkingsadvies wordt gebaseerd op de meest recente kennis t.a.v. seismische dreiging. Daar waar dit gezien de beperkte beoordelingscapaciteit leidt tot een lange periode tot aan het daadwerkelijke versterken, zullen versterkingsmaatregelen voor beperkte duur effect hebben. De bewoner dient hiervan kennis te kunnen nemen en daar waar de bewoner dat wenst, zelf af te wegen of de versterkingsmaatregelen alsnog gewenst zijn.
- U heeft aangeven een zekere marge te willen hanteren bij het gebruik van tijdvakken. Dit is met NEN besproken, maar blijkt technisch complex en zeer lastig uitvoerbaar. De NEN-commissie heeft in 2018 besloten de huidige seismische belastingen goed te keuren.
- Ervan uitgaande dat de brief over de beleidsregel op korte termijn wordt verstuurd, is aangenomen dat de brief over de tijdvakken later wordt verzonden. Na uw instemming op de brief, zal voorafgaand aan verzending van de brief contact worden gezocht met de regio om met hen af te stemmen dat deze brief wordt verstuurd.
- De vraag of u het besluit over de NPR tijdvakken inderdaad na de brief over de beleidsregel wilt verzenden, hangt af van de timing van de beleidsregel. Argumenten voor verzending na de brief over de beleidsregel zijn:
 - o Dit voorkomt dat de beleidsregel onnodig vertraging oploopt. De keuze voor tijdvakken ligt potentieel gevoelig in de regio hetgeen het proces rondom de beleidsregel kan belemmeren.
 - o Op een later moment kan worden besloten over opname van de tijdvakken in de beleidsregel.Argumenten voor verzending voorafgaand aan brief over beleidsregel zijn:
 - o Onzeker is hoe snel de brief over de beleidsregel verstuurd wordt. Naarmate de tijd verstrijkt is het lastiger uitlegbaar dat u in plaats van de Tijdelijke Commissie Versterken (TCV) een keuze maakt.
 - o Het is van belang ons te verzekeren dat de contracten die CVW op korte termijn met de markt sluit uitgaan van tijdvakken.

Toelichting

- De beslissing om tijdvakken te hanteren verkleint het verschil in uitkomst tussen Hazard and Risk Assessment (HRA) en de NPR.
- Het gebruik van tijdvakken zal inzichtelijk maken dat de versterkingsopgave afneemt naarmate de gaswinning verder wordt afgebouwd. Hoewel dit een logisch gevolg betreft, kan in de beeldvorming de onjuiste indruk worden gewekt dat er een incentive voor de Rijksoverheid bestaat om de versterkingsopgave te rekken totdat geen versterking meer nodig is. Tegen deze beeldvorming kan worden ingebracht dat met het besluit om de gaswinning uit het Groningenveld op de kortst mogelijke termijn te

beëindigen, het kabinet expliciet heeft beoogd de veiligheid te borgen door de versterkingsnoodzaak tot haalbaarder proporties terug te brengen.

- Het Centrum Veilig Wonen (CVW) heeft mondeling aangegeven dat het rekenen met drie tijdsvakken voor de veel gebruikte 'NLPO-berekeningen' weinig extra werk vergt (orde grootte één of anderhalve dag extra per gebouw). Voor de beperkt gebruikte uitgebreidere 'NLTH-berekening' kan dit wel veel extra tijd vergen (weken). Het CVW heeft mondeling aangegeven dat voorzien wordt dat 'NLTH-berekeningen' veelal betrekking hebben op panden waar pas na 2020 de uitvoering kan starten. Gegeven het feit dat de webtool drie tijdvakken kent (2018-2020, 2020-2023 en 2023-2027) is in de brief aanvullend opgenomen dat voor gebouwen die pas na 2020 kunnen worden versterkt met twee tijdsvakken gerekend wordt.

11.1

> Retouradres Postbus 20401 Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Bezoekadres

Bezuiderhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk

PDGB-GB / 19095348

Datum

Betreft Toepassing van tijdvakken bij constructieve analyses

Geachte Voorzitter,

Het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) ontwikkelt de Nederlandse Praktijk Richtlijn 9998 (NPR). Deze richtlijn wordt bij de versterkingsopgave benut om vast te stellen of een gebouw voldoet aan de norm voor het individueel risico. Hiertoe wordt de sterkte van een gebouw vergeleken met de seismische belasting, die gekoppeld is aan de afbouw van de gaswinning. In het geval dat versterkingsmaatregelen nodig zijn, kan met de NPR getoetst worden of deze maatregelen afdoende zijn.

NEN heeft mij op 10 april 2019 een brief gestuurd waarin NEN aangeeft dat meer houvast gewenst is over hoe bij toepassing van de NPR rekening moet worden gehouden met de veranderende seismische belasting in de tijd. Vanuit mijn bij wet vastgestelde zorgplicht voor de veiligheid wens ik deze duidelijkheid te geven. Met deze brief informeer ik u over het verzoek en hoe ik hiermee wens om te gaan.

Verzoek tot duiding vanuit NEN

In aanvulling op de publicatie van de NPR 9998:2018 zijn op 21 december 2018 door NEN de nieuwste inzichten ten aanzien van de seismische dreiging gepubliceerd in een webtool¹. De webtool wordt bij het bepalen van versterkingsmaatregelen door constructeurs gebruikt om te bepalen van welke seismische dreiging op een zekere locatie sprake is. De seismische dreiging is daarbij gekoppeld aan de afbouw van de gaswinning. De webtool kent daartoe drie tijdvakken, welke volgen uit en overeenkomen met de belangrijkste periodes in de afbouw van de gaswinning conform het basispad (Kamerstuk 33529, nr. 457): 2018-2020, 2020-2023 en 2023-2027.

NEN signaleert dat bij het gebruik van de webtool vragen ontstaan over het eenduidig toepassen van deze tijdvakken. Om een eenduidige toepassing van de tijdvakken door gebruikers van de webtool te borgen is houvast over de toepassing van tijdvakken gewenst. Volgens NEN is het hierbij vooral van belang dat eenduidig vast komt te staan met welk tijdvak gebruikers op enig moment

¹ <http://seismischekrachten.nen.nl>

behoren te rekenen. Het betreft volgens NEN vragen over of gebruikers uit moeten uitgaan van de belasting volgens het tijdvak overeenkomstig met het moment dat de analyse wordt uitgevoerd, of dat gebruik moet worden gemaakt van het tijdvak waarin de geanalyseerde woning geacht wordt te zijn versterkt ('aannemer-gereed') en opgeleverd aan de bewoner. Helderheid over de juiste toepassing is nodig.

NEN verwijst hierbij naar het door NEN onder de Mijnraad gegeven advies, waarin is aangegeven dat de afbouw van gaswinning effect heeft op de te nemen versterkingsmaatregelen. Tijdsvakken geven - aanvullend op de Hazard and Risk Assessment - een indicatie tot wanneer bij een gebouw versterkingsmaatregelen nodig zijn, gegeven de afbouw van in gaswinning.

Vervolgproces versterkingsopgave

Op 11 maart 2019 zijn bestuurlijk de uitgangspunten vastgesteld voor de governance van de versterkingsaanpak (Kamerstuk 33529, nr. 587). Afgesproken is dat het uitgangspunt blijft dat de bewoner/eigenaar het laatste woord heeft over de versterking van zijn woning, met uitzondering van acuut onveilige situaties. Het versterkingsbesluit van een gebouw zal in nauwe samenspraak met de bewoner/eigenaar tot stand komen. Besloten is dat dit in de praktijk betekent dat voor een gebouw door de Tijdelijke Commissie Versterken (TCV) wordt bepaald welke versterkingsmaatregelen geschikt en redelijk zijn, inclusief een globale tijdspanne (in jaren) waarbinnen het gebouw op basis van veiligheid versterkt moet zijn (PM Kamerstuk beleidsregel). Het is aan de bewoner/eigenaar om binnen de randvoorwaarde van veiligheid keuzes te kunnen maken. Zowel voor de bewoner als TCV is het dus noodzakelijk dat er inzicht bestaat in wat het effect van de afbouw in gaswinning voor hun woning betekent. Ik bepaal dan ook dat voor drie tijdsvakken berekend moet worden of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet. Voor gebouwen die pas na 2020 kunnen worden versterkt geldt dat met twee tijdsvakken gerekend wordt.

Daar waar versterkingsmaatregelen nodig zijn, volgt dat het gebouw op norm moet zijn na oplevering van de toegebrachte versterkingsmaatregelen. Dit betekent dat bij het vaststellen van een versterkingsbesluit uitgegaan moet worden van de seismische belasting die volgt uit het tijdvak waarin de versterkingsmaatregelen worden opgeleverd (aannemer gereed - het moment van ingebruikname).

Aandachtspunt is dat de opnamecapaciteit groter is dan de beoordelingscapaciteit. Op 15 februari 2019 (Kamerstuk 33529, nr. 581) is bestuurlijk afgesproken dat in de communicatie naar bewoners heel duidelijk wordt uitgelegd dat het versterkingsbesluit (lang) op zich kan laten wachten en dat dit besluit wordt gebaseerd op de meest recente kennis t.a.v. seismiciteit.

→
→
4→
→
→
→
→

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Daar waar de beperkte beoordelingscapaciteit ertoe leidt dat versterkingsmaatregelen voor beperkte duur effect hebben, dient de bewoner hiervan kennis te kunnen nemen en waar de bewoner dat wenst zelf een afweging te kunnen maken of de versterkingsmaatregelen gewenst zijn.

Ons kenmerk
PDGB-GB / 19095348

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Nederlands Normalisatie Instituut

10.2.e
Vlinderweg 6
2623 AX DELFT

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Groningen Bovengronds

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

10.2.e

Datum

Betreft Toepassing van tijdvakken bij constructieve analyses

Geachte 10.2.e,

Dank voor uw brief van 10 april jongstleden. In uw brief geeft u aan dat meer houvast gewenst is over hoe bij toepassing van de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) rekening moet worden gehouden met de veranderende seismische belasting in de tijd. Vanuit mijn bij wet vastgestelde zorgplicht voor de veiligheid wens ik deze duidelijkheid te geven, zowel richting u en uw organisatie als ook richting derde belanghebbenden.

Ik acht het gebruik van tijdsvakken die gerelateerd zijn aan het basispad passend. Uit bestuurlijke afspraken die ik op 11 maart 2019 met regionale bestuurders heb gemaakt, volgt dat voortaan de Tijdelijke Commissie Versterken (TCV) een normbesluit zal nemen (zie ook **PM Kamerstuk beleidsregel**). Dit betekent dat zij voor elke woning zal bepalen welke versterkingsmaatregelen geschikt en redelijk zijn, inclusief een globale tijdspanne (in jaarschijven) waarbinnen het gebouw op basis van veiligheid versterkt moet zijn. Dit maakt het noodzakelijk dat voor drie tijdsvakken berekend wordt of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet. Voor gebouwen die pas na 2020 kunnen worden versterkt geldt dat met twee tijdsvakken gerekend wordt.

Daar waar versterkingsmaatregelen nodig zijn, volgt dat het gebouw op norm moet zijn na oplevering van de toegebrachte versterkingsmaatregelen. Dit betekent dat bij het vaststellen van een definitief ontwerp uitgegaan moet worden van de seismische belasting die volgt uit het tijdvak waarin de versterkingsmaatregelen worden opgeleverd (aannemer gereed – het moment van ingebruikname).

Aandachtspunt is dat de opnamecapaciteit groter is dan de beoordelingscapaciteit. Op 15 februari 2019 is bestuurlijk afgesproken dat in de communicatie naar bewoners heel duidelijk wordt uitgelegd dat het versterkingsbesluit (lang) op zich kan laten wachten en dat dit versterkingsbesluit wordt gebaseerd op de meest recente kennis ten aanzien van de seismische belasting. Daar waar de beperkte beoordelingscapaciteit ertoe leidt dat versterkingsmaatregelen voor beperkte duur effect hebben, dient de bewoner hiervan kennis te kunnen nemen en waar de

Ons kenmerk

PDGB-GB / 19096357

Uw kenmerk

RvT/gk/20190410

Bijlage(n)

1

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

**Project DG Groningen
Bovengronds**
Groningen Bovengronds

Ons kenmerk
PDGB-GB / 19096357

bewoner dat wenst zelf een af weging te kunnen maken of de
versterkingsmaatregelen gewenst zijn.

Bijgaand stuur ik u de brief die ik naar de Tweede Kamer heb gestuurd over dit
onderwerp. Deze brief kunt u waar gewenst benutten om de gebruikers van de
NPR te informeren.

Hoogachtend,

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

Van: 10.2.e
10.2.e

Cc: 10.2.e 10.2.e

Onderwerp: Pakket fase 1
Datum: maandag 6 mei 2019 22:46:27
Bijlagen: [1a. Beleidsregel versterken - versie 2 mei schoon.docx](#)
[1b. Toelichting beleidsregel versterken 2 mei schoon.docx](#)
[2. Doorlopende versie instellingsbesluit SCHOON - versie 1 mei 2019.docx](#)
[3. IBOV+ versie 6 mei 2019.docx](#)
[4. SOK concept 20190425.docx](#)
[5. MEMO Aansturing CVW.docx](#)

10.2.e allen,

Hierbij stuur ik de meest actuele set van de stukken zoals we die ter afstemming rondsturen. Ik geef per stuk aan wat de status is, daarna hoe de afstemming verloopt.

1. **Besluit Versterken:** Bevat nog drie beperkte PM's: laatste opmerkingen regio nog te verwerken, artikel 6 wordt aangepast aan wensen SodM en in de toelichting wordt nog geschaafd aan de monumenten.
2. **Instellingsbesluit NCG:** Bijgaand een schone versie. Mag nog kritisch op meegelezen worden.
3. **IBOV+:** Op één operationeel uitzoekpuntje na is deze af. Landsadvocaat kan zich er goed in vinden.
4. **SOK:** Work in progress.
5. **Memo aansturing CVW:** Beschrijft de samenhang der dingen, bedoeld als toelichting voor de fase van afstemming waarin we ons nu bevinden.

SodM, FIN en BZK krijgen (of hebben al gekregen) deze set, de regio een gedeelte:

- Als het SodM nog vragen heeft, zullen we die beantwoorden.
- Voor FIN en BZK geldt dat 10.2.e en ik hen morgen een toelichting geven, omdat er nog financiële vragen waren. Die zijn overigens eenvoudig te beantwoorden, want aan de financiële afspraken tussen Staat en NAM verandert niets.
- De regio ontvangt, aanvullend aan het Besluit dat de regio al gehad heeft, het memo. De overeenkomsten krijgt de regio niet, omdat het uitlekgevaar te groot is. Het lijkt logisch het Instellingsbesluit NCG ook te delen met de NCG. 10.2.e licht de stand van zaken donderdag tijdens het Opdrachtgeversoverleg NCG toe.
- NAM en CVW hebben alle stukken m.u.v. het memo.

Aanpassing van het **Mandaatsbesluit** van de NCG proberen we tussen de bedrijven door ook te regelen (zo nodig gebruiken we terugwerkende kracht).

De minister krijgt uiteraard een complete set a.s. woensdag inclusief de **Kamerbrief** en een **spreeklijn** voor in de MR. Idealiter kunnen we de minister aangeven dat FIN en BZK akkoord zijn. Morgen einde dag volgt de nota in concept, woensdag voor medeparaaf (WJZ, FEZ, NCG, RVO). De nota zal geen verrassingen bevatten.

Het meeste resterende werk ligt in de SOK. Er vindt overleg plaats tussen NCG en CVW. Morgen einde dag zullen we t.b.v. het gesprek van woensdag van 10.2.e met CVW een update sturen.

Groet,

10.2.

TER ADVISERING

Aan de Minister

11.1

Project DG Groningen
Bovengronds

Groningen Bovengronds

Auteur

0.2.e

Datum

7 mei 2019

Kenmerk

PDGB-GB / 19119651

Bhm: 19120913

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Besluit versterken Groningen en aansturing CVW

Parafenroute

SG

10.2.e

DG GB

10.2.e

NCG

10.2.e

WJZ, directeur

10.2.e

GB, MT-lid

10.2.e

FEZ, MT-lid

10.2.e

RVO

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

Op 11 maart jl. is in bestuurlijk overleg tussen de provincie Groningen, de betrokken gemeenten en de ministers van EZK en BZK overeenstemming bereikt over de uitgangspunten van de publieke aansturing van de versterkingsoperatie in het Groningse aardbevingsgebied en de daarbij passende verdeling van rollen en taken tussen het Rijk (EZK en BZK) en de gemeenten, en het toezicht daarop door het SodM.

Deze afspraken zijn vastgelegd in 4 documenten (allen bijgevoegd):

1. een Besluit versterking gebouwen Groningen waarmee onder meer de Tijdelijke Commissie Versterking (TCV) wordt ingesteld;
2. een aangepast Instellingsbesluit voor de NCG als voorloper van de uitvoeringsorganisatie;
3. Een overeenkomst met NAM voor verder op afstand plaatsen van NAM;
4. een Samenwerkingsovereenkomst tussen de uitvoeringsorganisatie NCG en het CVW die, samen met de overeenkomst onder 3, rechtstreekse aansturing van het CVW door de NCG borgt.

Met deze nota informeren wij u over deze vier documenten. Aan de MR wordt gevraagd in te stemmen met het oprichten van een commissie en een Kamerbrief waarmee de ministers van EZK en BZK de Tweede Kamer zullen informeren, zodra de achterliggende besluiten en overeenkomsten zijn afgerond. Naar verwachting is dat in de loop van volgende week (rond 15 mei). Ter voorbereiding op de MR van 10 mei ontvangt u een aparte nota met spreektekst en de Kamerbrief.

Ontvangen BBR

Advies

Akkoord gaan met:

1. Het Besluit Versterken Gebouwen Groningen;
2. Het Instellingsbesluit NCG;
3. De Tijdelijke Overeenkomst Operationalisering Aansturing Versterkingsoperatie tussen de Staat en de NAM, alsook de SG mandateren zo nodig namens u te tekenen;
4. Mandaat voor de SG om de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Staat, NCG en het CVW af te ronden en deze namens u te tekenen.

Toelichting

Leeswijzer: deze nota gaat eerst uitgebreid in op het Besluit versterken Groningen (onderdeel 1), daarna in onderdeel 2 op de aansturing van het CVW, waarin het Instellingsbesluit en de overeenkomsten aan de orde komen.

1. Besluit versterken Groningen

a. Inhoud

Het Besluit versterken gebouwen Groningen heeft een gemengd karakter. Het bestaat deels uit een beleidsregel, waarmee de minister invulling geeft aan zijn wettelijke taak om versterkingsmaatregelen te nemen voor gebouwen, een instellingsbesluit voor een onafhankelijke commissie die vaststelt wat nodig is voor de veiligheid en de processtappen die worden doorlopen om de versterking van een gebouw aan te pakken. Dit besluit loopt vooruit op een wettelijke regeling die voorzien is in 2020.

Het besluit is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- publieke aansturing van de versterking van gebouwen; ✓
- onafhankelijk oordeel over wat nodig is voor de veiligheid; ✓
- regie op planning en uitvoering in de regio;
- eigenaar zo nauw mogelijk betrokken en in principe het laatste woord over eigen huis;
- versnelling mogelijk maken door minder eisen te stellen aan besluiten dan in NAM/MJP aanpak en gestandaardiseerde maatregelen; ✓
- mogelijkheid om wensen eigenaar of gemeente te koppelen aan de versterking op voorwaarde van aanvullende financiering en geen onevenredige vertraging voor de versterking.

Dit leidt in het besluit tot de volgende taakverdeling:

- De minister van EZK is volledig verantwoordelijk. Er ligt een wettelijke verplichting op de minister om maatregelen te treffen voor de veiligheid. Het besluit regelt hoe de minister invulling geeft aan deze verantwoordelijkheid. ✓
- Tijdelijke commissie versterken (TCV) beslist over de verrijking van de HRA lijst en het normbesluit, waarin wordt bepaald of een woning op norm is en zo nee op hoofdlijnen welke maatregelen er moeten worden getroffen, welke bandbreedte er is qua budget en binnen hoeveel tijd dat moet gebeuren. Het oordeel of een individueel gebouw aan de veiligheid voldoet ligt zo op afstand van bestuurlijke partijen bij een onafhankelijk orgaan van deskundigen. ✓
- Regionale overheden zijn verantwoordelijk voor planning en aansturing van de uitvoering. Zij stellen de lokale plannen van aanpak op, nemen in nauw

overleg met de eigenaar de versterkingsbesluiten waarin precies is vastgelegd wat er per gebouw aan maatregelen worden getroffen (uiteraard gebaseerd op het normbesluit aan de TCV) en zijn opdrachtgever aan de uitvoeringsorganisatie.

- Er komt één publieke uitvoeringsorganisatie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de versterking. De uitvoeringsorganisatie ondersteunt de commissie en de gemeente bij hun taken. De huidige NCG is de voorloper van deze uitvoeringsorganisatie. Het rijk is eigenaar van de uitvoeringsorganisatie.
- Eigenaren van woningen hebben het laatste woord over de versterking. Zij worden vroegtijdig betrokken bij de uitwerking van de versterkingsmaatregelen en kunnen keuzes maken binnen de randvoorwaarden van veiligheid. Ook staat voor eigenaren laagdrempelige rechtsbescherming open. Ze hebben de mogelijkheid om af te zien van versterken, een verzoek tot opname te doen en nog uitgewerkt wordt op welke wijze ze de uitvoering in eigen beheer kunnen doen.
- Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) heeft in het hele proces een belangrijke toezichthoudende taak. SodM doet een review op de HRA en beoordeelt de plannen van aanpak van gemeenten (ook na wijzigingen) op basis van de veiligheid.

b. Wijzigingen Besluit

Hoewel de afgelopen tijd intensief overleg geweest met de regio, SodM, NCG en departementen zijn vrijwel de meeste wijzigingen cosmetisch van aard en/of bedoeld geweest om partijen meer comfort te geven of zaken scherper te benoemen. De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen in het besluit die de afgelopen weken hebben plaatsgevonden zijn de volgende:

- Nadere definiëring van het toepassingsbereik op gebied van industrie, infrastructuur en monumenten;
- Opname op verzoek van eigenaren is toegevoegd;
- De eisen die worden gesteld aan het plan van aanpak zijn meer op hoofdlijnen beschreven;
- Toevoeging van een artikel over verantwoordelijkheden ten aanzien van capaciteit;
- De bepaling dat de kaders versterken blijven gelden zolang er geen nieuwe zijn vastgesteld.

c. Overgebleven discussiepunten

In de afgelopen weken is intensief overleg geweest met alle stakeholders. De verwachting is dat we de komende dagen ook op de laatste punten overeenstemming bereiken. In een separate nota wordt u geïnformeerd over de wijzigingen die hebben plaatsgevonden. Bijgaand treft u de belangrijkste discussiepunten aan.

Regio

Er zijn nog twee discussiepunten:

- Verantwoordelijkheid voor voldoende capaciteit: zoals afgesproken op 11 maart is het de verantwoordelijkheid van de minister om ervoor te zorgen dat de uitvoeringsorganisatie beschikt over voldoende kwaliteit, capaciteit en financiële middelen voor een adequate uitvoering van de taken. Over de

capaciteit is een apart artikel opgenomen in de het besluit (artikel 5). Verschil van mening is er over de vraag of de minister ook verantwoordelijk is voor voldoende marktcapaciteit. EZK ziet dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid en ambitie, de regio meent dat de minister hier voor zelf verantwoordelijk is.

- Geldigheid kaders voor versterken: de regio wil opgenomen hebben dat de oude kaders voor versterken die met NAM zijn afgesproken onverkort gelden zolang er geen nieuwe zijn vastgesteld. Aangezien niet geheel duidelijk is welke kaders er zijn, wordt gezocht naar een betere omschrijving.

Het is de intentie de SG en 10.2.e op 8 of 9 mei deze laatste punten zullen beslechten en de steun van de regio voor het besluit wordt uitgesproken.

Departementen

Vanuit de departementen zijn de afgelopen weken diverse wijzigingen doorgevoerd die voor zover bekend niet meer tot discussie in de MR zullen leiden. Algemeen is het beeld dat het model erg complex is. Een minder complex model is niet mogelijk binnen de bestuurlijke afspraken, waarbij de nadruk ligt op de combinatie van veiligheid (verantwoordelijkheid minister), gebiedsontwikkeling (verantwoordelijkheid gemeente) en eigenaarswensen, de centrale rol van gemeenten in de planning en onafhankelijke oordeelsvorming over de veiligheid hetgeen leidt tot een extra instituut.

- I&W: Infrastructuur en industrie worden uitgezonderd in het besluit, hiervoor wordt in overleg met IenW een ander proces opgezet.
- OCW: Het besluit laat ruimte voor maatwerk bij monumenten (meer budget voor inpassing en mogelijkheid om af te zien van maatregelen als dit het karakter van het gebouw aantast).
- J&V: heeft opmerkingen over overdracht eigenaarschap aan BZK (communicatief complex), ingewikkelde verhoudingen tussen alle organen en onzekerheid over toekomstig wetsvoorstel schade en versterken, maar vraagt geen wijzigingen.
- FIN: niet overtuigd van overdracht eigenaarschap UO aan BZK en nog vragen over garanties dat rekening versterken niet bij Staat komt te liggen. In de basis veranderen echter de huidige financiële afspraken tussen Rijk en NAM niet;
- BZK: vragen over dragen van kosten uitvoeringsorganisatie, de zekerheid van de financiering door de NAM en de relatie TCV – UO.

2. Aansturing CVW

- In de huidige situatie bij de operationele versterking in Groningen wordt opdrachtverlening en betaling aan private uitvoeringspartijen zoals ingenieursbureaus en aannemers, gedaan door het CVW in opdracht van de NAM. Over het feit dat deze nu nog bestaande directe betrokkenheid van de NAM bij de operatie onwenselijk is, zijn alle betrokken partijen (Rijk, regio, NAM) het eens.
- Echter, voor de continuïteit van de operatie én de onwenselijkheid van het overnemen van dit private contract door de Staat, is het noodzakelijk om het

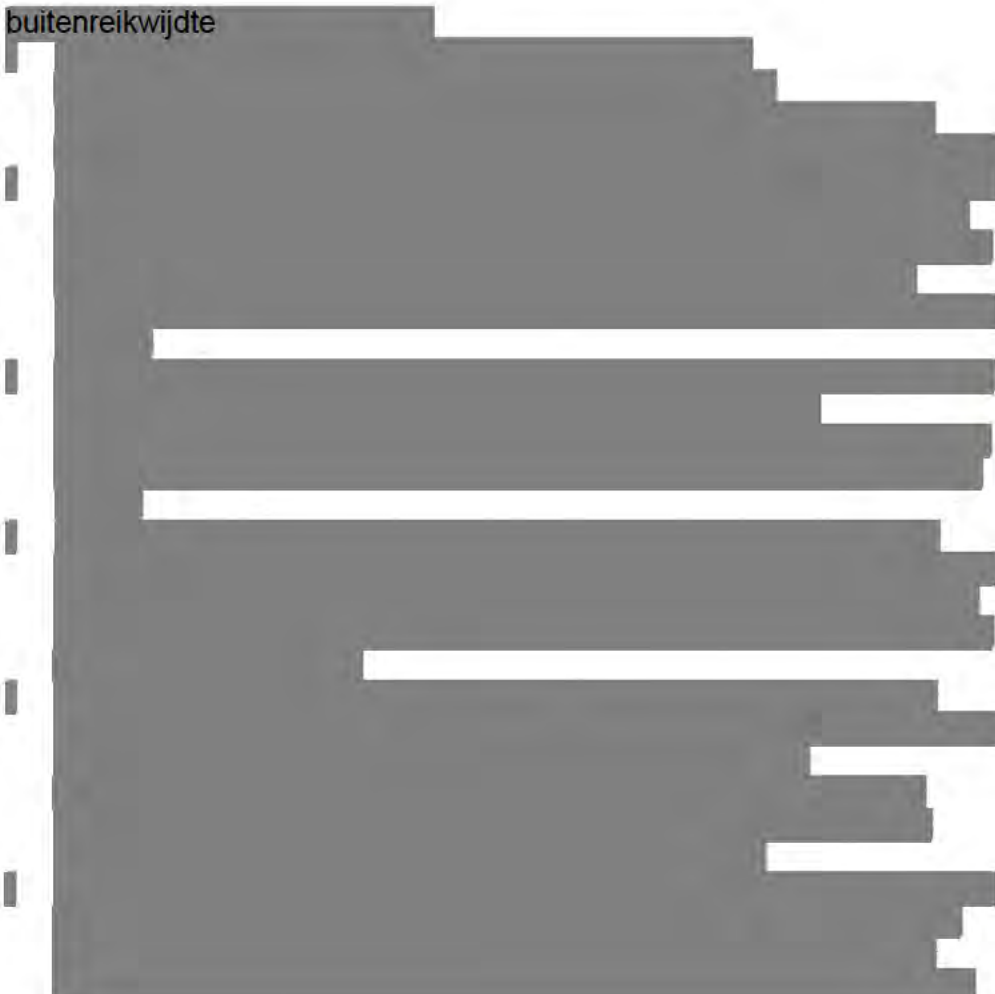
dit is
een
papieren
discussie.
wij beslechten
dit niet.
Wij gaan
wel over
bepaalde
aanbevelingen.

contract dat de NAM met het CVW heeft (het PSB-contract) voor de rest van dit jaar intact te laten, inclusief de betaalfunctie. Daarmee krijgt de Staat tijd om een nieuwe publieke uitvoeringsorganisatie neer te zetten, bestaande uit de NCG en een uitvoerder.

- Dat levert de situatie op dat de NAM formeel gedurende 2019 opdrachtgever blijft van het CVW, terwijl de feitelijke aansturing van het CVW door de NCG plaatsvindt, zonder inhoudelijke betrokkenheid van de NAM. Op deze manier kan de versterkingsoperatie de facto publiek aangestuurd worden, ook al is deze de jure nog privaat.
- Om de aansturing door de NCG daadwerkelijk te regelen, is het nodig twee overeenkomsten te sluiten (één met NAM, één met CVW) en moet het Instellingsbesluit NCG worden aangepast. Wij willen deze stukken tezamen met het besluit naar de Kamer sturen. Daarnaast wordt ook het Mandaatbesluit van de NCG aangepast.
- Deze documenten worden hieronder toegelicht. De documenten zijn gedeeld met SodM en interdepartementaal. Met de regio is een samenvatting gedeeld die in het Opdrachtgeversoverleg NCG door ons wordt toegelicht.

goed
uit leggen

buitenreikwijdte

12

✓

buitenreikwijdte

b. Samenwerkingsovereenkomst tussen Staat, NCG en CVW

- In dit document maken de Staat, NCG en CVW afspraken over hun onderlinge samenwerking. Kern is dat is vastgelegd dat de NCG het CVW operationeel aanstuurt.
- De SOK geldt tot 1 januari 2020.
- Dit document is nog work in progress. Er vindt nog discussie met het CVW plaats. Het CVW wil garanties dat er na 1 januari 2020 ook een rol voor het CVW is. Dit soort garanties kunnen wij aanbestedingstechnisch niet geven. Wel is het aannemelijk dat voor de continuïteit van de operatie een rol voor het CVW mogelijk is. Dit zal mede afhangen van het feit of CVW voor dit jaar de productieafspraken kan waarmaken. Ook is het de vraag of de aandeelhouders van CVW de organisatie in de lucht zullen willen houden wanneer er door een publieke aansturing minder winst is te genereren bij het uitblijven van prestaties. De NCG zal zich dan ook op verschillende scenario's dienen voor te bereiden.
- U wordt gevraagd om mandaat voor de SG om de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Staat, NCG en het CVW af te ronden en deze zo nodig namens u te tekenen.

c. Instellingsbesluit NCG

- Dit besluit wordt aangepast. Belangrijkste wijzigingen zijn:
 - dat de taken die in het besluit aan de uitvoeringsorganisatie worden toebedeeld, via het Instellingsbesluit formeel aan de NCG worden gegeven;
 - dat de NCG tot taak krijgt het CVW aan te sturen.
- Daarnaast wordt het Instellingsbesluit geactualiseerd aan de huidige situatie, waarmee onder andere de persoon Nationaal Coördinator Groningen uit het Instellingsbesluit wordt geschreven.
- Wij vragen uw akkoord op de aanpassingen in het Instellingsbesluit.

d. Mandaatbesluit directeur NCG

- Hierin wordt vastgelegd dat de directeur NCG besluiten mag nemen namens de minister zolang deze in overeenstemming zijn met:
 - Het besluit;
 - Het Instellingsbesluit NCG;

- De Kaders versterken.
- Op deze manier is geborgd dat beslissingen van de NCG in overeenstemming zijn met de IBOV, en dus dat NAM deze betaalt.
- In geval van twijfel, of wanneer de directeur van de NCG vanwege andere redenen dan veiligheid iets wil besluiten, voert deze overleg met de DG Bovengronds.

e. buitenreikwijdte

•

→ DGKE

19122149

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door

10.2.e

Datum 9 mei 2019
Betreft Toezending advies

Ons kenmerk
19121651

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Excellentie,

Bijgesloten treft u het advies van Staatstoezicht op de Mijnen aan.

Ik heb met dit advies getracht de informatie die relevant is voor u zo helder mogelijk op te schrijven, zodat dit u helpt bij het nemen van uw besluit.

Mochten er nog vragen zijn dan kunt u uiteraard met mij contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

10.2.e

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Auteur

10.2.e

Datum

10 mei 2019

Kenmerk

DGKE / 19122711

bm: 191 25 347

Kopie aan

10.2.e

nota

aanbieding eindverslag werkgroep KNMI-metingen en
presentatie NAM-KNMI aan TK

Parafenroute

DG K&E

10.2.e

DG GB

10.2.e

PGG, plv. directeur

10.2.e

BBR

10.2.e

Bijlage(n)

- Concept kamerbrief
- Eindverslag werkgroep KNMI-metingen
- Presentatie NAM-KNMI

Aanleiding

In het AO van 25 april over de afwijkingen in meetgegevens van het KNMI heeft u aan de Tweede Kamer toegezegd uit te zoeken of het verslag van de EZK-werkgroep en de presentatie van NAM en KNMI die aan de werkgroep is gegeven kunnen worden gedeeld. Door middel van een brief worden beide stukken aan de Tweede Kamer aangeboden. Deze brief wordt ook door de staatssecretaris van IenW ondertekend.

Advies

Indien u geen opmerkingen heeft kunt u de brief voor de TK ondertekenen.

Kernpunten

- De werkgroep KNMI-metingen stond onder leiding van EZK (GTG en GB) en bestond verder uit afgevaardigden van IenW, NCG en KNMI. SodM nam deel als onafhankelijk toezichthouder en NAM heeft medewerking verleend.
- De werkgroep komt tot de volgende voorlopige conclusies:
 - Schadeafhandeling: er lijken door de afwijkende metingen geen besluitvormingsprocessen met betrekking tot schadeafhandeling geraakt. Dit komt omdat kennisproducten die door afwijkende data zijn beïnvloed niet zijn gebruikt in deze processen. De (deel)conclusies laat NAM bevestigen door een extern bureau.
 - Versterking: voor het zogenaamde *Ground Motion Model* zijn volgens NAM en KNMI geen afwijkende metingen gebruikt. Het Model wordt gebruikt voor het maken van zogenaamde *hazard maps*, die op hun beurt gebruikt worden voor de seismische dreiging en risicoanalyse (HRA). De verzochte presentatie bevestigt dit. De presentatie is bijlage bij het werkgroep rapport.
- EZK heeft SodM gevraagd de conclusies met betrekking tot het ondergrondmodel te bevestigen. Deze bevestiging wordt begin juni

Ontvangen BBR

verwacht. In een eerder stadium zijn tussenresultaten van het validatietraject met u gedeeld. SodM noemde deze resultaten toen prematuur. U heeft daarover aangegeven geen premature resultaten te willen delen en de rapportage van SodM af te wachten.

- De werkgroep heeft de inventarisatie uitgevoerd en wordt daarmee opgeheven; Het is nu aan de onafhankelijke audits om de conclusies daadwerkelijk te bevestigen.
- De conclusie uit de presentatie van NAM-KNMI en de planning van de validatie zijn overigens reeds op hoofdlijnen gedeeld met de TK (Kamerbrief 21 maart, AO 25 april).

TER ADVISERING

Aan de Minister

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

31 mei 2019

Kenmerk

PDGB / 19136651

nota

Vorbereiding BO 5 juni

Kopie aan

Bijlage(n)

3

Parafenroute

DGGB

10.2.e

Projectdirecteur GB

10.2.e

BBR-paraaf

Aanleiding

Op 5 juni as vindt het volgende bestuurlijk overleg plaats met de regio. Hier komen met name de versnellingsmaatregelen aan de orde. Met deze nota wordt u op de hoogte gebracht van het proces en de belangrijkste discussiepunten.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Toelichting

1. Proces

De voorbereiding van het BO in combinatie met het debat van 4 juni stelt ons voor een aantal uitdagingen. Het tijdschema ziet er als volgt uit:

28 mei	Hoogambtelijk overleg over de versnellingsmaatregelen
29 mei	Nieuwe versie BCG-notitie op basis van overleg 28 mei
	Bespreking MR
31 mei	Voorbespreking BO MEZK
3 juni	Bestuurlijke afstemming in de regio over versnellingsmaatregelen
4 juni	Debat TK met MP, MEZK en MBZK
5 juni	BO over versnellingsmaatregelen

Ontvangen BBR

In het debat op dinsdag zal het kabinet haar aanpak op het gebied van versnelling willen schetsen terwijl er op woensdag een bestuurlijk overleg plaatsvindt.

Bovendien heeft de coalitie verzocht om een brief voorafgaand aan het debat.

Ook de regio is op de hoogte van dit dilemma. Er zijn twee opties:

- Tijdens het debat worden de maatregelen aangekondigd waar overeenstemming over is en aangegeven dat er nog enkele bespreekpunten zijn met de regio;
- De bestuurlijke afstemming vindt op 3 juni een bestuurlijk overleg plaats. Dit kan fysiek of eventueel telefonisch in een overleg tussen u en 10.2.e. Dit is mede afhankelijk van de uitkomst van de bestuurlijke afstemming in de regio (hoe groot zijn de overgebleven discussiepunten) en de bereidheid van de regio om hieraan mee te werken. Los van de uitkomst zal de behoefte aan een bestuurlijk overleg op 5 juni naar verwachting aanwezig blijven, om laatste geschilpunten te slechten en een formeel akkoord te bereiken.

2. Agenda BO

Door de hectiek in afgelopen dagen is de agenda nog niet geheel dichtgetimmerd, maar zal primair in het teken staan van de versnellingsmaatregelen. Naar verwachting komen de volgende punten in ieder geval op de agenda:

- Versnelling versterking (inclusief aansturing cvw): ter besluitvorming
- Versnelling schade - voorstellen van TCMG: BO neemt met instemming kennis
- Voorstellen afbouw gaswinning: ter kennisname
- Monitoring en planning schade en versterken: afspraken over dashboard
- Overlegstructuur: mondelinge toelichting regio

3. Versnellingsmaatregelen

BCG heeft op verzoek van de bestuurlijke partijen versnellingsmaatregelen uitgewerkt en deze naar aanleiding van het hoogambtelijk overleg van 28 mei aangepast. U treft het document als bijlage 2 aan (PM, nog niet binnen). Op basis hiervan zijn beslisnotities voorbereid voor het BO die als bijlage 3 zijn bijgevoegd. Deze zijn nog in concept en nog niet voorgelegd aan de regio.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de inzet van het rijk ten aanzien van de versnelling. Deze inzet is ook reeds gedeeld met de MR.

3.1 Schade

Meer vaart bij afhandelen nieuwe schades, wegwerken stuwmeer:

- Maatregelen binnen Besluit mijnbouwschade Groningen:
 - a. Verbetering en versimpeling procedure: deskundigen evt. via contractwijziging sterker sturen op output, vermindering van controlestappen door de juridische checks op de besluiten verminderen en de procedure zienswijze te versoepelen.
 - b. Aannemersvariant opschalen: TCMG breidt het aantal van 7 aannemers en 100 per maand uit naar 10 aannemers en 100 tot 150 besluiten per week en ze werken de mogelijkheid uit om eigen aannemer aan te dragen.
 - c. Meer begeleiding bij specifieke doelgroepen zoals agrariërs, monumenten en MKB.
- Onorthodoxe maatregel:
 - d. Aan alle aanvragers van wie het verzoek om schadevergoeding is ingediend vóór 1 januari 2019 maar waarop nog geen besluit is genomen en dat betrekking heeft op schade aan een gebouw of werk dat is gelegen

binnen het effectgebied de mogelijkheid te bieden om tot 1 januari 2020 onmiddellijk op hun verzoek te laten beslissen door:

- o a) een vast bedrag van € 4.000,- aan vergoeding voor fysieke schade toe te kennen, te vermeerderen met een vast bedrag van in totaal € 1.000,- aan bijkomende kosten, óf;
- o b) een variabele vergoeding te betalen na indiening van facturen (incl. btw) van aannemers ter hoogte van maximaal € 10.000,-, te vermeerderen met een vast bedrag van in totaal € 1.000,- aan bijkomende kosten, tenzij reeds een adviesrapport is uitgebracht waaruit een ander schadebedrag volgt.

Dit aanbod wordt gedaan aan maximaal 9000 schademelders. De werkvoorraad wordt hiermee substantieel teruggebracht, zodat de toekomstige meldingen binnen een redelijke termijn kunnen worden afgehandeld.

Voor aanvullende informatie zie concept brief TCMG (bijlage 3).

3.2 Versterken

Voor het overzicht van maatregelen zie bijlage 2. De tabel levert een goed overzicht van de gesprekken met de regio en zal naar inschatting van BCG significante versnelling opleveren.

Hierbij de volgende aandachtspunten:

Bij 1:

Regio heeft toegevoegd dat afgezien kan worden van versterking conform ambtelijke afspraken. Regio voegt nu echter toe dat naast behoudt van duurzaamheidsmaatregelen dit ook breder ingezet kan worden (*waaronder duurzaamheidsmaatregelen*). Hoewel er iets te zeggen valt voor levensloopbestendige maatregelen is dit niet conform huidige afspraken.

Bij 2a:

Hier wordt de radicale aannemersvariant omschreven, zonder aannemersvariant te benoemen. Dit punt leverde taaie gesprekken op tussen BCG en de Regio. Ambtelijke inbreng vanuit EZK en BZK om te werken met gecertificeerde aannemers en een toets door de TCV, is woensdag in overleg geaccepteerd maar is nu door de Regio eruit geschreven. Om een product te kunnen opleveren is dit punt door BCG algemeen omschreven. De huidige formulering is onvoldoende omdat alleen Versterkingsbesluit wordt genoemd. Als de volgende formulering gekozen zou worden: 'waarin Norm en Versterkingsbesluit samen vallen' lijkt dit wel acceptabel.

Bij 2b:

Hier is wel een toets van TCV opgenomen, waarbij vanwege snelheid de NCG mandaat wordt gegeven om nu te starten.

Bij 3:

Wordt advies Sodm als volgt weergegeven. Dit lijkt vooralsnog acceptabel voor zowel Rijk als Regio:

De 1581-batch wordt uitgevoerd en herbeoordeeld conform het SodM advies

- Uitvoeren bestaande VAs voor P50/P90 adressen (circa 423)
- Deel van overige adressen steekproefsgewijs herbeoordelen, om te bepalen of uitvoering of herbeoordeling nodig is.

Bij 5:

Wordt een boetebeding geïntroduceerd bij overschrijden van termijnen. Zie advies voor nadere duiding. Onder dit kopje wordt ook gesteld dat alle huizen in PvA's opgenomen en beoordeeld dienen te zijn voor 2022. Aangezien de ambitie is om 4000 opnames en beoordelingen per jaar te doen is dit geen realistische doelstelling.

Ten slotte is door EZK aangegeven dat we terugkomen op continuering van nieuwbouwregeling en meer budget voor het opkoopinstrument.

3.3 Gaswinning

Reeds aangekondigde maatregelen die onderzocht worden:

- a. Vanaf 2022 (bij ingebruikname stikstofinstallatie Zuidbroek) Norg te vullen met pseudo-Groningengas in plaats van Groningengas (nu wordt Norg gebruikt voor seizoensopslag van Groningengas)
- b. Het beleveren van exportpunt Oude Statenzijl vanaf 2022 met pseudo-Groningengas in plaats van Groningengas.

Deze maatregelen waren oorspronkelijk mogelijk vanaf ingebruikname van de stikstofinstallatie in Zuidbroek, vanaf dat moment is namelijk voldoende stikstof beschikbaar om de benodigde hoeveelheid pseudo-Groningengas te produceren. GTS heeft recent aangegeven dat er als gevolg van extra inkoop van stikstof bij Wieringermeer in de zomer meer stikstof beschikbaar is dan eerder voorzien. Hierdoor is het mogelijk om in de zomer extra pseudo gas in te zetten. Dit leidt mogelijk tot een extra reductie.

In aanvulling op bovenstaande maatregelen heeft de evaluatie van het gasjaar 2018/2019 twee extra mogelijke maatregelen opgeleverd:

- c. Het optimaliseren van de inzet van de gasopslag in Alkmaar.
- d. Het optimaliseren van de inzet van de stikstofinstallaties.

Tot slot worden aanvullende maatregelen in kaart gebracht die risico's voor de leveringszekerheid met zich meebrengen. Voor alle maatregelen geldt dat er ook een toets zal worden gedaan op de effecten t.a.v. de veiligheid en (juridische) haalbaarheid. Hierbij worden ook de kosten in beeld gebracht.

4. Discussie/bespreekpunten

Er resten op basis van het overleg van 28 mei nog een aantal discussie/bespreekpunten tussen rijk en regio waarop u hieronder een toelichting vindt.

[illegible]¹ buitenreikwijde

	buitenreikwijdte	Kenmerk
1	[Redacted]	[Redacted]
2	[Redacted]	[Redacted]
3	[Redacted]	[Redacted]
4	[Redacted]	[Redacted]

buitenreikwijdte

Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

f. Continuïteit CVW

De regio wil zo snel mogelijk zonder CVW verder. EZK vreest echter voor discontinuïteit van de operatie. Alle partijen zijn het eens dat we zo snel mogelijk één uitvoeringsorganisatie waarin kennis, expertise en eventueel mensen van CVW behouden, vraag is echter welke timing. Voorstel is om hierover uiterlijk eind juni een besluit te nemen over het proces cf. het beoogde traject van de taskforce uitvoeringsorganisatie. Belangrijke vraag is nog wel hoe we hier de regio in meenemen.

g. Waardedaling

De afhandeling van verzoeken voor de vergoeding van schade door waardedaling wordt ondergebracht bij het Instituut Mijnbouwschade Groningen. Het streven is om het wetsvoorstel hiertoe voor de zomer aan de TK aan te bieden. De voorbereidingen zijn er op gericht om schade door waardedaling per 1 januari 2020 door het IMG te laten vergoeden. De regio heeft de wens de regeling naar voren te halen. Eerder invoeren is echter omgeven met aanzienlijke praktische bezwaren:

- de TCMG is er nog niet op berekend en is reeds zwaar belast,
- woz-waarde wordt pas definitief per 1 januari 2020. Bewoners kunnen nog bezwaar aantekenen; eerder starten ontnemt ze die mogelijkheid;
- uitvoering van advies commissie waardedaling (onderzoek woz-waarde, actualiseren model van Atlas voor gemeenten) is in gang gezet en resultaten moeten worden verwerkt in implementatieplan voor waardedaling;
- de jurisprudentie is nog niet gestold: er wordt nog een antwoord verwacht op prejudiciële vragen aan de Hoge Raad, die vermoedelijk pas rond de zomer beantwoord zijn.

Wat eventueel wel mogelijk is om:

- Zo snel als mogelijk een beleidsregel Waardedaling op te stellen.
- Vervolgens na de zomer de commissie waardedaling te benoemen zodat ze werkwijze kunnen ontwikkelen.
- Tegelijkertijd RVO de opdracht te geven om ondersteuning op te zetten.
- Dan is het mogelijk om in 2019 al loket te openen en vervolgens per 1 januari over te gaan tot uitkeringen.

h. Opkoopregeling

U kunt toezeggen dat het Rijk de opkoopregeling financiert met een eenmalige bijdrage van €20 miljoen euro. Dit geld kan alleen worden ingezet voor de opkoop van particulieren en niet voor bedrijven in verband met mogelijk ongeoorloofde staatssteun. De regio is nog niet op de hoogte van deze uitbreiding.

5. Brieven TK

Er worden twee brieven voorbereid aan de TK die nog voor het debat uitgaan:

- Een veegbrief waarin oa zijn opgenomen:
 - Reactie op artikel DvhN over vertraging versterking;
 - Reactie op advies van advies commissie waardedaling;
- Een brief mede namens minister BZK waarin de versnellingsmaatregelen worden aangekondigd.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
10.2.e
10.2.e
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

**Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2019-0000250765

Uw kenmerk
DGBI/18317036

Datum 14 JUN 2019
Betreft Overdacht NPR 9998

Geachte 10.2.e,

In uw brief van 14 december verzoekt u mij het opdrachtgeverschap van de actualisatie van de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) 9998 - '*Ontwerp en berekening van aardbevingsbestendige constructies*' over te nemen van de NCG. Ik ben graag bereid dit te doen uitgaande van de door u toegezegde overheveling van 1 FTE en de benodigde financiering. Het overnemen van het opdrachtgeverschap past bij de actualisering van taken tussen EZK en BZK met betrekking tot Groningen. Het moment is geëigend, nu de voorbereidingen voor een nieuwe NPR 9998 (versie 2020/2021) zijn gestart. De lopende opdracht voor de NPR wordt door de NCG nog afgerond onder verantwoordelijkheid van de minister van EZK.

Het overnemen van opdrachtgeverschap van de NPR zal in goede afstemming tussen uw Team Groningen Bovengronds en mijn directie Bouwen en Energie worden opgepakt.

Hoogachtend,
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

10.2.e

10.2.e

10.2.e

PostNL
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

Ezh-59

DATUM BINNENKOMST

18 JUNI 2019

TER ADVISERING

Aan de Minister

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

14 oktober 2019

Kenmerk

PDGB / 19243639

BHM: 19244498

Bijlage(n):

2

nota

Besluitvorming tijdvakken

Parafenroute

DG GB

GTG, directeur

GB, MT-lid

10.2.e

10.2.e

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

Het SodM heeft op 11 oktober jl. advies gegeven over het gebruik van tijdvakken in de versterkingsopgave. Met het gebruik van tijdvakken kan bij toepassing van de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) rekening worden gehouden met de verwachte effecten van de afbouw in gaswinning.

Advies

U wordt geadviseerd:

- in lijn met het SodM advies het principebesluit te nemen om tijdvak T2 te hanteren in de versterkingsopgave; → OK
- vooruitlopend op de oprichting van de ACVG in te stemmen dat DG-Bovengronds dit besluit afstemt met BZK, NCG en regio; → OK
- de Kamer te informeren nadat deze afstemming heeft plaatsgevonden; → OK
- het Nederlands Normalisatie instituut (NEN) op de hoogte te stellen; → OK
- verder verdiepende vragen en uitwerking rondom de tijdvakken i.r.t. de veiligheidskaders, conform afspraken, bij het ACVG te beleggen. → OK

Kernpunten

- Bestuurlijk is herhaaldelijk afgesproken dat wordt versterkt op basis van de meest recente kennis en dreigingsniveau.
- U heeft eerder besloten dat tijdvakken zouden worden toegepast in de versterkingsopgave. Vanwege de ophef over de KNMI-metgegevens, is dit destijds niet doorgevoerd en heeft u de voorkeur uitgesproken om deze vraag te laten beantwoorden door het Advies College Veiligheid Groningen (ACVG).
- Gegeven het feit dat NCG voornemens is om een grote hoeveelheid aan versterkingsberekeningen in korte tijd in de markt te zetten, is vooruitlopend op het oprichten van dit college aan SodM advies gevraagd over welke actuele kennis benut moet worden.
- SodM adviseert tijdvak T2 te hanteren. Ondanks dat het wellicht wenselijker zou zijn om verder te gaan zal een alternatief zorgen voor

Ontvangen BBR

* 0 0 0 2 5 1 9 7 3 *

uitvoeringsperikelen en meer weerstand in de regio. Het voorstel van SodM opvolgen lijkt dan ook een geschikte eerste stap.

- Het advies van SodM heeft betrekking op kaders die zowel veiligheids- als uitvoeringselementen bevatten.
- Wij adviseren:
 - In lijn met de beoogde werkwijze van het op te richten college BZK/NCG hierover te consulteren.
 - De regio hierover vooraf ambtelijk te informeren. 10.2.b
 - [REDACTED]
 - NEN op de hoogte te stellen zodat dit verwerkt kan worden in de toelichting bij de NEN-webtool;
 - NCG een brief te sturen om hen de opdracht te geven alle beoordelingen vanaf nu uit te zetten met tijdvak T2.
 - verdere verdiepende vragen nader uit te zoeken en waar mogelijk bij het ACVG te beleggen.

Toelichting

De ACVG kan na oprichting om advies worden gevraagd op de volgende onderdelen:

1. Actualisatie dreigingskaarten in NPR versus data 11,8 BCM of 15,9 BCM

- SodM geeft aan dat toepassing van tijdvak T2 (in het in de NPR verwerkte afbouwpad uit 2018) beter aansluit bij de huidige afbouw van de gaswinning, hoewel dit tijdvak nog niet uitgaat van de meest recente winningsniveaus voor de komende jaren.
- BZK stelt zich ambtelijk op het standpunt hiermee de NPR niet meer geactualiseerd hoeft te worden, omdat voldoende rekening is gehouden met de lagere gaswinning.
- Het KNMI heeft in 2018 dreigingskaarten gepubliceerd. KNMI heeft hierbij meerdere jaartallen gebundeld, in drie zogeheten tijdvakken (T1: 2018-2020, T2: 2020-2023 en T3: 2023-2027), bij gebrek aan beschikbare tijd.
- Bij de indeling in tijdsvakken heeft KNMI de seismische 'activity rate' beschouwd, een afgeleide van de gaswinningsniveau/afbouwpad uit 2018. Gegeven deze afgeleide als ook de clustering van meerdere jaren is niet eenduidig (transparant) te herleiden welk gaswinningsniveau uitgangspunt is bij welk tijdvak.
- Naar verwachting resulteert een dreigingskaart gebaseerd op 11,8 BCM wel tot nieuwe inzichten. Er zijn op dit moment echter geen dreigingskaarten beschikbaar voor het daadwerkelijk gekozen gaswinningsniveau (en bijbehorend afbouwscenario) van 11,8 BCM. Er was onvoldoende tijd voor een volledige HRA-berekening bij het vaststellen van het winningsniveau (wel heeft SodM bevestigd dat met het lagere niveau de veiligheid is verbeterd).
- Dit leidt er toe dat:
 - De ontwikkeling van een dreigingskaart voor een winningsniveau van 11,8 BCM (en bijbehorend afbouwpad) waarschijnlijk veel tijd in

beslag neemt. Dit traject wordt daarmee naar verwachting ingehaald door de hazardkaart 2020 (naar verwachting maart 2020). Ook is het hierbij lastig uitlegbaar om een nieuw ontwikkelde hazardkaart te hanteren zonder review van SodM.

- Het hanteren van de wel beschikbaar zijnde dreigingskaarten voor een gaswinningsniveau van 15,9 BCM in gasjaar 2019/2020 er toe kan leiden dat de actualisatie van de NPR met deze dreigingskaarten weinig effect heeft ten opzichte van toepassing van tijdvak T2 en mogelijk zelfs tot een hogere dreiging leidt. Ook kan de indeling in tijdsvakken wijzigen (gegeven de afleiding van KNMI naar 'activity rate'), waarmee het huidige SodM advies onbruikbaar wordt en ook daarvoor een nieuw advies nodig is.
 - Het lijkt voor de hand te liggen om vooralsnog het advies van SodM om uit te gaan van tijdvak T2 te volgen en in de komende tijd uit te zoeken of het ontwikkelen van de dreigingskaarten voor een winningsniveau van 11,8 BCM (en bijbehorend afbouwpad) op korte termijn mogelijk en wenselijk is. Zo ja, dan kan de NPR op basis daarvan worden geactualiseerd. Zo niet kan de NPR worden geactualiseerd met de dreigingskaarten die in 2020 worden ontwikkeld voor het vaststellingsbesluit.
2. Rekening houden met doorlooptijd
- Het SodM houdt in zijn advies nog geen rekening met de doorlooptijd tussen het versterkingsadvies en de daadwerkelijke oplevering van de versterkingsmaatregelen.
 - Momenteel bedraagt deze termijn 1-2 jaar.
 - Te overwegen is hierop te anticiperen in de berekening.
 - Hierover kan advies van het ACVG ingewonnen worden.
3. Rekenen met meerdere tijdvakken
- Te overwegen is om bij het bepalen van de versterkingsopgave met meerdere tijdvakken te rekenen.
 - Het voordeel is dat inzicht bestaat in het effect van de afbouw van de gaswinning.
 - Nadeel is dat dit meer rekencapaciteit vergt en de vraag ontstaat wie de keuze maakt of het redelijk is om eventueel tijdelijk een zekere mate van onveiligheid te accepteren.
 - Advies van het ACVG kan hierop ingewonnen worden.

6/11 1330

TER ADVISERING

Aan de Minister
de Secretaris-generaal

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

30 oktober 2019

Kenmerk

PDGB / 19256131

nota

Besluit advies ACVG over veiligheidskaders naar
aanleiding van steekproef batch 1581

Kopie aan

Bijlage(n)

1 x toelichting NPR-HRA

Parafenroute

Projectdirecteur Groningen
Bovengronds

FEZ - Programmamanager
Groningen

MT-lid Groningen Bovengronds

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Aanleiding

Voor de gehele batch 1581 (totaal 1554 adressen) liggen versterkingsadviezen gereed op basis van de NPR2015. Voor het aandeel P50 en P90 (423 adressen) is bestuurlijk afgesproken om deze uit te voeren volgens NPR2015. Voor de adressen zonder verhoogd risicoprofiel (de zogeheten 'grijze' gebouwen) is bestuurlijk besloten dat via een steekproef wordt getoetst of een herbeoordeling van de versterkingsadviezen wezenlijk nieuwe inzichten oplevert. De NCG heeft deze steekproef uitgevoerd. Hieruit blijkt dat ook bij de 'grijze' gebouwen versterkingsmaatregelen nodig zijn. Dit legt mogelijk een fundamenteel veiligheidsvraagstuk bloot, namelijk dat de NPR en de HRA tot grotere verschillen in uitkomst leiden dan verwacht.

Advies

In afstemming met NCG en BZK is een proces afgesproken hoe de afweging gemaakt kan worden hoe om te gaan met batch 1581. U wordt geadviseerd akkoord te gaan met dit proces.

- De NCG het SodM te laten vragen hoe dit past bij zijn eerdere uitspraak over de batch 1581, met als achtergrond de uitkomsten van de steekproef en de schriftelijke verklaring van de Technische Commissie van de NCG. Uiteindelijk zal BZK besluiten hoe om te gaan met de batch.
- In afstemming met BZK, het Advies College Veiligheid Groningen (ACVG) in oprichting om advies te vragen hoe om te gaan met het onderliggende fundamentele veiligheidsvraagstuk dat de NPR en de HRA tot verschillende uitkomsten leiden. Eventueel kunnen er nog meer partijen worden gevraagd om mee te denken.

Kernpunten

- Op basis van de steekproef van de NCG blijkt dat ook bij toepassing van de NPR2018 versterking nodig is bij woningen die volgens de 'Hazard and Risk Assessment' (HRA) geen verhoogd risicoprofiel hebben. Hoewel de versterkingsmaatregelen weliswaar gemiddeld genomen afnemen (bv. geen funderingsherstel), moeten bewoners mogelijk nog tijdelijk hun huis uit.

HRA
alleen
geschikt
voor
prioritering!

ok!

ja,
bedacht
in ook
vind ik
goed
idee!

1330 p/11 11/d

11.1

- Ten aanzien van batch 1581 wordt het volgende proces voorzien om tot een afweging te komen:
 - NCG maakt eerst de steekproef af.
 - Bij de resultaten van de steekproef zal een schriftelijke verklaring van de Technische Commissie van de NCG worden gevraagd.
 - NCG zal inzichtelijk maken wanneer huizen in uitvoering komen en een inschatting maken wat dit voor impact heeft op de uitvoering van P50 en P90 woningen.
 - NCG zal Sodm vragen om het SodM advies van mei 2019 nader te duiden nu de uitkomst van de steekproef bekend is. Eerder heeft SodM in zijn advies n.a.v. de beving Westerwijdtwerd (mei 2019) geadviseerd de 'grijze' gebouwen alleen uit te voeren op basis van de NPR2015 als er geen 'wezenlijke nieuwe inzichten' zijn. Het ligt voor de hand SodM te vragen hoe dit advies gezien moet worden in het licht van de resultaten van de steekproef en de verklaring van de TC daarbij.
 - Gezien dit proces ligt voor de hand dat uiteindelijk NCG namens BZK uiteindelijk een besluit neemt om 1581 door te zetten.
 - Voor EZK is van belang dat bij een mogelijke adviesvraag van BZK aan SodM ook de invloed op de prioritering van de uitvoering van de meest onveilige gebouwen wordt betrokken;
- Fundamenteel is de vraag is hoe kan worden verklaard dat bij toepassing van de meest recente NPR 2018 versterking nodig is, daar waar dit op basis van de HRA niet de verwachting was en hoe moet met dit verschil in uitkomst tussen HRA en NPR om kan worden gegaan?
- Wanneer het verschil in uitkomst tussen de HRA en NPR in de verwachte aantallen te versterken gebouwen significant is, is de kans reëel dat niet alleen versterkingsmaatregelen nodig zijn bij de 26.000 adressen die nu voor opname en beoordeling in aanmerking komen, maar dat dit mogelijk ook geldt voor veel 'grijze' gebouwen.
- Het verschil tussen HRA en NPR is gedeeltelijk te verklaren (zie ook bijlage 1). Zo:
 - wordt in de NPR ook rekening gehouden met een maatschappelijk risico;
 - gaat de semi-probabilistische aanpak in de NPR gepaard met vereenvoudigingen en wat grotere veiligheidsmarges;
 - kent de NPR vier berekeningsmethoden die verschillen in snelheid, maar daarmee ook in nauwkeurigheid;
 - zal een constructeur geneigd zijn hierbij het zekere voor het onzekere te kiezen bij kwantificeren van onzekerheden bij gebruik van de NPR;
 - werkt NEN op basis van consensus waardoor gemiddeld genomen nieuwe kennis later in de NPR landt;
 - is uitkomst van de HRA sterk afhankelijk van de beschikbare kennis van sommige gebouwen.
- Ondanks bovenstaande verklaringen was niet voorzien dat een berekening met de NPR2018 nog steeds tot forse versterking zou leiden bij gebouwen die volgens de HRA geen verhoogd risico kennen.
- Vanuit EZK zijn er vragen over de wijze waarop de steekproef is uitgevoerd. De Technische Commissie van de NCG heeft op 9 oktober jl. aangegeven dat het wetenschappelijk gezien lastig is om feitelijke, harde conclusies te

maakt wat
betekent
"doorzetten"?
dat is toch
precies de
naag aan
ACVG?

wordt snel
minder als
we werken
met meest
recente
winnings-
niveau,

11,8 !!!

11.1

goede vragen

Project DG Groningen
Bovengronds

Kenmerk
PDGB / 19256131

verbinden aan de uitkomsten van de herbeoordelingen. Dit omdat er onder andere verschillende rekenmethodes zijn gebruikt en verschillende bureaus en ingenieurs (her)beoordelingen hebben uitgevoerd. De vraag is of de keuze voor andere ingenieurs, andere berekeningswijzen en andere softwarepakketten (etc.) dan bij het opstellen van de oorspronkelijke versterkingsadviezen een significante invloed heeft op de uitkomst van de steekproef en zo ja, wat een berekening met de NPR dan waard is.

- Kans bestaat dat de bewoners van de 26.000 huizen zich onveilig zullen gaan voelen. Heldere communicatie richting Tweede kamer en regio is nodig. Gegeven deze gevoeligheid worden idealiter experts geraadpleegd om verschillen tussen HRA en NPR te duiden en te adviseren hoe hiermee om te gaan. De uitkomst van het proces kan input vormen voor:
 - de wijze waarop de HRA publiek wordt gemaakt;
 - de actualisatie van de NPR;
 - de aanscherping van de Applicatiedocument Beoordeling Seismische Capaciteit (ABSC); een document dat de toepassing door verschillende ingenieurbureaus moet uniformeren;
 - de ontwikkeling van de typologie aanpak.
- Bekend is dat SodM eigenstandig heeft besloten tot onderzoek naar de verschillen tussen NPR versies onderling en de verschillen tussen de NPR en de HRA. Gegeven dat SodM met name expertise heeft over de HRA is de vraag in welke mate van detail zij de NPR en de toepassing van de NPR daarin betrekken. Inzet van expertise over de NPR en toepassing lijkt alsnog nuttig.
- Het advies is dan ook om het vraagstuk bij het Advies College Veiligheid Groningen (ACVG) te beleggen. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan het besluit om vraagstukken over de veiligheidskaders voortaan bij het ACVG te beleggen.

Toelichting

- Via het Koninklijk Besluit is geregeld dat de minister van BZK sinds 16 oktober 2019 verantwoordelijk is voor de uitvoering van de versterkingsopgave en u als minister van EZK verantwoordelijk bent voor de veiligheidskaders.
- In het SG-overleg BZK/EZK in het bijzijn van de IRF van 29 oktober jl. is door BZK aangegeven dat zij willen inzetten op het onverkort uitvoeren van de gehele batch 1581 tegen NPR 2015. Partijen zullen verschillend op deze lijn reageren.
 - De lijn zal naar verwachting overeenkomen met de wens van de regio.
 - NAM zal aan de 'achterdeur' aangeven dat versterking op basis van achterhaalde kennis niet volledig gedekt wordt in de afspraken die NAM en aandeelhouders met de Staat hebben gemaakt. Gegeven de moeizame wijze waarop toepassing van de NPR 2015 bij batch 1588 met NAM wordt uit onderhandeld, is het de inschatting dat NAM daar bij batch 1581 niet aan mee zal werken. Echter we vragen de SodM om advies hoe met de batch moet worden omgegaan vanuit veiligheid. Als SodM adviseert om de batch uit te voeren met NPR 2015 dan is dat een sterk argument richting de NAM.

- Op 5 juni is de bestuurlijke afspraak gemaakt, op basis van een advies van SodM, om de P50 en P90 (423 adressen) uit te voeren volgens NPR 2015.
- Afhankelijk van het SodM advies is het gesprek met NAM meer of minder ingewikkeld. Indien NAM niet alle kosten betaalt, zal dit gedekt moeten worden uit publieke middelen. FIN zal naar de reeks van 100 miljoen euro per jaar die op de AP staat verwijzen. In totaal staat hier nog 1,4 miljard euro tot 2032. Dit bedrag lijkt al meer dan belegd met allerlei toekomstige kosten, zoals kosten voor de uitvoeringsorganisatie, compensatie voor provincie en gemeenten, apparaatsbudget voor EZK en BZK, batch 1588, vliesgevelwoningen, gemetselde woningen, risicodekking bij versterken en schade, BTW-compensatie voor NAM, inpassingskosten voor gemeenten en de kosten voor de parlementaire enquête. Hier staat tegenover dat er in de praktijk nog weinig van is uitgegeven.

Bijlage 1 – Achtergrond verschillen NPR en HRA

Kan een NPR zonder een HRA bestaan?

Het antwoord hierop lijkt negatief. Bij wet moet inzichtelijk gemaakt worden wat naar verwachting het risico per gebouw in Groningen is. Dit gaat simpelweg niet snel genoeg met een NPR omdat daarmee voor alle gebouwen een individuele doorrekening nodig is. Tegelijkertijd geeft een HRA geen antwoord op de vraag welke versterkingsmaatregelen getroffen moeten worden. Hiervoor is een NPR tot op heden noodzakelijk. Aanvullend is de NEN-webtool die de seismische belasting (input voor de berekening) weergeeft niet mogelijk zonder HRA (ook de KNMI dreigingskaart kent zijn oorsprong hierin).

Hoe is mogelijk te verklaren dat in de steekproef versterking nodig is bij toepassing van de NPR 2018 waar dit op basis van de HRA niet de verwachting was?

De NPR 2018 is op veel onderdelen verbeterd ten opzichte van de NPR 2015. Inhoudelijke verbeteringen zijn doorgevoerd en het gaswinningsniveau zoals beoogd in 2018 (19,4 mld kuub gaswinning) is hierin meegenomen. In algemene zin valt een afname in de te nemen versterkingsmaatregelen te verwachten bij beoordeling met de NPR 2018. Het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) concludeerde als eigenaar en ontwikkelaar van de NPR in 2018¹ wel dat *“de aantallen te versterken gebouwen op basis van de NPR heel gevoelig zijn voor de exacte invulling van de parameters in de berekeningen”*.

De vraag is of het inzetten van andere constructeurs, andere berekeningswijzen en andere softwarepakketten (etc.) in de steekproef (dan bij het opstellen van de oorspronkelijke versterkingsadviezen) een significante invloed heeft op de uitkomst van de steekproef². Als dit zo blijkt te zijn, roept dit de vraag op of ook in het reguliere versterkingsproces de uitkomst afhangt van de wijze van toepassing van de NPR door de diverse bureaus.

Dit vraagstuk is niet nieuw. Het Centrum Veilig Wonen (CVW) hanteert al geruime tijd een Applicatiedocument Beoordeling Seismische Capaciteit (ABSC). De voornaamste doelstelling van dit document is om het gebruik van de NPR door verschillende bureaus te uniformeren. In een toepassingsdocument kan dit sneller worden verwezenlijkt dan in de aanscherping van de NPR. Onderzocht kan worden welke impact de toepassing van de NPR door verschillende bureaus heeft op de uitkomst. De resultaten van een dergelijk onderzoek zouden benut kunnen worden om de ABSC door de Uitvoeringsorganisatie (UO) aan te laten scherpen en zodoende zorg te dragen de uitkomsten voor zowel gemeenten, provincie als het Rijk beter uitlegbaar zijn.

¹ Zie rapport: “Effect van veranderende seismische dreiging bij toepassing van de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) 9998” juni 2018

² Stel dat in elk van deze drie processtappen een (geringe) afwijking van 10% zit, komt dit al neer op een afwijking van $1 - (0.9^3) * 100\% = 27\%$. Daarmee is de afwijking in de steekproef mogelijk groter dan het verschil tussen NPR2018 en NPR 2015.

Zijn er naast verschillen in toepassing van de NPR ook verschillen tussen de NPR en de HRA? Zo ja welke verschillen zijn er?

In principe is er geen spanning tussen de HRA en de NPR. Zowel de HRA als de NPR hebben als doel te toetsen of het risico kleiner is dan een individueel risico met een kans op overlijden van 1×10^{-5} per jaar (de Meijdamnorm). Anders gezegd: een HRA zou de invulling van een NPR 9998-beoordeling op het hoogste niveau kunnen zijn. Het is dan ook geen toeval dat de NPR zelfs expliciet een beoordeling op basis van een probabilistische beoordeling (zoals de HRA) toestaat.

De HRA kan desondanks wel andere resultaten geven dan de NPR. De voornaamste redenen hiervoor zijn hieronder beschreven.

A. Wat wordt uitgerekend

Zowel in de NPR als de HRA wordt berekend of aan de Meijdamnorm wordt voldaan door de seismische dreiging te vergeleken met de kwetsbaarheid van het gebouw en de blootstelling van personen. De Meijdamnorm is in 2015 vastgelegd en gaat uit van het individueel aardbevingsrisico of (omgerekend) het objectgebonden individueel aardbevingsrisico. Dit betekent dat een gebouw een bijdrage levert aan het risico dat een persoon gedurende een dag loopt. Een gebouw mag dus kwetsbaarder zijn als er een deel van de dag geen personen aanwezig zijn. Tot verkort gingen de NPR en HRA hier anders mee om. Op 7 maart 2019 heeft de minister van EZK dit opgelost en aan de Tweede Kamer laten weten dat bewoners in Groningen hun woning als een plek moeten kunnen beschouwen waar zij 24 uur per dag veilig zijn. Hierbij is een uitzondering gemaakt voor niet woongebouwen. Voor woongebouwen wordt rekening gehouden met het lokaal persoonlijk risico (iemand is 24/7 in zijn woning aanwezig). Hoewel hetgeen wordt berekend hiermee bij zowel de NPR als de HRA gelijk is gesteld, dient opgemerkt te worden dat de NPR ook rekent met zogeheten "Consequence Classes" (CC-classes). Via deze CC-classes worden extra veiligheidsfactoren geïntroduceerd voor gebouwen waarvan het bezwijken grote maatschappelijke gevolgen heeft. Volgens de veiligheidsfilosofie in de achtergronddocumenten behorend bij de NPR 99983 wordt hiermee invulling gegeven aan het maatschappelijk risico. De NPR sluit daarmee aan bij de bouwregelgeving, maar reikt hiermee dus verder dan de Meijdamnorm. Dit leidt bij CC2, 3 en 4 gebouwen dus tot meer versterking dan strikt genomen nodig is volgens de Meijdamnorm.

B. Hoe wordt gerekend

Jaarlijks wordt de HRA geactualiseerd als onderdeel van een door SodM goedgekeurd onderzoeksplan van NAM. De HRA berekent de Meijdamnorm op een probabilistische wijze met typologieën van gebouwen. Dit betekent dat alle onzekere belasting- en sterkte-eigenschappen van typologieën gedurende de gehele berekening worden betrokken in een kansverdeling. Dit resulteert in een uitkomst met een Pmean (vaak onbedoeld verward met de P50) en de P90 voor een kans van 50% en 90%/10% op overschrijding. Het voordeel van deze benadering is dat snel voor een grote groep gebouwen antwoord te geven is op de vraag of aan de Meijdamnorm wordt voldaan. Ook wordt stapeling van

³ <https://www.nen.nl/NEN-Shop/Eurocodes/Veilige-constructies-bij-aardbevingen.htm>

conservatisme voorkomen door de rekenwijze en aannames in de berekening centraal worden gemaakt (typologieën) waardoor uniformiteit ontstaat. Nadeel is dat de mate van kennis van een gebouw soms te beperkt is om deze toe te kennen aan de juiste typologie. Dit kan effect hebben op de uitkomst. Zo kan het zijn dat bij een twee-onder-een-kapwoning de ene woning wel geïnspecteerd is en de andere niet en het model daardoor een andere toedeling in typologieën hanteert op basis waarvan de ene kant van de woning een andere uitkomst toegekend krijgt dan de andere kant. Een ander nadeel is dat met de HRA niet te berekenen is welke versterkingsmaatregelen nodig zijn.

De NPR beschrijft methoden om de seismische weerstand van een gebouw te bepalen en deze te vergelijken met de aardbevingsbelastingen. Daarbij geldt dat, rekening houdend met het beoogde veiligheidsniveau de seismische weerstand van een gebouw groter dan of gelijk moet zijn aan de aardbevingsbelastingen om instorten van dat gebouw te voorkomen. De NPR is daarmee een berekeningsmethode voor een individueel gebouw. Een constructeur kan moet echter werken met lengte- breedte- en diktematen. De probabilistische waarden worden dan ook vertaald naar concrete factoren. Bij deze versimpeling dient altijd het zekere voor het onzekere genomen te worden. Dit leidt tot conservatisme. Het Nederlands Normalisatie Instituut concludeerde zelf in haar advies van juli 2018 dat de probabilistische risico analyses veelal gunstiger resultaten laten zien dan volgt uit de berekeningen van de NPR. NEN schreef: *"Bij een volledig probabilistische risicoanalyse wordt uitgegaan van de best denkbare schattingen van alle grootheden en hun variatie. Een praktijkaanbeveling, zoals de NPR, moet voor de ingenieurs die deze aanbeveling gebruiken, praktisch toegankelijk en hanteerbaar zijn. De NPR is daarom gebaseerd op een semi-probabilistische aanpak, die gepaard gaat met vereenvoudigingen en wat grotere veiligheidsmarges."* In navolging van o.a. ook TNO en het panel van hoogleraren onderstreept ook de Mijnsraad het belang van kalibratie van de NPR 9998: 2018 om deze vereenvoudigingen en grotere veiligheidsmarges tot een minimum te beperken.

Binnen de semi-probabilistische werkwijze kent de NPR vier berekeningsmethodes die verschillen in snelheid, maar daarmee ook in nauwkeurigheid (uitgaande van dat de input ook nauwkeuriger wordt). Bij NEN is bekend dat de keuze voor een berekeningsmethode effect kan hebben op de uitkomst. Doorlopend wordt dan ook gewerkt om dit verschil te verkleinen. Naar verwachting zal dit verschil echter nooit geheel verdwijnen. Voor elk van de vier berekeningsmethoden bestaan bovendien meerdere mogelijke softwarepakketten. Ook de keuze in softwarepakket kan invloed hebben op de uitkomst, zolang deze niet aan elkaar zijn gekalibreerd.

Om deze verschillen tussen de NPR en de HRA op te lossen zouden de NPR en de HRA een kalibratie en crossvalidatie moeten ondergaan. Eenzelfde zou kunnen worden uitgevoerd bij de softwarepakketten.

C. Input en aannames van constructeurs

De uitkomst van de HRA is sterk afhankelijk van de beschikbare kennis. Van sommige gebouwen zijn foto's bouwtekeningen en inspectie data etc.

beschikbaar, waarbij van andere gebouwen alleen een beperkte set aan data beschikbaar is. Zonder gedegen input kan slechts een verwachting worden afgegeven op basis van een probabilistische berekening over of aan de Meijdamnorm wordt voldaan. Om deze inschatting te kunnen verbeteren heeft SodM eerder de suggestie gedaan om het mogelijk te maken dat bewoners zelf data aan kunnen leveren voor de gebouwendatabase die input is voor de HRA berekening.

Een ingenieur die in de beroepspraktijk de NPR gebruikt, zal hierbij keuzes moeten maken. Dit betreft keuzes ten aanzien van onzekerheden. Hoe sterk is een zekere muur, verbinding of balk? In theorie is een deel van deze onzekerheden uit te sluiten door beproevingen. Daar bestaat echter simpelweg te weinig tijd voor. Ook is het voor een constructeur vaak niet duidelijk welke onzekerheden al impliciet in de norm zijn meegenomen en welke onzekerheden hij zelf in de berekening moet kwantificeren. Daarnaast moeten de gemaakte keuzes naar de gebruiker of eigenaar van het gebouw verantwoord worden. Hierdoor kunnen conservatieve keuzes zich opstapelen, wat kan resulteren in conservatieve uitkomsten in vergelijking met een volledig probabilistische risicobenadering.

NEN erkent dit. NEN schrijft in haar advies onder de Mijnsraad bijvoorbeeld: *"Bedacht moet worden dat berekeningen met de meest geavanceerde methoden, zoals de Non-Linear Time-History Analysis, ten aanzien van de nauwkeurigheid van de resultaten sterk afhankelijk zijn van de kwaliteit van de invoerwaarden en de mate waarin deze methoden zijn gekalibreerd aan representatieve resultaten van experimenten. Verwacht wordt dat door verdere verbeteringen de rekenregels in de NPR en de resultaten van de meest geavanceerde berekeningen in de toekomst dichterbij elkaar komen te liggen. Zoals in recent uitgevoerde analyses naar voren is gekomen, is de impact van sommige parameters op de constructieve veiligheid groot. Zo is het afschuifdraagvermogen van metselwerkpenanten sterk bepalend voor het al dan niet voldoen aan de benodigde sterkte eigenschappen van de seismische weerstand van de constructie."*

Daarentegen kan de ingenieur bij toepassing van de NPR een veel nauwkeuriger en zorgvuldiger beeld geven van een gebouw, waarbij rekening kan worden gehouden met de daadwerkelijke situatie ter plaatse. Een voorbeeld hiervan betreft het meenemen van het effect van niet centraal geregistreerde of bekend zijnde verbouwingen en andere aanpassingen aan het gebouw. Een volledig probabilistische aanpak kan dit niet.

De oplossing voor verschillen in de HRA en NPR op dit onderdeel zit in de standaardisatie, uniformering van uitgangspunten als ook mogelijk inzetten op een typologie aanpak waarmee een constructeur op basis van een opname op locatie alleen hoeft te bepalen of een gebouw inderdaad voldoet aan de typologie indeling. Zo ja dan kan over worden gegaan tot het in overleg met de bewoner nemen van maatregelen, zo niet kan gezocht worden of er een andere typologie indeling is dan wel kan ene individuele berekening worden gemaakt.

D. Werkwijze actualisatie modellen

De HRA wordt op dit moment ontwikkeld door NAM, waarbij SodM toeziet op de ontwikkeling. De NPR wordt door NEN ontwikkeld waarbij sprake is van een werkwijze met consensusvorming. Dit betekent dat als één van de deelnemende partijen zich niet in het voorstel kan vinden, geen keuze wordt gemaakt. Dit is een uiterst veilige methode, maar kan ook betekenen dat nieuwe kennis niet altijd wordt verwerkt. Daarnaast is NEN afhankelijk van beschikbare informatie. Zo kan NEN pas haar webtool met seismische belasting aanpassen nadat NAM op basis van de operationele strategie de drukdalingen heeft bepaald in het veld. Dit is input voor KNMI voor het actualiseren van de KNMI kaart, waarna NEN pas haar webtool kan actualiseren. Dit kost simpelweg tijd. In de huidige versie zit als gevolg hiervan dan ook nog een gaswinningsniveau van 19,4 mld kuub gas per jaar, waar zowel in afgelopen als in komend gasjaar veel minder gas wordt gewonnen. Naar inschatting zal de actualisatie van de NPR dus altijd achterlopen op de actualisatie van de HRA.

agenda

— wat betekent toezetten

1123 gips
1581

— hoe moet het bewezen

~ advies 1581

~ advies methoden

— informeren TK / media

~ lijn: we doen zoals
afgesproken

~ we toetsen aanpak

TER INFORMATIE

Aan de Minister

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum
31 oktober 2019

Kenmerk
PDGB / 19258298

Bhm: 18258343

Kopie aan

Bijlage(n)
2

nota

Besluit internetconsultatie wetsvoorstel Versterking

Parafenroute

SG Minister Grondstoffen 10.2.e	GB, directeur Minister Grondstoffen 10.2.e	GB, MT-lid Minister Grondstoffen 10.2.e
WJZ, coördinerend jurist Minister Grondstoffen 10.2.e	BBR Minister Grondstoffen 10.2.e	

Aanleiding

U bent onlangs per nota geïnformeerd over het wetsvoorstel Versterking. De regio heeft inmiddels positief gereageerd op dit concept. Het wetsvoorstel is gereed om tot internetconsultatie over te gaan. Met deze nota vraag ik u om akkoord te gaan met starten van de internetconsultatie in de week van 4 november.

Advies

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met starten van de internetconsultatie.

Kernpunten

- U heeft in de MR van 18 oktober aangekondigd dat het wetsvoorstel Versterking op korte termijn in consultatie zal gaan.
- Het wetsvoorstel is nu gereed om tot consultatie over te gaan. Het wetsvoorstel en de toelichting zijn ter info bijgevoegd. Er zijn geen noemenswaardige wijzigingen aangebracht ten opzichte van de versie die u onlangs (24 oktober) heeft gelezen. U heeft hier geen opmerkingen bij geplaatst.
- De regio heeft vooralsnog positief gereageerd. Het voorstel wordt vrijdagmiddag 1 november met een positief advies door de bestuurders besproken. We verwachten geen dusdanige opmerkingen dat de internetconsultatie hoeft te wachten.
- In overleg met de beoogd voorzitter van de ACVG is in de wettekst geschrapt dat het Adviescollege in het advies ingaat op zienswijzen van de gemeente. In plaats daarvan is opgenomen dat het ACVG gemeenten separaat informeert over de wijze waarop hun zienswijze is verwerkt.
- In het kader van de pre-consultatie heeft TCMG deze week aangegeven dat zij een risico zien in de imperatieve formulering van de wet. Dat laat geen ruimte om, in het geval een versterking onbillijk zou uitpakken, van versterken af te zien.

Ontvangen BBR

- Een voorbeeld hiervan is misbruik, bijvoorbeeld een eigenaar die zijn gebouw bewust beschadigt om zo sloop nieuwbouw te krijgen. Er is besloten om deze opmerking niet mee te nemen. Het wetsvoorstel is hier niet op aangepast.
- Het wetsvoorstel wordt mede ondertekend door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
De MBZK wordt om deze reden met een vergelijkbare nota om akkoord gevraagd.
 - De internetconsultatie zal twee weken duren.
 - Parallel aan de internetconsultatie wordt het wetsvoorstel formeel aan SodM, TCMG en NCG een aantal adviseurs (Raad voor de Rechtspraak en de Autoriteit Persoonsgegevens) voorgelegd.

Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen

VOORSTEL VAN WET

31-10-2019

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het noodzakelijk is om regels te stellen over de versterking van gebouwen in Groningen om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid van gebouwen wordt geschaad;

Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Tijdelijke Wet Groningen wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 wordt in de alfabetische volgorde toegevoegd:

- college: college van burgemeester en wethouders;
- normbesluit: besluit als bedoeld in artikel 13i, eerste lid;
- versterkingsbesluit: besluit als bedoeld in artikel 13j, tweede lid.

B

Na artikel 13 wordt een hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 5 Versterking gebouwen

Artikel 13a

1. Dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing op gebouwen in de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Groningen, Het Hogeland, Loppersum, Midden-Groningen en Oldambt.
2. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op gebouwen bestemd voor het gebruik, de opslag of de productie van gevaarlijke stoffen en daarbij behorende gebouwen met een functionele binding.

Artikel 13b

In dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen, wordt verstaan onder:

- Adviescollege: het Adviescollege Veiligheid Groningen, bedoeld in artikel 13c;
- gebouw: bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;
- programma van aanpak: programma van aanpak als bedoeld in artikel 13g, eerste lid;
- risicoprofiel: risicoprofiel als bedoeld in artikel 13e, eerste lid;
- veiligheidsnorm: veiligheidsnorm, bedoeld in artikel 52d, tweede lid, onderdeel a, van de Mijnbouwwet;
- versterkingsmaatregelen: maatregelen als bedoeld in artikel 13j, tweede lid.

Artikel 13c

1. Er is een Adviescollege Veiligheid Groningen.
2. Het Adviescollege bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden, onder wie de voorzitter.
3. Het Adviescollege heeft tot taak Onze Minister en Onze Minister van Binnenlandse Zaken en

Koninkrijksrelaties te adviseren omtrent de regels als bedoeld in de artikelen 13e, derde lid, en 13h. In de adviezen wordt aandacht besteed aan de nieuwe bouwkundige en seismische inzichten, de laatste inzichten over toekomstige gaswinning de uitvoerbaarheid van de regels en de doeltreffendheid van deze regels in de praktijk.

4. Het Adviescollege raadpleegt bij de voorbereiding van zijn adviezen de colleges en de inspecteur-generaal der mijnen over de uitvoerbaarheid van de adviezen en de doeltreffendheid van de adviezen in de praktijk. Het Adviescollege geeft een college aan op welke wijze rekening gehouden is met de inbreng van dat college.

Artikel 13d

De inspecteur-generaal der mijnen kan aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gevraagd en ongevraagd adviezen verstrekken over de uitvoering van de versterkingsmaatregelen in relatie tot de veiligheid.

Artikel 13e

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt het risicoprofiel vast van een gebouw waarvoor nog geen normbesluit is vastgesteld en actualiseert dit risicoprofiel jaarlijks.

2. Bij de actualisatie van de risicoprofielen krijgt een gebouw waarvoor een risicoprofiel is vastgesteld, niet een lager risicoprofiel.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het vaststellen van een risicoprofiel en de actualisatie daarvan.

Artikel 13f

Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zendt een overzicht van de risicoprofielen van gebouwen, bedoeld in artikel 13e, eerste lid, toe aan de colleges en aan de inspecteur-generaal der mijnen.

Artikel 13g

1. De gemeenteraad stelt een programma van aanpak vast met daarin een prioritering van gebouwen die mogelijk versterking behoeven om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad.

2. Het programma bevat:

a. uitvoeringskaders voor de versterking binnen de gemeente;

b. de meerjarige planning voor het opnemen en beoordelen van gebouwen ten behoeve van het nemen van het normbesluit; en

c. de meerjarige planning voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen aan gebouwen.

3. De gemeenteraad stelt de inspecteur-generaal der mijnen in de gelegenheid binnen 6 weken na een verzoek hiertoe advies uit te brengen over het ontwerp van het programma in relatie tot de veiligheid.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geeft binnen 6 weken na een verzoek van de gemeenteraad een oordeel over de uitvoerbaarheid van het ontwerp van het programma van aanpak.

5. Indien de programma's van aanpak van alle gemeenten gezamenlijk niet uitvoerbaar zijn binnen de beschikbare capaciteit, stelt Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties na overleg met de colleges een programma van aanpak vast voor alle betrokken gemeenten, waarbij zoveel mogelijk de prioritering van de programma's van aanpak van de gemeenten wordt gevolgd.

6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het programma van aanpak en de advisering door de inspecteur-generaal der mijnen.

Artikel 13h

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm en de wijze waarop wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen.

Artikel 13i

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besluit conform de prioritering in het programma van aanpak of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet
2. Indien een gebouw niet voldoet aan de veiligheidsnorm bevat het besluit het soort maatregelen dat noodzakelijk is om aan de veiligheidsnorm te voldoen. Daarbij wordt voor zover van toepassing, rekening gehouden met de monumentale of karakteristieke waarde van het gebouw.
3. Indien Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door toedoen van de eigenaar of gebruiker niet kan vaststellen of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en belangen van bewoners, gebruikers of derde belanghebbenden niet worden geschaad, besluit Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dat een gebouw niet wordt versterkt. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt zorg voor inschrijving van dit besluit in de openbare registers, bedoeld in artikel 16 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, nadat het besluit onherroepelijk is geworden.
4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zendt het normbesluit aan de eigenaar van het gebouw, aan het college van de gemeente waarin het gebouw gelegen is en, indien het gebouw een rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet is, aan Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Artikel 13j

1. Een eigenaar van een gebouw dat niet aan de veiligheidsnorm voldoet, kan bij het college een versterkingsbesluit aanvragen.
2. Een versterkingsbesluit bevat een overzicht van de te treffen maatregelen als bedoeld in het normbesluit dan wel daarmee vergelijkbare maatregelen om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Het college kan aan een versterkingsbesluit voorwaarden verbinden.
3. In afwijking van het tweede lid kan een versterkingsbesluit voor een gebouw met monumentale of karakteristieke waarden een overzicht van de te treffen maatregelen bevatten waardoor de veiligheid verbetert maar niet volledig wordt voldaan aan de veiligheidsnorm.
4. Indien een eigenaar of een college kiest voor maatregelen om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen met extra kosten ten opzichte van de maatregelen in het normbesluit, wordt in het versterkingsbesluit de voorwaarde opgenomen dat de dekking van de extra kosten voor deze maatregelen voor rekening van de eigenaar respectievelijk het college komen.
5. In een versterkingsbesluit kunnen werkzaamheden worden opgenomen die niet noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen indien deze werkzaamheden geen onredelijke vertraging opleveren voor het laten voldoen van het gebouw of andere gebouwen aan de veiligheidsnorm. In het versterkingsbesluit wordt de voorwaarde opgenomen dat deze werkzaamheden worden uitgevoerd op kosten van de eigenaar of het college.
6. Bij ministeriële regeling van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen regels worden gesteld over de aanvraag, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 13k

1. Indien de eigenaar van een gebouw geen versterkingsbesluit heeft aangevraagd, kan het college ambtshalve:
 - a. besluiten dat een gebouw niet wordt versterkt;
 - b. een versterkingsbesluit nemen indien dat noodzakelijk is om de belangen van bewoners, gebruikers of derde belanghebbenden te beschermen. Artikel 13j, tweede tot en met zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Het college draagt zorg voor inschrijving van een besluit, bedoeld in het eerste lid, in de openbare registers, bedoeld in artikel 16 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, nadat het besluit onherroepelijk is geworden.

Artikel 13l

1. Op de uitvoering van een versterkingsbesluit zijn de wettelijke voorschriften krachtens welke daarvoor een vergunning, ontheffing, vrijstelling of enig ander besluit is vereist, niet van toepassing. Indien een besluit op grond van artikel 2.7 of hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming is vereist, zijn de artikelen 2.27 en 2.28 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van overeenkomstige toepassing, in die zin dat de verklaring van geen bedenkingen door gedeputeerde staten wordt verleend, tenzij reeds op andere wijze toepassing is gegeven aan artikel 2.7 of hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming.
2. Het versterkingsbesluit strekt ter gehele of gedeeltelijke vervanging van de besluiten die vereist zouden zijn geweest krachtens de in het eerste lid bedoelde wettelijke voorschriften.
3. Bij een versterkingsbesluit worden de bij of krachtens wet of verordening vastgestelde toetsingskaders toegepast en normen in acht genomen. Voor zover de wet of verordening afwijking van die toetsingskaders of normen toestaat, kan het versterkingsbesluit daarin voorzien.
4. Aan het versterkingsbesluit kunnen voorschriften worden verbonden ter bescherming van de belangen ter bescherming waarvan de wettelijke voorschriften strekken die ingevolge het eerste lid niet van toepassing zijn.
5. Indien het versterkingsbesluit betrekking heeft op een rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet:
 - a. legt het college het voorgenomen versterkingsbesluit voor advies voor aan Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap die binnen vier weken na ontvangst van de gegevens, bedoeld in artikel 3:7 van de Algemene wet bestuursrecht, advies uitbrengt;
 - b. zendt het college onmiddellijk na de vaststelling van het versterkingsbesluit een afschrift van dat besluit aan Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en, voor zover het rijksmonument is gelegen buiten de bebouwde kom, aan gedeputeerde staten.
6. Voor zover het versterkingsbesluit niet in overeenstemming is met het bestemmingsplan of een beheersverordening, geldt het versterkingsbesluit als een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van de artikelen 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken. De artikelen 2.27 en 2.28 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13m

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan ten behoeve van de voorbereiding van het normbesluit en de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in het tweede lid, personen aanwijzen die bevoegd zijn met medeneming van de benodigde apparatuur en andere hulpmiddelen, een gebouw met inbegrip van een woning binnen te treden. De eigenaar of gebruiker van een gebouw verleent aan een persoon als bedoeld in de eerste volzin, binnen de door hem gestelde termijn, alle medewerking die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.
2. Indien voor de uitvoering van maatregelen uit het versterkingsbesluit gebruik moet worden gemaakt van een onroerende zaak waarop het versterkingsbesluit geen betrekking heeft, kan het college besluiten de rechthebbende met wie daarover geen overeenstemming is bereikt, behoudens recht op schadevergoeding, de verplichting op te leggen om te gedogen dat zijn onroerende zaak wordt gebruikt voor de uitvoering van die maatregelen.
3. De eigenaar of gebruiker van een gebouw verleent aan een persoon als bedoeld in de eerste en tweede lid, binnen de door hem gestelde termijn, alle medewerking die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.
4. De machtiging, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Algemene wet op het binnentreden wordt gegeven door Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 13n

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en een college verstrekken elkaar desgevraagd de gegevens, waaronder persoonsgegevens, voor zover die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van de artikelen 13i, 13j en 13k.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Instituut verstrekken elkaar desgevraagd gegevens, waaronder persoonsgegevens, voor zover die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van artikel 2, derde lid, en artikel 13i.
3. Een college en het Instituut verstrekken elkaar desgevraagd de gegevens, waaronder persoonsgegevens, voor zover die noodzakelijk zijn in het belang van een goede uitvoering van de artikelen 2, derde lid, 13j en 13k.
4. Het Instituut informeert Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en een college indien hij gegronde vermoedens heeft dat een gebouw niet voldoet aan de veiligheidsnorm.
5. Het Instituut verstrekt aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en een college niet de gegevens, bedoeld in artikel 3, derde lid.

Artikel 13o

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt zorg voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur op voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de uitvoering van de versterkingsmaatregelen en de wijze waarop de kosten van deze maatregelen worden vergoed.

C

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vervanging van „, en” door een komma aan het slot van artikel 15, eerste lid, onderdeel a, en de vervanging van de punt aan het einde van onderdeel b door „, en” worden drie onderdelen toegevoegd, luidende:
 - c. ter bestrijding van alle kosten gemaakt door of in opdracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in verband met de uitvoering van de bij of krachtens hoofdstuk 5 bedoelde taken;
 - d. ter bestrijding van alle kosten gemaakt voor de voorbereiding en uitvoering van maatregelen om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen;
 - e. ter bestrijding van alle kosten van de uitkering, bedoeld in artikel 15a, tweede lid.
2. Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd:
 - a. In de eerste volzin wordt “het bekend worden van de schade” vervangen door “het bekend worden van de schade of het tijdstip van de bekendmaking van het normbesluit”.
3. In de tweede volzin wordt “Indien deze schade bekend wordt” vervangen door “Indien deze schade of de noodzaak van versterking bekend worden”.

D

Na artikel 15 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 15a

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
batch 1.588: door de Nationaal Coördinator Groningen benoemde batch van 1.588 woningen in de gemeenten waarvoor versterkingsadviezen zijn opgesteld.
2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verstrekt jaarlijks aan de colleges van de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Groningen en Midden-Groningen een uitkering om de colleges van middelen te voorzien ten behoeve van het versterken van gebouwen in batch 1.588.
3. De gemeenten besteden de specifieke uitkering uitsluitend aan:
 - a. werkzaamheden voor de versterking van de gebouwen in batch 1.588;
 - b. het verstrekken van subsidies voor de versterking van de gebouwen in batch 1.588.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur op voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden regels gesteld met betrekking tot de uitkering, bedoeld in het tweede lid. Deze regels zien ten minste op de vaststelling van de hoogte van de

uitkering, de verdeling, de voorwaarden waaronder deze verstrekt wordt en de terugvordering van niet of niet rechtmatig bestede middelen.

E

Na artikel 19 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 19a

1. De behandeling van het beroep tegen een normbesluit, een versterkingsbesluit als bedoeld in artikel 13j, eerste lid, en artikel 13k, en een besluit als bedoeld in artikel 13k, eerste lid, is spoedeisend, zoals bedoeld in artikel 8:52 van de Algemene wet bestuursrecht.
2. In afwijking van artikel 6:6 van de Algemene wet bestuursrecht is het beroep niet-ontvankelijk indien niet is voldaan aan artikel 6:5, eerste lid, onderdeel d, van die wet.
3. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State doet uitspraak binnen zes maanden na afloop van de beroepstermijn.
4. Na afloop van de termijn voor het instellen van beroep kunnen geen beroepsgronden meer worden aangevoerd.

F

Na artikel 21a wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 21b

1. Een plan van een gemeenteraad dat hetzelfde doel nastreeft als een programma van aanpak als bedoeld in artikel 13g wordt gelijk gesteld met dat programma van aanpak als bedoeld in artikel 13g.
2. Een normbesluit, een versterkingsbesluit en een besluit tot niet versterken die krachtens artikel 52g van de Mijnbouwwet zijn genomen worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 5 gelijkgesteld met een normbesluit als bedoeld in artikel 13i, een versterkingsbesluit als bedoeld in artikel 13j dan wel een besluit als bedoeld in artikel 13k, eerste lid.

PM aanvullen overgangsrecht

G

Artikel 23 komt te luiden:

Artikel 23

Bijlage II van de Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 1 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:
Tijdelijke wet Groningen:
 - a. artikel 13e, eerste lid
 - b. artikel 13g, eerste lid.
2. In artikel 2 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:
Tijdelijke wet Groningen: de artikelen 13i, eerste en derde lid, 13j, tweede en derde lid, en artikel 13k, eerste lid.
3. Aan artikel 8 wordt een lid toegevoegd, luidende:
10. Tegen een besluit als bedoeld in artikel 2, derde en vijfde lid, en artikel 14, eerste lid, van de Tijdelijke wet Groningen kan beroep worden ingesteld bij de Rechtbank Noord-Nederland.

H

Artikel 28 wordt gewijzigd als volgt:

Onder verlettering van de onderdelen a, b en c tot de onderdelen b, c en d wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

a. Artikel 52g, derde lid, vervalt.

I

Na artikel 28 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 28a

De Crisis- en herstelwet wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 2.4 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid wordt na "experiment" ingevoegd "dan wel ten behoeve van de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen".

b. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

6. Het tweede en derde lid, onderdelen b en c, zijn niet van toepassing indien het eerste lid wordt toegepast ten behoeve van de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen.

2. Categorie 13.1 van bijlage I vervalt.

Artikel III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor verschillende artikelen en onderdelen daarvan, verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Nationaal Coördinator Groningen

10.2.e

Postbus 3006

9701 DA Groningen

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

10.2.e

Datum 05 - 07 NOV. 2019 -

Betreft Verzoek tot rekenen met tijdvakken

Geachte 10.2.e

Ons kenmerk

PDGB / 19245781

Uw kenmerk

Bijlage(n)

2

Bij de beoordeling of een gebouw voldoet aan de norm voor het individueel risico wordt de sterkte van een gebouw vergeleken met de seismische belasting. De seismische belasting is gekoppeld aan de afbouw van de gaswinning. De NEN-webtool kent daartoe drie tijdvakken. Het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) heeft per brief van 10 april j.l. (bijlage 1) de minister van Economische Zaken en Klimaat gevraagd op welke wijze tijdvakken kunnen worden benut. Deze vraag is door de minister voorgelegd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen, vooruitlopend op de aanstelling van het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG).

Per brief van 10 oktober jl (bijlage 2) heeft de Inspecteur-Generaal der Mijnen geadviseerd over de toepassing van tijdvakken in de lopende operatie. Namens de minister van Economische Zaken en Klimaat en in overeenstemming met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het verzoek om overeenkomstig dit advies ingenieursbureaus vanaf heden te laten rekenen met alleen tijdvak 2.

De Inspecteur-Generaal der Mijnen adviseert daarnaast om op reguliere basis vast te stellen welke seismische dreiging gebruikt dient te worden bij de beoordeling van gebouwen op basis van de NPR. Het verzoek om in de opdrachtverlening voor de beoordeling van gebouwen rekening te houden met mogelijk nieuwe inzichten op dit punt. Dit kan bijvoorbeeld door in de opdrachten een optie op te nemen om nagekomen inzichten over de seismische dreiging nog mee te nemen in de opdracht als dit geen vertraging oplevert.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

TER ADVISERING

10.2.e

Aan de Minister

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

11 november 2019

Kenmerk

PDGB / 19267154

Bhm: 19270805

Kopie aan

Bijlage(n)

1x plan van aanpak

1x concept Kamerbrief BZK

nota

Uitzetten adviesvraag verschil HRA-NPR

Parafenroute

SG

10.2.e

GB, directeur

10.2.e

GB, MT-lid

10.2.e

FEZ – programmamanager

Groningen

10.2.e

GTG, MT-lid

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

U heeft op 6 november 2019 aangegeven experts te willen vragen om advies over de verschillen tussen de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) en de Hazard and Risk Assessment (HRA). Hiervoor is bijgevoegd plan van aanpak opgesteld. Daarnaast is er een concept Kamerbrief van BZK bijgevoegd waaraan momenteel nog gewerkt wordt. De laatste passage valt onder uw verantwoordelijkheid.

Advies

U wordt geadviseerd:

- kennis te nemen van de nota, het plan van aanpak en de concept Kamerbrief die BZK heeft opgesteld;
- in te stemmen met uw deel van de Kamerbrief en uitvoering van bijgevoegd plan van aanpak.

Kernpunten

- Als besloten wordt tot uitvoering van de 'grijze gebouwen' in batch 1581 op basis van de NPR 2015 of NPR 2018, resulteert dit in versterkingsmaatregelen daar waar dit op basis van de HRA niet de verwachting was. Dit roept de vraag op hoe dit uitlegbaar is, gegeven het Mijraadadvies uit 2018, als ook hoe hiermee om kan worden gegaan. ✓
- Wezenlijke vragen over de ingezette werkwijze kunnen geadresseerd worden door pro-actief vanuit u als minister van EZK gezamenlijk met de minister van BZK onafhankelijk onderzoek te initiëren. *een*
- Bijgaand plan van aanpak is hiervoor opgesteld, waarmee:
 - de Mijraad om een reflectie wordt gevraagd op hun advies uit 2018 waarin zij adviseerden om de HRA te gebruiken voor de prioritering van de versterkingsopgave en de NPR te gebruiken om te bepalen of op individueel adresniveau versterkingsmaatregelen nodig zijn; ✓
 - het ACVG vervolgens wordt gevraagd om – gegeven de reflectie van de Mijraad - kaders te geven waardoor de veiligheid op de juiste manier wordt geborgd in de uitvoering. ✓

- Het voornemen is om dit plan van aanpak met de regio op hoofdlijnen te bespreken op 20 november, waarna op 21 november de Tweede Kamer wordt geïnformeerd.
- Om invulling te geven aan uw verantwoordelijkheid voor de veiligheid is hiervoor een alinea opgenomen in de concept Kamerbrief van BZK over batch 1581. Deze brief treft u als bijlage aan. Beoogd is dat de minister van BZK tekent, mede namens u.

Toelichting

- Zoals in de voorgaande nota aangeven bestaat er redelijk inzicht in de verschillen tussen de HRA en NPR. Tot op heden leken deze verschillen aanwezig, maar niet wezenlijk.
- Bij de (voorlopige) uitkomst van de steekproef batch 1581 blijkt echter dat ook versterkingsmaatregelen nodig zijn voor gebouwen die geen verhoogd risico kennen in de HRA, de zogeheten 'grijze' gebouwen.
- Vanuit de Technische Commissie van de NCG als ook vanuit het Rijk zijn er vragen over de steekproef aan NCG gesteld. De NCG is momenteel bezig deze te beantwoorden. Ook SodM is gevraagd de resultaten te beoordelen.
- Als uit de adviezen van SodM en de Technische Commissie van de NCG blijkt dat de steekproef 1581 correct is uitgevoerd, betekent dit dat de NPR en de HRA tot grotere verschillen in uitkomst leiden dan verwacht. Dit roept de vraag op wat dit betekent voor:
 1. *De wijze van prioritering van de versterkingsopgave*

Als er weinig verschil is in te nemen versterkingsmaatregelen tussen P50 en 'grijze' gebouwen is de vraag welke waarde prioritering op basis van de HRA heeft.
 2. *De reikwijdte van de versterkingsopgave*

De kans bestaat dat niet alleen versterkingsmaatregelen nodig zijn bij de 26.000 adressen die nu voor opname en beoordeling in aanmerking komen, maar dat dit mogelijk ook geldt voor veel andere 'grijze' gebouwen. Dit roept de vraag op of de versterking wel binnen afzienbare termijn gerealiseerd kan worden.
 3. *Het vaststellingsbesluit*

Bij wet dienen in de afweging in het vaststellingsbesluit de veiligheidsrisico's van de winning te worden betrokken. Dit is afgelopen jaar gedaan door de volgende uitgangspunten mee te nemen, namelijk dat:

 - wordt voldaan aan de veiligheidsnorm van 10^{-5} ;
 - daar waar dat niet het geval is, prioriteit uit gaat naar 10^{-5} conform Meijdam-norm;
 - het tempo van versterken van gebouwen voldoende is zodat binnen redelijke termijn alsnog aan de norm wordt voldaan.

Hiervoor gebruikt NAM de HRA. De Raad van State heeft daarbij aangegeven dat dit model geschikt is, met als onderbouwing dat het HRA model reeds conservatief is en in de praktijk wordt gewerkt met onzekerheidsmarges. Het is met de NPR niet mogelijk de veiligheidsrisico's voor het hele gebied te berekenen.
- Gegeven dat dit het fundament onder de huidige aanpak betreft lijkt het verstandig om eerst de Mijltraad te betrekken als grondlegger van de huidige

11.1

**Project DG Groningen
Bovengronds**

werkwijze en daarna het ACVG om te vragen om kaders te geven waardoor de veiligheid op de juiste manier wordt geborgd in de uitvoering.

Kenmerk
PDGB / 19267154

Bijlage 1 - Plan van Aanpak

Doel

Doel is te komen tot:

1. een reflectie op het Mijnraadadvies uit 2018 waarbij de vraag wordt beantwoord of de toen op basis van dit advies ingezette werkwijze nog leidend dient te zijn (HRA voor de prioritering, NPR voor bepalen versterkingsmaatregelen);
2. gegeven deze reflectie, te bepalen welke kaders er nodig zijn om de veiligheid op de juiste manier te borgen in de uitvoering.

Randvoorwaarde is dat de uitkomst gedragen wordt door de technisch inhoudelijk experts, bij voorkeur op korte termijn tot een oplosrichting leidt en duidelijkheid biedt wat dit betekent voor de versterkingsopgave.

Inzet van partijen

De oorsprong van de verschillen tussen de NPR en HRA bepaalt grotendeels de benodigde expertise. Het verschil tussen HRA en NPR is gedeeltelijk te verklaren en heeft betrekking op het werk van partijen die in 2018 onder de Mijnraad hebben geadviseerd over de versterkingsopgave. Beoogd wordt dat in overleg met Mijnraad bepaald wordt wie van deze partijen naast de Mijnraad bij deze opdracht zal worden aangehaakt. Hiermee kunnen ook SodM, NEN, TNO, KNMI en het panel van hoogleraren gevraagd worden om een reflectie op hun advies uit 2018. Na de reflectie van de Mijnraad kan het ACVG worden gevraagd om kaders te geven waarmee de veiligheid op de juiste manier wordt geborgd in de uitvoering.

Bij het Mijnraadadvies van 2018 werd duidelijk dat samenwerking van een brede groep aan experts zeer effectief kan zijn mits elke partij zich toespitst op haar expertisegebied. Dit verlangt dat elke partij een aandeel heeft in het totaal advies, waarbij er één partij is die eventueel tegenstrijdige adviezen onderling afweegt en tot een integraal advies komt. Om te komen tot een eenduidige reflectie wordt daarom een strikte scheiding voorgesteld, zoals ook toegepast onder het Mijnraadadvies waarbij:

- NEN expertise inbrengt over de NPR en toepassing daarvan;
- TNO expertise inbrengt over de HRA en de veiligheidsfilosofie (die ten grondslag ligt aan de NPR, HRA) en vanuit de door TNO ontwikkelde modellentrein eventueel berekeningen uitvoert;
- KNMI expertise inbrengt over de effecten van verschillende onderliggende hazardkaarten;
- SodM expertise inbrengt over de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de voorstellen;
- eventueel het panel van hoogleraren een rol vervult ten aanzien van vragen over de Meijdamnorm;
- Mijnraad aan zet is om, gegeven het werk van de verschillende partijen tot een integrale reflectie te komen op het Mijnraadadvies uit 2018.

Nadat de reflectie gereed is, kan het ACVG gevraagd worden om kaders waarmee de veiligheid op de juiste manier kan worden geborgd in de uitvoering. Hierbij kan het ACVG specifiek ingaan op:

ja !
11.1

- kaders voor de wijze van prioritering;
- kaders voor de reikwijdte van de versterkingsopgave;
- als ook eventuele impact op:
 - o de wijze waarop de HRA publiek wordt gemaakt;
 - o de actualisatie van de NPR;
 - o de aanscherping van de Applicatiedocument Beoordeling Seismische Capaciteit (ABSC); een document dat de toepassing door verschillende ingenieursbureaus moet uniformeren;
 - o de ontwikkeling van de typologie aanpak;
 - o eventuele overige trajecten.

In deze aanpak kan het nodig zijn om berekeningen uit te voeren of expertise van ingenieursbureaus in te zetten. Aanvullend is het dan ook nodig dat de Uitvoeringsorganisatie rekencapaciteit en expertise van ingenieursbureaus faciliteert daar waar adviespartijen dit verlangen. Om onafhankelijkheid van de werkzaamheden van Mijnraad, SodM, NEN, TNO, KNMI en ACVG te garanderen lijkt het logisch dat zij aan zet zijn om de exacte vraagstelling aan de ingenieursbureaus te bepalen. De uitvoeringsorganisatie is dus louter faciliterend.

Indicatie kosten

- Naar verwachting zal per partij, afhankelijk van de exacte vraagstelling, benodigde expertise en gewenste snelheid tussen de 100-500K euro nodig zijn per instantie (gebaseerd op bedragen onder het Mijnraadadvies).
- Een snelle start is mogelijk alleen haalbaar als er financiële toezeggingen worden gedaan vanuit het Rijk.

Aandachtspunten

- Bij het Mijnraadadvies van 2018 bleek dat sommige partijen bepaalde vragen niet wens te beantwoorden om moverende redenen. Tijdig afstemming zoeken over of partijen de gestelde vragen ook echt willen en kunnen beantwoorden lijkt wenselijk.
- Mogelijk kan het (net als bij het Mijnraadadvies) nodig zijn dat u als minister een startsessie voorziet om te zorgen dat partijen tijd vrijmaken voor deze adviesvragen.
- Bekend is dat SodM eigenstandig heeft besloten tot onderzoek naar de verschillen tussen NPR versies onderling en de verschillen tussen de NPR en de HRA. Gegeven dat SodM met name expertise heeft over de HRA is de vraag in welke mate van detail zij de NPR en de toepassing van de NPR daarin betrekken. Het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) is formeel producteigenaar van de NPR. Inzet van de NEN vanwege hun expertise over de NPR en toepassing lijkt alsnog nuttig.
- BZK en EZK kunnen als gezamenlijk opdrachtgever fungeren waarbij de beide directeurs hieraan een praktische invulling geven. Op basis van ervaringen met het Mijnraadadvies wordt verwacht dat hiervoor 1-2 FTE nodig is vanuit EZK en BZK.

Tijdsplanning

Proces komende weken (indicatief):

Wanneer?	Wat?	Wie?
18 november	Uitkomsten steekproef en review SodM	NCG
18-20 november	Sonderen of Mijnraad, (en eventueel daaronder SodM, NEN, TNO palen van hoogleraren en KNMI) willen reflecteren op eerdere adviesvraag, als ook sonderen of ACVG vervolgens kan adviseren.	Directeur BZK Directeur EZK
20 november	Bespreken Plan van Aanpak met Regio in Versterkingsteam.	BZK, EZK en regio
21 november	Tweede Kamer informeren over marsroute onderzoek.	BZK en EZK

Mogelijk proces middellange termijn (afhankelijk van wensen en eisen experts):

Wanneer?	Wat?	Wie?
Tot eind 2019	Opstellen vraagstelling en organiseren startsessie .	BZK en EZK
	Inkoopprocedures opstarten (tot in 2020).	BZK en EZK
Eind december 2019 – begin januari 2020	Startsessie met Mijnraad (en eventueel overige adviseurs die meegewerkt hebben aan Mijnraadadvies)	EZK en BZK
Maart 2020	Alle adviezen binnen	Mijnraad (et al.)
Maart - April 2020	Adviesvraag ACVG	ACVG
Mei 2020	Bepalen gewenste koers n.a.v. adviezen intern Rijk	BZK en EZK
	Bespreking adviezen met regio	BZK en EZK
	Besluitvorming over uitkomsten	BZK en EZK
Juni 2020	Overgaan tot implementatie	BZK en EZK

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk

Uw kenmerk

Datum 7 november 2019
Betreft Aanpak gebouwen in batch 1581

Geachte Voorzitter,

In de beantwoording op schriftelijke vragen van lid Beckerman en lid Nijboer over gebouwen in de batch 1581 is aangegeven dat er een steekproef werd uitgevoerd. De steekproef toetst voor gebouwen met een normaal risicoprofiel ('grijze huizen') of een herbeoordeling van de oude versterkingsadviezen wezenlijk nieuwe inzichten oplevert (Kamerstuk 33529, nr. 639). In deze brief informeer ik u, mede namens de Minister van Economische Zaken en Klimaat, over de uitkomst van deze steekproef en wat dit voor de versterking van deze gebouwen zal betekenen.

Historie batch 1581

De bewoners van de panden binnen de batch 1581 maken al geruime tijd deel uit van de versterkingsoperatie. Zo zijn hun huizen veelal in 2017 geïnspecteerd. Op het moment dat het Kabinet begin 2018 heeft besloten de gaswinning af te bouwen naar nul, is ervoor gekozen om te werken aan een nieuwe versterkingsaanpak. In deze aanpak wordt, in lijn met het Mijraadadvies, de hoogste prioriteit gegeven aan de versterking van de meest risicovolle woningen. Voor bewoners die al een versterkingsadvies via de reguliere weg hadden ontvangen, geldt dat hun huis onverlet wordt versterkt conform het versterkingsadvies. Voor veel huizen binnen de batch 1581 waren de versterkingsadviezen echter nog niet afgerond. Deze zijn, op verzoek van de regio, alsnog berekend met het oude winningsniveau van voor het gaswinningsbesluit (met de Nederlandse Praktijkrichtlijn (NPR) 2015). Hiervoor was gekozen vanwege de aanname dat vervolgens een beoordeling met een actuelere NPR eenvoudiger zou zijn als er al een volledig NPR:2015-rapport van een pand zou liggen. Deze versterkingsadviezen zijn voor een groot gedeelte in het najaar van 2018 binnengekomen. Bestuurlijk was afgesproken om deze versterkingsadviezen niet actief te delen, gelet op het feit dat deze een ander doel dienden.

Bestuurlijke afspraken

Voor batch 1581 zijn op 5 juni 2019 tijdens het bestuurlijk overleg met de regio, afspraken gemaakt voor batch 1581 (Kamerbrief 33529, nr 664). Deze afspraken zijn mede gestoeld op het advies wat het SodM heeft gegeven naar aanleiding van de beving bij Westerwijtwerd. Allereerst is besloten dat de versterking van huizen uit de batch 1581 met een (licht) verhoogd risicoprofiel (P50 & P90) worden uitgevoerd met het bestaande versterkingsadvies. Hier is voor gekozen zodat de schaarse capaciteit voor de opname en beoordeling kan worden ingezet bij andere huizen. Tevens is besloten om voor huizen met een normaal risicoprofiel ('grijze huizen') te toetsen of een herbeoordeling van de versterkingsadviezen voor deze adressen wezenlijk nieuwe inzichten oplevert.

Uitkomsten steekproef

De steekproef vond plaats onder regie van NCG. Na de validatie van de Technische Commissie van de NCG, heeft NCG de conclusie getrokken dat er geen wezenlijk verschil zit tussen de herbeoordeling van de 'grijze' huizen van de betreffende batch op NPR 2018 en de oorspronkelijke beoordeling van deze huizen op 2015. Geconstateerd is dat op basis van NPR 2018 met minder versterking volstaan zou kunnen worden, maar dat dit nog steeds zorgt voor overlast bij de bewoner. De te nemen maatregelen zijn aanzienlijk waarbij bewoners nog steeds hun huis uit moeten als hun huis versterkt wordt.

Daarnaast is het belangrijk dat de NCG in haar steekproef ook aandacht heeft besteed aan de snelheid van de uitvoering van dit besluit. Daarom heeft de NCG gekeken naar de capaciteit waarbij de NCG heeft afgewogen dat herbeoordeling van de batch 1581 ten koste gaat van de totale scope van adressen die in aanmerking komen voor opname en beoordeling. Hetgeen de snelheid in de versterkingsoperatie niet ten goede komt. Daarnaast gaat het om uitvoeringscapaciteit. Nu uitvoeren zorgt ervoor dat deze direct benut wordt en daarbij verdere ervaring wordt opgedaan in de uitvoering, wat voor tijdswinst in de toekomst kan zorgen.

De NCG heeft SodM gevraagd advies uit te brengen over de uitkomsten van de steekproef. Voor een uitvraag van een uitspraak van SodM is van belang aangezien de afspraken mede gestoeld zijn op hun advies en terminologie. Naar oordeel van SodM **PM SodM**.

Op basis van bovenstaande heeft NCG vervolgens in overleg met Rijk en regio besloten om **voor batch 1581 de liggende VA's onverkort uit te voeren**. NCG voert dit besluit uit en heeft zodoende ook de betreffende bewoners geïnformeerd over het besluit en het proces dat zij nu gaan doorlopen om te komen tot een versterkte woning. Door dit besluit krijgen bewoners van de panden uit batch 1581 duidelijkheid over wat er met hun woning gaat gebeuren. De verwachting is dat dit besluit een bepaalde rust en perspectief op de toekomst voor de bewoners van deze batch creëert.

Vervolg vraagstuk

De uitkomsten van de steekproef roepen vragen op over de systematiek van de HRA en de NPR. Samen met de minister van EZK is besloten nader de impact van de uitkomsten op de gehanteerde systematiek te bestuderen. Hiervoor worden meerdere partijen geraadpleegd. Ik informeer uw Kamer spoedig over het proces.

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Nederlands Normalisatie Instituut

10.2.e
10.2.e
Postbus 5059
2600 GB Delft

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

10.2.e

Datum

- 19 NOV. 2019 -

Betreft Toepassing van tijdvakken bij constructieve analyses

Geachte 10.2.e

Per brief van 10 april 2019 heeft u gesignaleerd dat er vragen zijn bij het gebruik van tijdvakken bij constructieve analyses met de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR). Het gaat daarbij om het gebruik van de NEN-webtool die het mogelijk maakt om de verwachte seismische dreiging in een komend jaar tot uitgangspunt van een berekening te nemen.

Uw vraag is door de minister van Economische Zaken en Klimaat voorgelegd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen. Zijn reactie treft u als bijlage bij deze brief aan.

Overeenkomstig dit advies is de Nationaal Coördinator Groningen gevraagd bij toepassing van de NPR te rekenen met tijdvak 2 overeenkomstig het afbouwpad van de gaswinning uit 2018 zoals verwerkt in de huidige NEN-webtool. Middels bijgaande brief is de Tweede Kamer hierover geïnformeerd. Deze brief kunt u benutten om de gebruikers van de NPR en NEN-webtool te informeren.

Verder adviseert de Inspecteur-Generaal der Mijnen op reguliere basis vast te stellen welke seismische dreiging gebruikt dient te worden bij de beoordeling van gebouwen op basis van de NPR. Actualisatie van de NEN-webtool kan daar onderdeel van zijn. Momenteel loopt er vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een opdracht tot actualisatie van de NEN-webtool. Mocht naar aanleiding daarvan een nieuw besluit nodig zijn, verneem ik dit graag.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

10.2.e

gen,

10.2.e

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 14 november 2019
Betreft Verzamelbrief Groningen

Ons kenmerk
PDGB / 19254875

Bijlage(n)
7

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik uw Kamer, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), over enkele onderwerpen met betrekking tot de aanpak van de bovengrondse gevolgen van de aardbevingen door gaswinning in Groningen. Het betreft een advies van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) over toepassing van de NPR, het advies van de commissie waardedaling, toereikende verhuiskostenvergoeding van woningcorporaties, geestelijke verzorging in het aardbevingsgebied en de halfjaarrapportage van de Onafhankelijke Raadsman.

Advies SodM over toepassing NPR

Het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) ontwikkelt de Nederlandse Praktijk Richtlijn 9998 (NPR). Deze richtlijn wordt bij de versterkingsopgave gebruikt om vast te stellen of een gebouw voldoet aan de norm voor het individueel risico. De sterkte van een gebouw wordt vergeleken met de mogelijke seismische belasting, die samenhangt met de hoogte van de gaswinning. De NEN-webtool kent daartoe drie tijdvakken. NEN heeft mij op 10 april 2019 een brief gestuurd (bijlage 1) waarin NEN aangeeft dat meer houvast gewenst is over hoe bij toepassing van de NPR rekening moet worden gehouden met de veranderende seismische belasting in de tijd, als gevolg van de afbouw van de gaswinning. Vooruitlopend op de aanstelling van het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) die is aangekondigd in onze brief van 16 oktober jl. (Kamerstuk 33529, nr. 695), heb ik deze vraag voorgelegd aan het SodM. Per brief van 10 oktober jl. (bijlage 2) heeft de Inspecteur-Generaal der Mijnen geadviseerd over de toepassing van tijdvakken in de lopende operatie. Ik neem dit advies over. De Nationaal Coördinator Groningen (NCG) heeft de opdracht gekregen om bij toepassing van de NPR te rekenen met tijdvak 2, zoals verwerkt in de huidige NEN-webtool.

Adviescommissie waardedaling

Het is mijn voornemen om alle vormen van aardbevingsschade als gevolg van bodembeweging veroorzaakt door gaswinning uit het Groningerveld of de gasopslag te Norg onafhankelijk van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) af te wikkelen. Waardedaling van woningen is een vorm van aardbevingsschade. Om te adviseren over een methode om de schade door waardedaling los van de

verkoop te begroten is de adviescommissie waardedaling ingesteld. Op 23 april jl. heb ik het advies van de adviescommissie aan uw Kamer aangeboden (Kamerstuk 33529, nr. 608). De commissie heeft in dit advies aangegeven dat zij de methode van Atlas voor Gemeenten als de meest geschikte methode ziet voor de waardedalingsregeling. De adviescommissie acht geen van de overige methodes geschikt, of op afzienbare termijn bruikbaar te maken voor vergoeding van schade door waardedaling door het IMG. Daarnaast heeft de adviescommissie destijds een aantal waardevolle aanbevelingen gedaan die de contouren van een waardedalingsregeling schetsen.

Zoals ik toen aan uw Kamer heb toegezegd is de methode van Atlas voor Gemeenten geactualiseerd naar de peildatum waartoe de adviescommissie aanbeveelt (1 januari 2019). De geactualiseerde methode is aan de adviescommissie voorgelegd. Voorts heb ik aan de adviescommissie gevraagd om een advies over de interpretatie van de antwoorden van de Hoge Raad over de prejudiciële vragen inzake waardedaling (ECLI:NL:2019:1278) Als bijlage bij deze brief treft u het advies en de geactualiseerde methode aan (bijlagen 3 en 4).

De adviescommissie herbevestigt in haar advies dat de Methode van Atlas voor Gemeenten het meest geschikt is. De inzet van de regeling is dat de onzekerheidsmarge bij het vaststellen van de schade in het voordeel van de gedupeerde is. De adviescommissie adviseert hieraan invulling te geven door het percentage waardedaling te verhogen met eenmaal de standaardfout. Dit leidt tot een gemiddeld percentage waardedaling van 4,4%. Dat is een stijging van 0,4% ten opzichte van het eerdere advies. Het percentage is verschillend binnen het aardbevingsgebied, al naar gelang het aantal aardbevingen dat heeft plaatsgevonden (spreiding van 2,7% tot 12,8%). Ook bij het toepassingsgebied oordeelt de adviescommissie dat de onzekerheidsmarge in het voordeel van de gedupeerde dient te zijn. Tevens heeft in opdracht van de adviescommissie een analyse van de WOZ plaatsgevonden waaruit blijkt dat deze niet structureel te laag is vastgesteld (bijlagen 5 en 6). In zijn antwoorden op prejudiciële vragen komt de Hoge Raad tot de conclusie dat de verplichting tot vergoeding van de waardedaling van gebouwen niet kan worden begroot buiten het geval van verkoop van een woning, omdat nog geen sprake is van een geofysisch stabiele situatie. Ten aanzien daarvan adviseert de adviescommissie dat compensatie voor waardedaling los van de verkoop in 2020 kan plaatsvinden, omdat het besluit tot het versneld stopzetten van de gaswinning van 10 september jl. (Kamerstuk 33529, nr. 678) leidt tot verminderde seismische risico's. Dit betekent dat de commissie geen belemmering ziet om binnen afzienbare tijd over te gaan tot uitkering van vergoeding van schade door waardedaling. Dit laat onverlet dat zich nieuwe aardbevingen kunnen voordoen die invloed kunnen hebben op de waarde van woningen in het aardbevingsgebied. Indien de waardedaling van woningen als gevolg daarvan substantieel toeneemt dan dienen daarvoor nieuwe voorzieningen getroffen worden, zo oordeelt de adviescommissie. Hiermee geeft de MEZK tevens uitvoering aan mijn toezegging in het Algemeen Overleg van 12 september jl. om een schriftelijke reactie op de antwoorden van de Hoge Raad op de prejudiciële vragen over waardedaling van woningen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Ik omarm de aanbevelingen van de adviescommissie en de daaruit voortvloeiende gevolgen. Het past bij mijn voornemen om mensen zo snel als mogelijk de compensatie voor waardedaling te bieden binnen het publieke domein. Ik stel het advies van de adviescommissie en de geactualiseerde methode ter beschikking aan de Kwartiermaker IMG. Hij kan dit gebruiken bij de vormgeving van zijn werkwijze voor afhandeling van schade als gevolg van waardedaling. Uiteindelijk stelt het IMG een werkwijze vast voor de afhandeling van schade als gevolg van waardedaling. De Kwartiermaker IMG heeft mij laten weten uiterlijk in februari 2020 een werkwijze omtrent vergoeding van schade door waardedaling te zullen publiceren. Zodra de Tijdelijke Wet Groningen in werking treedt gaat de TCMG op in het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG). Gedupeerden kunnen bij het IMG terecht voor alle vormen van aardbevingsschade, waaronder waardedaling.

buitenreikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Project DG Groningen
Bovengronds

buitenreikwijdte

Ons kenmerk
PDGB / 19254875

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

¹<https://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/downloads/convenanten/2019/09/11/samenwerkingsconvenant-ncg-en-tcmg>

TER ONDERTEKENING

Aan
de Secretaris-Generaal

7911

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

7 januari 2020

Kenmerk

PDGB / 20004404

nota

Adviesvragen ACVG - HRA/NPR en TNO-typologie

Parafenroute

Directeur Groningen

Bovengronds

10.2.e

FEZ

10.2.e

10.2.e

Aanleiding

In overleg met BZK en de regionale overheden wordt het ACVG gevraagd om advies te geven over het verschil tussen de HRA en NPR, naar aanleiding van de steekproef 1.581 en het valideren van de TNO-typologieaanpak.

Advies

U kunt bijgaande brieven ondertekenen.

Kernpunten

- De Minister heeft akkoord gegeven op het uitvragen van deze adviezen.
- De brieven zijn afgestemd met BZK (10.2.e)
- De brieven zijn eerder hoog-ambtelijk afgestemd met de regio (10.2.e)
- Voor het kerstreces heeft u (10.2.e) gevraagd om reactie op de brieven. Hier is geen reactie op gekomen.

Ontvangen BBR

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Het Adviescollege veiligheid Groningen

10.2.e
Postbus 93144
2509 AC Den Haag

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

10.2.e

Datum 09 JAN. 2020 -
Betreft Adviesvraag-gebruik HRA en NPR

Geachte 10.2.e,

Namens de ministers van Economische Zaken en Klimaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wil ik aan uw adviescollege de volgende vraag voorleggen.

Ons kenmerk
PDGB / 19302050

BHM/ 19304775

Uw kenmerk

De Nationaal Coördinator Groningen heeft recent een steekproef uitgevoerd naar het verschil tussen de NPR:9998:2015 en NPR:9998:2018, voor gebouwen met een normaal risicoprofiel in batch 1.581. Uit deze steekproef bleek dat op basis NPR:9998:2018 nog steeds maatregelen noodzakelijk zijn voor deze gebouwen. De uitkomst van deze steekproef roept een aantal vragen op met betrekking tot de uitvoering van de versterkingsoperatie in Groningen.

Bijlage(n)

- 1) hoe kan worden omgegaan met de discrepantie tussen de uitkomsten van de HRA en NPR bij het vaststellen van een risicoprofiel van een gebouw en het beoordelen of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet?
- 2) Hoe is te verklaren dat gebouwen, die volgens de HRA aan de veiligheidsnorm voldoen en zelfs geen licht verhoogd risicoprofiel hebben, in de beoordeling op basis van de NPR2018 toch versterkt blijken te moeten worden?
- 3) Op welke wijze kan het verschil tussen de uitkomsten van HRA en NPR worden verkleind?

In overeenstemming met het instellingsbesluit voor het ACVG wordt u gevraagd de regionale overheden, het SODM, de NEN te betrekken. Gelet op het advies van de Mijnraad van 29 juni 2018, wordt u in dit geval ook gevraagd de Mijnraad te betrekken bij uw advies. Indien nodig kunt u natuurlijk ook een beroep doen op andere experts. U wordt gevraagd om uiterlijk 29 februari 2020 uw advies uit te brengen aan de beide ministers.

Hoogachtend,
de minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

20031907
Groningen Blengards

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
de heer ir. E.D. Wiebes, MBA
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door

10.2.e

Datum 29 januari 2020
Betreft Aanbieding advies van Staatstoezicht op de Mijnen

Ons kenmerk
20029142

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Excellentie,

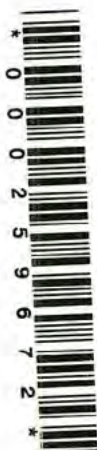
Bijgesloten treft u mijn advies aan over de voortgang en de versnelling van de versterkingsopgave in Groningen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard ben ik bereid een nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

TER ADVISERING

10.2.e

Aan de Minister

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

30 januari 2020

Kenmerk

PDGB / 20031196

Bhm: 20031356

Bijlage(n)

2

nota

Reactie op het advies van het SodM over
versterkingsopgave en de versnellingsmaatregelen

Parafenroute

SG

GB, Projectdirecteur

GB, MT-lid

10.2.e

10.2.e

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

Het SodM heeft 29 januari jl. advies uitgebracht over de versterkingsopgave en de versnellingsmaatregelen. Dit advies is ook aan de minister van BZK toegestuurd. Voor het AO van 6 februari zal dit advies met een reactie door de minister van BZK mede namens u naar de Tweede Kamer worden gezonden.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota en de Kamerbrief van eventueel commentaar voorzien.

Kernpunten

- Het SodM heeft zich in zijn advies met name gericht op de voortgang van de versterking en de versnellingsmaatregelen.
- Het SodM stelt dat afgelopen periode goede stappen zijn gezet om de versterkingsoperatie te versnellen, maar dat gelet op de urgentie en de omvang het nog sneller zou moeten. SodM stelt hiermee dat de huidige voortgang niet acceptabel is.
- Het SodM geeft daarbij aan waar verbeteringen mogelijk zijn. Deze hebben een beleidsmatig karakter.
- In de brief aan de Tweede Kamer is ervoor gekozen om op hoofdlijnen te reageren op de belangrijkste conclusies van het advies en daar waar principiële andere standpunten zijn, deze te benoemen:
 - o Het Rijk onderschrijft de conclusie dat goede stappen zijn gezet en voelt de urgentie van het versnellen van de versterkingsopgave.
 - o Het SodM stelt dat veel tijd is genomen voor de besluitvorming over de versnellingsmaatregelen voordat uitvoering daarvan is gestart. Dit was echter een bewuste keuze om tot goede gezamenlijke besluitvorming te komen, bewoners zijn er niet bij gebaat dat de spelregels tijdens het spel veranderen.
 - o Het SodM stelt dat de NCG ruim mandaat moet krijgen. Reactie hierop is dat dit meegenomen wordt in het wetsvoorstel, maar dat

Ontvangen BBR

in algemene zin gesteld kan worden dat de uitvoeringsorganisatie meer bevoegdheden krijgt t.o.v. de huidige situatie.

- Het Rijk onderschrijft het belang om de meest actuele inzichten te betrekken, tegelijkertijd zien we ook dat hierbij zorgvuldigheid, voorspelbaarheid en uitvoerbaarheid belangrijk zijn. Deze aspecten zullen daarom blijven meewegen bij de invoering van nieuwe inzichten.
- Het Rijk onderschrijft het belang van duidelijke informatievoorziening: het publieke dashboard zal maandelijks worden gepubliceerd en daarnaast zal de TK halfjaarlijks worden geïnformeerd over de voortgang van de versterkingsoperatie en de versnellingsmaatregelen.
- Over de samenwerking van TCMG en NCG stelt SodM dat de integrale aanpak met meer kracht en volume moet worden opgepakt. Verder vraagt SodM zich af of de gescheiden instituten een effectieve integrale aanpak mogelijk maakt. Vanuit het Rijk hebben we hier vertrouwen in, zoals ook in het wetsvoorstel versterken is opgenomen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
DGBRW
Groningen Versterken en
Perspectief

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2020-0000047067
Uw kenmerk

Bijlage
2

De brief wekt te veel
de indruk dat de
hele versterkingsoperatie
nu stil staat! Opletten!
(S)

Datum

Betreft Advies Staatstoezicht op de Mijnen voortgang
versterkingsoperatie Groningen

Op 29 januari 2020 heeft het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) advies
uitgebracht ten aanzien van de voortgang van de versterking. In deze brief
informeer ik uw Kamer, mede namens de minister van Economische Zaken en
Klimaat, over bijgevoegd advies en geef ik hierop een appreciatie.

In het SodM-advies stelt de toezichthouder dat de afgelopen periode goede
stappen zijn gezet om de versterkingsoperatie te versnellen, maar dat het gelet
op de urgentie en de omvang nog sneller zou moeten. Het Rijk onderkent de
urgentie van het versnellen van de versterkingsopgave met de veiligheid van de
Groningers als prioriteit. Zodoende is op 23 januari jl. bestuurlijk met de regionale
overheden en de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) het versnellingspakket
vastgesteld waarin de resultaten en voortgang van de versnellingsmaatregelen
zijn opgenomen (Kamerstuk 33528, nr. 718). Het SodM stelt vast dat versnelling
waarneembaar is en heeft het vertrouwen dat deze maatregelen een goede
bijdrage leveren en geeft een aantal adviezen om het proces verder te versnellen.

Steeds
Zo constateert het SodM dat veel tijd is genomen voor de besluitvorming over de
versnellingsmaatregelen voordat uitvoering daarvan gestart is. Zij snappen deze
keuze. Daarbij stellen ze wel dat de versnelling van de operatie ermee gediend is
om sneller te starten en werkenderwijs de omhoogkomende problemen gaandeweg
op te lossen. Het was in deze fase wenselijk om de tijd te nemen om tot een
zorgvuldige uitwerking te komen die breed wordt gedragen. Dit om enerzijds snel
te kunnen opschalen en anderzijds meer zekerheid te kunnen geven aan
bewoners. Het vertrouwen van bewoners en hun draagvlak zijn van belang omdat
het immers om hun veiligheid gaat. Hetzelfde principe geldt voor het vaststellen
van de veiligheidskaders. Tegelijkertijd hebben we goede nota genomen van de
observaties en adviezen van het SodM op dit vlak en zullen die betrekken bij het
vervolg en nieuwe initiatieven.

In het verlengde hiervan vraagt de SodM specifieke aandacht voor het mandaat
van de NCG. Dit is in lijn met hun reactie op de consultatie van het wetsvoorstel
Versterken, waarmee de Tijdelijke wet Groningen wordt aangevuld. Deze
adviezen zijn meegewogen in de uitwerking van het wetsvoorstel. Maar in
algemeen zal kan gesteld worden dat de uitvoeringsorganisatie - de NCG - meer

krijgt dan ook

geen verhaag op te lopen

(18)

/ [check]

Het lijkt alsof hier twee vormen van communicatie door elkaar worden gehaald:

— de voortgang van de totale operatie, t.b.v. media, TK, ~~en~~ gemeenten en groningers (dashboard)

~~aan~~

— de voortgang, ~~de~~ ^{het} stadium en de feiten rond het individuele dossier van een groninger op de opnamelijst, analoog aan hoe we dat bij Schade doen.

laten we dit in twee verschillende alinea's behandelen, en odd verwijzen naar Schade.

Dit zal in het
webportaal worden
verankerd.

Directie Groningen
Versterken en Perspectief
DG Bestuur, Ruimte en
Wonen

Datum
28 januari 2020
Kenmerk
2020-0000047067

bevoegdheden ~~krijgt~~ dan op grond van het Besluit Versterken Gebouwen Groningen dat momenteel van kracht is. Zo stelt de NCG de risicoprofielen vast en kan zij normbesluiten nemen. Door de uitvoering in een hand te nemen kan er meer snelheid gemaakt worden en wordt de uitvoering eenduidiger. Uiteraard delen wij het uitgangspunt dat de NCG voldoende ruimte en slagkracht moet hebben om daadkrachtig en snel te kunnen handelen.

Het SodM rapporteert daarnaast ook dat we ~~met passende~~ ^{Deels moeten werken met de} ~~nieuwe~~ ^{ste} inzichten ten behoeve van de opnames en de beoordeling ~~moeten invoeren~~, zoals een update van de NPR en toepassen van de typologie-aanpak. Ik neem dat advies ter harte en deel met het SodM het van belang om de meest actuele inzichten tijdig te betrekken. Dit om te voorkomen dat bewoners worden geconfronteerd met maatregelen die niet nodig zijn. Tegelijkertijd zien we dat ook hierbij zorgvuldigheid, voorspelbaarheid en uitvoerbaarheid belangrijk zijn. Deze aspecten ~~zullen wij daarom blijven meewegen~~ ^{moeten invloeden} bij de invoering van nieuwe inzichten. De NEN heeft in onze opdracht de actualisatie van de NPR opgepakt, waarbij we stevige regie voeren om tot snelle actualisatie te komen. Bij deze actualisatie worden de elementen die het SodM schetst betrokken. Dit sluit tevens aan bij het SodM-advies van van 19 december 2019. Daarin stelt SodM dat het beoordelen op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten belangrijk is voor de veiligheid. SodM geeft daarbij aan dat zowel het werken met de seismische dreiging op basis van het meest recente afbouwpad van de gaswinning als een op relevante punten verbeterde NPR 9998 mogelijk kan voorkomen dat de versterkingsopgave groter wordt dan voor de veiligheid noodzakelijk is.

Een ander punt waar het SodM nadrukkelijk aandacht voor vraagt is de informatievoorziening. Een verbeterde informatievoorziening draagt bij aan een groter vertrouwen in het verloop van de versterkingsoperatie. Er is zowel vanuit het SodM als vanuit de overheden en samenleving behoefte aan betrouwbaar inzicht in de opgave en de voortgang van de operatie. Daarom verricht de NCG veel inspanning om te komen tot een betrouwbaar dashboard, wat ook wordt onderschreven door de SodM. In navolging hierop adviseert het SodM deze communicatie te verbeteren specifiek gericht op bewoners en stuurt aan op het rapporteren van de voortgang en het effect van de versnellingsmaatregelen. Zoals ook met uw Kamer besproken tijdens het AO van 27 november 2019, hecht ook ik aan een transparant en helder overzicht waarin de voortgang duidelijk wordt weergegeven. Zoals aangegeven in de Kamerbrief over het versnellingspakket, heeft het genereren van een totaaloverzicht en de doorvertaling naar de gemeenten meer tijd gekost dan aanvankelijk gedacht maar wordt door de NCG de komende tijd verder gewerkt aan het dashboard en de verrijking van de voortgangscijfers. Het publieke dashboard zal vooruitlopend hierop wel alvast maandelijks worden gepubliceerd op de website van de NCG. Daarnaast zal ik uw Kamer elk halfjaar informeren over de voortgang van de versterkingsoperatie en daarbij de resultaten benoemen van de maatregelen die worden genomen om de versterkingsoperatie te versnellen.

We zijn het SodM erkentelijk voor het rapport, hun inzichten en de adviezen die ze in deze geeft. We zullen deze waar mogelijk bij de verdere uitvoering betrekken. Met de versnellingsmaatregelen die Rijk en regio de afgelopen

Wageningen
aandacht

→
))
P)
60
60
60

Directie Groningen
Versterken en Perspectief
DG Bestuur, Ruimte en
Wonen

maanden gezamenlijk hebben ontwikkeld en de integratie naar één uitvoeringsorganisatie, zetten we gezamenlijk onze schouders eronder om deze versnelling vast te houden en ook in de uitvoering merkbare versnelling voor bewoners aan te brengen.

Datum
28 januari 2020

Kenmerk
2020-0000047067

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

10.2.e

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres
Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

Info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door

10.2.e

1-9 DEC 2019

Datum

Betreft advies inzake NPR 9998 en te gebruiken dreigingskaart

Excellentie,

Ons kenmerk
19310561

Uw kenmerk

Bijlage(n)

In 2019 heb ik uw aandacht gevraagd voor de beoordelingsmethodologie die de Nationaal Coördinator Groningen (hierna: NCG) toepast bij de versterkingsopgave. In het bijzonder zagen die adviezen op de te gebruiken dreigingskaart en de Nationale Praktijkrichtlijn 9998 (hierna: NPR 9998). Met deze brief breng ik deze adviezen nogmaals bij u onder de aandacht.

Eerdere adviezen over de NPR

Op 11 februari 2019 heb ik u ten aanzien van de NPR 9998 geadviseerd:

Het is van groot belang dat voortvarend met de versterking (opname, beoordeling en uitvoering) wordt begonnen. Het is ook van groot belang dat daarbij gebruik wordt gemaakt van de meest recente inzichten.¹

Op 26 juni 2019 heb ik u ten aanzien van de versterkingsmaatregelen het volgende geadviseerd:

Verder is het van belang om nieuwe inzichten snel te verwerken in de Nationale Praktijkrichtlijn (hierna: NPR) zodat de laatste inzichten in de afnemende seismische dreiging en alle beschikbare kennis over Groningse gebouwen worden benut. Door de laatste kennis mee te nemen in de NPR wordt bijvoorbeeld ook het op sommige punten aanwezige conservatisme in de NPR zoveel mogelijk teruggedrongen. Eén voorbeeld daarvan is aangedragen door TNO in haar advies voor het vaststellingsbesluit met betrekking tot out-of-plane gedrag.²

Tot slot heb ik u op 10 oktober 2019 het volgende geadviseerd:

Door de snelle ontwikkeling in zowel de gasafbouw als de technische kennis over het berekenen van de seismische dreiging adviseer ik u om op basis van een vast ritme, jaarlijks vast te stellen welke seismische dreiging gebruikt kan worden bij de beoordeling van gebouwen op basis van de NPR.

¹ Advies van 11 februari 2019 aan de minister van EZK over te gebruiken belasting bij de beoordelingen i.h.k.v. NPR:2018.

² Voortgangsverslag van de versterking huizen en afbouw van de gaswinning in Groningen.

Onderdeel hiervan kan dan zijn om jaarlijks de NEN NPR 9998-webtool te herzien na het uitkomen van de nieuwe dreigingskaarten in het kader van het vaststellen van de operationele strategie voor het Groningenveld.³

De huidige stand van zaken

De NCG laat op dit moment beoordelingen uitvoeren op basis van de NPR 9998, versie 2018 en de seismische dreiging zoals berekend in 2018.

In die berekeningen is de versnelde afbouw van de gaswinning die u begin 2019 heeft aangekondigd nog niet verwerkt terwijl de versnelde winning wel een afname van het dreigingsniveau tot gevolg heeft. Inmiddels heeft u afgelopen september de afbouw met ingang van dit gasjaar opnieuw versneld. De seismische dreiging zal daardoor opnieuw dalen.

Vooruitblik

Begin 2020 zullen bij de voorbereiding van de nieuwe operationele strategie nieuwe berekeningen beschikbaar komen die uitgaan van dit nieuwe afbouwpad. Het is belangrijk zo snel als mogelijk (en in elk geval niet later dan de zomer van 2020) de beoordelingen te laten plaats vinden op basis van deze nieuwe berekeningen van de seismische dreiging.

Met betrekking tot de NPR 9998 lijkt er op dit moment geen uitzicht te zijn op de invoering van een nieuwe, verbeterde versie. Het is dus onduidelijk hoe lang het nog zal duren voordat de nieuwste wetenschappelijke inzichten worden toegepast. Dit terwijl er wel duidelijke signalen zijn dat er duidelijke verbeteringen mogelijk zijn. Een voorbeeld daarvan is het advies van TNO over de kalibratie van uit-het-vlak capaciteit van metselwerk wanden (out-of-plane gedrag').⁴

Het beoordelen op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten is belangrijk voor de veiligheid. Zowel het werken met de seismische dreiging op basis van het meest recente afbouwpad van de gaswinning als een op relevante punten verbeterde NPR 9998 kan mogelijk voorkomen dat de versterkingsopgave groter wordt dan voor de veiligheid noodzakelijk is. Een onnodig grotere versterkingsopgave zou ertoe kunnen leiden dat gebouwen die versterking nodig hebben langer moeten wachten op de vereiste versterking. Dit zou afbreuk doen aan de veiligheid.

³ Advies van 10 oktober 2019 aan de minister van EZK over te gebruiken tijdvak bij de beoordeling i.h.k.v. NPR:2018.

⁴ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2019/06/O4_TNO%2019-10.025%20EZK%20_MP_%20Advies%20vaststellingsbesluit%20Groningen%20gasveld%202019-2020_anm.pdf.

Staatstoezicht op de Mijnen

Ons kenmerk
19310561

Adviezen

Gelet op het vorenstaande adviseer ik u ten eerste om ervoor te zorgen dat beoordelingen van gebouwen zo snel mogelijk gebeuren op basis van de nieuwe seismische dreigingsberekeningen, zodra die begin 2020 beschikbaar komen. Deze berekeningen zullen uitgaan van het versnelde afbouwpad dat u heeft vastgesteld in september 2019.

Ten tweede adviseer ik u, onder verwijzing naar mijn advies van 26 juni 2018, snelheid te maken met het verbeteren van de huidige NPR 9998. U kunt overwegen hiertoe een aanvulling te laten ontwikkelen op de NPR 9998 versie 2018. Deze aanvulling zou u samen met de NPR 9998 versie 2018 op kunnen laten nemen in uw veiligheidsbeleid.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

10.2.e

TER INFORMATIE

Aan de Minister

21e MvT

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

@minezk.nl

Datum

30 januari 2020

Kenmerk

PDGB / 20031708

Bhm: 20031746

nota

behandeling wetsvoorstel versterken in CFEZIL

Bijlage(n)

4

Parafenroute

SG

10.2.e

BBR

10.2.e

Projectdirecteur GB

10.2.e

MT-lid GB

10.2.e

Aanleiding

A.s. dinsdag 4 februari wordt in de CFEZIL het wetsvoorstel voor de Tijdelijke Wet Groningen Versterken besproken.

Advies

U kunt kennisnemen van de stukken.

Kernpunten

- Ter informatie ontvangt u hierbij de nota voor de SG en de bijbehorende stukken.
- Na de CFEZIL volgt op 18 februari de behandeling in de RFEZIL en op 21 februari behandeling in de MR. Hiervoor ontvangt u later nog de voorbereiding.

10.2.e

Ontvangen BBR

Wijziging van de tijdelijke Wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen (Wet versterking Groningen)

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Door de gaswinning uit het Groningenveld ontstaan aardbevingen met ingrijpende gevolgen voor de bewoners van Groningen. Deze aardbevingen kunnen leiden tot onveilige gebouwen. Aan deze onveilige situatie moet snel een einde komen.

Om de problematiek aan te pakken is de Nederlandse Aardolie Maatschappij N.V. (hierna: NAM) als schadeveroorzakende partij, met als uitvoeringsorganisatie Centrum Veilig Wonen (hierna CVW), in 2013 begonnen met het versterken van gebouwen die niet voldoen aan de veiligheidsnorm, zodat iedereen in het gebied veilig kan wonen. Deze versterkingsoperatie is lange tijd stroef verlopen. De uitvoering van versterkingsmaatregelen kwam gelet op de aard en omvang van de opgave niet snel genoeg van de grond en het vertrouwen in de NAM en CVW om tot een rechtvaardig aanbod voor versterking te komen, was laag. Daarom zijn maatregelen nodig om de veiligheid van bewoners te verbeteren en om de operatie ter versterking van gebouwen goed en voortvarend te laten verlopen. In dit wetsvoorstel wordt daartoe een publieke aanpak van de versterkingsoperatie voorgesteld.

Het kabinet heeft een belangrijke stap gezet in de verbetering van de veiligheid door het beëindigen van de gaswinning in Groningen. Deze stap is gezet met het kabinetsbesluit van 29 maart 2018. De dalende gaswinning heeft tot gevolg dat de kans op aardbevingen afneemt. Maar ook na de beëindiging van de gaswinning kunnen er nog aardbevingen voorkomen. Het wordt veiliger, maar er ligt nog een grote opgave.

Doordat de gaswinning wordt afgebouwd, neemt de seismiciteit af. Dit leidde tot de vraag, hoe nu verder met de versterkingsaanpak. Daarover is de Mijnraad om advies gevraagd (Kamerstukken II 2017/18, 33529, nr. 498). Op basis van dit advies van de Mijnraad hebben Rijk en regio besloten de versterkingsoperatie te herzien. Centraal staat de aanpak waarbij de meest risicovolle gebouwen als eerste worden aangepakt.

Met dit wetsvoorstel wordt de versterking van gebouwen in publieke handen genomen, in het verlengde van het publiek maken van de schadeafhandeling, en krijgt de risico-gerichte aanpak een wettelijke basis.

Door de wijziging van artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet is een eerste stap gezet met het in publieke handen overnemen van de aanpak. Per 18 december 2018 is door deze wijziging geregeld dat de minister van Economische Zaken en Klimaat, in plaats van de NAM, verantwoordelijk is voor het treffen van maatregelen, om te voorkomen dat de veiligheid wordt geschaad door de gaswinning in Groningen. Om uitvoering te geven aan deze nieuwe verantwoordelijkheid van de minister is een beleidsregel opgesteld, het Besluit versterking gebouwen Groningen. Met voorliggend wetsvoorstel wordt deze publiekrechtelijke aanpak verder uitgewerkt.

In dit wetsvoorstel is er bewust voor gekozen om gehoor te geven aan de wens van de regio om gemeenten een sturende rol te geven. Daarnaast is gehoor gegeven aan de wens om ruimte te bieden voor bewoners/eigenaren om zelf de versterking ter hand te nemen. Het laten nemen van een normbesluit door een zelfstandig bestuursorgaan, zoals beschreven in de beleidsregel Versterking (verwijzing TK brief), is in dit wetsvoorstel losgelaten om tegemoet te komen aan het

zie paragrafen 612
1, 5, 6, 10, 11 en (A), (B)

Is het nu met de principes van de lokale overheid, maar met
ligt dat het gemeentelijke niveau is (de ont-licentie-voering)?

commentaar dat door verschillende partijen hierop is geuit. Deze rol is in het wetsvoorstel neergelegd bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het nemen van het normbesluit zal worden gemandateerd aan de uitvoeringsorganisatie. Hierdoor krijgt de uitvoeringsorganisatie een ruim mandaat en wordt het aantal overdrachtsmomenten tussen partijen beperkt. Tevens kan met deze aanpak de eigenaar regie op het proces nemen en eigen wensen inbrengen. Ook krijgt de eigenaar de mogelijkheid een budget aan te wenden voor betalingen aan aannemers en leveranciers, waaraan de eigenaar zelf opdrachten verstrekt voor de versterking van zijn gebouw. Deze aanpak komt het draagvlak ten goede en biedt de regio de gelegenheid om kansen te benutten voor het koppelen van eigen wensen aan de versterking te benutten. De verwachting is dat het creëren van een gedragen versterkingsproces bijdraagt aan een goede implementatie van het wetsvoorstel en versnelling versterkingsproces. Er is om deze reden dus niet gekozen voor een hiërarchische, gecentraliseerde en gestandaardiseerde aanpak.

1.2 Doel

Het doel van dit wetsvoorstel is het bereiken van veilige gebouwen in Groningen door deze aardbevingsbestendig te maken. Daartoe biedt dit wetsvoorstel een publieke regeling voor de versterking van de gebouwen in Groningen. De positie van de eigenaar en die van de gemeenten in het proces wordt verbeterd en er worden mogelijkheden geboden om de uitvoering te versnellen.

Veiligheid

Het kabinet heeft besloten de gaswinning zo snel mogelijk af te bouwen. Het afbouwproces is afhankelijk van de vraag naar Groningengas die niet op een andere wijze kan worden ingevuld. De komende jaren is een zekere mate van gaswinning in Groningen nog noodzakelijk. Ook na het beëindigen van de gaswinning kunnen nog aardbevingen optreden. Ter bestrijding van de risico's ten gevolge van deze aardbevingen worden versterkingsmaatregelen aan gebouwen getroffen.

Gebouwen komen in aanmerking voor versterkingsmaatregelen indien zij niet aan de veiligheidsnorm voldoen. Om te bepalen of een gebouw veilig is, wordt de zogeheten Meijdamnorm gehanteerd. Deze veiligheidsnorm beschrijft de maximaal aanvaardbare kans dat een individu overlijdt in of bij een gebouw door een aardbeving en is gesteld op een kans van 1 op de 100.000 per jaar. Deze norm sluit aan bij andere veiligheidsregelgeving, zoals die ten aanzien van de waterveiligheid. Zie voor verdere toelichting paragraaf 2.3.

Bewoner centraal

Een deel van de maatschappelijke onvrede in Groningen komt voort uit een gebrek aan regie van de eigenaar op de versterking van zijn gebouw. Een eigenaar die niet weet of zijn gebouw aardbevingsbestendig is, leeft in onzekerheid. Indien het gebouw versterkt moet worden, is het essentieel dat een eigenaar een beslissende stem heeft bij deze versterking. Met dit wetsvoorstel komen bewoners en eigenaren meer centraal te staan in de versterkingsoperatie. Eigenaren houden controle over wat er wel of niet met hun gebouw gebeurt.

Om de eigenaar een sterke positie en regie te geven in het versterkingsproces, biedt het wetsvoorstel:

- Een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling met een grotere rol voor gemeenten;
- Een transparant, voorspelbaar en navolgbaar versterkingsproces;
- De eigenaar bepaalt of en hoe zijn gebouw wordt versterkt;
- Een eigenaar kan eigen wensen mee te nemen bij de versterking van een gebouw;
- Laagdrempelige rechtsbescherming;
- Eén centraal aanspreekpunt voor ondersteuning vanaf het begin van het versterkingsproces tot en met de nazorg na oplevering;
- Mogelijkheden tot versnelling van de uitvoering;
- Een mogelijkheid tot opname op verzoek.

Op deze punten wordt hieronder in gegaan.

Verantwoordelijkheid en betrokkenheid gemeenten

De Rijksoverheid is verantwoordelijk voor het treffen van alle maatregelen die redelijkerwijs geleverd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad. Dit betekent dat het Rijk kan worden aangesproken wanneer onvoldoende maatregelen voor de versterking van een gebouw worden getroffen, of wanneer maatregelen niet snel genoeg worden genomen.

De gemeente staat als bestuurslaag het dichtst bij de inwoners van het gebied. Hierdoor hebben de gemeenten beter zicht op de situatie van een bewoner. Zeker bij een opgave als de versterking in Groningen, is de gemeente als eerste geschikt om keuzes te maken over planning en uitvoering van de versterking.

In de afgelopen jaren zijn gemeenten nauw betrokken bij de versterking. In dit wetsvoorstel krijgen gemeenten sturingsmogelijkheden voor de uitvoering en de planning met een programma van aanpak en het vaststellen van het versterkingsbesluit. Door deze sturingsverantwoordelijkheid bij de gemeenten te beleggen kunnen, gezien de eveneens gemeentelijke verantwoordelijkheid voor ruimtelijke afwegingen, koppelingen worden gemaakt tussen versterking, verduurzaming en gebiedsontwikkeling. De uitvoeringsorganisatie ondersteunt de gemeenten hierbij.

Transparantie

Het wetsvoorstel vergroot de transparantie van het versterkingsproces. Heel het proces van vaststelling van het risicoprofiel tot de start van de uitvoering van de versterking wordt beter voorspelbaar en navolgbaar voor eigenaren en bewoners. In wet- en regelgeving worden de stappen uit het versterkingsproces vastgelegd en wordt vastgelegd wat de kaders voor het nemen van de verschillende besluiten zijn. De veiligheidskaders die op een gebouw van toepassing zijn, worden op basis van onafhankelijk advies in publieke voorschriften vastgelegd en er komen eenduidige regels over de technische beoordelingsmethode voor een gebouw. De gemeentelijke programma's van aanpak maken inzichtelijk wanneer een gebouw aan de beurt is voor opname en beoordeling van de veiligheidssituatie. Op deze manier weten bewoners vooraf waar ze aan toe zijn en worden er waar mogelijk termijnen verbonden aan de te nemen besluiten. Daarnaast is inspraak bij het opstellen van de programma's van aanpak mogelijk.

Aanvraag door eigenaar en meenemen eigen wensen

De eigenaar is degene die bepaalt of zijn gebouw wordt versterkt en op welke wijze dit gebeurt. De eigenaar doet zelf een aanvraag voor een versterkingsbesluit met daarin de versterkingsmaatregelen en eventuele aanvullende wensen zoals een nieuwe aanbouw. De eigenaar wordt hierbij – indien gewenst – ondersteund door de uitvoeringsorganisatie. Daarnaast wordt de eigenaar meer ruimte geboden om zelf opdrachtgever te zijn.

Laagdrempelige rechtsbescherming

Het wetsvoorstel biedt laagdrempelige rechtsbescherming voor de gevallen dat belanghebbenden zich niet kunnen vinden in de voorgenomen versterking. Deze verbetering van de positie komt voort uit het feit dat het versterkingsproces publiekrechtelijk wordt verankerd. De voordelen van het bestuursprocesrecht zijn onder meer de laagdrempeligheid van zowel de bezwaarprocedure als de procedure bij de rechter, ongelijkheidscompensatie door inschakeling van een onafhankelijke deskundige en de snelheid waarbinnen de bewoner een oordeel van een rechter kan krijgen. Ook kent het bestuursrecht lagere proceskosten door de niet-verplichte procesvertegenwoordiging, lage griffierechten en het ontbreken van een proceskostenveroordeling voor burgers.

Centraal aanspreekpunt

Versterken is een complex proces, waarbij veiligheid, persoonlijke voorkeuren en ruimtelijke belangen samenkomen. Meerdere overheidspartijen werken samen om de versterking uit te voeren. De eigenaar krijgt het initiatief voor de invulling van het versterkingsbesluit, maar ook dat vraagt om kennis en kunde. Daarom zal de uitvoeringsorganisatie (hierna: NCG) fungeren als

centraal aanspreekpunt voor de eigenaar. De uitvoeringsorganisatie begeleidt het proces en bereidt, indien gewenst, met de eigenaar zijn aanvraag voor het versterkingsbesluit voor.

Versnelling van de uitvoering

Het is van groot belang om snelheid te krijgen in de versterkingsoperatie. Deze snelheid wordt verkregen door heldere processen van normstelling tot uitvoering. Dit wetsvoorstel draagt hier aan bij door een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden tussen de betrokken instanties. Daarnaast worden de vergunningprocedures, die nodig zijn voor het (ver)bouwen aan een gebouw, samengevoegd tot één procedure waardoor de versterking niet onnodig stilligt. Hierbij valt te denken aan omgevings- of natuurbeschermingsvergunningen. Het wetsvoorstel versnelt ook de procedure voor bestuursrechtelijke rechtsbescherming door beroep in één instantie voor te schrijven.

Verder bevat het wetsvoorstel een grondslag om binnen de versterkingsaanpak tot snellere beoordelingsmethoden te komen. Voorbeelden hiervan zijn de praktijkaanpak (voorheen aannemersvariant) en typologiebenadering die momenteel uitgewerkt worden. Bij de praktijkaanpak zijn zowel de aannemer als de bewoner vanaf de start betrokken bij het versterkingsproces. De aannemer en constructeur beoordelen op basis van hun kennis en ervaring of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en welke maatregelen nodig zijn om een gebouw te versterken. Door vroegtijdige betrokkenheid heeft een bewoner meer invloed op de versterking van het gebouw en kunnen eventuele aanvullende wensen – zoals een nieuwe aanbouw – aan het begin van het versterkingsproces worden geïdentificeerd. De typologie-aanpak wordt nader beschreven in hoofdstuk 2.

Opname op verzoek

Eigenaren die zich niet veilig voelen in hun gebouw en een opname wensen, kunnen bij de uitvoeringsorganisatie een verzoek indienen om te laten onderzoeken of hun gebouw versterking behoeft. De uitkomst van dat onderzoek kan zijn dat het gebouw mogelijk versterkt moet worden. Die uitkomst bepaalt de vervolgstappen. Zie verder PM.

1.3 Reikwijdte wetsvoorstel

Dit wetsvoorstel heeft betrekking op gebouwen in de zeven Groningse gemeenten waar veiligheidsrisico's bestaan vanwege aardbevingen als gevolg van de gaswinning. Dit zijn Appingedam, Delfzijl, Groningen, Het Hogeland, Loppersum, Midden-Groningen en Oldambt.

In beginsel vallen alle gebouwen, waar niet met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt, in het gebied binnen de reikwijdte van dit wetsvoorstel, dus ook agrarische panden en MKB-panden. Gebouwen die reeds in een van de bestaande uitvoeringsbatches¹ zitten, of in het reeds in uitvoering genomen scholen- of zorgprogramma², vallen niet onder deze bepalingen omdat hiervoor de uitvoering al loopt of de voorbereidingen al in een ver gevorderd stadium zijn.

De beperking tot gebouwen maakt dat infrastructuur, zoals bruggen en dijken, niet onder de reikwijdte van het voorstel vallen. Hiervoor wordt in overleg met de infrastructuurbeheerders een afwijkende publieke aanpak uitgewerkt. Gebouwen die bestemd zijn voor het gebruik, de opslag of productie van gevaarlijke stoffen, vallen evenmin onder de reikwijdte. De grootste risico's worden daar niet gevormd door het bezwijken van een gebouw, maar door het risico dat gevaarlijke stoffen vrijkomen. In overleg met de regionale overheden, toezichthouders en bedrijven wordt een afwijkende publieke aanpak voor industrie uitgewerkt die past bij dit risico en de verantwoordelijkheid die een bedrijf heeft voor de veiligheid op het eigen terrein.

¹ De uitvoeringsbatches 1462, 1588 en 1581 zijn groepen woningen die in de 'oude aanpak' zijn gevormd en waar reeds besluitvorming over heeft plaatsgevonden. Deze programma's worden voortgezet volgens de afspraken en de werkwijze die al is ingezet.

² Groepen school- en zorggebouwen zijn reeds geïdentificeerd en worden in een eigen programma uitgevoerd. Deze programma's worden voortgezet volgens de afspraken en de werkwijze die reeds is ingezet.

1.4 Samenhang schade en versterken

Dit wetsvoorstel is een aanvulling op de Tijdelijke Wet Groningen (hierna: TwG), die op 21 januari 2020 door de Tweede Kamer is aangenomen, en waarin de schadeafhandeling in het publieke domein is beschreven. Het had de voorkeur genoten om schadeafhandeling en versterken tegelijkertijd voor behandeling in de Tweede Kamer aan te bieden. Hier is niet voor gekozen omdat gelijktijdige behandeling van schadeafhandeling en versterking zou leiden tot een onwenselijke en onnodige vertraging in de wettelijke regeling van de afhandeling van alle vormen van schade door het Instituut Mijnbouwschade (IMG). Het doel blijft om schadeafhandeling en versterken in één wet, de Tijdelijke Wet Groningen, te verankeren.

Er is maatschappelijk een brede wens om één integrale benadering en één organisatie te hebben voor eigenaren die te maken hebben met schade en versterken. Ook bij de NCG en IMG is een gedeeld gevoel van urgentie om schade en versterking waar nodig gezamenlijk op te pakken. Op deze samenhang tussen schade en versterken gaat deze paragraaf in.

Op een groot aantal adressen loopt de versterkingsoperatie en de schadeafhandeling al samen:

- Een woning wordt versterkt en heeft een schademelding bij de TCMG gedaan. NCG en IMG werken er naar toe dat er één iemand langs komt voor de inspectie van schade en versterken – mits dit geen onnodige vertraging van één of beide opgaves leidt;
- Een woning wordt versterkt en heeft geen schademelding bij de TCMG gedaan. Het is wenselijk dat opnamedeskundige die in het kader van versterking langskomt kan dan ook kijken of er ook schade is;
- Een woning wordt opgenomen in het kader van de versterkingsoperatie en de deskundige vermoedt dat er sprake is van een Acut Onveilige Situatie. Het IMG zal de situatie dan binnen 48 uur laten inspecteren.

De TWG stelt voor dat er één uitvoeringsorganisatie is voor alle vormen van schade, en één uitvoeringsorganisatie die regie voert over de gehele versterkingsoperatie. Deze twee organisaties werken nauw samen bij die gevallen waar schade en versterken vragen om een integrale oplossing.

Convenant

Deze uitvoering is in lijn met het convenant dat in september 2019 tussen NCG en TCMG is afgesloten. Hierin zijn afspraken gemaakt waarmee het bewoners helder wordt wat ze mogen verwachten ten aanzien van samenloop schade en versterking en alle stappen in het proces.

De afspraken uit dit convenant zijn zodanig dat deze niet in dit wetsvoorstel landen, maar worden hier wel genoemd omdat ze in de praktijk van groot belang zijn voor de inwoners van Groningen. Zo is afgesproken dat elke bewoner door de NCG een vaste bewonersbegeleider krijgt toegewezen, die de bewoner gedurende heel het proces ondersteunt en de samenhang in de gaten houdt. Daarnaast zitten de TCMG en de NCG inmiddels in een gezamenlijk kantoorgebouw en komt er één gedeelde belvloer.

Voor goede sturing op de samenhangt biedt dit wetsvoorstel grondslagen om onderling gegevens uit te wisselen om zo de schadeafhandeling en de versterking op elkaar af te stemmen. Dit alles met het uitgangspunt dat zowel de schadeafhandeling als de versterking zo snel mogelijk uitgevoerd worden. De afstemming mag niet leiden tot vertraging in een van de twee operaties, schade en versterken mogen niet op elkaar wachten.

Schadeafhandeling en versterken zijn twee processen die in hun aard wezenlijk van elkaar verschillen. Het is daarom niet altijd mogelijk om de afhandeling van beide trajecten gelijk op te laten lopen.

Een gebouw kan bijvoorbeeld ernstig beschadigd zijn, terwijl aan de veiligheidsnorm wordt voldaan. De omgekeerde situatie is ook mogelijk. De veiligheidsnorm voor aardbevingen is geen onderdeel van Nederlandse bouwnormen. Daardoor is het mogelijk dat gebouwen die volledig aan

(A)

Ik vind dit een erg fatalistische
verdediging - met de benoner niet
centraal?

- zou het zoeken in argumenten zoals

* complexiteit van zaken waar mogelijk om
snelheid te kunnen maken

* ~~dat~~ de meeste mensen met schade
willen die zsm vergoed hebben,
los van de vraag of het huis nu
vaststaat wordt

* ook inhoudelijk zijn schade en
vaststelling met een op een verbanden.
De meeste huizen met schade behoeven
geen vaststelling - huizen die vaststaat
moeten worden hebben ~~niet~~ dat
niet altijd schade

* In drie gevallen is koppeling noodzakelijk

- als benoner heftel van schade wil
mee nemen in vaststellingsproces

- als ^{tijdens} vaststellingsopname ^{ook} schade
wordt aangehouden

- als ~~tijdens~~ schade opname de indruk
ontstaat dat vaststelling wellicht
nodig is.

Dan is koppeling na convenant geboden.

de geldende bouwnormen voldoen, zonder dat er schade is opgetreden, toch versterkt moeten worden.

Daarnaast kennen schade en versterken ieder een eigen beoordelingskader en prioriteitstelling. Bij schadevergoeding gaat het om het herstel van de rechten van de individuele gedupeerde. Het wetsvoorstel voor de Tijdelijke wet Groningen voorziet hiervoor in een publiekrechtelijke afhandeling, naast de bestaande mogelijkheid om een vordering in te dienen bij de civiele rechter. Schadezaken worden in beginsel afgehandeld op volgorde van binnenkomst. Het publiek belang is vooral gelegen in een laagdrempelige route voor de (grote aantallen) gedupeerden om schadeherstel te krijgen.

Versterken kent een breder publiek belang. Het voorkomen van slachtoffers als gevolg van aardbevingen is niet uitsluitend het belang van de eigenaar van het betreffende gebouw. Zeker niet als dat gebouw constructief verbonden is met andere gebouwen, waardoor het instorten van een gebouw gevolgen kan hebben voor de veiligheid van andere gebouwen. Er is een publiek belang om onveilige gebouwen zo snel mogelijk te versterken en de meest onveilige gebouwen het eerst aan te pakken. Daar komt bij dat de ingrijpende werkzaamheden die voor versterking noodzakelijk zijn, coördinatie vragen in verband met ruimtelijke ordening. Dit speelt in het bijzonder als de versterking van gebouwen wordt gecombineerd met stedenbouwkundige vernieuwing of verduurzaming.

Als gevolg van deze verschillen kennen schade en versterken een verschillende aanpak: schade wordt op aanvraag behandeld, in beginsel op volgorde van binnenkomst, versterken vindt risico-gestuurd plaats. De meest onveilige gebouwen worden als eerste versterkt. Schadeherstel kan per gebouw, voor versterken is het vaak noodzakelijk om meerdere gebouwen tegelijk aan te pakken. Dit vergt coördinatie tussen verschillende bewoners en eigenaren, die door de NCG wordt verzorgd. Wanneer ervoor gekozen zou worden om schadeafhandeling te koppelen aan de prioritering van versterkingsopgave dan zou dit betekenen dat een eigenaar soms langer zou moeten wachten op schadeherstel dan strikt noodzakelijk. Wanneer versterking aan de prioritering van de schade-afhandeling gekoppeld zou worden dan zou dit juist weer kunnen betekenen dat gebouwen met een hoger risico langer onveilig zijn dan gebouwen met een laag risico.

Dit neemt niet weg dat de schade en versterken trajecten in de uitvoering zoveel mogelijk bij elkaar worden gebracht. Een volledige koppeling van de processen rondom schadeherstel en versterken is niet mogelijk, zonder belangrijke concessies op een van beide.

2. Versterkingsproces

Dit hoofdstuk beschrijft het versterkingsproces op hoofdlijnen. In paragraaf 2.1 staat beschreven welke stappen een eigenaar neemt indien zijn of haar woning versterkt moet worden. Verder worden in dit hoofdstuk alle betrokken partijen (2.2) en de stappen in het versterkingsproces, van vaststelling van de veiligheidssituatie tot aan de uitvoering van de versterking van een gebouw (paragraaf 2.3- 2.7) uitgebreid beschreven.

2.1 Het versterkingsproces vanuit perspectief eigenaar

De versterking van gebouwen heeft als doel de veiligheid van bewoners, gebruikers en eigenaren te bevorderen. Dit is een ingrijpend proces voor de eigenaar van een woning. Om de eigenaar zoveel mogelijk bij te staan wordt begeleiding door de NCG geboden. Het versterkingsproces kan vanuit het perspectief van de bewoner als volgt in een 'routekaart naar herstel' worden weergegeven:

In dit schema worden de formele stappen die een eigenaar doorloopt volgorde-lijk weergegeven. Daarnaast wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze de eigenaar wordt bijgestaan door de NCG, de gemeente en na het normbesluit ook door een bouwteam. Vanaf de start van de ontwerp- fase – nadat het normbesluit is genomen – vindt iedere ongeveer iedere drie weken een overleg plaats tussen het bouwteam en de bewoner. Dit proces is niet in beton gegoten. Het blijft maatwerk, de ene eigenaar heeft bijvoorbeeld de behoefte aan meer begeleiding dan de andere eigenaar. Ook bij de praktijkaanpak is de aannemer eerder in het proces betrokken. Het versterkingsproces, zoals dit wetsvoorstel beschrijft, biedt deze ruimte.

Onderstaand wordt ingegaan op de formele stappen uit het versterkingsproces. Vanaf *paragraaf 2.4 (Planning en prioritering)* wordt groen omkaderd bij de formele stappen het perspectief van de eigenaar geschetst (de 'route naar herstel'). Er wordt ingegaan op welke formele stap aan de eigenaar wordt voorgelegd, wat dit voor de eigenaar betekent en welke mogelijke keuzes de eigenaar kan maken. In de groen omkaderde tekst worden de nummers weergegeven die corresponderen met de genummerde stap uit het bovenstaande schema.

2.2 Rolbeschrijving partijen

In het publieke versterkingsproces zoals in dit wetsvoorstel geregeld, hebben verschillende partijen vanuit hun expertise en bevoegdheden verschillende rollen. De rollen van de partijen in deze nieuwe aanpak worden hieronder beschreven.

2.2.1 Eigenaar van een gebouw

De eigenaar van het gebouw heeft een beslissende stem bij de versterking van zijn gebouw. De eigenaar krijgt door middel van dit wetsvoorstel de regie over de versterkingsoperatie in handen. De eigenaar kan besluiten om zelf regie te voeren over de versterking. De uitvoeringsorganisatie en gemeenten kunnen de eigenaar hierbij in meer of mindere mate ondersteunen. De eigenaar kan er tevens voor kiezen om af te zien van versterking, tenzij de belangen van derden hierdoor worden geschaad. Als de eigenaar wil versterken wordt nauw samengewerkt met de eigenaar om de versterkingsmaatregelen in te passen in het gebouw en eventueel aanvullende werkzaamheden vast te stellen. Dit alles wordt vastgelegd in een aanvraag voor een versterkingsbesluit die de eigenaar kan indienen bij de gemeente. Tegen het versterkingsbesluit staat bezwaar en beroep open.

2.2.2 Gemeenten

De gemeente staat het dichtst bij de bewoners. De lokale bestuurders kennen de impact van aardbevingen op de gemeenschap en kunnen lokale belangen het beste wegen. Daarom hebben de gemeenten de centrale rol als opdrachtgever. Om hier invulling aan te geven, stellen gemeenten de programma's van aanpak op. Het programma van aanpak is leidend voor de uitvoering van de versterkingsoperatie. Het programma van aanpak bevat de planning en prioritering waarlangs de uitvoeringsorganisatie de versterking uitvoert. Door het opdrachtgeverschap bij gemeenten te leggen, kan beter invulling worden gegeven aan een goede planning en aan de ruimte die er is voor het koppelen van de versterkingsoperatie aan lokale initiatieven. De gemeenten zijn

daarnaast verantwoordelijk voor het nemen van de versterkingsbesluiten, inclusief de afhandeling van bezwaar en beroep. De gemeente is niet verantwoordelijk voor de uitvoering of financiering van de versterkingsmaatregelen. Deze verantwoordelijkheid blijft bij het Rijk, net als de aansturing van de dagelijkse werkzaamheden van de uitvoeringsorganisatie.

2.2.3 Minister van Economische Zaken en Klimaat

De minister van Economische Zaken en Klimaat is op basis van artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet verantwoordelijk voor de veiligheid van gebouwen in Groningen. Het verminderen van de gaswinning is de belangrijkste maatregel om de veiligheid in het gebied te verbeteren. Jaarlijks wordt in het vaststellingsbesluit de afweging tussen de belangen van gaswinning en de veiligheid van Groningers gemaakt.

In dit wetsvoorstel vervalt het genoemde artikel uit de Mijnbouwwet. Deze verantwoordelijkheid blijft wel bestaan, maar wordt met dit wetsvoorstel opgenomen en nader uitgewerkt in de Tijdelijke wet Groningen. De verantwoordelijkheid wordt verdeeld tussen de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De minister van Economische Zaken en Klimaat blijft verantwoordelijk voor de normstelling ten aanzien van de veiligheid in het kader van de gaswinning in het Groningenveld. De verantwoordelijkheid voor de versterkingsoperatie van gebouwen in Groningen die als gevolg van de bodembeweging door gaswinning uit het Groningenveld en de gasopslag bij Norg noodzakelijk is, ligt bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Gezamenlijk hebben de ministers de verantwoordelijkheid voor het versterken van de gebouwen in Groningen, teneinde deze aan de veiligheidsnorm te laten voldoen.

Met dit wetsvoorstel wordt de minister van Economische Zaken en Klimaat verantwoordelijk voor de heffing die wordt opgelegd aan de NAM, ter financiering van de kosten die verband houden met de voorbereiding- en uitvoering van maatregelen om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Hiermee wordt aangesloten bij de heffing voor de bestrijding van de kosten van de afhandeling van schade, die ook door de minister van Economische Zaken en Klimaat wordt opgelegd aan de NAM.

2.2.4 Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor de versterkingsoperatie van gebouwen in Groningen die als gevolg van de bodembeweging door gaswinning uit het Groningenveld en de gasopslag bij Norg noodzakelijk is. Het gaat onder meer om het vaststellen van de risicoprofielen van gebouwen in Groningen, het stellen van kaders voor de uitvoering, de besluitvorming of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm en de zorg voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen. Een groot deel van de uitvoerende taken wordt uitgevoerd namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door de uitvoeringsorganisatie die onder deze minister ressorteert (zie hieronder). Dit betekent dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties enerzijds stelsel- en beleidsverantwoordelijk is voor de versterkingsopgave en anderzijds voor de dagelijkse werkzaamheden van de uitvoeringsorganisatie.

Daarnaast is de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties primair verantwoordelijk voor de inzet van het Rijk voor het toekomstbestendig maken van Groningen, waarvoor het Nationaal programma Groningen is opgesteld. Binnen het Nationaal programma Groningen hebben ook andere ministers een verantwoordelijkheid. Zo blijft de Minister van Economische Zaken en Klimaat betrokken bij de thema's van het Nationaal Programma Groningen die betrekking hebben op economie en de energietransitie. In *paragraaf 4.2* wordt nader ingegaan op het Nationaal Programma Groningen.

2.2.5 De uitvoeringsorganisatie

Om de gemeenten en het Rijk te ondersteunen bij de versterkingsoperatie, en om de daadwerkelijke versterkingsmaatregelen uit te voeren, is de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) omgevormd tot een uitvoeringsorganisatie. De NCG speelt sinds de oprichting een regisserende rol in de versterkingsoperatie. De uitvoeringsorganisatie valt sinds 16 oktober 2019 onder de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Tot aan 1 januari 2020 was het Centrum Veilig Wonen, in opdracht van NAM, belast met de uitvoering van de versterking. Met ingang van 31 december 2019 is het CVW opgehouden te bestaan. NCG heeft de rol van CVW overgenomen. Met de NCG staat een professionele en ervaren uitvoeringsorganisatie ten dienste van de versterkingsoperatie.

Conform de prioritering uit de gemeentelijke programma's van aanpak beoordeelt de uitvoeringsorganisatie welke gebouwen versterkt moeten worden. De uitvoeringsorganisatie stelt namens de minister de risicoprofielen vast, doet onderzoek naar de individuele veiligheidssituatie van een gebouw, besluit daaropvolgend of het gebouw voldoet aan de wettelijke veiligheidsnorm. Indien dit niet het geval is, besluit de uitvoeringsorganisatie welke soort maatregelen nodig is om te voldoen aan de veiligheidsnorm. Indien de eigenaar dit wenst, bereidt de uitvoeringsorganisatie – met de eigenaar van het gebouw – de aanvraag tot een versterkingsbesluit voor. In dit versterkingsbesluit, dat wordt genomen door het college van burgemeester en wethouders, worden de concrete versterkingsmaatregelen vastgelegd. De uitvoeringsorganisatie is daarna, indien de eigenaar daarvoor kiest, verantwoordelijk voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen. De uitvoeringsorganisatie is binnen de versterkingsoperatie – naast de gemeente – een belangrijk aanspreekpunt voor de eigenaar. Bij de uitvoering van de versterkingsmaatregelen is het bijstaan van de eigenaar van essentieel belang. In dat verband worden ook afspraken met het Instituut Mijnbouwschade Groningen gemaakt (zie verder paragraaf 4.1).

Een andere belangrijke rol van de uitvoeringsorganisatie is ondersteuning bieden aan de gemeenten. Zo ondersteunt de uitvoeringsorganisatie de gemeenten bij het opstellen van de programma's van aanpak (zie verder paragraaf 2.5) en waar nodig de versterkingsbesluiten. De uitvoeringsorganisatie brengt de programma's van aanpak samen en voert een bovenlokale toets uit op haalbaarheid en uitvoerbaarheid, ook in relatie tot beschikbare capaciteit.

2.2.6 Staatstoezicht op de Mijnen

Het Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: SodM) is een onafhankelijke toezichthouder die onder meer toeziet op de veiligheid in verband met de gaswinning. De SodM kan op grond van de Mijnbouwwet de minister van Economische Zaken en Klimaat hierover adviseren. Dit wetsvoorstel regelt dat SodM de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gevraagd en ongevraagd kan adviseren over de uitvoering van de versterkingsmaatregelen in relatie tot de veiligheid. Het SodM wordt daarnaast geraadpleegd door het Adviescollege Veiligheid Groningen bij de voorbereiding van haar adviezen (zie paragraaf 2.2.7). Tot slot adviseert de SodM de gemeenten over de programma's van aanpak.

2.2.7 Adviescollege Veiligheid Groningen

Dit wetsvoorstel regelt het publieke model voor de versterking van de gebouwen in Groningen. Om de versterkingsoperatie adequaat en vakkundig in te vullen, stelt dit wetsvoorstel het onafhankelijk Adviescollege Veiligheid Groningen (hierna: Adviescollege) in. Vooruitlopend hierop is bij instellingsbesluit xxx het ACVG tijdelijk ingesteld. Dit Adviescollege adviseert de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de regels, bedoeld in artikel 13e, derde lid, en 13h van het voorstel. Deze regels bevatten de wijze waarop een risicoprofiel wordt vastgesteld, de wijze waarop wordt beoordeeld of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en de wijze waarop wordt bepaald welke maatregelen noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Deze regels worden dus pas na een advies van het Adviescollege vastgesteld.

B

(B)

Ik lees hier wel wat de
ACVA doet, maar niet waarom
hij bestaat:

" MORK is verantwoordelijk voor
de veiligheid in staat met toe
onder toezicht van S&D N. Om
dere verantwoordelijkheid te kunnen
naamaken en hierover verantwoord
te kunnen afleggen, heeft MORK
een onafhankelijk, objectief,
deskundig orgaan nodig dat kader
en richtlijnen voor de veiligheid
stelt. ~~Hiermee kan MORK~~
~~de veiligheid~~ ~~maximaal garanderen~~
~~van een~~ alleen zo kan MORK
naamaken dat de benoemde
veiligheid na de versterkingsoperatie
ook echt tot stand komt. "

in de werkhouding zegt, heldere normstelling
product, waarom. NCC toetst of ze kunnen

In paragraaf 2.3 wordt nader ingegaan op de verschillende methoden om te beoordelen of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet. Deze beoordelingsmethoden zijn deels nog in ontwikkeling. Het aanwijzen van de meest geschikte methode vergt een afweging tussen zorgvuldigheid en snelheid, evenals een balans tussen actualisatie van de methode en uitvoerbaarheid. Dit betreft complexe materie waarvoor zowel bouwkundige, seismische, juridische en bestuurlijke deskundigheid, alsmede inzicht in de gevolgen voor de uitvoering is vereist. Door instelling van dit Adviescollege wordt geborgd dat onafhankelijk en op basis van expertise kan worden vastgesteld wat voor de veiligheid en voor de uitvoering van de maatregelen die daarmee verband houden. De beoordelingsmethoden worden uiteindelijk vastgelegd in algemeen verbindende voorschriften, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur.

Het college opereert niet solitair. Om de praktijk bij de totstandkoming van haar adviezen te betrekken en de kaders op die manier uitvoerbaar te houden, kan het Adviescollege op drie manieren tot een advies komen. De uitvoeringsorganisatie kan het initiatief nemen om een advies te vragen over een bepaalde aanpak. Deze werkwijze ligt het meest voor de hand bij voornemens voor het stellen regels die opkomen vanuit de praktijk. Het Adviescollege beoordeelt of een voorstel voldoet aan de doelstellingen van deze wet, het zo snel mogelijk veilig maken van Groningen, en adviseert de ministers over het voorstel. Indien het Adviescollege positief adviseert over het voorstel, wordt dit vervolgens door de ministers omgezet in regelgeving. Als het Adviescollege niet (volledig) positief adviseert op een voorstel, wordt dit in het advies gemotiveerd. Het Adviescollege kan ook worden gevraagd zelf met een bepaald voorstel te komen. Tot slot kan het Adviescollege ook ongevraagd adviseren waar zij dat nodig acht. In alle gevallen zal een nauw samenspel met de uitvoeringspraktijk nodig zijn.

De uitvoeringsorganisatie levert informatie aan het Adviescollege, bijvoorbeeld onderzoeken van gebouwen die als referentie kunnen dienen. Verder levert de uitvoeringsorganisatie input vanuit de praktijk, zodat de adviezen van het Adviescollege uitvoerbaar zijn.

Het Adviescollege betreft bij de opstelling van zijn adviezen verder de inspecteur-generaal der mijnen en de colleges van burgemeester en wethouders van de betrokken Groningse gemeenten. Dit in verband met het belang van uitvoerbaarheid en de doeltreffendheid van de adviezen in de praktijk. Het Adviescollege zal in zijn werkwijze bepalen hoe input wordt opgehaald voor de adviezen en welke snelheid hierin bereikt wordt, bijvoorbeeld door informele afstemming. Het Adviescollege informeert de colleges van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten en de inspecteur-generaal der mijnen over de wijze waarop hun reacties in het advies zijn verwerkt.

Tot slot is het goed om op te merken dat de ACVG in de volle breedte externe expertise kan raadplegen om de kwaliteit van hun adviezen te optimaliseren. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de Mijnraad.

Aangezien de advisering betrekking heeft op de voorbereiding van algemeen verbindende voorschriften, is het Adviescollege een adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges. Uit de Kaderwet adviescolleges volgt dat het Adviescollege gevraagd en ongevraagd advies kan uitbrengen op het beleidsterrein waarvoor het adviescollege is ingesteld. Ook volgt uit de Kaderwet adviescolleges dat de benoeming van de leden bij koninklijk besluit en voor ten hoogste vier jaar plaatsvindt. Herbenoeming is tweemaal mogelijk voor een duur van telkens vier jaar. De Kaderwet adviescolleges vereist verder dat de leden worden benoemd op grond van de deskundigheid die nodig is voor de advisering op het beleidsterrein waarvoor het adviescollege is ingesteld. Op basis van de Kaderwet adviescolleges kan het Adviescollege zijn werkwijze vastleggen in een reglement van orde en moet het jaarlijks een ontwerp jaarprogramma voorleggen aan de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2.2.8 Maatschappelijke organisaties

De maatschappelijke organisaties zoals het Groninger Gasberaad en de Groninger Bodembeweging zijn een belangrijk platform voor de belangen van burgers en organisaties in verband met de

het HVG wordt hier wel heel nadrukkelijk als een openbaar
instituut gepositioneerd. Zou beter uitdragen dat de HVG niet voor verhoging

een dergelijke individuele punten
waar dat is onnodig is

op in de praktijk - goed is de veiligheid en snelheid, dus
wanneer mogelijk gemeentelijke normen, typologische aanpak, standaard kennisgevingen etc.

gevolgen van de gaswinning in Groningen. Zij agenderen, nemen deel aan overleggen, geven adviezen en staan burgers en organisaties bij. Zij zijn adviseur van de lokale stuurgroepen, het versterkingsoverleg Groningen en het bestuurlijk overleg Groningen. Ook bestaat de mogelijkheid van een informeel regulier overleg met het Adviescollege.

2.3 Veiligheid, normstelling en wijze van beoordelen

De commissie-Meijdam heeft op 29 oktober 2015 geadviseerd over de te hanteren veiligheidsnorm voor bouwwerken in Groningen (Kamerstukken II, 2015/16, 33529, nr. 205). Het kabinet heeft deze norm overgenomen in artikel 52d, tweede lid, onder a, van de Mijnbouwwet en uitgewerkt in artikel 1.3a.3, eerste lid, van de Mijnbouwregeling. De norm beschrijft de maximaal aanvaardbare kans dat een individu overlijdt in of bij een gebouw door een aardbeving en is gesteld op een kans van 1 op de 100.000 per jaar. Om een uitspraak te kunnen doen over de veiligheidssituatie van gebouwen, zijn er op dit moment verschillende beoordelingsmethoden die een rol spelen in de versterkingsaanpak. Dit zijn de Hazard and Risk Assessment (hierna: HRA), de Nederlandse Praktijk Richtlijn 9998 (hierna: NPR), de typologie-aanpak en expert judgement.

Hieronder volgt een beschrijving van deze typen van beoordelingsmethoden. Vooraf wordt opgemerkt dat niet iedere methode geschikt is voor iedere toepassing. De HRA is niet geschikt om definitieve uitspraken te doen over de veiligheid van individuele huizen. De NPR is niet geschikt om snel een uitspraak op gebiedsniveau te kunnen doen. Welke methode waarvoor wordt gebruikt, wordt geregeld krachtens deze wet. Zoals in hoofdstuk 2.2 is aangegeven, is dit een gedeelde verantwoordelijkheid van de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties komt, met kennis vanuit de uitvoering en in overleg met de gemeenten, tot voorstellen voor nieuwe kaders. Het Adviescollege geeft een advies over de voorgestelde kaders, of komt op eigen initiatief met kaders die kunnen worden toegepast. Vervolgens worden de kaders in regelgeving omgezet.

2.3.1 HRA

Ten behoeve van de afweging die de minister van EZK jaarlijks maakt voor de vaststelling van de operationele strategie voor het Groningenveld, wordt op grond van de Mijnbouwwet een modelmatige dreigings- en risico analyse gemaakt van het seismisch risico in het gebied als gevolg van de gaswinning. *alleen* ~~Op dit moment wordt hiervoor de zogenoemde HRA gebruikt.~~ SodM adviseert *het HRA* ~~dit model~~ te gebruiken als basis voor de prioritering van de versterking. SodM ziet toe op onafhankelijke toetsing en validering van het model. Uit de HRA volgt een verwachting of een gebouw wel of niet aan de norm voldoet. De HRA wordt op dit moment daarom alleen gebruikt als jaarlijks startpunt van de prioritering van de versterkingsopgave. Op basis hiervan wordt bepaald welke gebouwen naar verwachting het grootste risico lopen en dus met de hoogste prioriteit worden opgenomen en beoordeeld. Een opname op locatie om de actuele toestand van het gebouw te bepalen, is nodig om te kunnen beoordelen of er daadwerkelijk versterkingsmaatregelen nodig zijn.

In het model zijn niet alle technische eigenschappen van alle gebouwen in het gebied opgenomen. Het is bijvoorbeeld niet altijd volledig duidelijk welke materialen in de constructie van een gebouw zijn gebruikt. In de HRA wordt daarom gebruik gemaakt van een spreiding in mogelijke onbekende eigenschappen van gebouwonderdelen. Dit houdt in dat onbekende factoren, zoals onbekende eigenschappen van gebouwonderdelen, worden meegenomen in de berekening van het risico door middel van een kansverdeling van mogelijke waarden. Uiteindelijk volgt uit het model een verwachting of het betreffende gebouw wel of niet aan de veiligheidsnorm voldoet. Vanwege de onzekerheid die inherent in dit model zit hanteert SodM een onzekerheidsmarge, en gaat daarbij aan de veilige kant zitten. SodM volgt hierbij de uitspraak van de Raad van State van november 2017 (<https://www.raadvanstate.nl/@109356/201608211-1-a1/>). Op dit moment is de HRA het meest gangbare model om risicoprofielen mee vast te stellen. De HRA wordt nu nog beheerd door de NAM. De NAM is op grond van de Mijnbouwwet verplicht om jaarlijks een risicoanalyse in het

kader van de operationele strategie aan te bieden aan de minister van Economische Zaken en Klimaat. Er loopt op dit moment een traject om een alternatief model, in publiek beheer, voor de HRA te ontwikkelen. Zodra dit publieke alternatief beschikbaar is, kan dit bij of krachtens algemene maatregel van bestuur op grond van het voorgestelde artikel 13e worden aangewezen. Zie paragraaf 2.4 voor een uitgebreide beschrijving van wijze waarop planning en prioritering tot stand komt.

2.3.2 NPR

Het Nederlands Normalisatie Instituut (hierna: NEN) heeft een praktijkrichtlijn ontwikkeld om gebouwen op het aardbevingsrisico te beoordelen. De NPR wordt op dit moment gebruikt om uitspraken te doen over individuele gebouwen die op basis van de HRA een onveilig profiel hebben. In tegenstelling tot de HRA wordt geen spreiding gehanteerd in mogelijke onbekende eigenschappen van gebouwonderdelen (zoals materiaalsterktes). In plaats daarvan wordt een bepaalde (geschatte) waarde aan deze "onbekende" toegekend. Om te voorkomen dat dergelijke inschattingen te laag uitvallen wordt vaak conservatief ingeschat. Dit kan betekenen dat naarmate er meer onbekende factoren zijn, deze methode meer conservatief is en daardoor zwaardere versterking voorschrijft. Ten behoeve van een NPR-beoordeling wordt een uitgebreide opname van een gebouw uitgevoerd. Daardoor bevat een NPR-beoordeling een meer gedetailleerde beschrijving van dat gebouw dan de gebouwendatabase die de HRA gebruikt.

Een berekening conform de NPR geeft als uitkomst of een gebouw wel of niet voldoet aan de veiligheidsnorm. Als een gebouw niet aan de veiligheidsnorm voldoet, kunnen in het model maatregelen aan een gebouw worden toegevoegd om te beoordelen of het met die maatregelen wel aan de norm voldoet. Door het toevoegen van alternatieve maatregelen kan beoordeeld worden of deze maatregelen eenzelfde effect hebben op het voldoen aan de veiligheidsnorm. Daarmee is de NPR geschikt om uitspraken te doen op gebouwniveau, en rekening te houden met wensen van bewoners. Het nadeel is dat dit veel tijd kost. Er dient een uitgebreide opname te worden uitgevoerd, vervolgens moet op basis hiervan een digitaal model van het gebouw worden ontwikkeld dat wordt blootgesteld aan een gesimuleerde aardbeving. Dit vergt specialistische kennis en kunde die beperkt beschikbaar is.

2.3.3 Typologie-aanpak

Zoals hiervoor beschreven, kennen HRA en NPR ieder hun voor- en nadelen. De HRA geeft op gebiedsniveau een inschatting maar kan op individueel gebouwniveau onvoldoende nauwkeurig zijn. Een berekening met de NPR is daarvoor wel geschikt, maar te traag in de uitvoering waardoor geen gebiedsinschatting mogelijk is. Met de zogenoemde typologie-aanpak wordt beoogd de goede elementen van beide aanpakken te combineren.

De kern van de typologie-aanpak is dat vergelijkbare gebouwen of vergelijkbare faalmechanismen in gebouwen worden geïdentificeerd (type). Vervolgens worden standaardoplossingen ontworpen die voor dit type het gebouw aan de veiligheidsnorm laten voldoen.

De typologie-aanpak biedt grote mogelijkheden om de versterkingsoperatie te versnellen. Er kan volstaan worden met een eenvoudige opname van een gebouw en bij de beoordeling kunnen standaardmaatregelen worden ingepast. Het toepassen van standaardmaatregelen heeft ook grote voordelen voor de uitvoering omdat bouwbedrijven werkprocessen kunnen stroomlijnen op basis van deze standaarden. De ontwikkeling van een typologie-aanpak is echter ingewikkeld. Er moet voldoende zekerheid zijn dat met een standaardaanpak voor een gebouw kan worden volstaan.

Er zijn verschillende manieren om tot een typologie-aanpak te komen. Door analyse van onderzoeksrapporten van gebouwen, kunnen standaardmaatregelen voor vergelijkbare gebouwen worden onderzocht. De Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (hierna: TNO) werkt aan een model waarmee op gebiedsniveau betrouwbare uitspraken kunnen worden gedaan over de vraag of gebouwen al dan niet aan de veiligheidsnorm voldoen. Het is ook denkbaar dat aannemers op basis van ervaring een uitspraak doen over de versterking die bij een bepaald type gebouw, in een bepaald gebied, noodzakelijk zijn (expert judgement).

Deze methoden worden op dit moment verder uitgewerkt.

2.3.4. Praktijkaanpak

Met de praktijkpak wordt ingezet op het versnellen van het versterkingsproces en het vergroten van het aantal gebouwen dat op korte termijn versterkt kan worden. Met deze aanpak is één partij (de aannemer/bouwer) verantwoordelijk voor het gehele proces van planontwikkeling tot en met uitvoering. Daarbij is ruimte voor een onderbouwd deskundigenoordeel. Dit betekent dat door een deskundige op basis van reeds opgedane ervaring wordt bepaald of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en welke maatregelen eventueel nodig zijn om aan de veiligheidsnorm te voldoen. De praktijkpak is daarmee een aanvulling op reeds bestaande en nog verder te ontwikkelen methodes voor het adequaat versterken van gebouwen. Daarnaast krijgt de bewoner meer regie op het versterkingsproces: zo wordt de bewoner vanaf het begin betrokken bij het proces en worden bewonerswensen vroeg in het proces geïdentificeerd.

Voor de beoordeling van het gebouw maken de aannemer en constructeur een inschatting van werkzaamheden op basis van de op dat moment vigerende NPR (momenteel NPR:2018). Hiervoor kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van referentiewoningen, die al met NPR:2018 zijn doorgerekend. Op basis van de beoordeling die gedaan is door de aannemer, kan de uitvoeringsorganisatie een normbesluit nemen. Op dit moment is een eerste pilot met 250 gebouwen gestart. Voor de verdere uitrol van de Praktijkaanpak worden de kaders aan het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) ter validatie voorgelegd.

2.4 Planning en prioritering

De realiteit is dat er veel meer gebouwen in de betrokken Groningse gemeenten staan dan in een jaar kunnen worden onderzocht en, waar nodig, versterkt. Gegeven deze situatie heeft de Mijnraad in juli 2018 geadviseerd om op basis van een risico-analyse te bepalen welke gebouwen als eerste nader worden onderzocht vanwege het mogelijke veiligheidsrisico.³

Dit advies slaat als volgt neer in dit wetsvoorstel. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt op basis van een krachtens artikel 13e van dit wetsvoorstel vastgestelde systematiek vast welke gebouwen in ieder geval beoordeeld moeten worden. Hiervoor wordt een risicoprofiel toegekend aan een gebouw, zie hieronder. Gebouwen met een hoger risicoprofiel worden in principe met een hogere prioriteit opgenomen in de programma's van aanpak van de gemeenten.

De systematiek voor het vaststellen van een risicoprofiel van een gebouw bestaat uit twee stappen; een modelmatige inschatting van het risico en een verrijking op basis van kennis en ervaring. Dit wordt hieronder uitgelegd.

Op basis van de risico-analyse worden gebouwen ingedeeld in verschillende risicoprofielen. In de eerste plaats zijn er gebouwen die tot de categorie Pmean (eerder aangeduid als P50) behoren. Dit zijn gebouwen waarvan het risico-model aangeeft dat zij niet aan de veiligheidsnorm voldoen. Daarnaast wordt vanwege de onzekerheden die inherent zijn aan het werken met modellen en die samenhangen met de verwachte effecten van een dalende gaswinning, een ruime onzekerheidsmarge aangehouden bij het bepalen welke gebouwen moeten worden onderzocht. In lijn met het advies van de Mijnraad en SodM wordt hiervoor de categorie P90 aangehouden. Dit zijn gebouwen die volgens de model-analyse naar verwachting voldoen aan de norm maar waarvan is besloten deze toch mee te nemen in de versterking, omdat ze dicht op de veiligheidsnorm zitten. P50 en P90 zijn termen die een verwachtingswaarde beschrijven. Zo betekent 'P90' dat in meer dan 50% van de berekeningen, maar minder dan 90% van de berekeningen, het betreffende gebouw niet faalt. De eigenaar van een gebouw krijgt de mogelijkheid om het risicoprofiel van zijn gebouw in te zien.

³ Kamerstukken II 2017/2018, 33529, nr. 498, bijlage 1

Na elke jaarlijkse uitvoering van de risico-analyse kunnen nieuwe gebouwen worden toegevoegd aan de werkvoorraad voor opname en beoordeling. Als gebouwen eenmaal in de werkvoorraad zitten voor opname en beoordeling, dan blijven de gebouwen in de voorraad.

Op dit moment is de HRA het gangbare model om risicoprofielen mee vast te stellen. Ondanks de ruime onzekerheidsmarges die worden gehanteerd kan de HRA in sommige gevallen uitkomsten genereren die moeilijk uitlegbaar zijn.

Een voorbeeld hiervan is dat vergelijkbare gebouwen op korte afstand van elkaar soms afwijkende risicoprofielen toebedeeld krijgen. Een ander voorbeeld is dat bepaalde gebouwen die aanzienlijke schade hebben niet met een (licht) verhoogd risicoprofiel uit de HRA komen. Om te voorkomen dat gebouwen die mogelijk niet aan de veiligheidsnorm voldoen, niet worden opgenomen en beoordeeld, kan de uitvoeringsorganisatie de HRA-uitkomst aanpassen. Dit is de zogenoemde verrijking. Zowel de gemeenten als het IMG kunnen bij de uitvoeringsorganisatie gebouwen aandragen voor deze verrijking. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 13e worden criteria vastgesteld waaraan de verrijking moet voldoen.

Er worden verschillende termen gebruikt om risicoprofielen te duiden. In de versterking worden, na HRA en na de handmatige verrijking op de uitkomsten van de HRA, de volgende risicoprofielen gebruikt:

- *Verhoogd risicoprofiel*
Dit bevat Pmean en P50 uitkomsten uit de HRA + de handmatige verrijking op deze uitkomsten. Deze woningen kennen de hoogste prioriteit, en moeten in de plannen van aanpak als eerste worden aangewezen voor een beoordeling.
- *(Licht) verhoogd risicoprofiel*
De P90 onzekerheidsmarge uit de HRA + de handmatige verrijking. Deze woningen volgen in prioriteit na de woningen met een verhoogd risicoprofiel. Alle woningen met dit risicoprofiel krijgen een beoordeling.
- *Normaal risicoprofiel*
Dit zijn woningen die niet uit de HRA als risicovol volgen en die niet in de handmatige verrijking zijn aangewezen voor beoordeling. Hier wordt geen verhoogd risico op instorting door aardbevingen veronderstelt. Deze woningen kunnen wel in enige mate in de gemeentelijke plannen van aanpak zitten, bijvoorbeeld als dit de uitvoering van risicovolle woningen ten goede komt.

2.5 Programma van aanpak

2.5.1 Programma van aanpak

Het programma van aanpak van gemeenten vormt het centrale plannings- en sturingsinstrument voor de versterkingsopgave binnen de gemeenten. Het programma van aanpak is bepalend voor welke gebouwen in aanmerking komen voor opname en beoordeling en de volgorde van de opname en beoordeling die de basis vormen voor het nemen van normbesluiten, de versterkingsbesluiten en de uitvoering van de versterking van gebouwen in de betreffende gemeente. De programma's kunnen ook met de versterkingsoperaties samenhangende werkzaamheden bevatten. Met het programma van aanpak krijgen de gemeenten de regie over de versterkingsaanpak in hun gemeente, die door de uitvoeringsorganisatie op basis van dit programma zal worden uitgevoerd. De gemeenten fungeren hiermee feitelijk als opdrachtgever van de versterkingsoperatie in hun gemeente. Deze programma's bestaan ook nu al en zijn voor het eerst gemaakt in de vorm van een plan van aanpak op basis van de HRA en het Mijnsraadadvies van 2018.

Gezien het grote belang en de impact van de versterkingsoperatie is het noodzakelijk dat hiervoor een groot commitment is op bestuurlijk en politiek vlak en dat daarvoor ook draagvlak is bij de bewoners van de betrokken gemeenten. Daarom wordt voorgesteld om een programma van aanpak te laten vaststellen door de gemeenteraad. De wijze waarop inwoners kunnen participeren

bij de vormgeving van de programma's wordt niet voorgeschreven. Het is aan de gemeenten om hier op passende wijze invulling aan te geven. Dit neemt niet weg dat de totstandkoming van de programma's van aanpak om coördinatie tussen gemeenten vraagt. Voor de uitvoering van de versterkingsopgave is uniformiteit belangrijk. Het strekt ter aanbeveling dat gemeenten hier bij het opstellen van het programma van aanpak rekening mee houden. De uitvoeringorganisatie zal de gemeenten hier in faciliteren.

2.5.2 Prioritering in programma van aanpak

Het programma van aanpak is gericht op de veiligheid van gebouwen in de gemeente. In het programma van aanpak neemt de gemeenteraad op basis van de risicoprofielen een planning voor opname en beoordeling op. De versterkingsopgave is zodanig dat niet alle gebouwen gelijktijdig kunnen worden aangepakt. Dit betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt. Het uitgangspunt is dat gebouwen met een hoger risicoprofiel in beginsel eerder worden ingepland voor opname en beoordeling dan gebouwen die een lager risicoprofiel hebben. Gemeenten kunnen een gebouw met een lager risicoprofiel eerder inplannen in de opname en beoordeling, bijvoorbeeld in verband met de samenhang met andere plannen binnen de gemeente. Dit kan alleen indien dit geen vertraging oplevert voor de versterking van gebouwen met een verhoogd risicoprofiel en het de snelheid van de uitvoering van het algehele plan of het draagvlak voor de versterking ten goede komt. Ook kunnen zij onder dezelfde voorwaarden gebouwen met een normaal risicoprofiel toevoegen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de situatie waarin enkele woningen met een normaal risicoprofiel in een gebied staan met woningen met een hoog risicoprofiel. Het is dan praktisch om deze woningen direct mee te nemen in het versterkingsproces. Hiermee moet terughoudend worden omgegaan, omdat het naar voren halen van de opname en de beoordeling van gebouwen met een lager risicoprofiel kan betekenen dat gebouwen met een hoger risicoprofiel later aan de beurt komen. Nadere regels over het programma van aanpak worden vastgesteld bij of krachtens algemene maatregel van bestuur.

Gemeenten kunnen in het programma van aanpak samenhangende werkzaamheden binnen de gemeente opnemen. Een voorbeeld van een samenhangende werkzaamheid is het aanpakken van de verduurzamingsopgave. Deze werkzaamheden kunnen alleen worden ingepast in de uitvoering als deze geen onevenredige vertraging met zich brengen. Het programma van aanpak gaat in op welke werkzaamheden worden voorzien, de prioritering van de uitvoering als ook de financiering van de aanvullende samenhangende werkzaamheden.

Routekaart naar herstel (stap 1):

Het programma van aanpak van de gemeenten is het eerste moment waarop de eigenaar duidelijkheid krijgt over de vraag of zijn gebouw deel uitmaakt van de versterkingsopgave. Wanneer de woning deel uitmaakt van de versterkingsopgave, dan geeft het programma inzicht in het moment waarop een gebouw start met het versterkingsproces (de opname).

De prioritering van de volgorde start in principe met de vaststelling van de risicoprofielen (zie paragraaf 2.4). De eigenaar kan dit risicoprofiel opvragen bij de NCG.

Een risicoprofiel bepaalt nog niet de exacte prioritering. De gemeente gebruikt de risicoprofielen om in het programma van aanpak te bepalen of en in welke volgorde gebouwen worden opgenomen in het programma van aanpak. Voor de eigenaar is het programma van aanpak dus essentieel om te weten of zijn gebouw start aan het versterkingsproces en op welk moment. Het programma van aanpak wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Mocht een eigenaar zijn zienswijze willen geven op het programma van aanpak dan kan dit bijvoorbeeld op een inspraakavond georganiseerd door de gemeente, door de gemeente te benaderen of door in te spreken tijdens een raadsvergadering.

Opname op verzoek

Na vaststelling van het programma van aanpak kan een eigenaar, die zich onveilig voelt en die bijvoorbeeld niet in het programma van aanpak staat, de NCG verzoeken om een opname te doen. De NCG beoordeelt via een quick scan onderzoek of 'opname op verzoek' mogelijk is. Na deze quick scan wordt de uitslag doorgegeven aan de gemeente. Indien blijkt dat het gebouw mogelijk versterking behoeft, voegt de gemeenteraad het gebouw toe aan het programma van aanpak. Indien het gebouw al in het programma van aanpak is opgenomen, kan de gemeenteraad de prioritering aanpassen.

Na prioritering in het programma van aanpak volgt een opname (stap 2,3 en 4). De uitleg hierover en het perspectief voor de eigenaar staat onder *paragraaf 2.6.1*

2.5.3 Advies Inspecteur-generaal der mijnen over het programma van aanpak

Alvorens de gemeenteraad het programma van aanpak vaststelt, dient over het ontwerp ervan een advies te worden ingewonnen bij de inspecteur-generaal der mijnen. Hij beoordeelt het programma van aanpak vanuit het oogpunt van veiligheid op reikwijdte, tijdigheid van de uitvoering van de versterkingsoperatie en prioritering. Om de voortgang in de versterkingsoperatie te houden, wordt voorgeschreven dat de inspecteur-generaal der mijnen zijn advies uitbrengt binnen zes weken na ontvangst van het ontwerp van het programma van aanpak van de desbetreffende gemeente. Van dit advies kan de gemeenteraad slechts gemotiveerd afwijken.

2.5.4. Vaststelling programma van aanpak

De gemeenteraad stelt het programma zo spoedig mogelijk vast nadat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de geactualiseerde risicoprofielen heeft toegezonden. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om het vaststellen van het programma van aanpak te delegeren aan het college.

2.5.5 Uitvoeringstoets minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Er is een beperkt aanbod van gekwalificeerd personeel en bedrijven die de opname en beoordeling van de gebouwen kunnen uitvoeren. Daarom is het niet mogelijk om alle gebouwen die hiervoor in aanmerking komen, in één jaar op te nemen en te beoordelen. De capaciteit kan bij de uitvoering van maatregelen beperkt zijn door beschikbare menskracht maar ook door lokale omgevingsfactoren (bijvoorbeeld beschikbaarheid wisselwoningen). Ook het aanbod van bedrijven die de versterkingsmaatregelen kunnen uitvoeren, is beperkt. Daarom beoordeelt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voordat programma van aanpak worden vastgesteld of deze uitvoerbaar zijn. De minister stelt uiteraard alles in het werk om zoveel mogelijk capaciteit beschikbaar te maken. Indien er in samenspraak met de gemeenten, bewoners en marktpartijen slimme oplossingen worden gevonden om de capaciteit te vergroten dan wordt de beschikbare capaciteit ook tussentijds verhoogd.

Wanneer uit deze uitvoeringstoets blijkt dat een gemeente of alle gemeenten gezamenlijk meer capaciteit wensen dan beschikbaar is, èn gebleken is dat de gemeenten er onderling niet uitkomen vindt hierover overleg plaats. Dit overleg vindt plaats tussen de gemeenten, provincie en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om te komen tot een verdeling van de beschikbare capaciteit.

Als uit het overleg volgt dat de gemeentelijke programma's niet aansluiten bij de beschikbare capaciteit en er redelijkerwijs geen extra capaciteit gegenereerd kan worden, stelt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de programma's zelf vast. De minister houdt hierbij zoveel mogelijk de reeds door de gemeenten gemaakte prioritering aan.

2.6 De versterking van een gebouw

Als de programma's van aanpak zijn vastgesteld en hierin de volgorde van opname en beoordeling is vastgelegd, kan de uitvoeringorganisatie aan de slag om met de eigenaren van gebouwen het proces te doorlopen om te beoordelen of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en zo niet, welke maatregelen moeten worden genomen om het gebouw te versterken. Dit proces bestaat uit een opname, beoordeling, normbesluit, versterkingsbesluit en bouwkundige uitvoering van de versterking. Met de versterkingsmaatregelen wordt het desbetreffende gebouw op de veiligheidsnorm gebracht. Dit betekent niet, dat bij een eventuele aardbeving er geen schade meer kan optreden aan het pand. Het betekent wel, dat het gebouw aan de eerder beschreven Meijdamnorm voldoet. Eventuele schade na versterking komt in aanmerking voor vergoeding.

2.6.1 Uitvoeren opname en beoordeling

Het onderzoek naar noodzakelijke versterkingsmaatregelen begint bij een opname en beoordeling van het gebouw door de uitvoeringsorganisatie. Tijdens een opname brengt een deskundige de eigenschappen van het gebouw in kaart. Daarbij wordt gekeken naar de feitelijke situatie. Er wordt dus bijvoorbeeld rekening gehouden met wijzigingen die zijn aangebracht door de eigenaar, zoals het verwijderen van een tussenmuur.

Op basis van een technische beoordeling wordt vastgesteld of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm. Bij de beoordeling wordt gebruik gemaakt van de actuele beoordelingsmethode die bij of krachtens artikel 13h van dit voorstel is aangewezen. De uitkomsten van de opname en beoordeling worden door de uitvoeringsorganisatie gebruikt voor het opstellen van het normbesluit.

Routekaart naar herstel (stap 2):

Het programma van aanpak is vastgesteld. Dit betekent dat bekend is of een gebouw deelneemt aan het versterkingsproces en zo ja wanneer.

Wanneer een gebouw deelneemt aan het versterkingsproces, dan wordt de eigenaar door de NCG en de gemeente benadert voor een gesprek. Tijdens een eerste kennismakingsgesprek wordt door de begeleider van de NCG en de gemeente met de eigenaar het versterkingsproces uitgebreid doorgesproken. Er wordt geschetst uit welke stappen het versterkingsproces bestaat. Hier worden ook keuzes aan de eigenaar voorgelegd om zelf de regie te pakken.

Vervolgens wordt een afspraak gemaakt voor het vervolgonderzoek (de opname). Het kan ook zo zijn dat de eigenaar er op dit moment voor kiest dat hij zijn gebouw niet versterkt wenst te hebben. Dit is slechts mogelijk wanneer duidelijk is dat belangen van gebruikers van het gebouw of andere belanghebbenden niet worden geschaad.

Bij een opname komt er een deskundige langs om de staat van het gebouw te onderzoeken. Soms is sprake van een uitgebreide inspectie en soms is sprake van een eenvoudig onderzoek. Wanneer uitgebreid onderzoek nodig is, dan wordt dit vooraf besproken met de eigenaar. Uitgebreid onderzoek betekent dat de constructie van het gebouw wordt onderzocht, er gaten worden geboord in vloeren, wanden, muren of plafonds en er kan worden gegraven om de fundering te zien. Na opname wordt duidelijk welke beoordelingsmethode wordt gebruikt. Wordt vastgesteld dat een gebouw binnen de typologie past, dan wordt de typologieaanpak toegepast. Mocht dit niet het geval zijn en heeft de eigenaar niet gekozen voor de praktijkaanpak, dan wordt een woning doorgerekend aan de hand van de NPR.

Op basis van de beoordeling wordt vastgesteld of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en wanneer dit niet het geval welke soort maatregelen nodig zijn om het gebouw weer aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Dit wordt vastgelegd in een normbesluit.

In de volgende paragraaf wordt nader ingegaan op het normbesluit. Hier wordt ook het perspectief voor de geschetst van normbesluit tot de aanvraag om het versterkingsbesluit (stap 3).

2.6.2 Normbesluit

Het normbesluit bevat het oordeel of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en, indien nodig, welke soort maatregelen getroffen moeten worden om het gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Wanneer uit de opname en beoordeling blijkt dat het gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet, dan staat in normbesluit dat versterking niet nodig is. Het normbesluit wordt genomen door de uitvoeringsorganisatie en aan de eigenaar gestuurd.

Indien een gebouw niet voldoet aan de veiligheidsnorm, bevat het normbesluit de soort maatregelen die noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Versterking mag niet leiden tot belemmering van het woongenot. Wanneer een bepaalde maatregel bijvoorbeeld leidt tot een significante afname van de gebruiksoppervlakte van een woning, dan wordt gezocht naar een alternatieve maatregel.

Het normbesluit wordt op hoofdlijnen ingevuld, waardoor snel bekend wordt welke maatregelen aan een gebouw moeten plaatsvinden en snel kan worden overgaan tot de concrete invulling in samenspraak met de eigenaar en gemeente.

Deze concretisering van de maatregelen vindt plaats in het overleg dat door de uitvoeringsorganisatie wordt belegd met de eigenaar, de gemeente en een aannemer. De soort maatregelen uit het normbesluit vormt daarmee de referentie voor de versterkingsmaatregelen die in het versterkingsbesluit kunnen worden opgenomen. Dit betekent dat de maatregelen uit het versterkingsbesluit hetzelfde veiligheidsniveau moeten behalen als de soort maatregelen uit het normbesluit en dat de kosten ervan niet hoger mogen zijn. Indien de kosten hoger zijn, komen de extra kosten voor rekening van de eigenaar.

Indien het een gebouw met monumentale of karakteristieke waarden betreft, wordt hiermee rekening gehouden bij het bepalen van de noodzakelijke maatregelen in het normbesluit. Bijvoorbeeld door te bepalen dat bijzondere maatregelen moeten worden getroffen zodat het karakter van het gebouw zo veel mogelijk behouden blijft en het gebouw toch aan de veiligheidsnorm zal voldoen. Hierbij wordt voldoende deskundigheid betrokken en het gesprek gevoerd met de eigenaar, gemeente en medewerkers van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. Ook in dit geval geldt dat alleen de kosten voor maatregelen die zijn opgenomen in het normbesluit worden vergoed. Het gaat hierbij om zowel architectonische als archeologische monumenten. Het normbesluit wordt door de uitvoeringsorganisatie toegezonden aan de eigenaar van het gebouw. Als het gebouw niet aan de veiligheidsnorm voldoet, volgt kort daarop een gesprek tussen de uitvoeringsorganisatie, de gemeente en de eigenaar over de vervolgstappen richting versterkingsbesluit. Verder wordt het normbesluit ook toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het gebouw is gelegen. Dit is van belang voor het nemen van het versterkingsbesluit. Indien het gebouw een rijksmonument is, wordt het normbesluit ook toegezonden aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Indien de eigenaar van een gebouw niet wil meewerken aan opname van het gebouw kunnen door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangewezen medewerkers van de uitvoeringsorganisatie het gebouw binnentreden, ook indien dit een woning betreft, om alsnog de opname te kunnen uitvoeren. De minister zal uitsluitend van deze bevoegdheid gebruik maken indien de opname van het gebouw noodzakelijk is voor de veiligheid van bewoners, gebruikers of derden, niet zijnde de eigenaar. In deze gevallen wordt beoordeeld of opname en beoordeling nodig is om belangen van anderen te beschermen. Dit kan het geval zijn indien meerdere woningen constructief met elkaar verbonden zijn. Indien er geen sprake is van andere belangen, kan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besluiten dat een gebouw niet wordt versterkt. Voor de kenbaarheid wordt dit besluit ingeschreven in het kadaster. Dit is vooral van belang voor toekomstige eigenaren van het betreffende gebouw.

Indien een belanghebbende, zoals de eigenaar, het niet eens is met het normbesluit, kan bezwaar en beroep worden ingesteld tegen het normbesluit.

Nadat een normbesluit is vastgesteld, wordt voor dat betreffende gebouw in het vervolg van de versterkingsprocedure uitgegaan van de voor het normbesluit gehanteerde beoordelingsmethode. Dit betekent dat als tussen het normbesluit en het versterkingsbesluit de inzichten over de beoordelingsmethodiek veranderen, dit geen gevolgen heeft voor reeds genomen normbesluiten.

Routekaart naar herstel (stap 3):

Het normbesluit is een belangrijk moment waarop de eigenaar duidelijkheid krijgt over het versterkingsproces. Wanneer het gebouw veilig blijkt te zijn, dan eindigt het versterkingsproces. Wanneer het gebouw onveilig blijkt te zijn, heeft de eigenaar aanspraak op versterkingsmaatregelen. Dat is de start van de daadwerkelijke versterking van het gebouw. Dit is voor de eigenaar een intensief proces waarin moeilijke keuzes moeten worden gemaakt over de versterking van het gebouw. De NCG en gemeenten staan de eigenaar hierin desgewenst bij.

In het normbesluit wordt vastgesteld of de woning aan de veiligheidsnorm voldoet en wanneer dit niet geval is, welke soort maatregelen nodig zijn om het gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Dit normbesluit wordt door de NCG en de gemeente met de eigenaar en eventueel de bewoner besproken. Hier wordt uitgelegd op welke wijze tot het normbesluit is gekomen. Daarnaast wordt met de eigenaar bepaald hoe het versterkingsproces er de komende periode uit komt te zien.

Mocht de eigenaar het niet eens zijn met de beoordeling in het normbesluit, dan is dit het moment om – binnen zes weken – in bezwaar en eventueel in beroep te gaan. Het bezwaar wordt behandeld door de NCG. Mocht de eigenaar het niet eens zijn met de beslissing op bezwaar, dan kan de eigenaar in beroep tegen het besluit bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Het normbesluit is het referentiekader voor de versterking van de woning. Er is bepaald welke soort maatregelen getroffen moeten worden. Mocht de eigenaar toch andere maatregelen willen realiseren waarmee aan de veiligheidsnorm wordt voldaan, dan is dit mogelijk. Als dit tot hogere kosten leidt dan de maatregelen uit het normbesluit, dan bespreekt de uitvoeringsorganisatie de mate van financiering daarvan met de eigenaar. Het normbesluit kent een globale beschrijving van de soort maatregelen. Een soort maatregel uit het normbesluit is bijvoorbeeld versterking van het plafond. In het normbesluit wordt niet precies voorgeschreven hoe dit moet worden gerealiseerd. Dit betekent dat er ruimte is voor invulling en keuze door de eigenaar. De eigenaar wordt hier – indien gewenst – in begeleid door de NCG, gemeente en het bouwteam. De eigenaar kiest zelf het bouwteam, bijvoorbeeld in samenspraak met de burens. De NCG helpt hierbij.

Tijdens een aantal gesprekken wordt gewerkt naar een aanvraag om een versterkingsbesluit. Dit betekent dat eerst met de eigenaar wordt besproken wat de indicatie is van budget dat beschikbaar is voor het treffen van de soort maatregelen uit het normbesluit. Dit budget is met name relevant wanneer de eigenaar andere maatregelen wil treffen dan in het normbesluit staan of wanneer de eigenaar aanvullende wensen heeft, zoals een aanbouw, die meegenomen worden in het versterkingsbesluit. Op basis van de indicatie van het budget kan de eigenaar de afweging maken of hij de extra kosten voor andere maatregelen of aanvullende wensen wil dragen. Aanvullende wensen zijn bijvoorbeeld zonnepanelen, waarvoor een subsidie beschikbaar is.

Als de eigenaar – ondersteund door de NCG, de gemeente en het bouwteam – heeft bepaald welke richting de versterking op moet gaan, dan kan het bouwplan met de eigenaar worden uitgewerkt. Mocht de eigenaar meer uit handen willen geven aan het bouwteam, dan is dit mogelijk. Uiteindelijk leidt het samenspel tussen eigenaar en begeleiders tot een definitief ontwerp dat

gebruikt kan worden voor de aanvraag om het versterkingsbesluit. In het geval van de praktijkaanpak ligt er meer nadruk op de betrokkenheid van de aannemer en voert de eigenaar zelf meer regie op het proces.

Onderstaand wordt in het kader van de routekaart naar herstel nader ingegaan op de aanvraag om het versterkingsbesluit en het versterkingsbesluit (stap 4).

2.6.3 Bijstellen programma's van aanpak

Op basis van de normbesluiten kunnen gemeenten meer gedetailleerde plannen maken over het vervolgproces van versterken. Op basis van de normbesluiten wordt duidelijk of een gebouw, straat of wijk ingrijpend moet worden aangepakt of niet. Dit is medebepalend voor de planning van het vervolgproces en de koppeling van versterking aan andere ontwikkelingen binnen de gemeente. Ingrijpend versterken of sloop en nieuwbouw kost aanmerkelijk meer tijd dan een lichte versterking en is ook bepalend voor de benodigde bouwcapaciteit of de vraag naar vervangende woonruimte in de buurt. Ook kan de leefbaarheid van het dorp of de wijk tijdens de versterkingsoperatie een reden zijn om de uitvoering over meer tijd te spreiden. Bij ingrijpende versterking is er meer ruimte om werkzaamheden in samenhang op te pakken. Als er slechts lichte versterking nodig is, die in relatief weinig tijd en met weinig impact voor de bewoner kan worden uitgevoerd, spelen dit minder. De vervolgplanning en de aanvullende samenhangende werkzaamheden worden in deze fase in het programma van aanpak opgenomen. Daardoor weet de eigenaar tijdens het gesprek met de uitvoeringsorganisatie over de aanpak van zijn gebouw wat er in de omgeving staat te gebeuren. Op deze wijze kan snel na het versterkingsbesluit worden gestart met uitvoering van de maatregelen.

2.6.4 Versterkingsbesluit algemeen

Het versterkingsbesluit wordt genomen door het college van burgemeester en wethouders op aanvraag van de eigenaar van het gebouw. Doordat het versterkingsbesluit door de gemeenten wordt genomen en de gemeente ook het bevoegd gezag is voor het verlenen van voor de versterking benodigde ontheffingen, vergunningen en andere besluiten, is in dit wetsvoorstel voorzien dat het versterkingsbesluit al deze besluiten bevat (paragraaf 2.6.7.). Dit levert versnelling op. Hierdoor wordt ook het aantal besluiten dat moet worden genomen voor de versterking van een gebouw, teruggebracht.

Indien in het normbesluit is vastgesteld dat de woning versterkt moet worden, kan de eigenaar ervan een versterkingsbesluit aanvragen. Door het initiatief voor de aanvraag van een versterkingsbesluit bij de eigenaar van het gebouw te leggen, heeft de eigenaar zeggenschap of en hoe de versterking wordt uitgevoerd. De eigenaar kan er namelijk ook voor kiezen om het versterkingsbesluit niet aan te vragen. In het geval de versterking van een gebouw noodzakelijk is, gelet op de belangen van bewoners, gebruikers of derden, kan het college ambtshalve bepalen dat een gebouw toch wordt versterkt. Het ligt voor de hand dat het college dan eerst de eigenaar aanspoort om alsnog een aanvraag voor een versterkingsbesluit in te dienen. Indien de eigenaar dit alsnog niet doet, kan het college ambtshalve een versterkingsbesluit nemen, dat door de uitvoeringsorganisatie zal worden uitgevoerd. Indien de eigenaar geen versterkingsbesluit aanvraagt én de versterking van een gebouw is niet noodzakelijk gelet op de belangen van bewoners, gebruikers of derden, dan neemt het college een besluit tot het niet versterken van het gebouw. Dit besluit is, net als het versterkingsbesluit, vatbaar voor bezwaar en beroep, waarmee de eigenaar nogmaals de gelegenheid krijgt om toch de wens voor een versterkingsbesluit uit te spreken. Indien het besluit tot het niet versterken van het gebouw onherroepelijk is geworden, zal het college dit inschrijven in het kadaster. Dit is vooral van belang voor toekomstige eigenaren van het betreffende gebouw. Een toekomstige eigenaar weet dat hij een potentieel onveilig gebouw koopt en zal dit kunnen meewegen bij de koop. Met het onherroepelijk worden van het besluit tot niet versterken, stopt het versterkingsproces van het betreffende gebouw.

Indien de eigenaar wel een versterkingsbesluit aanvraagt, kan hij ervoor kiezen om andere versterkingsmaatregelen aan te vragen dan die genoemd zijn in het normbesluit. Dat is alleen mogelijk als daarmee ook de veiligheidsnorm wordt gehaald. Verder zal de eigenaar zelf de meerkosten moeten dragen als de kosten voor het nemen van versterkingsmaatregelen duurder zijn dan de soort maatregelen uit het normbesluit. De aanvraag om een versterkingsbesluit zal in de regel door de uitvoeringsorganisatie voor de eigenaar worden voorbereid. De eigenaar van het gebouw kan de uitvoeringsorganisatie ook machtigen om namens hem het versterkingsbesluit aan te vragen. Op deze wijze kan de eigenaar ervoor kiezen om geheel ontzorgd te worden terwijl hij toch de regie houdt.

2.6.5 Inhoud versterkingsbesluit

In de stap van normbesluit naar aanvraag van een versterkingsbesluit wordt de eigenaar, die dat wil, volledig begeleid door de uitvoeringsorganisatie. In de 'routekaart naar herstel' staat beschreven welke stappen de uitvoeringsorganisatie met de eigenaar en de gemeente zet om tot een versterkingsbesluit te komen.

Het versterkingsbesluit bevat de concrete versterkingsmaatregelen die worden getroffen zodat het gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet. Deze maatregelen moeten gelijk of vergelijkbaar zijn met de maatregelen die in het normbesluit zijn opgenomen. Dit betekent dat gelijksoortige maatregelen kunnen worden opgenomen in het versterkingsbesluit, zolang met deze maatregelen hetzelfde veiligheidsniveau wordt behaald en de kosten niet hoger zijn.

Alle kosten voor maatregelen die noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen worden, binnen de grenzen van de maatregelen in het normbesluit, vergoed. Dit betekent voor de eigenaar dat ook maatregelen zoals de afwerking en het herstel van eventuele schade die is ontstaan bij de uitvoering van deze maatregelen, worden vergoed.

Maatregelen die worden getroffen in het kader van de veiligheid en die bijvoorbeeld duurder zijn, zijn ook mogelijk. Eventuele meerkosten van deze maatregelen ten opzichte van het soort maatregelen dat in het normbesluit is opgenomen, worden besproken en worden gedragen door de eigenaar.

Daarnaast kan de eigenaar ervoor kiezen om samen met de versterkingsmaatregelen extra werkzaamheden te laten uitvoeren die niet noodzakelijk zijn voor de veiligheid. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als het normbesluit een ingrijpende versterking voorziet en de eigenaar met een eigen bijdrage ervoor kiest over te gaan tot vervangende nieuwbouw. De sloop en nieuwbouw, inclusief alle afwerking, komen dan als veiligheidsmaatregel in de plaats van reguliere versterkingsmaatregelen. De extra kosten daarvan worden in dat geval door de eigenaar gedragen. Voordeel van het meenemen van deze maatregelen in het versterkingsbesluit is dat een samenhangende uitvoering mogelijk is en ook direct het vergunningentraject hiervoor wordt doorlopen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is alleen verantwoordelijk voor het uitvoeren van de versterkingsmaatregelen ten behoeve van de veiligheid. De uitvoering van de overige werkzaamheden, die bijvoorbeeld voortkomen uit wensen van de eigenaar van een gebouw en gelijk zijn meegenomen in het versterkingsbesluit, worden niet uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de minister.

Over de aanvraag voor een versterkingsbesluit kunnen nadere regels worden gesteld door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hierbij kan gedacht worden aan regels die vergelijkbaar zijn met de regels voor indieningsvereisten voor aanvragen om omgevingsvergunningen, bijvoorbeeld de mogelijkheid om de aanvraag in te dienen met een formulier om het indienen te vereenvoudigen.

Routekaart naar herstel (stap 4):

Wanneer de eigenaar tevreden is met het ontwerp voor de versterking van het gebouw, dan kan deze beslissen om het versterkingsbesluit en besluit omtrent de financiering van de versterking aan te vragen bij de gemeente. De eigenaar kan kiezen tussen maatregelen in natura of een budget waaruit de versterking wordt betaald. Hiermee is de eigenaar in principe degene die

bepaalt of en hoe het gebouw wordt versterkt. Beide aanvragen worden ingediend bij de gemeente. De gemeente is coördinerend bestuursorgaan. Het besluit omtrent financiering wordt door de gemeente doorgestuurd naar de NCG. Op beide besluiten wordt in beginsel binnen 8 weken een gecoördineerde beslissing genomen.

De aanvraag om het versterkingsbesluit is complex, omdat de concrete versterkingsmaatregelen in de aanvraag moeten worden opgenomen. Daarnaast worden met het nemen van het versterkingsbesluit direct alle vergunningen, toestemmingen en besluiten, nodig voor de uitvoering van de versterking, verleend. In deze aanvraag moet onderbouwd worden dat aan vigerende wet- en regelgeving wordt voldaan. Bijvoorbeeld aan de Wet ruimtelijke ordening en het Bouwbesluit 2012. Hoe beter deze onderbouwing opgenomen is in de aanvraag, hoe sneller de gemeente vervolgens het versnellingsbesluit kan nemen. Daarom kan de eigenaar de NCG machtigen om het versterkingsbesluit in te dienen. De eigenaar kan er ook voor kiezen om de aanvraag zelf voor te bereiden met ondersteuning van de NCG.

Tegelijk met het aanvragen van het versterkingsbesluit worden door de NCG, de gemeenten en het bouwteam in samenspraak met de eigenaar zaken geregeld die nodig zijn voor de uitvoering van de versterking. Denk bijvoorbeeld aan toestemming van de hypotheekverstrekker bij sloop-nieuwbouw of een ingrijpende versterking. Ook moet worden gedacht aan tijdelijke huisvesting. Wat betreft tijdelijke huisvesting krijg de eigenaar de keuze tussen een wisselwoning of de mogelijkheid om zelf tijdelijke huisvesting te organiseren. Hiervoor is een vergoeding beschikbaar.

Mocht de eigenaar het niet eens zijn met de beslissing op het versterkingsbesluit door de gemeente of met de beslissing omtrent de financiering van de NCG, dan bestaat de mogelijkheid om in bezwaar en beroep te gaan tegen deze besluiten.

Na het nemen van beide besluiten kan worden gestart met de concrete uitvoering van de versterking van het gebouw. Bij *paragraaf 2.6.9* wordt hier op ingegaan (stap 11, 12, 13 en 14).

2.6.6 Versterkingsbesluit bij cultureel erfgoed

Als het te versterken gebouw monumentale waarde heeft, kan het, met het oog op het behouden van deze monumentale waarden, wenselijk zijn om niet alle maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn om dit gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Op verzoek van de eigenaar kan het college in het versterkingsbesluit minder vergaande maatregelen toestaan dan de soort maatregelen die zijn opgenomen in het normbesluit, waardoor niet volledig wordt voldaan aan de veiligheidsnorm. Het college kan van deze bevoegdheid gebruik maken indien dat noodzakelijk is voor het behouden van de monumentale waarden en met die maatregelen de veiligheid van het gebouw verbetert. Dit is in lijn met hetgeen is vastgelegd in bijlage K en het position paper van de NPR 2018 en de afspraken in het erfgoedprogramma.⁴

2.6.7 Versterkingsbesluit allesomvattend

Naar het model van het projectuitvoeringsbesluit uit de Crisis- en herstelwet omvat het versterkingsbesluit alle vergunningen, ontheffingen, vrijstellingen of welk besluiten ook die vereist zijn voor de uitvoering van het versterkingsbesluit. Dit betekent dat een versterkingsbesluit allerlei verschillende toestemmingen kan bevatten, zoals toestemmingen ter vervanging van bouwvergunningen, maar bijvoorbeeld ook toestemmingen ter vervanging van kap- en sloopvergunningen die anders vereist zouden zijn geweest. Het zal in de meeste gevallen voornamelijk gaan om de omgevingsvergunning die vereist is voor bouwkundige ingrepen in bestaande gebouwen, maar het kan ook gaan om de omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan. Het versterkingsbesluit omvat al die vergunningen en andere besluiten en wordt

⁴ Kamerstukken II 2016/17, 33529, nr. 382

derhalve getoetst aan de daarvoor geldende kaders. In sommige gevallen is ook reeds voorzien in het afgeven van de ter zake noodzakelijke wettelijke toestemmingen. Zo is ten behoeve van de uitvoering van de versterkingsopgave in het Groninger aardbevingsgebied reeds een generieke ontheffing op grond van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming verleend.

Bij het versterkingsbesluit gaat het om een integrale belangenafweging die anders voor meer besluiten afzonderlijk zou moeten plaatsvinden. Dit betekent bijvoorbeeld dat aan aspecten als geluid en externe veiligheid ten volle aandacht zal moeten worden besteed. Uitgangspunt is dat het resultaat van het nieuwe toetsingskader zoveel mogelijk moet overeenstemmen met het resultaat dat zou worden bereikt indien de niet van toepassing zijnde wettelijke toestemmingsvereisten wel van toepassing zouden zijn geweest.

De toetsingskaders en normen die bij of krachtens wet of verordening zijn vastgesteld voor de besluiten waarvoor het versterkingsbesluit in de plaats treedt, worden in acht genomen. Dit betekent dat bij de aanvraag voor het versterkingsbesluit rekening moet worden gehouden met de inhoudelijke eisen die bij of krachtens de desbetreffende wet of verordening gesteld worden. Bij het nemen van het versterkingsbesluit zal bijvoorbeeld moeten worden getoetst aan de Wet ruimtelijke ordening en het Bouwbesluit 2012. Voor zover de wet of verordening afwijking van die toetsingskaders of normen toestaat, kan het versterkingsbesluit daarin voorzien. Dit betekent dat ontheffingsmogelijkheden die in de wet of verordening zijn opgenomen, ook kunnen worden toegepast bij het verlenen van het versterkingsbesluit met toepassing van deze wet.

Voor zover het versterkingsbesluit en het vigerende bestemmingsplan niet met elkaar in overeenstemming zijn, geldt het versterkingsbesluit als omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan. De rechtsgevolgen verbonden aan een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan, gelden dan dus ook voor het versterkingsbesluit. In verband hiermee is het van belang dat het versterkingsbesluit een voldoende mate van detaillering en concreetheid krijgt.

De beslissing tot vaststelling van een versterkingsbesluit wordt voorbereid met toepassing van de reguliere voorbereidingsprocedure. Dit betekent dat op de aanvraag voor een versterkingsbesluit in beginsel binnen acht weken moeten worden beslist. Het is mogelijk om deze termijn eenmalig met zes weken te verlengen. Ook kan de termijn in samenspraak met de aanvrager worden opgeschort. Omwille van de voortgang van de versterkingsopgave moet dit zoveel mogelijk worden voorkomen.

Op grond van het Verdrag van Granada en het verdrag van Valletta heeft Nederland de verplichting om architectonische monumenten (monumentale gebouwen) en archeologische monumenten te beschermen. Om die verantwoordelijkheid in te kunnen vullen, heeft de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een adviesrecht op versterkingsbesluiten die betrekking hebben op monumenten. Hij geeft het advies binnen vier weken. Het strekt ter aanbeveling dat het college de gemeentelijke monumentencommissie betreft bij het nemen van een versterkingsbesluit.

2.6.8 Gedoogplicht

In paragraaf 2.6.4 is aangegeven dat de gemeenten ambtshalve een versterkingsbesluit kunnen nemen indien dat noodzakelijk is om de belangen van bewoners, gebruikers of derde-belanghebbenden te beschermen. Daarnaast kan de gemeente ook een gedoogplicht opleggen aan de eigenaar van het gebouw voor de uitvoering van versterkingsmaatregelen indien hij hieraan niet wil meewerken en dit noodzakelijk is voor de uitvoering van maatregelen uit het versterkingsbesluit. Het is verder mogelijk dat het voor de versterking van een gebouw noodzakelijk is om gebruik te maken van een aanliggend perceel of gebouw. Te denken valt aan het plaatsen van een steunbeer die deels over de erfgrans komt of het ingraven van een verankering in de tuin van de bureu. Ook kan gedacht worden aan een tussenwoning waarin enkele ankers of balken aangebracht moeten worden om de naastgelegen woningen te versterken. In dit geval kan het noodzakelijk zijn dat door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangewezen personen met een machtiging van de minister zonder toestemming

van de eigenaar of bewoner een gebouw en dus ook een woning te betreden. Uitgangspunt is dat met de eigenaar van het betrokken perceel of gebouw overeenstemming wordt bereikt over het gebruik van diens perceel of gebouw ten behoeve van de versterkingsmaatregelen. Het is niet wenselijk dat de versterkingsmaatregelen niet genomen kunnen worden als geen overeenstemming kan worden bereikt. Daarom regelt dit wetsvoorstel dat deze werkzaamheden ook zonder de toestemming van de eigenaar kunnen worden uitgevoerd. De eigenaar die deze maatregelen moet gedogen, heeft in dat geval mogelijk recht op schadevergoeding. Deze verplichting kan alleen worden opgelegd voor de maatregelen die op basis van het normbesluit als noodzakelijk voor de versterking zijn aangemerkt en voor zover er geen alternatieve maatregelen mogelijk zijn die voor de eigenaar die moet gedogen, minder belastend zijn.

2.6.9 Uitvoering

De uitvoering van de versterkingsmaatregelen kan direct na het nemen van het versterkingsbesluit worden gestart. Het versterkingsbesluit vervangt immers de omgevingsvergunningen, ontheffingen en eventuele andere toestemmingen die nodig zijn. De uitvoering vindt plaats onder regie van de uitvoeringsorganisatie. Alle versterkingsmaatregelen die noodzakelijk zijn voor de veiligheid worden vergoed door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Door een versterkingsbesluit aan te vragen doet de eigenaar ook direct een verzoek om financiering van de versterkingsmaatregelen. Deze aanvraag wordt bij de gemeente gedaan, maar de gemeente is niet het bestuursorgaan dat beslist op de aanvraag omtrent de financiering. De gemeente is coördinerend bestuursorgaan en zorgt er voor dat de aanvraag voor de financiering van de versterkingsmaatregelen bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties terecht komt. Op deze manier heeft de eigenaar één aanspreekpunt voor het versterkingsbesluit.

Uitgangspunt is dat de minister zorgdraagt voor de uitvoering middels een voorziening in natura. Dit houdt in dat de uitvoeringsorganisatie namens de minister opdrachten verstrekt aan aannemers en leveranciers voor het realiseren van de versterkingsmaatregelen die zijn neergelegd in het versterkingsbesluit en toeziet op de uitvoering. De eigenaar wordt op deze wijze geholpen bij het doorlopen van de versterkingsprocedure.

Indien een eigenaar dat wenst kan hij ook de keuze maken voor een budget dat aangewend wordt voor de betalingen aan aannemers en leveranciers waaraan de eigenaar zelf opdrachten verstrekt. Deze betalingen worden gedaan door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Er wordt geen bedrag aan de eigenaar van een gebouw uitgekeerd waaruit hij zelf betalingen kan doen, er wordt hem een bedrag ter besteding beschikbaar gesteld. Aldus is gewaarborgd dat het budget slechts wordt besteed aan de uitvoering van de versterkingsmaatregelen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties financiert de versterkingsmaatregelen voor. Zoals in hoofdstuk 3 wordt uitgelegd, worden de kosten die betrekking hebben op de veiligheid via een heffing op de NAM verhaald. Voor overige kosten die met de aanpak samenhangen bestaan meerdere bronnen, te weten de Rijksoverheid, de gemeenten, de eigenaar en het Nationaal Programma Groningen.

Routekaart naar herstel (stap 5)

Na nemen van het versterkingsbesluit en financieringsbesluit kan worden gestart met de uitvoering. Dit betekent dat – in de meeste gevallen – de bezittingen van de bewoner worden opgeslagen en de bewoner tijdelijk moet verhuizen. Hier wordt de eigenaar uiteraard bij geholpen.

Tijdens de uitvoering van de versterking blijven gesprekken plaatsvinden met de eigenaar en de NCG, de gemeente en het bouwteam. Deze gesprekken komen overeen met de gesprekken die bij ieder bouwproces horen. De voortgang van het versterken van het gebouw wordt besproken, evenals keuzes over de uitvoering van de maatregelen.

Uiteindelijk wordt het gebouw opgeleverd. Op dat moment controleert de NCG of er conform het ontwerp is gebouwd. Wanneer dit gecontroleerd is, kan de eigenaar weer intrek nemen in het gebouw. De bewoner wordt geholpen bij het verhuizen.

De NCG blijft ook na uitvoering van de versterking beschikbaar voor de eigenaar. Bijvoorbeeld in het geval er klachten zijn.

2.7 Rechtsbescherming

Bewoners in Groningen moeten zo spoedig mogelijk zekerheid hebben over de veiligheid van hun gebouwen. Daartoe moet alles in het werk gesteld worden om de versterking van de gebouwen voortvarend uit te voeren. De versterkingsoperatie moet zorgvuldig verlopen en aan alle betrokkenen de nodige rechtszekerheid bieden. Daarom is in dit wetsvoorstel gezocht naar een balans tussen versnelling en voldoende waarborgen voor alle betrokkenen.

Op de eerste plaats wordt daarom voorgesteld om de vaststelling van risicoprofielen, door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, alsmede het programma van aanpak, dat wordt vastgesteld door de gemeenteraad, uit te zonderen van bezwaar en beroep. Dit zijn voorbereidende handelingen om de versterkingsoperatie te kunnen uitvoeren. De vaststelling van de risicoprofielen is een inschatting van het veiligheidsrisico dat een gebouw kan lopen en wordt uitsluitend gebruikt als basis voor de prioritering van de versterkingsoperatie. Het is slechts een uitgangspunt op basis waarvan de gemeenten hun programma van aanpak kunnen vaststellen en heeft geen directe rechtsgevolgen. Het vaststellen van het programma van aanpak door de gemeenteraad is ook uitgezonderd van bezwaar en beroep. Het normbesluit en het versterkingsbesluit staan wel open voor bezwaar en beroep. Bij de voorbereiding van het programma van aanpak is het raadzaam dat de betreffende gemeenten zoeken naar een passende vorm voor de participatie van de burgers.

Op de tweede plaats wordt voorgesteld dat een belanghebbende beroep kan instellen, in enige instantie bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, tegen het normbesluit, het versterkingsbesluit, het ambtshalve versterkingsbesluit en het besluit tot het gedogen van versterkingsmaatregelen. Dit betekent dat een belanghebbende eerst bezwaar kan maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor wat betreft het normbesluit en bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar het gebouw gelegen is voor het versterkingsbesluit, het ambtshalve versterkingsbesluit en het besluit tot het gedogen van versterkingsmaatregelen. Daarna kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Op deze wijze wordt de rechtsbescherming van belanghebbenden tegen deze besluiten voldoende verzekerd en krijgen belanghebbenden sneller zekerheid.

Naar analogie van de bestuursrechtelijke versnellingen in de Crisis- en herstelwet doet de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State binnen zes maanden na ontvangst van het verweerschriftuitspraak. Pro-forma beroep is wel mogelijk.

Al deze procesrechtelijke versnellingen zijn noodzakelijk zodat de voortgang van de versterkingsoperatie niet wordt vertraagd terwijl afdoende rechtsbescherming voor belanghebbenden wordt geboden.

2.8 Relatie met hoger recht

2.8.1. Bevoegdheid tot binnentreden

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld om aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de bevoegdheid te geven een woning binnen te treden zonder toestemming van

de bewoner. Deze bevoegdheid heeft de minister zowel in het kader van de voorbereiding van het normbesluit alsmede indien door het college van burgemeester en wethouders een gedoogplicht is opgelegd aan een eigenaar van een gebouw voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen. Deze bevoegdheid is in beide gevallen toegekend aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, omdat de uitvoeringsorganisatie namens deze zowel verantwoordelijk is voor de opname en beoordeling van gebouwen ter voorbereiding van het normbesluit, als de uitvoering van de concrete versterkingsmaatregelen.

Binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner is volgens artikel 12, eerste lid, van de Grondwet uitsluitend mogelijk in de gevallen bij of krachtens de wet bepaald, door hen die daartoe bij of krachtens de wet zijn aangewezen. Daarnaast bepaalt artikel 8, eerste lid, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dat eenieder recht heeft op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie. Volgens het tweede lid van dit artikel is geen inmenging van enig openbaar gezag toegestaan, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. In het voorliggende wetsvoorstel is een grondslag voorzien voor het binnentreden in de twee hierboven genoemde gevallen.

Daarmee wordt voldaan aan de eis dat binnentreden zonder toestemming van de bewoner bij wet in formele zin moet zijn geregeld. Deze bevoegdheid is noodzakelijk omwille van de bescherming van de gezondheid en de rechten en vrijheden van anderen. Indien een woning onveilig is en daardoor gevaar ontstaat voor bewoners of derden is dit noodzakelijk omdat indien de bewoner van de woning weigert mee te werken aan het opnemen ervan (waardoor niet zou kunnen worden beoordeeld of maatregelen in het kader van de versterking noodzakelijk zijn), hij daardoor immers mogelijk derden in gevaar brengt. Hetzelfde geldt bij een door de gemeente opgelegde gedoogplicht voor de uitvoering van de versterking. Op dat moment staat vast dat de veiligheid van de woning onvoldoende is. In het geval de eigenaar ook de bewoner is en er bewust voor kiest om zijn woning niet te laten versterken, zal dit worden vastgelegd in een besluit dat wordt ingeschreven in de openbare registers. Echter op het moment dat de veiligheid van omwonenden, andere bewoners of gebruikers van het gebouw in het geding is, kan de gemeente een gedoogplicht tot uitvoering van de versterkingsmaatregelen opleggen en kan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een machtiging verlenen tot het binnentreden van de woning zodat de noodzakelijk versterkingsmaatregelen kunnen worden uitgevoerd. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal in ieder individueel geval moeten afwegen of het verlenen van een machtiging tot het binnentreden van de woning proportioneel is. Hierbij dient een afweging gemaakt te worden tussen de veiligheidsbelangen van derden, gebruikers en bewoners en de privacy van de bewoner die geen toestemming verleent om zijn woning binnen te treden. Verder moeten de door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangewezen personen die gebruik mogen maken van deze bevoegdheid, indien ze een machtiging voor het binnentreden van de minister hebben, handelen conform de Algemene wet op het binnentreden.

2.8.2. Eigendomsrecht

In het wetsvoorstel wordt voorgesteld dat de gemeente ambtshalve een versterkingsbesluit kan nemen indien dat noodzakelijk is om de belangen van bewoners, gebruikers of derde-belanghebbenden te beschermen. Daarnaast kan de gemeente ook een gedoogplicht opleggen aan de eigenaar van het gebouw voor de uitvoering van versterkingsmaatregelen indien hij hieraan niet wil meewerken en dit noodzakelijk is voor de uitvoering van maatregelen uit het versterkingsbesluit. Dit kan een beperking zijn van het recht op het ongestoord genot van zijn eigendom, zoals dit beschermd is in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Het eigendomsrecht kan bij wet worden gereguleerd, indien dat noodzakelijk is in het algemeen belang. Zowel bij het ambtshalve nemen van een versterkingsbesluit als bij het gedogen van de versterkingsmaatregelen gaat het om regulering van het recht op eigendom en niet het ontnemen ervan. In beide gevallen wegen de belangen die

derden hebben in verband met de veiligheid van het gebouw, zwaarder dan de belangen van de eigenaar op het ongestoord genot van zijn eigendom. Indien een eigenaar van een naburig onroerend goed moet gedogen dat er op zijn onroerend goed werkzaamheden plaatsvinden voor de versterking van naburige panden kan worden voorzien in een schadevergoeding.

Het wetsvoorstel voorziet in een heffing, op te leggen aan de exploitant van het Groningenveld, om de kosten van de versterking te vergoeden. Deze inbreuk op het eigendomsrecht van de NAM is in lijn met het beginsel dat de veroorzaker van veiligheidsrisico's de kosten hiervan draagt en in zoverre een toelaatbare inbreuk op het eigendomsrecht.

2.8.3. Bescherming persoonsgegevens

Het recht op bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht dat onderdeel uitmaakt van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. In de bescherming van dit recht is onder andere voorzien in artikel 10, eerste lid, van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM. De bescherming van persoonsgegevens is nader wettelijk geregeld in onder andere de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet AVG (UAVG). Op grond van de AVG mogen persoonsgegevens alleen verwerkt worden als dit noodzakelijk is in het belang van minimaal een van de belangen die worden genoemd in artikel 6, eerste lid, van de AVG. Ook moet de inbreuk die door het verwerken van de persoonsgegevens op iemands persoonlijke levenssfeer wordt gemaakt, ingevolge artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van de AVG, zo beperkt mogelijk zijn. De verwerking van persoonsgegevens is noodzakelijk in verband met de taken die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de colleges hebben in het kader van de versterkingsoperatie. Om normbesluiten en versterkingsbesluiten te kunnen nemen is het noodzakelijk om gegevens te verwerken. Het gaat bij het nemen van normbesluiten om gegevens die door de colleges aan de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties worden verstrekt ten behoeve van de voorbereiding (opname en beoordeling) van normbesluiten en gegevens die worden verzameld bij derden in het kader van de opname en beoordeling, waar onder gegevens van het Instituut. Bij versterkingsbesluiten gaat het om gegevens die door de aanvrager worden vermeld in de aanvraag en om gegevens van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Instituut Mijnbouwschade Groningen (hierna: het Instituut) of derde belanghebbenden.

De bevoegdheid om gegevens te verstrekken is vastgelegd in artikel I, onderdeel B (artikel 3) van dit wetsvoorstel en in het bestaande artikel 3 van de Tijdelijke wet Groningen. In artikel 3 is bepaald dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en een college elkaar desgevraagd de informatie, waaronder begrepen persoonsgegevens, verstrekken voor zover die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van artikel 13i en de artikelen 13j en 13k. Dit is op een vergelijkbare wijze bepaald voor de verstrekking van gegevens tussen de minister en het Instituut voor een goede uitvoering van artikel 2, derde lid, van het wetsvoorstel voor de Tijdelijke wet Groningen en artikel 13i, en voor de verstrekking van gegevens tussen een college en het Instituut voor een goede uitvoering van artikel 2, derde lid, van het wetsvoorstel voor de Tijdelijk wet Groningen en de artikelen 13j en 13k. Deze wettelijke verplichtingen kunnen worden aangemerkt als een belang als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel c, van de AVG.

De verstrekking van gegevens tussen het Instituut en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de colleges is noodzakelijk, omdat de versterking van gebouwen op meerdere wijzen een relatie kan hebben met de vergoeding van schade zoals dat geregeld is in hoofdstuk 4 van de het wetsvoorstel voor de Tijdelijke wet Groningen. Op basis van dat wetsvoorstel voert het Instituut Mijnbouwschade Groningen de schade-afhandeling uit. Vanwege de samenhang tussen schadevergoeding en versterking wordt in dit wetsvoorstel voorgesteld om gegevensuitwisseling mogelijk te maken tussen enerzijds het Instituut en anderzijds de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de colleges. Bij de opname en beoordeling van schade en van de noodzaak voor versterking bij eenzelfde gebouw is het wenselijk dat zoveel mogelijk afstemming plaatsvindt, zodat een eigenaar/bewoner niet onnodig wordt belast met inspecties. Hierbij kan gegevensuitwisseling tussen het Instituut en de minister van Binnenlandse

Zaken en Koninkrijksrelaties of een college noodzakelijk zijn. Voor eigenaren/bewoners die met beide trajecten in aanraking komen, is het minder belastend als ze niet twee keer alle informatie en stukken hoeven te overleggen. Het Instituut, de minister en de colleges verstrekken elkaar, voor zover dat noodzakelijk voor de uitvoering van hun taken in deze wet, de informatie alleen desgevraagd.

2.8.4 Verhouding tot de Europese staatssteunregelgeving

Ingevolge artikel 13n van dit wetsvoorstel kan de uitvoering van de versterkingsmaatregelen plaatsvinden door een voorziening in natura of de beschikbaarstelling van een budget. Deze vergoedingen worden toegekend in overeenstemming met de Europese staatssteunregelgeving. Versterkingsmaatregelen kunnen zowel worden getroffen door of voor een onderneming als door of voor een bewoner. Voor zowel maatregelen die worden uitgevoerd voor bewoners als maatregelen die worden uitgevoerd voor ondernemingen geldt dat er geen sprake is van staatssteun als bedoeld in artikel 107, eerste lid, van het Verdrag inzake de Werking van de Europese Unie. Voor maatregelen die worden getroffen voor bewoners geldt dat zij geen ondernemingen zijn die economische activiteiten verrichten, waardoor niet is voldaan aan één van de cumulatieve criteria voor het bestaan van staatssteun. Ook ten aanzien van de maatregelen die worden getroffen voor ondernemingen geldt dat er niet is voldaan aan één van de cumulatieve criteria voor het bestaan van staatssteun. De versterkingsmaatregelen waarvoor ondernemingen een budget krijgen toegekend of die worden getroffen in natura, vormen voor deze ondernemingen namelijk geen voordeel dat onder normale marktvoorwaarden (dus zonder overheidsingrijpen) niet zou zijn verkregen. Dit omdat deze maatregelen worden vastgesteld op basis van dit wetsvoorstel, dat de invulling vormt van de thans in artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet opgenomen zorgplicht voor de overheid, in combinatie met het Burgerlijk Wetboek (artikel 6:184), waarbij de NAM/exploitant van het Groningenveld de kosten draagt.

Treffen van versterkingsmaatregelen in plaats van de exploitant

Het treffen van versterkingsmaatregelen door de overheid of het beschikbaar stellen van een budget hiervoor, betekent niet dat aan de exploitant staatssteun wordt verstrekt. De Mijnbouwwet kent, in combinatie met dit wetsvoorstel, speciale regels voor de gaswinning uit het Groningenveld. In andere gevallen ligt de plicht voor het treffen van veiligheidsmaatregelen op grond van artikel 33 van de Mijnbouwwet, in combinatie met artikel 6:184 van het Burgerlijk Wetboek, bij de exploitant van een mijnbouwwerk. De kosten voor de versterkingsmaatregelen worden weliswaar in eerste instantie ten laste van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat gebracht, maar deze kosten worden vervolgens door middel van een heffing door de Minister van Economische Zaken en Klimaat verhaald op de exploitant. Deze heffing omvat niet alleen de kosten van daadwerkelijk getroffen versterkingsmaatregelen of het budget hiervoor, maar ook de kosten ter voorbereiding van uitvoering van deze versterkingsmaatregelen. Dientengevolge ondervindt de exploitant geen voordeel van de afhandeling van schade door de overheid.

3. Financiering en heffing

Dit wetsvoorstel is gericht op de veiligheid in Groningen door versterking van gebouwen in Groningen. Versterking is noodzakelijk als gevolg van de aardbevingen die worden veroorzaakt door de gaswinning uit het Groningenveld. De exploitant van het Groningenveld is de NAM. Tot 18 december 2018 was in artikel 33 van de Mijnbouwwet expliciet bepaald dat de exploitant van het Groningenveld verplicht was om deze versterkingsmaatregelen te treffen. Dit in aanvulling op de algemene verplichtingen die voor de exploitant gelden op basis van het burgerlijk recht. Zoals in hoofdstuk 1 is besproken, heeft het kabinet besloten tot rechtstreekse publieke sturing op de mate van gaswinning uit het Groningenveld en, de daarmee samenhangende, uitvoering en financiering van schadeherstel en versterking. Dit betekent dat de beslissing over de hoeveelheid gas die wordt gewonnen, de afhandeling van aardbevingsschade en het zorgdragen voor de veiligheid door de versterking van gebouwen bij de overheid wordt belegd. Het is echter niet de bedoeling om de exploitant hiermee van zijn (historische) financiële verantwoordelijkheden te ontslaan. Alle kosten die gemoeid zijn met schadeherstel en versterken, die in de nieuwe situatie

worden gefinancierd door de overheid, worden daarom via een heffing doorbelast aan de exploitant. De grondslag voor de heffing, ten behoeve van de versterkingsoperatie, wordt toegevoegd aan artikel 15. In dit artikel is de heffing voor de kosten van het herstel van schade opgenomen. Voor algemene beschouwingen over het karakter van deze heffing in relatie tot individuele besluiten wordt verwezen naar de toelichting bij het wetsvoorstel voor de Tijdelijke wet Groningen (Kamerstukken II, 208/19, 35250, nr. 3).

De heffing voor de dekking van de volledige kosten van de versterkingsoperatie, voor zover nodig voor de veiligheid, is afgesproken tussen de aandeelhouders van de NAM en de Staat in het Akkoord op Hoofdpijnen van juni 2018. In de tussenliggende periode is vooruitlopend op een wettelijke regeling al (deels) publiek gewerkt. De NAM is echter altijd gehouden om deze kosten te dragen. Eerst op grond van artikel 33 van de Mijnbouwwet en vervolgens op grond van contractuele afspraken met de Staat (Kamerstukken II 2018/2019, 33529, nr. 535). Dit wetsvoorstel biedt een grondslag om kosten, die worden gemaakt ten behoeve van de versterking, op te nemen in de heffing. Het gaat daarbij in ieder geval, maar niet uitsluitend, om de kosten die worden gemaakt voor de beoordeling van woningen, de uitvoering en versterkingsmaatregelen, de apparaatskosten van de uitvoeringsorganisatie, voor zover die betrekking hebben op het versterken van gebouwen, de inhuur van experts, de kosten voor het faciliteren van bewoners die geconfronteerd worden met versterking (zoals vervangende woonruimte en reiskostenvergoedingen) en onderzoek dat wordt verricht om de kaders voor versterken te ontwikkelen (zoals het doorontwikkelen en publiek maken van de HRA, ontwikkeling van een typologie-aanpak voor versterken) en de uitkering voor batch 1.588.

De hoogte van de heffing wordt bepaald door de werkelijke kosten van de maatregelen. Als de kosten van de realisatie van de versterking hoger uitvallen dan verwacht in het norm- of versterkingsbesluit, is dit voor rekening van de NAM.

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt de heffing nader uitgewerkt. Daar zal worden geregeld hoe de hoogte van de heffing wordt berekend en welke verantwoording wordt gegeven van de kosten die ten grondslag liggen aan de heffing.

4. Samenhang met andere dossiers

4.1 Samenhang met afbouw gaswinning

Het stoppen van de gaswinning is de manier om de aardbevingsproblematiek bij de bron aan te pakken. Op 29 maart 2018 heeft het kabinet besloten de gaswinning uit het Groningenveld zo snel als verantwoord is te beëindigen. Toen is een basispad voor de afbouw van de gaswinning gekozen. Uitgangspunt daarbij was om te blijven zoeken naar mogelijkheden de gaswinning nog sneller te beëindigen. Sindsdien zijn oplossingen gevonden om de gaswinning nog sneller dan aanvankelijk voorzien te beëindigen.

Jaarlijks wordt door MEZK een in het een operationele strategie vastgesteld waarin wordt bepaald hoeveel gas er nog uit het Groningenveld wordt gewonnen. Dit zal niet meer zijn dan nodig om de leveringszekerheid te kunnen garanderen.

De gaswinning uit Groningen kan in de huidige aanpak al vanaf medio 2022 nihil kan zijn in een gemiddeld jaar. Al in het gasjaar 2019-2020 daalt de winning onder het door SODM geadviseerde niveau van 12 miljard Nm³ (zie ook Kamerbrief 2018/2019 33529 nr. 678).

Als gevolg van de dalende gaswinning wordt het veiliger in Groningen. De versterkingsoperatie blijft echter een prioriteit. In de komende jaren blijft gaswinning noodzakelijk, waardoor aardbevingen kunnen blijven voortkomen. Ook na het stoppen van de gaswinning zal, naar verwachting, nog enkele jaren seismiteit voorkomen. Daarom worden, ondanks de dalende gaswinning, veel gebouwen onderzocht zodat een definitieve uitspraak over de veiligheid van deze gebouwen kan worden gedaan. Door de dalende gaswinning zal dit onderzoek mogelijk, steeds vaker uitwijzen dat het gebouw veilig is zonder aanvullende versterkingsmaatregelen. Als voor een gebouw een normbesluit is vastgesteld, wordt op basis van dat normbesluit versterkt. Nieuwe inzichten door de dalende gaswinning wordt dan niet meer meegenomen.

In het vaststellingsbesluit wordt jaarlijks het belang van de gaswinning afgewogen tegen de risico's voor het gebied. Een versterkingsoperatie die zo snel mogelijk wordt uitgevoerd en de meest onveilige gebouwen het eerst aanpakt, is een voorwaarde voor een verantwoorde gaswinning.

4.2 Samenhang met Nationaal Programma Groningen

Op 5 oktober 2018 is het kabinet met de regio het Nationaal Programma Groningen (NPG) overeengekomen. Met het Nationaal Programma Groningen wordt Groningers weer perspectief op de toekomst geboden. Langs de lijnen van economie, energie en leefbaarheid kunnen projecten worden ingediend door bewoners, bedrijven en overheden om Groningen dit perspectief te kunnen bieden. Met het NPG is een startkapitaal gemoeid van 1,15 miljard euro.

De middelen van het NPG zijn niet bedoeld voor de maatregelen die worden getroffen voor de veiligheid. Het is mogelijk om verschillende projecten uit het NPG te koppelen aan de versterkingsoperatie. Zo kunnen projecten voor stad- en dorpsvernieuwing worden gecombineerd met de versterkingsoperatie die in die regio speelt. Hiermee kunnen meerdere opgaven tegelijkertijd worden aangepakt naast de versterkingsoperatie, zoals energietransitie en krimp.

5. Overgangsrecht en inwerkingtreding

PM

6. Gevolgen en neveneffecten

6.1 Administratieve lasten voor burgers en bedrijven

De exploitant wordt met de in dit wetsvoorstel voorgestelde procedure net als bij de schadeafhandeling definitief op afstand geplaatst van het versterkingsproces. Het wetsvoorstel leidt ertoe dat het Rijk en niet de exploitant verantwoordelijk is voor de versterking van gebouwen. Dit onderdeel van wetsvoorstel heeft geen negatieve gevolgen voor de regeldruk voor eigenaren en bewoners die te maken hebben met versterking. In plaats van een verzoek bij de exploitant kan de eigenaar terecht bij de overheid. Naar verwachting verminderen de administratieve lasten van eigenaren en bewoners ten opzichte van de situatie waarin de exploitant de versterking uitvoert. Het is niet mogelijk een precieze inschatting te maken van de verwachte vermindering van regeldruk op dit onderdeel.

Dit neemt niet weg dat eigenaren van woningen die mogelijk versterkt moeten worden niet te maken krijgen met regeldruk. Zoals ook uit de klantreis blijkt worden eigenaren nauw betrokken bij het versterkingsproces. Dit zal bij eigenaar die er voor kiest om veel zelf te doen en aanvullende wensen mee te nemen meer zijn, dan bij een eigenaar die ervoor kiest om de uitvoeringsorganisatie te verzoeken om de maatregelen uit normbesluit uit te voeren. Bij de versterking krijgen inwoners te maken met kennisnemingskosten van wet- en regelgeving, besluiten en programma's van aanpak. De inschatting is de burger hier gemiddeld ... uur mee kwijt is. Voor bedrijven worden de uren op dezelfde hoogte geschat. Daarnaast zijn bedrijven en burgers tijd kwijt aan het begeleiden van de versterkingsproces van het gebouw. De NCG ondersteunt de burgers en bedrijven – indien gewenst – zoveel mogelijk bij. De globale inschatting is dat burgers maximaal rond de uur kwijt zijn aan administratieve lasten. Voor bedrijven wordt maximaal rond de uur geschat (gelijk aan maximaal De maximale totale regeldrukkosten bedragen naar verwachting per jaar.

6.2 Gevolgen voor het MKB

Er zijn ruim 3000⁵ MKB'ers in het Groningse bevingengebied. Indien deze ondernemingen eigenaar zijn van een bedrijfsgebouw dat niet aan de veiligheidsnorm voldoet, dan wordt het gebouw opgenomen in het versterkingsprogramma zoals in dit wetsvoorstel beschreven. Daarbij neemt de eigenaar van een MKB-gebouw dezelfde positie in als de eigenaar van een regulier gebouw dat niet

⁵ Bron: NCG, oktober 2018

aan de veiligheidsnorm voldoet. Naast versterking (en schade) van bedrijfspanden kunnen MKB'ers te maken krijgen met gevolgschade, bedrijfsschade en andere gerelateerde vraagstukken. Het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG), dat met de Tijdelijke Wet Groningen wordt opgericht, gaat alle vormen van schade ten gevolge van de gaswinning afhandelen, waardoor MKB'ers voor alle vormen van schade één integraal aanspreekpunt hebben. Daarbij is er ook oog voor de individuele persoon: net als bewoners kunnen ook MKB'ers met medische, psychische of financiële problemen terecht bij de onafhankelijke Commissie Bijzondere Situaties.

Mede vanwege deze ondersteuning, die specifiek is ontwikkeld om de effecten voor MKB'ers in het Groningse bevingengebied op te vangen, is de verwachting dat de regeldrukeffecten voor het MKB beperkt zullen zijn. Derhalve is voor dit wetsvoorstel geen aanvullende MKB-toets uitgevoerd.

6.3 Doenvermogenstoets bewoner/eigenaar

Een belangrijk element in het wetsvoorstel is dat het versterkingsproces door de bewoner ook gevolgd moet kunnen worden. De aardbevingsproblematiek heeft in het gebied geleid tot gevoelens van onveiligheid en tot maatschappelijke ontwrichting. Met deze gevoelens dient zorgvuldig omgesprongen te worden. In het versterkingsproces zijn daarom faciliteiten ingebouwd die voor een deugdelijke begeleiding en verlichting van de zorgen van de bewoner leiden.

Elke bewoner krijgt door de NCG een vaste bewonersbegeleider toegewezen die de bewoner gedurende het proces ondersteunt en zorgt dat de bewoner weet wat hem of haar te wachten staat als deze het proces doorloopt. Tevens signaleert de begeleider voor zowel de NCG als de bewoner mogelijke obstakels in het versterkingsproces en houdt hij de voortgang bij. In het proces wordt tevens het draagvlak van de maatregelen en diensten bij de eigenaar, gemeente en de bouwers telkens gemonitord. Zo wordt niet alleen de technische juistheid van maatregelen en diensten getoetst, maar wordt, in het geval van de eigenaar, ook gemonitord of hij tevreden is met de geleverde diensten/producten.

Ook wordt er een apart team ingericht dat onder andere toeziet op het voorzien in tijdelijke huisvesting en de evaluatie van de klantervaring en de samenwerking met de marktpartijen. De eigenaar kan de NCG ook mandateren het versterkingsbesluit aan te vragen en de daarbij behorende formaliteiten te regelen, daarmee wordt de eigenaar op administratief gebied geheel ontzorgd.

7. Adviezen en internetconsultatie

Ten aanzien van dit wetsvoorstel is aan de volgende instanties advies gevraagd: De Raad voor de Rechtspraak, het Adviescollege Toetsing Regeldruk, het Staatstoezicht op de Mijnen, de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen, de Autoriteit Persoonsgegevens, de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, de Nationaal Coördinator Groningen en de VNG en het IPO. VNG en IPO hebben aangegeven geen gebruik te willen maken van hun adviesmogelijkheid. Het AP heeft geen opmerkingen bij het concept.

Naast genoemde adviesaanvragen is een conceptversie van dit wetsvoorstel met toelichting aangeboden voor internetconsultatie via de website www.internetconsultatie.nl van 6 november 2019 tot en met 20 november 2019. Er zijn in totaal 18 reacties binnengekomen waarvan 12 reacties openbaar mochten worden gemaakt. Deze reacties zijn op genoemde website terug te lezen. De mogelijkheid tot reageren op deze conceptversie van het wetsvoorstel is expliciet gecommuniceerd met de regionale partijen zoals de provincie Groningen, de Groningse aardbevingsgemeenten, de Groninger Bodem Beweging en het Gasberaad. Deze partijen waren voorafgaand aan de consultatie al betrokken bij de totstandkoming van het wetsvoorstel.

De adviezen en consultatiereacties hebben op meerdere onderdelen geleid tot aanpassing van het wetsvoorstel en de memorie van toelichting. In het consultatieverslag op www.internetconsultatie.nl wordt een reactie gegeven op alle tijdens de internetconsultatie ingebrachte reacties. Dit deel van de memorie van toelichting beperkt zich tot het ingaan op de

belangrijkste reacties, hetzij vanwege het aantal reacties, hetzij vanwege de aard van de daaruit volgende aanpassing.

Complexiteit van het versterkingsproces

In meerdere reacties is aangegeven dat men het versterkingsproces uit dit wetsvoorstel complex vindt. Het proces met vele betrokken partijen leidt in hun ogen tot onduidelijkheid voor de eigenaar en tot afstemmingsvraagstukken die vertraging met zich brengen. Om aan dit punt tegemoet te komen is in de memorie van toelichting benadrukt dat het versterkingsproces complexe materie betreft waarvoor zowel bouwkundige, seismische, juridische en bestuurlijke deskundigheid, alsmede inzicht in de gevolgen voor de uitvoering is vereist. Vanwege deze uiteenlopende expertises is het onvermijdelijk dat verschillende partijen betrokken zijn. Op verschillende punten in het wetsvoorstel is de balans beschreven tussen zorgvuldigheid en mogelijkheden voor versnelling, zoals het samenvoegen van gemeentelijke vergunningprocedures.

Samenloop schade en versterken

Een aantal reacties is binnengekomen aangaande de samenloop tussen schade en versterken. Zo is in meerdere reacties gevraagd of er één instituut kan komen, waarbij vanuit het gebouw wordt gekeken of er zich schade dan wel een versterkingsnoodzaak voordoet. Gezien deze vragen gaat paragraaf 1.4 uitgebreid in op de samenloop tussen schade en versterken. Hierin wordt aangegeven dat zowel de uitvoeringsorganisatie voor de versterking (de NCG) als het Instituut Mijnbouwschade Groningen (de uitvoeringsorganisatie voor schade) zich bewust zijn van de noodzaak om in relevante gevallen samen te werken. Zij hebben zich ten doel gesteld om zoveel mogelijk naar één loket toe te werken, mits dat bijdraagt aan meer helderheid voor gebouweigenaren ten aanzien van de verantwoordelijkheid van beide organisaties. De intentie hiertoe is uitgewerkt in een convenant dat is afgesloten tussen NCG en TCMG om die samenwerking te starten. Beide organisaties werken de samenwerkingsafspraken in de loop van 2020 verder uit. Desalniettemin is het niet altijd mogelijk om schade en versterken in de uitvoering te combineren. Daarom wordt in deze paragraaf ook toegelicht waarom beide opgaven om een verschillende benadering vragen.

Bewoner centraal/herstel van vertrouwen

In Groningen verkeren veel bewoners in onzekerheid over de veiligheid van hun woning en daarmee over hun toekomstperspectief. Daarom zijn er in de reacties opmerkingen gemaakt om de eigenaar een duidelijke positie te geven, evenals meer zeggenschap over de versterkingsoperatie. Aan deze opmerkingen is op meerdere manieren tegemoet gekomen. Zo bevat het wetsvoorstel een mogelijkheid voor de eigenaar om een verzoek tot opname van zijn gebouw in te dienen, indien de eigenaar behoefte heeft aan een opname. Deze mogelijkheid is gericht op het wegnemen van het onveiligheidsgevoel bij de eigenaar. Tevens bevat het wetsvoorstel een duidelijke beschrijving van de 'routekaart naar herstel' die een eigenaar doorloopt gedurende alle stappen in het versterkingsproces, en met wie. Ook geeft het wetsvoorstel de keuze aan de eigenaar om de uitvoering van de versterking zelf – in plaats van de NCG – op te pakken door gebruik te maken van een budget.

HRA

Tevens is een aantal opmerkingen gemaakt over de HRA. Deze reacties geven aan dat de HRA een generiek risico-model is waarbij vragen worden gesteld ten aanzien van de betrouwbaarheid ervan. In paragraaf PM wordt daarom een uitgebreide toelichting gegeven op de werking van de HRA. Hierin wordt duidelijk dat – zoals elk model – de HRA een eenvoudige weergave van de werkelijkheid is, waarvan de SodM adviseert om als basis voor de prioritering van de versterking te gebruiken. De HRA is een beproefd en gevalideerd model om risicoprofielen mee vast te stellen. Als op basis van de HRA een risicoprofiel voor een gebouw wordt vastgesteld, volgt daarna altijd nog een individuele opname van het gebouw.

Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen

VOORSTEL VAN WET

30-1-2020

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het noodzakelijk is om regels te stellen over de versterking van gebouwen in Groningen om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid van gebouwen wordt geschaad;

Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Tijdelijke Wet Groningen wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 wordt in de alfabetische volgorde toegevoegd:

- college: college van burgemeester en wethouders;
- normbesluit: besluit als bedoeld in artikel 13i, eerste lid;
- versterkingsbesluit: besluit als bedoeld in artikel 13j, tweede lid.

B

Aan artikel 3 worden twee leden toegevoegd, luidende:

6. Het Instituut informeert Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en een college indien hij gegronde vermoedens heeft dat een gebouw niet voldoet aan de veiligheidsnorm.
7. Het Instituut verstrekt aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en een college niet de gegevens, bedoeld in het derde lid.

C

Na artikel 13 wordt een hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 5 Versterking gebouwen

Artikel 13a

1. Dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing op gebouwen in de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Groningen, Het Hogeland, Loppersum, Midden-Groningen en Oldambt.
2. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op gebouwen bestemd voor het gebruik, de opslag of de productie van gevaarlijke stoffen en daarbij behorende gebouwen met een functionele binding.

Artikel 13b

In dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen, wordt verstaan onder:

- Adviescollege: het Adviescollege Veiligheid Groningen, bedoeld in artikel 13c;
- gebouw: bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;
- programma: programma van aanpak als bedoeld in artikel 13g, eerste lid;
- risicoprofiel: risicoprofiel als bedoeld in artikel 13e, eerste lid;

- veiligheidsnorm: veiligheidsnorm, bedoeld in artikel 52d, tweede lid, onderdeel a, van de Mijnbouwwet;
- versterkingsmaatregelen: maatregelen als bedoeld in artikel 13j, tweede lid.

Artikel 13c

1. Er is een Adviescollege Veiligheid Groningen.
2. Het Adviescollege bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden, onder wie de voorzitter.
3. Het Adviescollege heeft tot taak Onze Minister en Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te adviseren over de regels, bedoeld in de artikelen 13e, derde lid, en 13h. In de adviezen wordt aandacht besteed aan de laatste bouwkundige en seismische inzichten, de laatste inzichten over toekomstige gaswinning, de uitvoerbaarheid van de regels en de doeltreffendheid van de regels in de praktijk.
4. Het Adviescollege raadpleegt bij de voorbereiding van zijn adviezen de colleges en de inspecteur-generaal der mijnen over de uitvoerbaarheid van de adviezen en de doeltreffendheid van de adviezen in de praktijk.
5. Het Adviescollege informeert de colleges en de inspecteur-generaal der mijnen over de wijze waarop hun reacties in het advies zijn verwerkt.

Artikel 13d

De inspecteur-generaal der mijnen kan aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gevraagd en ongevraagd adviezen verstrekken over de uitvoering van de versterkingsmaatregelen in relatie tot de veiligheid.

Artikel 13e

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt het risicoprofiel vast van een gebouw waarvoor nog geen normbesluit is vastgesteld en actualiseert dit risicoprofiel jaarlijks.
2. Bij de actualisatie van de risicoprofielen krijgt een gebouw waarvoor een risicoprofiel is vastgesteld, niet een lager risicoprofiel.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het vaststellen van een risicoprofiel en de actualisatie daarvan.

Artikel 13f

Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zendt een overzicht van de risicoprofielen van gebouwen, bedoeld in artikel 13e, eerste lid, toe aan de colleges en aan de inspecteur-generaal der mijnen.

Artikel 13g

1. De gemeenteraad stelt een programma van aanpak vast met daarin een prioritering van gebouwen die mogelijk versterking behoeven om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad.
2. Het programma bevat:
 - a. uitvoeringskaders voor de versterking binnen de gemeente;
 - b. de meerjarige planning voor het opnemen en beoordelen van gebouwen ten behoeve van het nemen van het normbesluit; en
 - c. de meerjarige planning voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen aan gebouwen.
3. De gemeenteraad verzoekt aan:
 - a. de inspecteur-generaal der mijnen om een advies over het ontwerp van het programma in relatie tot de veiligheid, en
 - b. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om een oordeel over de uitvoerbaarheid van het ontwerp van het programma.
4. De inspecteur-generaal der mijnen geeft het advies, bedoeld in het derde lid, onderdeel a, en Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geeft het oordeel, bedoeld in het derde lid, onderdeel b, binnen zes weken na het verzoek van de gemeenteraad.

5. Indien de programma's van alle gemeenten gezamenlijk niet uitvoerbaar zijn binnen de beschikbare capaciteit, stelt Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties na overleg met de colleges een programma van aanpak vast voor alle betrokken gemeenten, waarbij zoveel mogelijk de prioritering van de programma's van de gemeenten wordt gevolgd.
6. Onverminderd het eerste tot en met vijfde lid en artikelen 13e kan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op verzoek van een eigenaar van een gebouw onderzoeken of het gebouw mogelijk versterking behoeft, indien de omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven.
7. Indien uit het onderzoek, bedoeld in het zesde lid, blijkt dat het gebouw mogelijk versterking behoeft, voegt de gemeenteraad het gebouw toe aan het programma van aanpak. Indien het gebouw al in het programma van aanpak is opgenomen, kan de gemeenteraad de prioritering aanpassen.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het programma en de advisering door de inspecteur-generaal der mijnen en kunnen regels worden gesteld over het bepaalde in het zesde en zevende lid.

Artikel 13h

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en de wijze waarop wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen.

Artikel 13i

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besluit conform de prioritering in het programma van aanpak of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet.
2. Indien een gebouw niet aan de veiligheidsnorm voldoet, bevat het besluit het soort maatregelen dat noodzakelijk is om het gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Daarbij wordt, voor zover van toepassing, rekening gehouden met de monumentale of karakteristieke waarde van het gebouw.
3. Indien Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door toedoen van de eigenaar of gebruiker niet kan vaststellen of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en belangen van de eigenaar, gebruiker of derde belanghebbenden niet worden geschaad, besluit de minister dat een gebouw niet wordt versterkt. De minister draagt zorg voor inschrijving van dit besluit in de openbare registers, bedoeld in artikel 16 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, nadat het besluit onherroepelijk is geworden.
4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zendt het normbesluit aan de eigenaar van het gebouw, aan het college van de gemeente waarin het gebouw gelegen is en, indien het gebouw een rijksmonument is als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet, aan Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Artikel 13j

1. Na ontvangst van een normbesluit waarin is bepaald dat een gebouw niet aan de veiligheidsnorm voldoet, heeft de eigenaar van het gebouw aanspraak op versterkingsmaatregelen en kan hij bij het college een versterkingsbesluit aanvragen. Indien tegen het normbesluit een bezwaar- of beroepsprocedure loopt, schort het college de termijn voor het nemen van het versterkingsbesluit op totdat het normbesluit onherroepelijk is geworden.
2. Een versterkingsbesluit bevat een overzicht van de te treffen maatregelen als bedoeld in het normbesluit dan wel daarmee vergelijkbare maatregelen om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Het college kan aan een versterkingsbesluit voorschriften verbinden.
3. In afwijking van het tweede lid kan een versterkingsbesluit voor een gebouw met monumentale waarde een overzicht van de te treffen maatregelen bevatten waardoor de veiligheid verbetert, maar niet volledig wordt voldaan aan de veiligheidsnorm.
4. In afwijking van het tweede lid, kunnen in een versterkingsbesluit op verzoek van de eigenaar andere maatregelen worden opgenomen om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen dan de maatregelen, bedoeld in dat lid. De extra kosten daarvan komen voor rekening van de eigenaar.

5. In een versterkingsbesluit kunnen op verzoek van de eigenaar of op initiatief van het college werkzaamheden worden opgenomen die niet noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen indien deze werkzaamheden geen onredelijke vertraging opleveren voor het laten voldoen van het gebouw of andere gebouwen aan de veiligheidsnorm. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd op kosten van de eigenaar respectievelijk het college.
6. Bij ministeriële regeling van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen regels worden gesteld over de aanvraag, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 13k

1. Indien de eigenaar van een gebouw geen versterkingsbesluit heeft aangevraagd, kan het college ambtshalve:
 - a. besluiten dat een gebouw niet wordt versterkt, of
 - b. een versterkingsbesluit nemen indien dat noodzakelijk is om de belangen van gebruikers of derde belanghebbenden te beschermen. Artikel 13j, tweede tot en met vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.
2. Het college draagt zorg voor inschrijving van een besluit, bedoeld in het eerste lid, in de openbare registers, bedoeld in artikel 16 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, nadat het besluit onherroepelijk is geworden.

Artikel 13l

1. Op de uitvoering van een versterkingsbesluit zijn de wettelijke voorschriften krachtens welke daarvoor een vergunning, ontheffing, vrijstelling of enig ander besluit is vereist, niet van toepassing. Indien een besluit op grond van artikel 2.7 of hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming is vereist, zijn de artikelen 2.27 en 2.28 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van overeenkomstige toepassing, in die zin dat de verklaring van geen bedenkingen door gedeputeerde staten wordt verleend, tenzij reeds op andere wijze toepassing is gegeven aan artikel 2.7 of hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming.
2. Het versterkingsbesluit strekt ter gehele of gedeeltelijke vervanging van de besluiten die vereist zouden zijn geweest krachtens de in het eerste lid bedoelde wettelijke voorschriften.
3. Bij het nemen van een versterkingsbesluit worden de bij of krachtens wet of verordening vastgestelde toetsingskaders toegepast en normen in acht genomen. Voor zover de wet of verordening afwijking van die toetsingskaders of normen toestaat, kan het versterkingsbesluit daarin voorzien.
4. Aan het versterkingsbesluit kunnen voorschriften worden verbonden ter bescherming van de belangen ter bescherming waarvan de wettelijke voorschriften strekken die ingevolge het eerste lid niet van toepassing zijn.
5. Indien het versterkingsbesluit betrekking heeft op een rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet:
 - a. legt het college het voorgenomen versterkingsbesluit voor advies voor aan Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap die binnen vier weken na ontvangst van de gegevens, bedoeld in artikel 3:7 van de Algemene wet bestuursrecht, advies uitbrengt;
 - b. zendt het college onmiddellijk na de vaststelling van het versterkingsbesluit een afschrift van dat besluit aan Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en, voor zover het rijksmonument is gelegen buiten de bebouwde kom, aan gedeputeerde staten.
6. Voor zover het versterkingsbesluit niet in overeenstemming is met het bestemmingsplan of een beheersverordening, geldt het versterkingsbesluit als een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van de artikelen 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken. De artikelen 2.27 en 2.28 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13m

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan ten behoeve van de voorbereiding van het normbesluit en de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in artikel 13j, tweede tot en met vierde lid, en voor het gebruik, bedoeld in het tweede lid, personen aanwijzen

die bevoegd zijn met medeneming van de benodigde apparatuur en andere hulpmiddelen, een gebouw met inbegrip van een woning binnen te treden.

2. Indien voor de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in artikel 13j, tweede lid, gebruik moet worden gemaakt van een onroerende zaak waarop het versterkingsbesluit geen betrekking heeft, kan het college besluiten de rechthebbende met wie daarover geen overeenstemming is bereikt, behoudens recht op schadevergoeding, de verplichting op te leggen om te gedogen dat zijn onroerende zaak wordt gebruikt voor de uitvoering van die maatregelen.

3. De eigenaar of gebruiker van een gebouw verleent aan een persoon als bedoeld in het eerste lid, binnen de door hem gestelde termijn, alle medewerking die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.

4. De machtiging, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Algemene wet op het binnentreden wordt gegeven door Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 13n

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verstrekt op aanvraag van een eigenaar van een gebouw waarvoor een normbesluit is ontvangen waarin is bepaald dat een gebouw niet aan de veiligheidsnorm voldoet, voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen en de maatregelen, bedoeld in artikel 13j, vierde lid:

a. een voorziening in natura, of

b. een budget, waaruit de minister betalingen doet voor de uitvoering van de maatregelen.

2. In afwijking van artikel 3:24, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt een aanvraag voor een voorziening in natura of een budget als bedoeld in artikel 13o, eerste lid, tegelijkertijd met een aanvraag voor een versterkingsbesluit gedaan.

3. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan aan een besluit als bedoeld in het eerste lid, voorschriften verbinden.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan bij de verstrekking van een voorziening in natura of een budget als bedoeld in het eerste lid:

a. voor zover van toepassing de extra kosten, bedoeld in artikel 13j, vierde lid, verrekenen, en

b. voor zover de versterkingsmaatregelen tevens voorzien in herstel van schade en dit redelijk is, rekening houden met de door het Instituut uitgekeerde of uit te keren vergoeding van deze schade.

5. Ingeval van een besluit als bedoeld in artikel 13k, eerste lid, onderdeel b, wordt voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen een voorziening in natura verstrekt.

6. Bij ministeriële regeling van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen nadere regels worden gesteld over het bepaalde in het eerste tot en met vijfde lid.

Artikel 13o

1. Afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van besluiten als bedoeld in de artikelen 13j, 13k en 13o, eerste lid.

2. Het college is coördinerend bestuursorgaan als bedoeld in artikel 3:22 van de Algemene wet bestuursrecht.

D

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vervanging van “; en” door een puntkomma aan het slot van het eerste lid, onderdeel b, wordt onderdeel c vervangen door twee onderdelen, luidende:

c. ter bestrijding van alle kosten gemaakt door de overheid voor de voorbereiding en uitvoering van maatregelen om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen, dan wel, voor een gebouw met monumentale waarde, de maatregelen bedoeld in artikel 13j, derde lid; en

d. ter compensatie van het rentevoordeel dat de exploitant ondervindt als gevolg van de afhandeling van schade door het Instituut en als gevolg van de voorbereiding en uitvoering van maatregelen als bedoeld in onderdeel c.

2. Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd:

- a. In de eerste volzin wordt "waarop de kosten van vergoedingen die de basis vormen voor de heffing betrekking hebben, exploitant is" vervangen door "waarop de kosten van vergoedingen die de basis vormen voor de heffing betrekking hebben, exploitant is en aan de exploitant die ten tijde van het maken van de kosten, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, exploitant is".
- b. In de tweede volzin wordt "Indien deze schade bekend wordt" vervangen door "Indien deze schade bekend wordt of deze kosten gemaakt worden".

E

Na artikel 19 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 19a

1. Op een beroep tegen een normbesluit, een versterkingsbesluit, een besluit als bedoeld in artikel 13k, eerste lid, en een besluit als bedoeld in artikel 13n, eerste en vijfde lid, beslist de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State binnen zes maanden na ontvangst van het verweerschrift.
2. In bijzondere omstandigheden kan de Afdeling de in het tweede lid genoemde termijn met ten hoogste drie maanden verlengen.

F

Na artikel 21a wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 21b

1. Een plan van een gemeenteraad dat hetzelfde doel nastreeft als een programma als bedoeld in artikel 13g, wordt daarmee gelijkgesteld.
2. Een normbesluit, een versterkingsbesluit en een besluit tot niet versterken die krachtens artikel 52g van de Mijnbouwwet zijn genomen, worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 5 gelijkgesteld met een normbesluit als bedoeld in artikel 13i, een versterkingsbesluit als bedoeld in artikel 13j dan wel een besluit als bedoeld in artikel 13k, eerste lid.

G

Artikel 28 wordt als volgt gewijzigd:

Onder verlettering van de onderdelen a, b en c tot de onderdelen b, c en d wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

- a. Artikel 52g, derde lid, vervalt.

H

Na artikel 28 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 28a

De Crisis- en herstelwet wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 2.4 wordt als volgt gewijzigd:
 - a. In het eerste lid wordt na "experiment" ingevoegd "dan wel ten behoeve van de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen".
 - b. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 6. Het tweede en derde lid, onderdelen b en c, zijn niet van toepassing indien het eerste lid wordt toegepast ten behoeve van de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen.
2. Categorie 13.1 van bijlage I vervalt.

Artikel II

Bijlage II van de Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 1 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:

Tijdelijke wet Groningen:

a. artikel 13e, eerste lid

b. artikel 13g, eerste lid.

2. In artikel 2 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:

Tijdelijke wet Groningen: de artikelen 13i, eerste en derde lid, 13j, tweede lid, 13k, eerste lid, 13m, tweede lid, 13n, eerste en vijfde lid.

Artikel III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor verschillende artikelen en onderdelen daarvan, verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

II. ARTIKELEN

Artikel I

Onderdeel A

In artikel 1 worden enkele begrippen opgenomen die ook buiten hoofdstuk 5 worden toegepast. In artikel 13b worden begrippen opgenomen die uitsluitend relevant zijn voor hoofdstuk 5.

Onderdeel B

Artikel 3 regelt de informatie-uitwisseling tussen de betrokken instanties. Dit wetsvoorstel vult dit aan met een verplichting voor het Instituut om informatie te verstrekken aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en een college indien het Instituut gegronde vermoedens heeft dat een gebouw niet voldoet aan de veiligheidsnorm (vierde lid). De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het college kunnen dan nagaan of dit gebouw in de versterkingsoperatie is opgenomen. Het Instituut kan situaties tegenkomen waarin het Instituut wegens aard of omvang van de schade meent dat het, hoewel er geen sprake is van een acuut onveilige situatie, noodzakelijk kan zijn om een gebouw (versneld) op te nemen in het versterkingsprogramma. In het vijfde lid is uitgesloten dat het Instituut de gegevens over gezondheid, die zij kan verwerken, kan verstrekken aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de colleges. De minister en de colleges hebben deze gegevens over gezondheid niet nodig voor de uitvoering van hun taken op grond van dit wetsvoorstel. In alle gevallen gelden de algemene verplichtingen op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming. Informatie-uitwisseling dient dus beperkt te blijven tot hetgeen noodzakelijk is voor de taken, genoemd in dit artikel, en op een zorgvuldige wijze te worden uitgevoerd.

Onderdeel C

Artikel 13a toepassingsbereik

In het eerste lid is het toepassingsbereik van dit voorstel begrensd tot gebouwen in de aardbevingsgemeenten. Door de beperking tot gebouwen valt bijvoorbeeld infrastructuur niet onder de reikwijdte van de in dit voorstel opgenomen versterkingsaanpak. In het tweede lid is bepaald dat deze aanpak niet geldt voor gebouwen bestemd voor het gebruik, de opslag of de productie van gevaarlijke stoffen. Agrarische gebouwen vallen wel onder de toepassing van dit hoofdstuk. Zie voorts ook paragraaf 1.3 van het algemeen deel van de toelichting.

Artikel 13b definities

De begripsomschrijving voor een gebouw komt overeen met het begrip uit de Woningwet. Voor het begrip veiligheidsnorm wordt verwezen naar artikel 52d, tweede lid, onder a, van de Mijnbouwwet. Dit artikel is nader uitgewerkt in artikel 1.3a.3, eerste lid, van de Mijnbouwregeling. Deze nadere uitwerking werkt daarmee ook door in dit wetsvoorstel.

Artikel 13c instelling Adviescollege Veiligheid Groningen

In dit artikel wordt het Adviescollege ingesteld. Voor de taakomschrijving en het functioneren van het Adviescollege wordt verwezen naar paragraaf 2.2.7 van het algemeen deel van de toelichting.

Artikel 13d advisering SodM

In dit artikel is vastgelegd dat de inspecteur-generaal der mijnen de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan adviseren over de uitvoering van de versterking in relatie tot de veiligheid. De inspecteur-generaal der mijnen staat aan het hoofd van het SodM. De onafhankelijke positie van het SodM is geregeld in hoofdstuk 8 van de Mijnbouwwet. Daar is ook geregeld dat de inspecteur-generaal der mijnen de minister van Economische Zaken en Klimaat

kan adviseren over het veiligheidsbeleid in Groningen. Het voorgestelde artikel 13d is complementair hieraan, doordat de inspecteur-generaal der mijnen ook de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van advies kan voorzien. De adviezen kunnen zowel op verzoek worden verstrekt als op initiatief van de inspecteur-generaal der mijnen.

Artikel 13e risicoprofiel

In dit artikel is geregeld dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties risicoprofielen vaststelt voor gebouwen waarvoor nog geen normbesluit is vastgesteld. Het risicoprofiel is geen definitief oordeel over de vraag of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet. Het risicoprofiel is informatie voor een gemeente om in het programma van aanpak te bepalen welke gebouwen in welke volgorde worden opgenomen en beoordeeld.

Op grond van het derde lid worden regels gesteld over hoe de risicoprofielen worden bepaald en de actualisatie daarvan. Deze regels kunnen zowel betrekking hebben op het voorschrijven van een bepaald model, als op kwalitatieve criteria voor aanpassing van modeluitkomsten, de zogenaamde verrijking.

Artikel 13f toezending risicoprofielen

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zendt de risicoprofielen van gebouwen in een gemeente zo spoedig mogelijk toe aan het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente. Daarnaast worden de risicoprofielen ook toegezonden aan de inspecteur-generaal der mijnen voor het advies dat hij moet uitbrengen over de gemeentelijke programma's van aanpak.

Artikel 13g gemeentelijk programma van aanpak

In dit artikel wordt het gemeentelijk programma van aanpak geregeld. Het programma van aanpak wordt vastgesteld door de gemeenteraad (eerste lid). De gemeenteraad kan op basis van artikel 156 van de Gemeentewet zijn bevoegdheden in het kader van het programma van aanpak delegeren aan het college.

In het tweede lid is de inhoud van het programma van aanpak vastgelegd. De uitvoeringskaders voor de versterking binnen de gemeente kunnen onder meer betrekking hebben op het beleid voor tijdelijke huisvesting, de communicatie met bewoners en de wijze waarop het versterkingsbesluit tot stand komt (onderdeel a). Het plan bevat verder een meerjarige planning voor het opnemen en beoordelen van gebouwen voor het nemen van het normbesluit (onderdeel b) en de uitvoering van de versterkingsmaatregelen (onderdeel c). Op grond van artikel 13i, eerste lid, stelt de minister van Binnenlandse Zaken normbesluiten vast conform de prioritering in het programma van aanpak.

Alvorens de gemeenteraad het programma van aanpak vaststelt, dient over het ontwerp ervan advies te worden ingewonnen bij de inspecteur-generaal der mijnen. Hij beoordeelt het programma van aanpak vanuit het oogpunt van veiligheid op reikwijdte, tijdigheid van de uitvoering van de versterkingsoperatie en prioritering (derde lid, onderdeel a). Het advies van de inspecteur-generaal der mijnen is een advies als bedoeld in afdeling 3.3 van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van artikel 3:50 van de Algemene wet bestuursrecht wordt een eventuele afwijking van het advies van de inspecteur-generaal der mijnen gemotiveerd bij de vaststelling van het programma.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geeft op verzoek een oordeel over de uitvoerbaarheid. Dit oordeel wordt gevraagd voor vaststelling van het programma van aanpak (derde lid, onderdeel b). Indien een programma van aanpak of de combinatie van alle programma's van aanpak gezamenlijk niet uitvoerbaar is voor de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, kan de minister na overleg met de colleges een programma van aanpak vaststellen wat de gemeentelijke programma's vervangt (vijfde lid).

Voor gebouwen die niet voorkomen in het programma van aanpak dan wel daarin wel zijn opgenomen, kan de eigenaar, indien de omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven,

een verzoek indienen bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te onderzoeken of het gebouw mogelijk versterking behoeft. De uitkomst van dit onderzoek zou kunnen zijn dat het gebouw mogelijk versterking behoeft. Indien het gebouw nog niet is opgenomen in het programma van aanpak, voegt de gemeenteraad het gebouw daaraan toe. Indien het gebouw al is opgenomen, kan de gemeente de prioritering aanpassen (zesde en zevende lid).

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het programma van aanpak, de advisering door de inspecteur-generaal der mijnen en kunnen regels worden gesteld over het onderzoek door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties of een gebouw mogelijk versterking behoeft (achtste lid). Bij het vaststellen van deze regels zal uitgangspunt zijn dat in het programma eerst gebouwen met een verhoogd risicoprofiel en vervolgens gebouwen met een licht verhoogd risicoprofiel worden opgenomen en beoordeeld. Deze regels kunnen ook voorzien in de mogelijkheid voor de gemeenteraad om in het programma ook gebouwen met een normaal risicoprofiel toe te voegen. Dit kan aan de orde zijn indien dit geen onredelijke vertraging oplevert voor de versterking van gebouwen met een verhoogd risicoprofiel en dit voor de snelheid van de uitvoering van het algehele plan of bevorderlijk is voor het draagvlak voor de versterking.

In het voorgestelde artikel 21b is bepaald dat de plannen van aanpak, die voor inwerkingtreding van dit wetsvoorstel zijn opgesteld, gelden als programma's van aanpak op grond van dit artikel. Zie hiervoor voorts de toelichting bij onderdeel F.

Artikel 13h regels beoordeling voldoen aan veiligheid

Op basis van dit artikel worden bij algemene maatregel van bestuur regels gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm en de wijze waarop wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn. Deze regels hebben betrekking op de methode die toegepast wordt bij het beoordelen of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm (zoals de NPR). Daarnaast worden ook de methoden vastgesteld om te bepalen welke maatregelen nodig zijn. Zo kan een standaardaanpak worden vastgesteld waarmee een categorie gelijksoortige gebouwen wordt aangewezen waarvoor standaardmaatregelen kunnen worden genomen om te voldoen aan de veiligheidsnorm (een typologie-aanpak). Op grond van artikel 13c, derde lid, adviseert het Adviescollege over de inhoud van deze regels.

Artikel 13i normbesluit

Dit artikel regelt het normbesluit dat door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt genomen. Bij de besluitvorming houdt de minister de prioritering uit de programma's van aanpak aan. Op grond van het eerste lid bevat het normbesluit een oordeel of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de beoordelingsmethode die op grond van artikel 13h is voorgeschreven.

Op basis van het tweede lid bevat het normbesluit, voor een gebouw dat niet voldoet aan de veiligheidsnorm, het soort maatregelen dat noodzakelijk is om het gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Door het gebruik van de term "soort maatregelen" wordt tot uitdrukking gebracht dat de maatregelen niet uitgewerkt hoeven te zijn tot het detailniveau van het versterkingsbesluit. De maatregelen in het normbesluit dienen als referentie voor de maatregelen in het versterkingsbesluit, waarin de voorkeuren van de eigenaar zijn verwerkt. Zie ook de artikelsgewijze toelichting bij artikel 13j. De maatregelen in het normbesluit worden uitgewerkt tot het detailniveau wat nodig is om als referentie te kunnen dienen voor de versterkingsmaatregelen in het versterkingsbesluit. Indien het een gebouw met monumentale of karakteristieke waarden betreft, wordt hiermee rekening gehouden bij het bepalen van de noodzakelijke maatregelen in het normbesluit. Bijvoorbeeld door te bepalen dat bijzondere maatregelen moeten worden getroffen zodat het karakter van het gebouw zo veel mogelijk behouden blijft en het gebouw toch aan de veiligheidsnorm zal voldoen. Hierbij wordt specifieke deskundigheid betrokken en het gesprek gevoerd met de eigenaar, gemeente en medewerkers van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap.

Op grond van het derde lid kan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het normbesluit bepalen dat een gebouw niet wordt versterkt als de eigenaar of gebruiker niet

meewerkt aan de opname van het gebouw. Dit is echter alleen mogelijk indien door dit besluit tot niet versterken de belangen van eigenaar, gebruiker (daaronder vallen ook bewoners) of derde belanghebbenden niet worden geschaad. Dit besluit wordt ingeschreven in het kadaster.

Artikel 13j versterkingsbesluit op aanvraag

Nadat er een normbesluit is genomen waarin is vastgesteld dat het gebouw niet aan de veiligheidsnorm voldoet, kan de eigenaar van een gebouw het college van burgemeester en wethouders verzoeken om een versterkingsbesluit te nemen. De hoofdregel is dat dit versterkingsbesluit op aanvraag van de eigenaar wordt vastgesteld, maar op grond van artikel 13k kan de gemeente ook ambtshalve een versterkingsbesluit nemen.

Artikel 13j artikel regelt het versterkingsbesluit op aanvraag van de eigenaar.

Op grond van het tweede lid bevat het versterkingsbesluit een overzicht van de maatregelen uit het normbesluit of vergelijkbare maatregelen. Met vergelijkbare maatregelen moet ook de veiligheidsnorm worden gehaald. Dit betekent tevens dat deze maatregelen niet duurder zijn dan de maatregelen uit het normbesluit. Binnen deze kaders is de eigenaar vrij om af te wijken van de maatregelen uit het normbesluit. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat alle werkzaamheden die noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen en het gebouw in een vergelijkbare staat achter te laten, onderdeel zijn van de maatregelen bedoeld in het tweede lid. Dit omvat dus ook de afwerking van de maatregelen en het herstel van eventuele schade die is ontstaan door de werkzaamheden.

Aan het versterkingsbesluit kunnen voorschriften worden verbonden. Hierbij zou gedacht kunnen worden aan voorschriften over de samenloop met andere werkzaamheden zodat die niet belemmerend zijn voor de uitvoering van de versterking, maar toch koppelkansen geboden kunnen worden. Dit staat los van de voorschriften die op grond van artikel 13l aan het versterkingsbesluit kunnen worden verbonden.

Op grond van het derde lid kan het college op verzoek van de eigenaar van een gebouw met monumentale waarde, in het versterkingsbesluit minder vergaande maatregelen toestaan, dan de maatregelen die zijn opgenomen in het normbesluit waardoor niet volledig wordt voldaan aan de veiligheidsnorm. Het college kan van deze bevoegdheid gebruik maken voor het behouden van de monumentale waarde, waarbij die maatregelen de veiligheid van het gebouw verbeteren. Hierbij wordt aangesloten bij bijlage K en het positionpaper van de NPR 2018 en de afspraken in het erfgoedprogramma (zie Kamerstukken II 2016/17, 33529, nr. 382).

Op grond van het vierde lid is het ook mogelijk om op verzoek van de eigenaar in het besluit andere maatregelen op te nemen dan de maatregelen uit het normbesluit of daarmee vergelijkbare maatregelen. De eigenaar dient dan in te staan voor de meerkosten. Dit wordt als voorwaarde in het besluit opgenomen. Hierbij kan ook worden gedacht aan de situatie dat het normbesluit slechts versterking voorschrijft en dat de eigenaar ervoor kiest om met een aanvullende eigen bijdrage nieuwbouw te realiseren.

Op grond van het vijfde lid kunnen in het besluit ook werkzaamheden worden opgenomen die niet noodzakelijk zijn voor de versterking. Hierbij kan worden gedacht aan een uitbouw, die geen rechtstreekse gevolgen heeft voor de constructieve veiligheid. Het voordeel hiervan is dat de eigenaar niet alleen alle benodigde vergunningen en toestemmingen voor de noodzakelijke maatregelen, maar ook voor de aanvullende werkzaamheden krijgt. En uiteraard ook dat deze vervolgens in samenhang kunnen worden gerealiseerd. Op grond van artikel 13o is de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties alleen verplicht om de in het versterkingsbesluit opgenomen versterkingsmaatregelen uit te voeren. De aanvullende werkzaamheden behoren niet tot die verplichting. Dat betekent dus dat de eigenaar of het college dienen in te staan voor de meerkosten.

Op grond van het zesde lid kunnen nadere regels worden gesteld door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de aanvraag. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een formulier om het indienen te vereenvoudigen

Artikel 13k ambtshalve versterkingsbesluit

Dit artikel bevat een regeling voor het geval de eigenaar van een gebouw, waarvoor een normbesluit is genomen, geen versterkingsbesluit heeft aangevraagd. Er is niet vastgelegd op welk moment het college gebruik kan maken van deze bevoegdheid. Dit zal per geval moeten worden bezien. Verwacht wordt dat de eigenaar binnen enkele maanden een versterkingsbesluit aanvraagt, zodat – indien dat niet is gebeurd – het college nadien van deze bevoegdheid gebruik zal kunnen maken.

Het eerste lid, onderdeel a, ziet op de situatie dat door het niet versterken van een gebouw de belangen van derden niet worden geschaad. In een dergelijk geval wordt versterking van een gebouw niet afgedwongen. Dit wordt bevestigd in een ambtshalve besluit waarin is bepaald dat het gebouw niet wordt versterkt.

Het eerste lid, onderdeel b, ziet op de situatie dat door het niet versterken van een gebouw de belangen van derden wel worden geschaad. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als een gebouw constructief verbonden is met een ander gebouw (een rijwoning of twee-onder-een kap). Indien een ambtshalve versterkingsbesluit is genomen, kan de medewerking van de eigenaar aan de realisatie worden afgedwongen op grond van artikel 13m.

Artikel 13l versterkingsbesluit allesomvattend

Dit artikel is gebaseerd op artikel 2.10 van de Crisis- en herstelwet. Het versterkingsbesluit komt in de plaats van de vergunningen, ontheffingen, vrijstellingen of enig ander besluit dat noodzakelijk is om de versterkingsmaatregelen en andere werkzaamheden uit te voeren. Zie voorts paragraaf 2.6.7 van het algemene deel van deze toelichting.

Artikel 13m medewerkingsplicht

Voor het opnemen en beoordelen van een gebouw om te bepalen of het aan de veiligheidsnorm voldoet (artikel 13i), en voor het uitvoeren van maatregelen uit het versterkingsbesluit die noodzakelijk zijn voor de veiligheid (artikel 13j, tweede tot en met het vierde lid, zullen medewerkers van de uitvoeringsorganisatie veelal het gebouw moeten betreden. Het eerste lid regelt hiertoe een bevoegdheid voor deze medewerkers en de verplichting voor de eigenaar of gebruiker om hieraan mee te werken. Van de bevoegdheid om zonder toestemming van de eigenaar of gebruiker het gebouw te betreden, zal slechts gebruik worden gemaakt in gevallen waarin belangen van derden spelen. Het is in eerste instantie aan de eigenaar zelf om te bepalen of hij wil meewerken aan de opname en beoordeling ter voorbereiding van het normbesluit en het uitvoeren van maatregelen uit het versterkingsbesluit die noodzakelijk zijn voor de veiligheid. Dit is alleen anders in de gevallen waarin belangen van derden spelen. Dit volgt uit artikel 13i, derde lid. Dit betekent eveneens dat de bevoegdheden op grond van artikel 13m alleen in die gevallen kunnen worden ingezet.

Het is verder mogelijk dat het voor de versterking van een gebouw noodzakelijk is om gebruik te maken van een aanliggend perceel of gebouw. Te denken valt aan het plaatsen van een steunbeer die deels over de erfgrens komt of het ingraven van een verankering in de tuin van de buren. Ook kan gedacht worden aan een tussenwoning waarin enkele ankers of balken aangebracht moeten worden om de naastgelegen woningen te versterken. Ook in dit geval kan het noodzakelijk zijn dat bepaalde door het college aangewezen personen zonder toestemming van de eigenaar of bewoner het gebouw te betreden. Dit is geregeld in artikel 13m, eerste en tweede lid. Uitgangspunt is dat met de eigenaar van het betrokken perceel of gebouw overeenstemming wordt bereikt over het gebruik van diens perceel of gebouw ten behoeve van de versterkingsmaatregelen. In het geval geen overeenstemming kan worden bereikt, is het niet wenselijk dat de versterkingsmaatregelen niet genomen kunnen worden. In die gevallen kan het college de betrokken eigenaar verplichten om de maatregelen en het effect daarvan op zijn perceel of gebouw te gedogen. De eigenaar die die maatregelen moet gedogen, heeft dan mogelijk recht op schadevergoeding. Dit is geregeld in artikel 13m, tweede lid, gelezen in combinatie met het eerste lid. Deze verplichting kan alleen worden opgelegd voor de maatregelen die op basis van het normbesluit als noodzakelijk voor de versterking zijn aangemerkt en voor zover er geen alternatieve maatregelen mogelijk zijn die voor de eigenaar minder belastend zijn.

Artikel 13n besluit tot toekenning van een voorziening in natura of een budget

In artikel 13o is de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen uitgewerkt. De minister kan uitvoering geven aan de versterking op twee manieren. Uitgangspunt is dat de minister zorgdraagt voor de uitvoering middels een voorziening in natura. Dit houdt in dat de uitvoeringsorganisatie namens de minister opdrachten verstrekt aan aannemers en leveranciers voor het realiseren van de versterkingsmaatregelen die zijn neergelegd in het versterkingsbesluit en toeziet op de uitvoering. De eigenaar wordt op deze wijze geholpen bij het doorlopen van de versterkingsprocedure.

Indien een eigenaar dat wenst kan hij ook de keuze maken voor een budget dat aangewend wordt voor de betalingen aan aannemers en leveranciers waaraan de eigenaar zelf opdrachten verstrekt. Deze betalingen worden gedaan door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Er wordt geen bedrag aan de eigenaar van een gebouw uitgekeerd waaruit hij zelf betalingen kan doen, er wordt hem een bedrag ter besteding beschikbaar gesteld. Aldus is gewaarborgd dat het budget slechts wordt besteed aan de uitvoering van de versterkingsmaatregelen.

In het derde lid, onderdeel a, is voorzien in een bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om kosten voor maatregelen die extra kosten met zich brengen ten opzichte van de maatregelen die noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen, te verrekenen. Het gaat hierbij om maatregelen waarmee tevens aan de veiligheidsnorm wordt voldaan, maar die meer kosten met zich brengen. Hiervan kan bijvoorbeeld ook sprake zijn als het normbesluit een ingrijpende versterking voorziet en de eigenaar met een eigen bijdrage ervoor kiest over te gaan tot vervangende nieuwbouw. De sloop en nieuwbouw, inclusief alle afwerking, komen dan als veiligheidsmaatregel in de plaats van reguliere versterkingsmaatregelen. Zie hiervoor ook paragraaf 2.6.5.

Verder is in het derde lid, onderdeel b, voorzien in de bevoegdheid van de minister om rekening te houden met de door het Instituut uitgekeerde of uit te keren schadevergoeding voor het treffen van maatregelen tot herstel van schade, voor zover met deze maatregelen het gebouw ook geheel of gedeeltelijk zou zijn versterkt. Dit voor zover de versterkingsmaatregelen tevens voorzien in herstel van schade en dit redelijk is. Dat laatste zal op basis van de omstandigheden van het concrete geval moeten worden beoordeeld, waarbij verschillende factoren een rol kunnen spelen, zoals de omvang van de herstelwerkzaamheden, voorzienbaarheid en het tijdsverloop tussen schade-uitkering en versterking. Zo is het bijvoorbeeld redelijk dat rekening wordt gehouden met schade-uitkeringen door het Instituut voor grootschalig herstel of nieuwbouw van een gebouw waarvan de uitvoering van deze maatregelen tevens zou hebben bijgedragen aan de versterking ervan. De ratio hiervan is dat niet twee keer een vergoeding wordt betaald voor dezelfde maatregelen.

In het vierde lid is bepaald dat bij een ambtshalve versterkingsbesluit de uitvoering alleen geschiedt door een voorziening in natura en niet door het beschikbaar stellen van een budget. In een dergelijk geval wordt het gebouw van de eigenaar versterkt, ondanks dat de eigenaar hiervoor niet zelf heeft gekozen, maar dit noodzakelijk is vanwege de bescherming van belangen van bewoners, gebruikers of derde belanghebbenden. In dergelijke gevallen is het niet doelmatig dat de betrokken eigenaar de versterking zelf ter hand kan nemen, hoewel hij de versterking zelf niet wenselijk vindt.

De uitvoeringsorganisatie voert dit namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uit.

Het kan wenselijk zijn over de uitvoering nadere regels te stellen. Te denken valt hierbij aan de wijze waarop en de voorwaarden waar onder een budget kan worden toegekend of nadere regels over de wijze van verrekening als bedoeld in het derde lid. De grondslag om deze regels te stellen, is opgenomen in artikel 13o, vijfde lid.

Artikel 13o samenloop versterkingsbesluit en besluit tot toekenning van een voorziening in natura of een budget

In het eerste lid wordt afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing verklaard op de voorbereiding van besluiten als bedoeld in de artikelen 13j, 13k en 13o, eerste lid, zijnde versterkingsbesluiten, ambtshalve versterkingsbesluiten en besluiten tot toekenning van een voorziening in natura of een budget.

Afdeling 3.5 van de Awb bevat een coördinatieregeling voor situaties waarin voor een bepaalde activiteit verschillende overheidstoestemmingen zoals vergunningen en subsidies nodig zijn. In dit wetsvoorstel gaat het om het (allesomvattende) versterkingsbesluit dat door het college wordt gegeven en het besluit tot toekenning van een voorziening in natura of een budget door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Beide besluiten volgen door het van toepassing zijn van afdeling 3.5 van de Awb een gelijktijdige besluitvormingsprocedure en rechtsgang.

In het tweede lid wordt het college aangewezen als coördinerend bestuursorgaan. Dit betekent dat het college zorgdraagt voor onder meer:

- een doelmatige en samenhangende besluitvorming;
- een aanvraagloket (aanvragen voor alle besluiten worden ingediend bij het coördinerend orgaan);
- de gelijktijdige bekendmaking van de besluiten (de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zendt zijn besluiten aan het desbetreffende college);
- loket voor de ontvangst van bezwaar- en beroepsschriften en de doorzending ervan aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- de bekendmaking van de beslissingen op bezwaar en beroep en het doen van de vereiste mededelingen.

In het derde lid wordt bepaald dat een aanvraag voor een voorziening in natura of een budget tegelijkertijd met een aanvraag voor een versterkingsbesluit dient te worden gedaan. Dit is een afwijking van artikel 3:24, eerste lid, van de Awb waarin is bepaald dat besluiten (die gecoördineerd worden) zoveel mogelijk gelijktijdig worden aangevraagd, met dien verstande dat de laatste aanvraag niet later wordt ingediend dan zes weken na ontvangst van de eerste aanvraag.

De aanvraag aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de voorziening in natura of het budget dient tegelijkertijd met de aanvraag aan het college voor het versterkingsbesluit te worden gedaan, omdat deze twee besluiten voor de uitvoering afhankelijk zijn van elkaar. Er kunnen geen versterkingsmaatregelen worden uitgevoerd zonder dat daar financiering (in natura of een zogenaamd trekkingsrecht) tegenover staat.

Onderdeel D

In de Tijdelijke wet Groningen is aan de exploitant van het Groningenveld en de gasopslag Norg een heffing opgelegd voor de kosten van de afhandeling van schade. Met dit onderdeel wordt hieraan een bepaling toegevoegd die regelt dat deze heffing ook betrekking heeft op de kosten die worden gemaakt in verband met de versterking van gebouwen (artikel 15, eerste lid, onderdeel c). Deze heffing ziet in de eerste plaats op de kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van de maatregelen zelf die noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Hieronder vallen ook, voor een gebouw met monumentale waarde, de maatregelen die de veiligheid verbeteren (zie artikel 13j, derde lid). Deze heffing heeft voorts betrekking op de kosten die worden gemaakt voor de voorbereiding van de versterkingsmaatregelen. Hierbij valt onder meer te denken aan de kosten voor de opname en beoordeling of gebouwen aan de veiligheidsnorm voldoen. Ook de kosten voor het nemen van het normbesluit, de begeleiding van de eigenaar bij het voorbereiden van de aanvraag van het versterkingsbesluit, de kosten voor het nemen van het versterkingsbesluit en de begeleiding van de eigenaar bij de uitvoering van de versterkingsoperatie. Daarnaast biedt het voorgestelde onderdeel c de mogelijkheid kosten te verhalen voor de lopende versterkingsoperatie. De NAM heeft namelijk contracten overgedragen aan NCG voor lopende projecten. Deze projecten zijn niet op basis van hoofdstuk 5 van dit wetsvoorstel gestart, maar maken wel deel uit van de kosten waarvoor een heffing aan de NAM kan worden opgelegd.

Tot slot is voorzien in de mogelijkheid om, net als bij de schadeafhandeling het geval is, een heffing op te leggen voor het rentevoordeel dat de exploitant geniet als gevolg van de voorbereiding en uitvoering van de versterkingsmaatregelen door de overheid (artikel 15, eerste

lid, onderdeel d). Indien in de verrekening van kosten van de maatregelen met de exploitant wordt voorzien in een afrekening achteraf leidt dit tot een rentevoordeel voor de exploitant. Het is niet wenselijk dat de exploitant op deze manier financieel voordeel heeft. Een dergelijk voordeel kan, indien dit niet wordt verrekend, worden aangemerkt als staatssteun.

In het gewijzigde tweede lid is een voorziening opgenomen voor de situatie waarin een exploitant zijn mijnbouwactiviteiten beëindigt of de mijnbouwactiviteiten worden overgenomen door een andere exploitant. In dat geval blijft de partij die exploitant was op het moment van de bekendmaking van het normbesluit de partij aan wie de heffing kan worden opgelegd. Indien de noodzaak van versterking bekend wordt na sluiting van het mijnbouwwerk, wordt de heffing opgelegd aan degene die de laatste exploitant was.

Onderdeel E

Voor beroepen tegen normbesluiten en versterkingsbesluiten, alsmede besluiten tot het niet versterken als bedoeld in artikel 13k, eerste lid, onderdeel a, en besluiten tot toekenning van een voorziening in natura of een budget als bedoeld in artikel 13n, eerste en vijfde lid, geldt een verkorte procedure wat inhoudt dat de Afdeling bestuursrechtspraak binnen zes maanden uitspraak doet. Deze termijn kan worden verlengd met drie maanden.

Onderdeel F

In dit onderdeel wordt het overgangsrecht geregeld. Op dit moment worden besluiten genomen op basis van het Besluit versterken gebouwen Groningen. Ook dit besluit kent een plan van aanpak (in dit voorstel programma van aanpak genoemd), een normbesluit en een versterkingsbesluit. Uiteraard zullen stappen die genomen zijn in het versterkingsproces, niet opnieuw gedaan worden. Het overgangsrecht houdt kort samengevat in dat op basis van het Besluit versterken gebouwen Groningen opgestelde plannen van aanpak worden beschouwd als een programma van aanpak als bedoeld in dit wetsvoorstel. Ook normbesluiten en versterkingsbesluiten die op basis van het Besluit versterken gebouwen Groningen zijn genomen, worden beschouwd als normbesluiten en versterkingsbesluiten onder dit wetsvoorstel. Verder worden de regels van dit wetsvoorstel onmiddellijk van toepassing op de reeds genomen norm- en versterkingsbesluiten. Dit om de versnelling die dit wetsvoorstel beoogt, zo snel mogelijk te realiseren.

Onderdeel G

In artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet, is de taak opgenomen van de minister van Economische Zaken en Klimaat zorg te dragen voor de versterkingsoperatie die nodig is als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld. Deze bepaling is in 2018 geïntroduceerd bij wijziging van de Mijnbouwwet met specifieke regels over de gaswinning uit het Groningenveld die zijn opgenomen in hoofdstuk 4a van de Mijnbouwwet (Kamerstukken 34957). Met dit wetsvoorstel wordt voorzien in een uitgewerkte regeling van de verantwoordelijkheden van de minister van EZK en de Minister van BZK voor de versterkingsoperatie in Groningen. Hiermee wordt artikel 52g, derde lid van de Mijnbouwwet en het hierop gebaseerde Besluit versterking gebouwen Groningen overbodig. Om deze reden wordt in dit onderdeel voorgesteld artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet te laten vervallen.

Onderdeel H

Op voorhand kan niet worden voorzien welke belemmeringen wet- en regelgeving mogelijk opwerpen voor de versterkingsoperatie. Om belemmeringen eenvoudig(er) te kunnen wegnemen, wordt artikel 2.4 van de Chw door de in dit artikel voorgestelde wijzigingen van toepassing op de uitvoering dit van wetsvoorstel. Indien dit experimentenartikel van de Chw wordt toegepast ten behoeve van de uitvoering van het wetsvoorstel voor de Tijdelijke wet Groningen gebeurt dat niet in de vorm van een experiment maar in de vorm van afwijking van wet- en regelgeving. Gelet op de bijzondere opgave die de versterking vormt, is dat gerechtvaardigd. Het van toepassing worden van artikel 2.4 van de Chw op de uitvoering van het wetsvoorstel voor de Tijdelijke wet Groningen betekent dat bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat van de in artikel 2.4 van de Chw genoemde wetten wordt afgeweken indien dat bijdraagt aan de uitvoering van het

wetsvoorstel voor de Tijdelijke wet Groningen, dus aan de versterkingsoperatie. Omdat het in die gevallen niet om een experiment gaat dat mogelijk tot nieuw beleid leidt, wordt de verplichting dat toepassing van artikel 2.4 van de Chw bijdraagt aan innovatieve ontwikkelingen buiten toepassing gelaten. In het verlengde daarvan zijn de verplichtingen om in de algemene maatregel van bestuur de afwijking te beperken tot de duur van het experiment en vast te leggen hoe wordt vastgesteld dat aan het doel van experiment is voldaan buiten toepassing gelaten.

In dit wetsvoorstel zijn bepalingen opgenomen die tot doel hebben eventuele bestuursrechtelijke procedures met betrekking tot het versterkingsbesluit sneller te laten verlopen. Categorie 13.1 van bijlage I bij de Chw, dat onderdeel uitmaakt van categorie 13 dat ziet op herstel, preventie en leefbaarheidsmaatregelen ten behoeve van het aardbevingengebied Groningen, beoogt datzelfde. Om onduidelijkheden te voorkomen, wordt voorgesteld categorie 13.1 te schrappen.

Artikel II

De vaststelling van de risicoprofielen door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een voorbereidende handeling voor het vaststellen van de gemeentelijke programma's van aanpak. Daarom worden deze vaststellingen uitgezonderd van bezwaar en beroep. Het programma van aanpak is gericht tot de verschillende overheidsinstanties die betrokken zijn bij de versterkingsoperatie.

Tegen een normbesluit als bedoeld in artikel 13i, eerste lid, van dit wetsvoorstel, tegen een versterkingsbesluit als bedoeld in artikel 13j, tweede e lid en tegen een ambtshalve besluit om niet te versterken als bedoeld in artikel 13k, eerste lid, onderdeel a, van dit wetsvoorstel en een ambtshalve besluit om te versterken als bedoeld in artikel 13k, eerste lid, onderdeel b, en 13m, tweede lid, is beroep in eerste en enige instantie mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak. Het niet openstellen van beroep in twee instanties draagt bij aan de gewenste versnelling van de versterkingsoperatie.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de hoofdregel van eerst bezwaar en dan beroep onverkort van toepassing blijft op het versterkingsbesluit en het besluit om niet te versterken.

Artikel III

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de wetswijziging. Voorzien is in een gedifferentieerde inwerkingtreding.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

TER ADVISERING

Aan
de Secretaris-generaal

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

@minezk.nl

Datum

30 januari 2020

Kenmerk

PDGB / 20031222

nota

Verzending wetsvoorstel Versterking gebouwen
Groningen aan CFEZIL van 4 feb

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Parafenroute

Directie Groningen
Bovengronds

10.2.e

10.2.e

Directie Groningen
Bovengronds

10.2.e

10.2.e

Aanleiding

Met de voorzitter van de CFEZIL heeft u besproken dat het wetsvoorstel Versterking Groningen via nazending geagendeerd wordt op de CFEZIL van dinsdag 4 februari. Deze nota informeert u over de laatste stand van zaken van dit wetsvoorstel en vraagt uw akkoord om verzending naar de CFEZIL van dinsdag.

Advies

- U kunt instemmen met verzending van het wetsvoorstel Versterking Gebouwen Groningen aan de CFEZIL. In bijgaande versie zijn de nodige aanpassingen gedaan om waar mogelijk aan de reacties uit de internetconsultatie tegemoet te komen.

Kernpunten

- Voorliggend wetsvoorstel Versterking vormt samen met het wetsvoorstel Schade, dat op dinsdag 21 januari jl. door de Tweede Kamer is aangenomen (en op 4 februari 2020 als hamerstuk door de Eerste Kamer wordt afgedaan), de Tijdelijke Wet Groningen.
- Het wetsvoorstel wordt namens zowel MEZK als MBZK verstuurd.
- Het doel van dit wetsvoorstel is het bereiken van veilige gebouwen in Groningen door deze aardbevingsbestendig te maken. Dit wetsvoorstel regelt – conform de schade-afhandeling – een publieke regeling voor de versterking. De positie van de eigenaar en die van de gemeenten in het proces wordt verbeterd en er worden mogelijkheden geboden om de uitvoering van de versterking te versnellen.
- Die versnellingsmaatregelen komen uit het Versnellingspakket dat vorige week door het Bestuurlijk Overleg Groningen is vastgesteld.
- Het wetsvoorstel is in november jl. twee weken ter consultatie gegaan.
- Vanuit de internetconsultatie kwam van meerdere partijen (waaronder de SodM) kritiek op het voorgestelde versterkingsproces: De samenhang tussen

Ontvangen BBR

schade en versterken was onduidelijk en er miste een crisisaanpak – het proces zou te complex zijn.

- Wat betreft die *crisisaanpak*: Het voorgestelde versterkingsproces is het resultaat van een lange voorgeschiedenis en (bestuurlijke) afspraken met de regionale partners en maatschappelijke organisaties over hun rol.
- In de toelichting wordt aangegeven dat deze aanpak het draagvlak ten goede komt en de regio kansen biedt voor het koppelen van eigen wensen aan de versterking. De verwachting is dat het creëren van een gedragen versterkingsproces bijdraagt aan een goede implementatie van het wetsvoorstel en versnelling van het versterkingsproces. Er is om deze reden niet gekozen voor een hiërarchische, gecentraliseerde en gestandaardiseerde aanpak.
- De *samenhang tussen schade en versterken* wordt ook uitgebreid toegelicht: Er is een convenant tot samenwerking tussen beide aanpakken. Tevens biedt dit wetsvoorstel een grondslag voor gegevensuitwisseling zodat samenloop gecoördineerd opgepakt kan worden en – in redelijkheid – verrekening plaats kan vinden.
- Ook zijn in deze versie aanpassingen gedaan om *de eigenaar in positie* te zetten: Opgenomen is dat de eigenaar aanspraak heeft op versterking als het normbesluit stelt dat zijn gebouw niet veilig is, de eigenaar kan aanspraak maken op een budget om daarmee zelf aannemers in te huren en de rekening bij de uitvoeringsorganisatie in te dienen en er is een uitgebreide 'klantreis/route naar herstel' opgenomen, evenals een doenvermogenstoets.
- Tot slot is de mogelijkheid tot '*opname op verzoek*' opgenomen (ook wens SodM). Iedere eigenaar die een opname wil, kan zich melden bij de NCG voor een quick scan waarin wordt bekeken of het gebouw überhaupt verder opgenomen moet worden. Risico is dat alle eigenaren zich kunnen melden bij het loket. Er is een capaciteit van 250 gebouwen per jaar, dus de NCG moet duidelijk zijn in de communicatie hierover naar eigenaren. Ook een risico is dat de gemeente alsnog zelf over de prioritering van de opname gaat.
- Het overgangsrecht en administratieve lasten voor de burger staan nog op PM, dit wordt voor de RFEZIL aangevuld.

Planning

- Na bespreking in de CFEZIL wordt de RFEZIL van 18 februari voorzien en de MR van 21 februari. Dit houdt in dat het wetsvoorstel eind februari naar de Raad van State kan. Met een snelle behandeling door de RvS kan het wetsvoorstel wellicht voor het zomerreces naar de Tweede Kamer worden gestuurd.
- Een kopie van deze nota gaat vandaag parallel in tas van MEZK.

Bijlage

Kenmerk
PDGB / 20031222

Toelichting inhoud wetsvoorstel

Het versterkingsproces kent verschillende stappen:

- Op basis van veiligheidskaders die door MEZK op advies van het Adviescollege Veiligheid Groningen worden vastgesteld, krijgt een gebouw een **risicoprofiel**.
- Hierna begint de uitvoering en daarmee de verantwoordelijkheid van BZK.
- Op basis van dit risicoprofiel en lokale afwegingen bepaalt de gemeente de prioriteit voor de opname en beoordeling van de gebouwen. Dit gebeurt in het **programma van aanpak**.
- De opname en beoordeling van het gebouw (in opdracht van de NCG) leidt tot een **normbesluit**: moet het gebouw versterkt worden en zo ja, met welke soort maatregelen.
- Deze maatregelen worden vervolgens door de NCG besproken en geconcretiseerd met de eigenaar, die ook eigen wensen kan inbrengen. Indien deze wensen duurder zijn dan de maatregelen uit het normbesluit, dan bespreekt de uitvoeringsorganisatie de mate van financiering met de eigenaar.
- Vervolgens vraagt de eigenaar bij de gemeente een **versterkingsbesluit** aan. Gemeenten kunnen, gezien de eveneens gemeentelijke verantwoordelijkheid voor ruimtelijke afwegingen, koppelingen maken tussen versterking, verduurzaming en gebiedsontwikkeling. De uitvoeringsorganisatie ondersteunt de gemeenten hierbij.
- Na het versterkingsbesluit kan de uitvoering beginnen.
- Eigenaren krijgen gedurende alle stappen in het proces een bewoners**begeleider** vanuit de NCG. Eigenaren kunnen ervoor kiezen dat de NCG hen in alle stappen begeleidt. Ook kan de eigenaar kiezen voor een budget waaruit betalingen aan aannemers gedaan kunnen worden, waartoe de eigenaar zelf de opdrachten verstrekt.
- Eigenaren die dat wensen, kunnen bij de NCG een **verzoek tot opname** van hun gebouw doen. Dit kunnen eigenaren zijn die niet in het programma van aanpak zitten, of pas later in de prioritering zitten.
- Dit wetsvoorstel biedt een grondslag om alle kosten, die worden gemaakt ten behoeve van de veiligheid, op te nemen in de **heffing** die kan worden opgelegd aan de NAM.

TER INFORMATIE

10.2.e

Aan de Ministe

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

9 maart 2020

Kenmerk

PDGB / 20069359

Bhm: 20071452

Kopie aan

10.2.e

Bijlage(n)

1 Presentatie typologie-aanpak

nota

Nieuwe inzichten versterkingsoperatie (HRA, NPR en typologie)

Parafenroute

SG

10.2.e

BBR

10.2.e

GB, Directeur

10.2.e

GB, MT-Lid

10.2.e

Aanleiding

In 2020 komen op verschillende momenten nieuwe inzichten beschikbaar voor de versterkingsoperatie. In deze nota wordt u geïnformeerd over deze nieuwe inzichten, de verwachte impact op de versterkingsoperatie en de vervolgstappen om deze te implementeren.

Dit onderwerp wordt besproken in het regulier Groningen van maandag 16 maart.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

In de komende maanden komen de volgende nieuwe inzichten beschikbaar voor de versterkingsoperatie. In de toelichting treft u een beschrijving per punt aan.

- 1) HRA-run 2020 **16 Maart 2020**
 - 2) Aanpassing NPR **1 juli 2020 en 1 jan 2021**
 - a. Update NPR-webtool aan daling gaswinning ✓
 - b. Wijzigingsblad "out-of-plane" ✓
 - c. Volledige update NEN ✓
 - 3) TNO-typologieaanpak **1 juli 2020**
 - a. Beschrijving van de typologie-aanpak } ✓
 - b. Vervolgproces }
 - 4) Vastklikken op kaders op T2 of T3
- De aanpassing van de NPR door de nieuwe webtool en het wijzigingsblad out-of-plane zorgen er naar verwachting voor dat minder maatregelen noodzakelijk zijn bij de NPR-beoordeling van panden.
 - De invoering van de typologie-aanpak zorgt zowel voor een versnelling van het proces als een reductie van het aantal panden dat niet aan de norm voldoet.
 - De aanpassing van de NPR en de TNO typologie worden per 1 juli 2020 beschikbaar.
 - In overleg met BZK, de NCG en de regio wordt gezien hoe dit in de operatie landt. Daarbij is uitgangspunt dat nieuwe inzichten worden

Ontvangen BBR

gehanteerd maar ook aandacht voor de uitlegbaarheid van deze forse bijsturing.

- De NCG en regio benadrukken dat de lopende operatie geen vertraging mag op lopen door introductie van nieuwe inzichten.
- Per 1/1/2021 lijkt de ontwikkeling van kaders afgerond. Alleen de daling van de gaswinning verandert nog jaarlijks. Daar zou op kunnen worden geanticipeerd door vooruit te kijken (T2 of T3).
- Door de snel dalende gaswinning en de nieuwe inzichten lijkt in de regio voorzichtig het besef te ontstaan dat de versterkingsoperatie een minder ingrijpend karakter krijgt.
- Tegelijkertijd is er zorg dat de snel afnemende maatregelen niet uitlegbaar zijn omdat men zich nog niet veiliger voelt en er verschillen ontstaan in het dorp.
- Dit wordt opgepakt door een communicatie strategie over de toenemende veiligheid en daarmee samenhangend de gevolgen voor de versterking.

Vervolg

- **Maart- april:** BZK/EZK ontwikkelen in overleg met de regio een strategie om de nieuwe inzichten in de praktijk te laten landen, inclusief woordvoering.
- **Mei:** VOG+ voor bestuurlijke afstemming in regio over nieuwe inzichten.
- **Juli:** implementeren nieuwe webtool, aangepaste NPR en typologie-aanpak
- **Januari 2021:** implementeren volledig herziene NPR en mogelijk vastklikken normen op een bepaald tijdvak.

Toelichting

1) HRA-run 2020

- De HRA van 2020 laat geen panden meer zien die niet aan de veiligheidsnorm voldoen (P50).
- 80-160 panden voldoen niet aan de risicomarge van P90. Dit zijn schuren bij boerderijen.
- Enkele P90 panden waren voorheen niet in beeld. Deze worden toegevoegd aan de lokale plannen.
- Verder heeft de HRA geen rechtstreekse gevolgen voor de versterkingsoperatie. De HRA is niet geschikt om conclusies te trekken over de veiligheid van individuele panden.
- Wel vormt de dreigingskaart uit de HRA de basis voor de update van de webtool (punt 2a). Hierdoor werkt de dalende dreiging door in de maatregelbeoordeling via de NPR.
- Op korte termijn wordt het advies van het ACVG over de verhouding tussen HRA en NPR verwacht. U wordt hierover na ontvangst geïnformeerd.

2) Aanpassing NPR

- De NPR is tot nu toe de enige methode om te bepalen of een individueel gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet.
- De NPR wordt gedragen in de regio. Voor aanpassingen van de NPR door NEN op basis van de meest recente inzichten bestaat dan ook draagvlak.
- De aanpassing bestaat uit drie facetten:

2a) Update NPR-webtool (1 juli)

- De NEN-webtool bevat de dreiging van aardbevingen in het gebied. Deze webtool wordt door ingenieursbureaus gebruikt als input voor de NPR beoordeling.
- De webtool is nu gebaseerd op het basispad afbouw gaswinning uit 2018. Om rekening te houden met de versnelling van de afbouw, wordt nu gerekend met "tijdvak 2", wat gelijk staat aan een winning van circa 12 bcm.
- Per 1 juli past de NEN de webtool aan, op basis van de HRA 2020 met daarin het huidige afbouwpad. De webtool bevat opnieuw tijdvakken.

2b) Wijzigingsblad "out-of-plane" (1 juli)

- De NPR beoordelingsmethode bevat nog conservatisme, waardoor onnodig zware maatregelen worden getroffen.
- Experts geven aan dat de beoordeling van het zogenaamde "out-of-plane" bezwijken in de huidige NPR zeer conservatief is.
- Out-of-plane bezwijken doelt op het risico dat een gebouw instort omdat de muren naar binnen of buiten buigen (haaks op de richting van de muur).
- In de huidige NPR wordt geen rekening gehouden met de bevestiging van een muur op de hoeken. Waardoor de muur minder gestut en dus kwetsbaarder is.
- Op verzoek van BZK wordt hiervoor versneld een update uitgevoerd, vooruitlopend op de volledige herziening per 1 jan 2021.

2c) Volledige update NPR 1 januari

- NEN voert overige geplande wijzigingen van de NPR voor 1 januari 2021 door. Daarna is de verwachting dat de NPR geen verdere verbetering meer behoeft.
- De verwachting is dat deze overige aanpassingen een beperkte impact hebben, vergeleken met de wijzigingen van 1 juli.

3) TNO-typologieaanpak

TNO ontwikkelt in opdracht van EZK een typologie-aanpak. Deze typologie-aanpak is gebaseerd op de TNO-modellentrein (publieke HRA).

3a) Beschrijving TNO-typologieaanpak

- TNO stelt hierbij typologieën op, op basis van de bepalende constructieve eigenschappen (bijlage).
- Vervolgens worden marges ingebouwd voor relevante afwijkingen aan het pand die niet eenvoudig zijn vast te stellen (bv de fundering).
- Deze typologieën worden vervolgens eenmalig doorgerekend. Voor iedere locatie wordt, op basis van het plaatselijke aardbevingsrisico, bepaald of het gebouw voldoet. Zo ontstaat een "vlekkenkaart". Als een gebouw binnen de vlek valt wordt niet aan de norm voldaan en zijn maatregelen noodzakelijk (bijlage).

- TNO ontwikkelt standaardmaatregelen op basis van vastgestelde NPR-versterkingsadviezen.
- De eenmalige beoordeling door TNO is minder conservatief dan de NPR, doordat:
 - Eenmalig een zeer gedetailleerde berekening wordt uitgevoerd, in plaats van de vereenvoudigde, conservatieve, methoden die bij een-op-een doorrekening van panden wordt gehanteerd.
 - TNO op een consequente wijze met onzekerheden omgaat. Hiermee wordt de "stapeling van conservatismen" voorkomen die in de praktijk bij de NPR optreedt omdat zowel bij de opname marges worden gehanteerd als bij de beoordeling.
 - TNO kan op basis van de eigen modellentrein direct een daling van de gaswinning verwerken.
- De standaardmaatregelen van TNO zijn vergelijkbaar met de maatregelen die op basis van de NPR worden getroffen. Dit komt omdat uitgevoerde NPR onderzoeken als basis worden gebruikt. TNO kan minder ingrijpende pakketten ontwikkelen, maar dit zit nu niet in de opdracht en kan niet voor 1 juli worden gerealiseerd.
- TNO verwacht dat op basis van haar aanpak een groot deel van de typologieën, zonder verdere maatregelen aan de veiligheidsnorm voldoet. TNO kan hier geen aantallen aan verbinden omdat zij niet weten hoe vaak een specifieke typologie voorkomt in het gebied. NCG kan deze voorvertaling wel maken, op basis van het inspectiebestand.

3b) Vervolgproces

Inhoudelijke ontwikkeling

- Op basis van het advies van het Adviescollege veiligheid Groningen (ACVG) wordt de volledige typologie-aanpak per 1 juli opgeleverd door TNO.
- Alleen de typologie 'boerderijen' wordt niet opgeleverd omdat hierover recent nieuw onderzoek is uitgezet door NAM. TNO wil de uitkomsten hiervan afwachten.
- Naar aanleiding van het advies worden de NCG en TNO aanpak gecombineerd. Daarbij zal TNO zich richten op de veiligheidsbeoordeling (vlekkenkaart) en de NCG de standaardmaatregelen ontwerpen voor de gebouwen die onveilig zijn.
- De NCG kan daarbij putten uit ervaring uit het verleden en de contacten in de markt.
- Het ACVG krijgt de gelegenheid een eindadvies te geven nadat TNO het totaalpakket oplevert, zodat het ACVG het totaalbeeld kan zien. In overleg met de NCG wordt gezien hoe snel na 1 juli kan worden overgestapt op de nieuwe aanpak.

Bestuurlijke afstemming

- Wij stellen de volgende bestuurlijke afstemming voor:
 - Toepassing van de TNO-typologie aanpak ligt waarschijnlijk gevoelig in het gebied omdat het 1) de rekenmethode lijkt op de HRA en 2) door een scherpere beoordeling veel meer panden direct veilig verklaart dan tot nu toe uit de NPR komt.
 - De regio wordt via het Versnellingsteam meegenomen in de ontwikkeling en de inhoud van de TNO-aanpak.

- In maart-juli wordt een pilot gestart op basis van de eerste typologie (Metselwerk 1) die door TNO is opgeleverd.
- In mei wordt een VOG+ gepland om alle nieuwe inzichten, inclusief de typologie-aanpak, aan bestuurders toe te lichten.
- Na het VOG+ wordt ook de Kamer geïnformeerd over de nieuwe inzichten.

4) Vastklikken op kaders op T2 of T3

- De NCG, regio en bouwbedrijven maken zich zorgen dat nieuwe inzichten de voortgang verstoren. Zij dringen daarom aan op het vastklikken van normen.
- Tot op heden is dit afgehouden omdat de normen (de NPR) nu zo conservatief zijn dat "vastklikken" tot een onuitvoerbare scope leidt.
- Per 1/1/2021 ligt dit anders:
 - Er liggen dreigingskaarten op basis van een afbouwpad wat realistisch gezien niet veel sneller kan.
 - Er ligt een NPR waarvan de experts aangeven dat er waarschijnlijk geen duidelijk doorontwikkeling meer nodig is.
 - De TNO-typologieaanpak is beschikbaar voor het grootste deel van de scope.
- Daarom kan worden overwogen om de veiligheidskaders vast te klikken op dit moment.
- De enige jaarlijkse verandering die dan nog wordt voorzien is het dalende dreigingsniveau, als gevolg van de jaarlijks dalende gaswinning.
- Hierop kan worden geanticipeerd door bij beoordelingen te rekenen met de dreiging zoals verwacht in 2022 of 2023 (T2 of T3).
- Op dit moment wordt op advies van het SODM T2 van het oude afbouwpad toegepast omdat de afbouw in werkelijkheid voorloopt op het oude afbouwpad (T2 oud afbouwpad correspondeert met circa 12 BCM).
- Deze reden vervalt als het nieuwe afbouwpad in de webtool wordt verwerkt.
- Deze optie wordt in de komende weken uitgewerkt met de regio in het Versnellingsteam en vervolgens aan u voorgelegd.

Bijlage

Kenmerk
PDGB / 20059359

Typologie-omschrijving Metselwerk-2

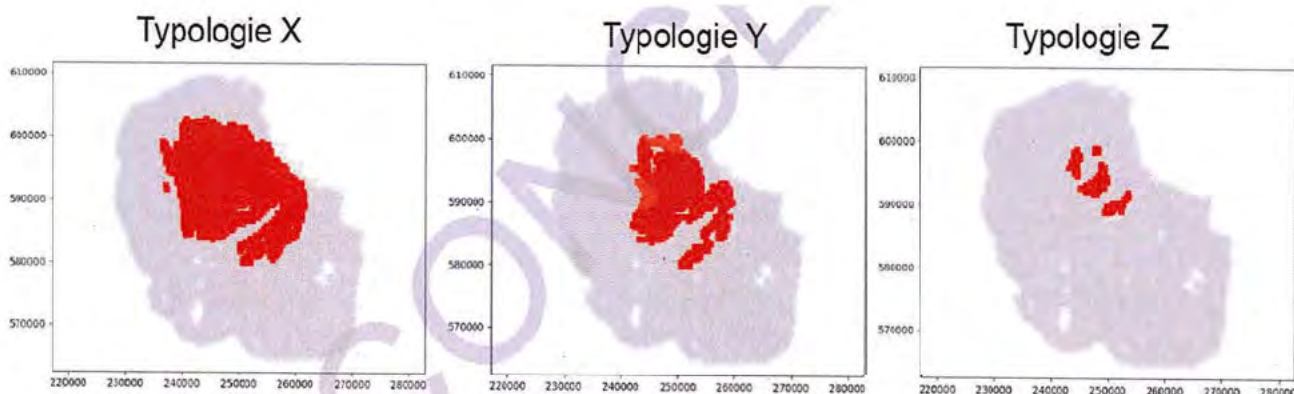
Metselwerk-2 is de meest kwetsbare typologie in het gebied (muv schuren bij boerderijen). Aan de hand van de onderstaande 7 criteria wordt bepaald of een gebouw tot deze typologie behoort. Deze criteria zijn eenvoudig na te gaan, zonder boor of graafwerk.

- Draagconstructie: metselwerk
- Dragende wanden
- Aantal verdiepingen 2
- Seriematige bouw (rij)
- Spouwmuren (ja)
- Percentage gevelopening >85%
- Materiaal vloer: beton

Vlekkenkaart (voorbeeld)

TNO heeft geen data waar de gebouwen staan. In plaats daarvan maken zij een "vlekkenkaart". Gebouwen in de vlek voldoen niet aan de veiligheidsnorm, gebouwen buiten de vlek wel. Onderstaande voorbeelden zijn fictief.

TER INFORMATIE

Aan de Minister

BN

202 (A)

Project DG Groningen
Bovengronds
Groningen Bovengronds

Auteur
10.2.e

Datum
20 maart 2020

Kenmerk
PDGB-GB / 20080906

nota

Advies ACVG *HRA-NPR*

Bhm
20117003

Parafenroute

<u>SG</u>	<u>GB, directeur</u>	<u>GB, MT-lid</u>
10.2.e	10.2.e	10.2.e
<u>GTG, directeur</u>	<u>BBR</u>	
10.2.e	10.2.e	

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Het Adviescollege veiligheid Groningen (ACVG) heeft advies uitgebracht over de discrepanties tussen de HRA en NPR en op welke wijze deze discrepanties tussen de uitkomsten verkleind kan worden, zie bijlage. Hierbij wordt u geïnformeerd over de inhoud van het advies en het vervolgproces.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

De volgende punten geven de kern weer van het advies van de ACVG:

- Dit advies van de ACVG betreft een gevoelig advies dat met de nodige zorg tot stand is gekomen. Tegelijkertijd heeft het afstemmingsproces met de regio lang geduurd en zijn door de ACVG scherpe reactie's ontvangen van o.a. MO's.
- De discrepanties tussen de HRA en de NPR zijn vooral toe te schrijven aan eenvoudige, behoudende rekenmethodes die de NPR:9998 hanteert. De HRA maakt gebruik van meer geavanceerde rekenmethodes.
- Hoewel het ACVG aan de zijde van de HRA geen aanleidingen voor een onderschatting van het risico heeft gevonden, is verdere evaluatie van onderdelen van de HRA wenselijk.
- De discrepanties zijn te verkleinen door de eenvoudige rekenmethode voor de uit-het-vlak berekeningen van de NPR te verbeteren. Vervolgens dienen deze vereenvoudigde rekenmethodes gebruikt te worden in een gelaagde aanpak waarna, als blijkt dat de resultaten onder de Meijdamnorm zitten, een meer geavanceerde methode kan worden toegepast.
- Er wordt geadviseerd aandacht te besteden aan gebouwen met meervoudige constructieve schade. Het effect van meervoudige constructieve schade is een omissie in zowel de NPR als de HRA.

Ontvangen BBR

(A)

Vervolgproces:

- NEN, TNO, NCG en TCMG worden vertrouwelijk geïnformeerd over het advies, met het verzoek om aan te geven of zij binnen een maand invulling kunnen geven aan de adviezen van het ACVG.
- Op basis van de reactie van deze vier partijen wordt een kabinetsreactie opgesteld met BZK.
- De Eerste en Tweede Kamer worden dan medio mei in één keer geïnformeerd over het advies en de opvolging er van, waarbij aangegeven kan worden hoe NEN, TNO, NCG en TCMG er mee om gaan. Conform de Kaderwet adviescolleges moet dit uiterlijk binnen drie maanden.
- Vanuit BZK bestaat de wens om het advies nu al openbaar te maken en later met een kabinetsreactie te komen. In het advies worden kritische aanbevelingen gedaan mbt de NPR en onderschrijft de noodzaak om per 1 juli een update door te voeren. Ook bestaat het risico dat bepaalde onderdelen algemeen bekend worden en al ter discussie worden gesteld. Tegelijkertijd bestaat het risico dat als het advies nu naar de TK wordt gestuurd zonder begeleiding dat TK mee gaat sturen al dan niet ingestoken door diverse belanghebbende partijen.
- Het voorstel is daarom om dit aan te bieden inclusief kabinetsreactie. Dit kan dan ook samenvallen met het informeren van de TK over implementatie nieuwe inzichten..

→ zie (14)

ik zou
zeggen: snel
een
kabinetsreactie
en dan
meteen naar
buiten

zehe!

Toelichting

Hieronder staan de 9 aanbevelingen van het ACVG weergegeven, met telkens een korte stand van zaken:

1. *Verbeter de vereenvoudigde methode voor de uit-het-vlak beoordeling van metselwerkwanden uit Bijlage H van de NPR 9998: 2018. In opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wordt hier onder auspiciën van het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) al aan gewerkt.*
2. *Verbeter de consistentie tussen de benaderende rekenmethoden cf. NPR 9998: 2018 voor het globaal (in-het-vlak) bezwijken van gebouwen. Onder auspiciën van NEN wordt hier momenteel al aan gewerkt. Laat NEN hierbij ook de invloed van de toets op de stijfheid van vloer- en dakvlakken meenemen.*

1 en 2 lopen al mee in de update van de NPR en vergen geen nadere actie.

3. *Laat de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) controleren in hoeverre in de HRA adequaat wordt omgegaan met uit-het-vlak bezwijken en de gebouw-tot-gebouwvariabiliteit binnen HRA-gebouwtypologieën.*

Wij treden hierover met TNO in overleg.

4. *Besteed aandacht aan de kwetsbaarheid van gebouwen met meervoudige constructieve schade. Het effect van meervoudige constructieve schade op de weerstand van gebouwen is een omissie in zowel de HRA als de NPR 9998: 2018.*

In overleg met TCMG wordt bepaald hoe vaak meervoudige constructieve schade voorkomen en in overleg met de NCG wordt een aanpak opgezet om meervoudige constructieve schade in NPR-beoordelingen mee te nemen.

5. *Blijf de gebouwendatabase actualiseren en maak daarbij gebruik van de resultaten van opnames, beoordelingen, schaderapportages en versterkingen.*

Dit wordt betrokken bij het traject om de HRA en de Gebouwendatabase publiek te maken.

6. *Verbeter systematisch de inhoudelijke kwaliteitsborging ten aanzien van de beoordeling van de aardbevingsbestendigheid van gebouwen.*

Dit punt wordt meegegeven aan de NCG.

7. *Verbeter de eenduidigheid van de regie op de (door)ontwikkeling en validatie van de verschillende technisch-inhoudelijke hulpmiddelen voor de versterkingsopgave om de consistentie te verbeteren en ervoor te zorgen dat initiatieven beter op elkaar en de praktijk aansluiten.*

Dit punt wordt gerealiseerd door de validatie van alle ontwikkeltrajecten samen te brengen bij het ACVG. Daarnaast bekijken we hoe verschillende trajecten (onderzoek SodM, onderzoek AcvG etc) kunnen worden samengebracht.

8. *Benut bij het vaststellen van risicoprofielen ook andere informatiebronnen zoals kennis over gebouwen met meervoudige schade en kennis van in ontwikkeling zijnde typologiebenaderingen.*

Dit wordt betrokken bij punt 4.

9. *Stel de achtergronden van de vastgestelde risicoprofielen op verzoek beschikbaar aan bewoners en maak het bewoners mogelijk om zelf een opname aan te vragen, om het toegekende risicoprofiel te evalueren en indien mogelijk via zelfinspectie bij te dragen. In dit verband spreekt het ACVG steun uit voor het initiatief "opname op verzoek".*

Dit wordt betrokken bij de pilot opname op verzoek.

TER ADVISERING

Aan de Minister

10.2.e

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Groningen Bovengronds

Auteur

10.2.e

@minezk.nl

Datum

17 april 2020

Kenmerk

PDGB-GB / 20119741

BHM: 20119776

Bijlage(n):

1

nota

Adviesvraag ACVG mbt AMvB wetsvoorstel versterken

Parafenroute

SG

10.2.e

W12, coördinerend jurist

10.2.e

GB, directeur

10.2.e

BBR

10.2.e

GB, MT-lid

10.2.e

Aanleiding

Het wetsvoorstel versterken ligt bij de Raad van State. U wordt met deze nota geïnformeerd over de stand van zaken.

In tussentijd wordt gewerkt aan de onderliggende regelgeving. Het wetsvoorstel bevat enkele grondslagen voor nadere regelgeving (AMvB / ministeriële regeling) die zien op regels omtrent de risicoprofielen en de wijze van beoordelen van gebouwen. Omdat dit regels over de veiligheid betreffen wordt het ACVG via bijgevoegde brief om advies gevraagd.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota en bijgevoegde brief aan het ACVG.

Kernpunten

1. Stand van zaken Raad van State

- De RvS heeft het wetsvoorstel versterken in behandeling. Uit informeel contact blijkt dat het advies van de RvS medio mei te verwachten is.
- Er moet binnen de RvS nog discussie gevoerd worden over het wetsvoorstel. De inschatting is dus allerm minst zeker.
- Door de Corona-crisis en de spoed-wetsvoorstellen die tussendoor kwamen is het advies wat later dan de Raad had gewild. Het wetsvoorstel versterken heeft nu alle aandacht.

Ontvangen BBR

2. Adviesvraag ACVG

- Het wetsvoorstel bevat twee grondslagen waarover advies wordt gevraagd. Dit betreft;
 - 'nadere regels over de wijze waarop een risicoprofiel wordt vastgesteld', en,
 - 'nadere regels over de wijze waarop wordt beoordeeld of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en op welke wijze wordt beoordeeld welke maatregelen nodig zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen'.
- Deze twee onderwerpen (het risicoprofiel, en de beoordeling) zijn specifiek benoemd in het instellingsbesluit van ACVG als onderwerpen waarover zij u adviseren. Daarom wordt de ACVG om advies gevraagd voordat er een AMvB geschreven en in procedure gebracht kan worden.
- ACVG wordt een inhoudelijk advies gevraagd. Dit advies biedt vervolgens de basis waarop de afweging wordt gemaakt of, en hoe, regelgeving moet worden opgesteld. We vragen om die reden ACVG dus niet om te adviseren over regelgeving zelf.
- Het doel van het wetsvoorstel en onderliggende regelgeving is om het versterkingsproces wettelijk te borgen. Om die reden zijn de adviesvragen nadrukkelijk gerelateerd aan de huidige werkwijze.
- De huidige werkwijze bevat (enkel) het beoordelen volgens de NPR. In de AMvB zullen we de mogelijkheid creëren om ook de typologieaanpak en eventueel de praktijkaanpak als methoden aan te wijzen.
- ACVG binnenkort separaat om advies worden gevraagd over de typologie- en praktijkaanpak. Dit wordt op dat moment (indien nodig) bij de regelgeving betrokken. Dit staat ook in de brief beschreven.
- De brief wordt na uw akkoord door de SG verzonden.

Proces AMvB

- De AMvB moet gelijktijdig met het wetsvoorstel in werking treden. Zonder de regels die per AMvB worden beschreven kan NCG geen normbesluiten nemen.
- Om die reden wordt ACVG gevraagd om dit verzoek met spoed te behandelen.
- Na advies zal de AMvB worden opgesteld en in procedure worden gebracht.
- Intussen wordt, in samenwerking met BZK, de AmvB voorbereidt en wordt geschreven aan de onderdelen waarvoor ACVG geen advies hoeft uit te brengen.

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Het Adviescollege Veiligheid Groningen

10.2.e

T.a.v. Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

Datum

Betreft Adviesvraag mbt AMvB

Geachte 10.2.e,

Namens de minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) wil ik uw College om advies vragen met betrekking tot de algemene maatregel van bestuur (AMvB) en mogelijk de ministeriële regeling die op basis van het wetsvoorstel tot wijziging van de Tijdelijke wet Groningen worden uitgewerkt.

Wetsvoorstel & onderliggende regelgeving

Op 24 februari jl. is de *wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen* door de minister van Economische Zaken en Klimaat en door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Raad van State aangeboden.

Met dit voorstel wordt de versterking wettelijk geborgd onder publieke verantwoordelijkheid. Het wetsvoorstel beschrijft de hoofdlijnen van het versterkingsproces en bevat de rolbeschrijving van de diverse betrokken partijen. Het wetsvoorstel bevat tevens enkele grondslagen voor nadere regelgeving. Deze grondslagen dienen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur en/of ministeriële regeling meer gedetailleerde kaders voor de uitvoering te beschrijven. Daar waar het wetsvoorstel de hoofdlijnen van het versterkingsproces beschrijft kan onderliggende regelgeving gebruikt worden om specifiekere regels aan de uitvoering te stellen. Alvorens een AMvB (met daarbij mogelijk een ministeriële regeling) kan worden geschreven is advies van uw College nodig.

Het ACVG is ingesteld om de minister van Economische Zaken en Klimaat te adviseren over de regels die zien op de versterking van gebouwen in relatie tot de veiligheid. Er zijn in het wetsvoorstel twee grondslagen voor nadere regelgeving opgenomen die zien op dergelijke regels, te weten:

- nadere regels over de wijze waarop een risicoprofiel wordt vastgesteld, en,
- nadere regels over de wijze waarop wordt beoordeeld of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en op welke wijze wordt beoordeeld welke maatregelen nodig zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen.

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Groningen Bovengronds

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

10.2.e

Ons kenmerk

PDGB-GB / 20114737

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Deze regels worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gesteld. Beide grondslagen zien op onderwerpen die specifiek zijn benoemd in uw instellingsbesluit.¹

Uw advies ten aanzien van deze regels dient als noodzakelijke inhoud op basis waarvan de minister van Economische Zaken en Klimaat de benodigde regelgeving kan vormgeven en in procedure kan brengen. De minister kan hierbij de afweging maken niet in een AMvB, maar in een ministeriële regeling op te nemen. Ook kan de minister de afweging maken om bepaalde zaken niet in regelgeving op te nemen maar over te laten aan de verantwoordelijke uitvoeringsorganisatie.

Adviesvraag

Het wetsvoorstel met inbegrip van de onderliggende regelgeving wordt geschreven in de context van een reeds lopende versterkingsoperatie. Voor beide onderwerpen, zowel voor het vaststellen van risicoprofielen als voor het beoordelen van gebouwen, wordt reeds een werkwijze met bijbehorende methoden toegepast. Het wetsvoorstel heeft als doel om de bestaande operatie wettelijk te borgen. Het is nadrukkelijk niet het doel om de gehele operatie te herzien. Uiteraard wordt het wetsvoorstel wel benut om noodzakelijke verbeteringen aan te brengen, mocht dit aan de orde zijn.

Tegen deze achtergrond stel ik uw College de volgende vragen:

1. Adviesvraag betreffende regels voor het vaststellen van risicoprofielen.

Voor het vaststellen van de risicoprofielen wordt gebruik gemaakt van de Hazard en Risk Analysis (HRA) en een handmatige verrijking door de Nationaal Coördinator Groningen. Op basis hiervan krijgen gebouwen een normaal risicoprofiel, een licht verhoogd risicoprofiel of een verhoogd risicoprofiel. Dit risicoprofiel is voor gemeenten de basis bij de opstelling van hun lokaal programma van aanpak.

De risicoprofielen dienen om de volgorde van de beoordelingen te bepalen. Een risicoprofiel is geen oordeel over de (on)veiligheid. Elke woning met een (licht) verhoogd risicoprofiel krijgt een individueel veiligheidsoordeel. Er wordt gewerkt aan een publiek alternatief voor de HRA.

Is de huidige werkwijze zoals hier beschreven geschikt om risicoprofielen vast te stellen? Welke eventuele aandachtspunten formuleert ACVG bij toepassing van deze methode?

2. Adviesvraag betreffende het beoordelen van gebouwen.

Op basis van de prioritering zoals hierboven beschreven krijgt elk gebouw een beoordeling. Voor het beoordelen of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en eventueel welke soort maatregelen nodig zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen wordt op dit moment gebruik gemaakt van de Nederlandse Praktijkrichtlijn 9998:2018. Dit is op dit moment de meest recente door de Stichting Koninklijk Nederlands Normalisatie instituut vastgestelde richtlijn.

¹ Zie artikel 2 lid 2 Besluit tot instelling Adviescollege Veiligheid Groningen.

Doordat is afgesproken om te werken volgens de laatste inzichten kan de beoordelingsmethode gewijzigd worden. Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe versie van de NPR:9998.

Naast de huidige methode op basis van de NPR zijn andere methoden in ontwikkeling die op termijn gebruikt kunnen bij de beoordeling van gebouwen, zoals de typologieaanpak en de praktijkvariant. Deze kunnen in eventueel aanvulling op, of in plaats van de NPR worden gebruikt. Uw college ontvangt binnenkort over deze methoden separate adviesvragen.

Is de huidige werkwijze zoals hier beschreven geschikt om te beoordelen of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet en om te bepalen welke soort maatregelen nodig zijn indien een gebouw versterkt moet worden? Welke eventuele aandachtspunten formuleert ACVG bij toepassing van deze methode?

Proces

De ministers hebben de ambitie uitgesproken om nog voor de zomer het wetsvoorstel aan beide Kamers aan te bieden. Dit betekent dat het wetsvoorstel mogelijk al dit jaar in werking kan treden.

Het wetsvoorstel kan pas in de praktijk functioneren wanneer de AMvB en de regeling ook in werking zijn getreden. Ik wil u vragen hier rekening mee te houden en het advies met spoed te behandelen.

Hoogachtend,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Namens deze,
De Secretaris-Generaal

10.2.e

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

10.2.e

**Project DG Groningen
Bovengronds**

Groningen Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

4 mei 2020

Kenmerk

PDGB-GB / 20136169

BHM: 20148342

Kopie aan

10.2.e

nota

Advies Adviescollege Veiligheid Groningen gebruik
HRA-NPR

Parafenroute

SG

10.2.e

BBR

10.2.e

GB, directeur

10.2.e

GB, MT-lid

10.2.e

Bijlage(n):

3

Aanleiding

Artikel 24 lid 1 van de Kaderwet adviescolleges bepaalt dat een Minister de beide Kamers der Staten-Generaal binnen 3 maanden na ontvangst van een advies van een adviescollege informeert over zijn standpunt.

Met deze brief worden beide Kamers geïnformeerd.

Advies

- U kunt bijgaande brieven ondertekenen.
- U kunt instemmen met het aanbieden van een technische briefing.

Kernpunten

- Bijgaand vindt u de brief waarmee u het ACVG-advies over de discrepanties tussen de HRA en NPR aan de TK en EK aanbiedt.
- In de brief informeren we de TK en EK dat u de adviezen over neemt en dat u TNO, NEN, TCMG en NCG betreft bij de invulling daar van. In een latere brief voor de zomer zullen we de TK uitgebreid informeren over de implementatie van nieuwe inzichten waarbij dit advies ook betrokken zal worden.
- Afgelopen bewindspersonen overleg van 23 april jl. is er besloten een technische briefing aan te bieden. Er wordt ingezet om deze technische briefing op korte termijn te laten plaatsvinden.

Ontvangen BBR

Goedendag,
Graag innemen voor kolom DG GBG.
Dank!
Met vriendelijke groet,
10.2.e

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 29 mei 2020 09:42
Aan: [REDACTED];
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] 'Kajsa.Ollongren@minbzk.nl';
[REDACTED]@minbzk.nl'
CC: [REDACTED])

Onderwerp: Brief SodM over het belang van het benutten van de nieuwste inzichten voor de versterkingsopgave in Groningen, voor het BO Groningen

Geachte bestuurders,

Op verzoek van de Inspecteur Generaal der Mijnen stuur ik u deze brief toe over het belang van het benutten van de nieuwste inzichten voor de versterkingsopgave in Groningen, ten behoeve van het Bestuurlijk Overleg Groningen begin juni.

Met vriendelijke groet / Kind regards,

10.2.e
Managementassistenten

Staatstoezicht op de Mijnen / State Supervision of Mines
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministry of Economic Affairs & Climate Policy

Henri Faasdreef 312 | 2492 JP | Den Haag / The Hague
Postbus / P.O. Box 24037 | 2490 AA | Den Haag

T + 31 70 10.2.e bgg +31 70 10.2.e
M + 31 6 10.2.e
 10.2.e @sodm.nl
<http://www.sodm.nl>

Afwezig: vrijdag

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

Ministervan Economische Zaken en Klimaat
De heer ir. E.D. Wiebes MBA
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)

F 070 379 8455 (algemeen)

Info@sodm.nl

www.sodm.nl

Behandeld door

10.2.e

Datum 4 mei 2020
Betreft Jaarplan 2020 van Staatstoezicht op de Mijnen

Ons kenmerk

20135824

Uw kenmerk

Bijlage(n)

1

Excellentie,

Voor u ligt het jaarplan van Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) voor 2020. In dit plan vertelt SodM waar zij voor staat, hoe ze haar toezicht vorm geeft en vooral wat ze wil gaan doen en welke resultaten zij wil boeken.

SodM werkt samen met meerdere departementen; naast het ministerie van EZK ook met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Waterstaat en Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het jaarplan wordt daarom ook ter informatie aangeboden aan deze departementen.

Ik verzoek u vriendelijk dit jaarplan aan te bieden aan de Staten-Generaal.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

10.2.e

Project DG Groningen
Bovengronds
Groningen Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

18 juni 2020

Kenmerk

PDGB-GB / 20171287

Bhm 20171828

Bijlage(n)

Parafenroute

SG

10.2.e

Dir GB

10.2.e

MT-lid GB

10.2.e

Programmamanager Groningen **Coördinerend jurist WJZ**

FEZ

10.2.e

10.2.e

BBR-paraaf

10.2.e

10.2.e

Aanleiding

Zoals afgesproken stopt NAM op 30 juni met de nieuwbouwregeling. Met de nieuwbouwregeling kunnen partijen die aardbevingsbestendige nieuwbouw bouwen een vergoeding aanvragen voor de extra kosten om nieuwbouw aan de NPR te laten voldoen. Per 1 juli is beoogd een publiekrechtelijke nieuwbouwregeling te starten. De NCG zal de nieuwbouwregeling namens u uitvoeren. Daarvoor hebben zij een mandaat nodig. Tenslotte is een Kamerbrief opgesteld waarmee de Kamer geïnformeerd wordt dat de publiekrechtelijke nieuwbouwregeling start. In de Kamerbrief is naar aanleiding van het AO ook een passage over fiscale gevolgschade opgenomen.

Advies

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met het financiële risico om te voorkomen dat er een periode is zonder nieuwbouwregeling en verwachtingen dat 1 juli gestart wordt niet waargemaakt kunnen worden. Doordat onder andere een openbare consultatie heeft plaatsgevonden is de verwachting van de regio dat er geen gat zal zitten tussen de regeling van NAM en de publiekrechtelijke nieuwbouwregeling.

Indien u akkoord bent kunt u de volgende stukken ondertekenen

- De beleidsregel nieuwbouwregeling en de hierbij behorende toelichting
- Het mandaat voor NCG voor uitvoeren van de nieuwbouwregeling
- De Kamerbrief

Kernpunten

Inhoud beleidsregel

Ontvangen BBR

- De publiekrechtelijke nieuwbouwregeling komt in sterke mate overeen met de regeling van NAM, inclusief de hoogte van de vergoedingen. Een onafhankelijke studie loopt of de vergoedingen aangepast moeten worden.
- Het belangrijkste verschil met de NAM regeling is dat van aanvragers wordt geëist dat zij hun ontwerp voor de nieuwbouw zelf aantoonbaar laten toetsen door experts of het voldoet aan de NPR. NCG toetst vervolgens steekproefsgewijs. NAM toetste altijd alle ontwerpen.
- De regeling bevat nadrukkelijk evaluatiebepalingen. Veranderingen van de NPR zullen leiden tot een lagere vergoeding omdat bouwers minder kosten zullen moeten maken om aan de NPR te voldoen. Wanneer er geen gebruik van de regeling meer gemaakt wordt of wanneer de uitkeringen van de regeling niet meer in verhouding staan tot de uitvoeringskosten zal de regeling worden beëindigd.

Politiek relevant

- De beleidsregel is openbaar geconsulteerd. De reacties geven niet direct aanleiding te veronderstellen dat de publiekrechtelijke nieuwbouwregeling slecht zal vallen in de regio. De toon van de reacties van met name de Gemeente Groningen was soms wel stevig waardoor ophef niet geheel uitgesloten kan worden. In de toelichting van deze nota zijn hun belangrijkste reacties en onze appreciatie opgenomen. Waar mogelijk is (tekstueel) tegemoet gekomen aan de consultatiereacties. De reacties waaraan niet tegemoet kon worden gekomen hebben betrekking op de wijzigingen ten opzichte van de regeling van NAM:
 - o Er is minder mogelijkheid om af te wijken van de in de regeling opgenomen vergoedingen. *Dat klopt, dit is nodig om de regeling zo uitvoerbaar mogelijk voor de NCG te maken. Daarnaast volgen uit de algemene wet bestuursrecht beperkingen.*
 - o De vergoeding kan niet meer naar de bouwer gaan, maar gaat altijd naar de eerste eigenaar van de nieuwbouw. *Deze aanpassing is nodig om te voldoen aan staatssteunregels. Bovendien wordt hiermee gewaarborgd dat de vergoeding terecht komt bij degene die ook uiteindelijk de kosten van aardbevingsbestendig bouwen draagt.*
- Op basis van de taakverdeling tussen EZK en BZK, tot uitdrukking gebracht in een Koninklijk Besluit hierover van oktober 2019, is onduidelijk of EZK of BZK verantwoordelijk is voor de nieuwbouwregeling. In het overdrachtsprotocol is afgesproken dat EZK deze regeling afrondt en de uitvoering start, en dat daarna de uitvoering wordt overgedragen aan BZK. Afgesproken is dat de Minister van BZK per 1 oktober 2020 de verantwoordelijkheid voor dit dossier overneemt. Dit zal gebeuren door wijziging van het mandaat aan de NCG (vervallen mandaat EZK en start mandaat BZK aan NCG). Mogelijk kan dit vragen oproepen over wie (politiek) verantwoordelijk is voor de nieuwbouwregeling, bijvoorbeeld bij procedures over besluiten die onder uw verantwoordelijkheid zijn gestart.
- Over het algemeen kon de regeling van NAM op goedkeuring rekenen van de partijen die er gebruik van maakten. Met de beleidsregel is hier zo nauw mogelijk bij aangesloten.

- In 2020 zijn de kosten begroot op circa €2,8 mln, waarvan het overgrote deel zal vallen in de periode wanneer de regeling overgedragen is aan BZK. Alle kosten van de regeling zullen achteraf bij NAM in rekening worden gebracht. Er zijn in principe (zie hieronder) dan ook geen gevolgen voor de rijksbegroting.
- EZK en BZK zijn in overleg met NAM over een betaalovereenkomst. Gesprekken verlopen constructief, maar het gaat niet lukken om voor 1 juli tot overeenstemming te komen. Gegeven toenemende moeite die wij hebben om met NAM overeenkomsten te sluiten betekent dit een financieel risico van enkele miljoenen. In een separate nota informeren wij u over recente ontwikkelingen in onze relatie tussen de Staat en NAM. Het is de verwachting dat we hier nog wel tot overeenstemming kunnen komen. Dit is per e-mail door NAM bevestigd.

Inhoud mandaat

- Met het mandaat krijgt de NCG namens u besluitbevoegdheden voor de uitvoering van de nieuwbouwregeling. De overdracht van dit dossier naar BZK is bewerkstelligd door het mandaat te laten lopen tot 1 oktober 2020.

Inhoud Kamerbrief

In de Kamerbrief schrijft u:

- De publiekrechtelijke nieuwbouwregeling start per 1 juli 2020
- Mede dankzij de samenwerking met NAM staat het bedrijf hiermee ook op dit dossier op afstand.
- Erkenning voor partijen die hebben bijgedragen aan de regeling. In het bijzonder de NCG en Gemeente Groningen.
- Korte toelichting op de nieuwbouwregeling en dat een studie naar de hoogte van de vergoeding loopt. Waar nodig wordt de hoogte van de vergoeding aangepast. Voor zover het gaat om een hogere vergoeding, zal deze worden aangepast met terugwerkende kracht tot en met 1 juli 2020.
-
- Met NAM in gesprek te zijn over een betaalovereenkomst.
- Mede namens MBZK dat u de regeling aan MBZK overdraagt per 1 oktober 2020.

In deze kamerbrief is ook een passage opgenomen over fiscale gevolgschade die kan optreden als gevolg van de uitkering van vergoedingen voor waardedaling en immateriële schade in Groningen. Hiermee komt u tegemoet aan de vraag van het lid De Vries (VVD) tijdens het AO van 24 juni jl.

Toelichting

De publiekrechtelijke nieuwbouwregeling is vormgegeven met een beleidsregel. De beleidsregel is opgesteld om uitvoering te geven aan artikel 52g, derde lid van de Mijnbouwwet. Op grond daarvan bent u gehouden maatregelen te nemen die nodig zijn voor de veiligheid in Groningen.

Opmerkingen van de gemeente Groningen

'De maatwerkregeling (mogelijkheid om af te wijken van vastgelegde vergoedingen) is geen onderdeel meer van de regeling. Enkel in de toelichting wordt een ontsnappingsroute gesuggereerd. Dat is echter volstrekt ontoereikend. Het is geen objectieve keuzemogelijkheid meer en zal dan telkens bevochten moeten worden. Het is voorspelbaar dat de deur daartoe in voorkomende gevallen dicht zal worden gehouden, zoals we dat bij NAM al gewend waren.'

Het klopt dat er minder mogelijkheid is om af te wijken van de opgenomen vergoedingen. Dit is nodig om de regeling zo uitvoerbaar mogelijk voor de NCG te maken. Daarnaast volgen uit de algemene wet bestuursrecht beperkingen.

'Dat de toekomstige eigenaar als uitgangspunt wordt genomen blijft een lastig punt, omdat de opdrachtgever veelal een andere is en voorop loopt in het traject als aanvrager, kostendrager en risicodrager. Dat leidt er in de regeling bijvoorbeeld ook toe, dat de opdrachtgever geen zekerheid heeft dat hij altijd de vergoeding krijgt waar hij recht op heeft. Bijvoorbeeld als in een project een aantal woningen laat of niet binnen een half jaar worden verkocht. De gekozen route mag dan ingegeven zijn door staatsteunproblematiek, maar die route mag uiteindelijk niet leiden tot verslechtering van de positie van de opdrachtgever. Dat is nu wel het geval.'

**Besluit van de Minister van Economische Zaken en Klimaat
van , nr. WJZ/ 20160508, houdende
verlening van mandaat, volmacht en machtiging voor de Nationaal
Coördinator Groningen**

De Minister van Economische Zaken en Klimaat, handelende in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

Gelet op afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit:

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- *algemeen directeur*: de algemeen directeur van de Nationaal Coördinator Groningen, ressorterend onder de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- *Nieuwbouwregeling*: de Beleidsregel betreffende de vergoeding van kosten van aardbevingsbestendig bouwen in Groningen.

Artikel 2

Aan de algemeen directeur wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor het nemen van besluiten en het verrichten van overige handelingen die verband houden met de Nieuwbouwregeling.

Artikel 3

Aan de algemeen directeur wordt mandaat verleend voor het behandelen van bezwaar- en beroepschriften gericht tegen beschikkingen als bedoeld in artikel 2, waaronder het nemen van beslissingen op bezwaarschriften en het voeren van beroep en hoger beroep.

Artikel 4

Het krachtens mandaat, volmacht of machtiging ondertekenen van stukken geschiedt als volgt:

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

(handtekening)
(naam functionaris)
(functie)

Artikel 5

De algemeen directeur kan voor de aan hem uit dit besluit voortvloeiende aangelegenheden ondermandaat, volmacht en machtiging verlenen aan de onder hem ressorterende functionarissen.

Artikel 6

1. Het verlenen van ondermandaat, volmacht en machtiging, alsmede wijziging daarvan, geschiedt schriftelijk en wat de formulering betreft in overeenstemming met de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

2. Een afschrift van besluiten inzake ondermandaat, volmacht of machtiging als bedoeld in het vorige lid wordt gezonden aan de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en aan degenen aan wie krachtens dit besluit ondermandaat is verleend.

Artikel 7

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en vervalt met ingang van 1 oktober 2020.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen 6 weken na de dag van dagtekening van deze Staatscourant een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage.

TOELICHTING

De Beleidsregel betreffende de vergoeding van kosten van aardbevingsbestendig bouwen in Groningen (hierna: de beleidsregel) schetst de procedure voor het vergoeden van de meerkosten van maatregelen bij het bouwen van nieuwe aardbevingsbestendige gebouwen indien dat nodig is als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld door de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: de minister). Met onderhavig mandaatbesluit is geregeld dat de algemeen directeur van de Nationaal Coördinator Groningen (hierna: NCG) namens de minister de beleidsregel uitvoert. Hiervoor is gekozen omdat de ervaring van de NCG als loket van de privaatrechtelijke nieuwbouwregeling van de NAM en de uitvoerder van de versterkingsoperatie een groot aantal voordelen biedt bij de uitvoering.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

10.2.e

**Beleidsregel van de Minister van Economische Zaken en Klimaat
van , nr. WJZ/ 19200531, betreffende de vergoeding van
kosten van aardbevingsbestendig bouwen in Groningen**

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Gelet op artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet en artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit:

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

aardbevingsbelasting: belasting op een gebouw door een aardbeving als bedoeld in NPR 9998;

bouwkosten: bouwkosten als bedoeld in artikel 4, eerste lid;

eerste eigenaar: de eigenaar van een nieuw te bouwen gebouw op het moment van oplevering van het gebouw;

gebouw: bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

minister: Minister van Economische Zaken en Klimaat;

NPR 9998: praktijkrichtlijn NPR 9998 uitgave NPR 9998:2018+C1:2020 van de Stichting Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut;

NPR-webtool: webtool die behoort bij NPR 9998;

piekgrondversnelling: hoogste waarde op maaiveldniveau van de grondversnelling tijdens een aardbeving;

omgevingsvergunning: omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

veiligheidsnorm: veiligheidsnorm, bedoeld in artikel 1.3a.3, eerste lid, van de Mijnbouwregeling;

windbelasting: belasting op een gebouw door de wind zoals bedoeld in NEN-EN 1991-1-4+A1+C2 en NEN-EN 1991-1-4+A1+C2/NB.

Artikel 2. Toepassingsbereik

1. Deze beleidsregel is uitsluitend van toepassing op gebouwen in de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Groningen, Het Hogeland, Loppersum, Midden-Groningen en Oldambt.

2. Deze beleidsregel is van toepassing op nieuw te bouwen gebouwen, waaronder begrepen een zelfstandige uitbouw of aanbouw van een bestaand gebouw, die zonder aanvullende maatregelen niet voldoen aan de veiligheidsnorm.

3. Deze beleidsregel is niet van toepassing op:

a. nieuw te bouwen gebouwen die functioneel verbonden zijn met installaties met gevaarlijke stoffen;

b. nieuw te bouwen gebouwen die dienen ter vervanging van gebouwen die in de versterkingsoperatie zijn opgenomen.

Artikel 3. Vergoeding voor aardbevingsbestendig bouwen

1. De minister verstrekt op aanvraag aan de eerste eigenaar een vergoeding voor de extra kosten in verband met het ontwerpen en bouwen van een nieuw gebouw

dat voldoet aan NPR 9998, bij toepassing van de grenstoestand "Near Collapse", indien:

- a. de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw tenminste 0,05 g is, en
 - b. de aardbevingsbelasting van het nieuwe gebouw hoger is dan de windbelasting.
2. De piekgrondversnelling wordt berekend met de NPR-webtool op het moment van de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, voor de datum van verwachte oplevering van het gebouw bij een herhalingstijd van 475 jaar.

Artikel 4. Hoogte vergoeding aardbevingsbestendig bouwen

1. De hoogte van de vergoeding, bedoeld in artikel 3, eerste lid, bedraagt, exclusief omzetbelasting, de som van de bouwkosten op basis waarvan de leges voor de omgevingsvergunning zijn berekend of, indien geen omgevingsvergunning is aangevraagd, de som van de bouwkosten die als grondslag dienen voor de berekening van de leges voor de omgevingsvergunning, zoals opgenomen in het contract met de aannemer, vermenigvuldigd met het percentage, genoemd in onderstaande tabel bij de gevolgklasse zoals omschreven in de NPR 9998 waarin het gebouw valt en de piekgrondversnelling die op het gebouw van toepassing is:

<i>gevolgklasse zoals omschreven in de NPR 9998 met bijbehorende piekgrondversnelling</i>	<i>percentage</i>
CC1a, minder dan 0,10 g	1,5 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 1.000.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 1.000.000
CC1a, 0,10 g tot 0,15 g	2,5 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 1.000.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 1.000.000
CC1a, vanaf 0,15 g	5 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 1.000.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 1.000.000
CC1b, minder dan 0,10 g	4 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 250.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 250.000
CC1b, 0,10 g tot 0,15 g	7 % van de bouwkosten per eenheid tot € 250.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 250.000
CC1b, vanaf 0,15 g	10 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 250.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 250.000
CC2, CC3 en CC4, minder dan 0,10 g	6 % van de bouwkosten per constructieve eenheid tot en met € 1.000.000, 5 % van de bouwkosten van € 1.000.001 tot en met € 5.000.000 en 4 % van de bouwkosten boven € 5.000.000
CC2, CC3 en CC4, 0,10 g tot 0,15 g	7 % van de bouwkosten per constructieve eenheid tot en met € 5.000.000 en 4 % van de bouwkosten boven € 5.000.000
CC2, CC3 en CC4, vanaf 0,15 g	10 % van de bouwkosten per constructieve eenheid tot en met € 5.000.000 en 5 % van de bouwkosten boven € 5.000.000

2. In afwijking van het eerste lid wordt de som van de bouwkosten in aanmerking genomen met inbegrip van omzetbelasting, indien de aanvrager de omzetbelasting niet in aftrek kan brengen.

3. Indien een constructieve eenheid bestaat uit meerdere eenheden met verschillende eigenaren, zal de vergoeding worden bepaald naar rato van het vloeroppervlak per eigenaar.

Artikel 5. Vergoeding voor berekening aardbevingsbelasting en windbelasting

1. De minister verstrekt op aanvraag aan de eerste eigenaar een vergoeding voor de berekening van de aardbevingsbelasting en vergelijking van de aardbevingsbelasting met de windbelasting indien:

- a. uit de berekening blijkt dat de windbelasting van het gebouw hoger is dan de aardbevingsbelasting, en
- b. de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw tenminste 0,05 g is.

2. De hoogte van de vergoeding, bedoeld in het eerste lid, bedraagt:

- a. indien de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw minder dan 0,1g is, de daadwerkelijk gemaakte kosten voor de berekening van de aardbevingsbelasting en vergelijking daarvan met de windbelasting met een maximum van € 15.000 per constructieve eenheid;
- b. indien de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw 0,1g of hoger is, de daadwerkelijk gemaakte kosten voor de berekening van de aardbevingsbelasting, en de vergelijking van de aardbevingsbelasting met de windbelasting en de detailleringskosten met een maximum van € 15.000 per constructieve eenheid.

Artikel 6. Vergoeding voor toetsing van de berekeningen

1. De minister verstrekt op aanvraag aan de eerste eigenaar een vergoeding voor de toetsing van het rapport van de eerste constructeur, bedoeld in artikel 7, vierde lid, onderdeel b, indien de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw tenminste 0,05 g bedraagt.

2. De hoogte van de vergoeding, bedoeld in het eerste lid, bedraagt de daadwerkelijk gemaakte kosten met een maximum van € 4.250 per constructieve eenheid.

Artikel 7. Aanvraag voor vergoeding

1. Een aanvraag om een vergoeding wordt ten minste 8 weken voor de start van de bouw ingediend per constructieve eenheid.

2. Een aanvraag bevat:

- a. de locatie van het nieuw te bouwen gebouw;
- b. de datum van verwachte oplevering;
- c. of de windbelasting maatgevend is;
- d. de bij het ontwerp toegepaste versie van de NPR 9998;
- e. de piekgrondversnelling bij een herhalingstijd van 475 jaar;
- f. de piekgrondversnelling bij een herhalingstijd van 2475 jaar;
- g. de op basis van de NPR 9998 gehanteerde rekenmethodiek;
- h. de ductiliteitsklasse;
- i. de q-factor;
- j. de gevolgklasse zoals omschreven in de NPR 9998;
- k. de bouwkundige tekeningen;
- l. de constructieve tekeningen;

- m. de statische berekeningen;
- n. de seismische berekeningen.
- 3. Een aanvraag bevat indien van toepassing:
 - a. het funderingsadvies;
 - b. de paalberekening;
 - c. de verwekingsanalyse;
 - d. het geotechnisch onderzoek.
- 4. Een aanvraag bevat:
 - a. een verklaring van de constructeur dat het ontwerp voldoet aan de eisen van de NPR 9998;
 - b. een verklaring en rapport van een tweede constructeur dat de eerste constructeur een juiste methode van berekening heeft gekozen, de juiste parameters heeft gehanteerd en dat op basis hiervan aannemelijk is dat het ontwerp voldoet aan de eisen van de NPR 9998.

Artikel 8. Voorschriften

Aan een besluit tot toekenning van een vergoeding worden de volgende voorschriften verbonden:

- a. de houder van een besluit tot toekenning van een vergoeding meldt aan de minister een planning voor de start van de bouw en het verwachte moment dat hij de maatregelen gaat nemen;
- b. de houder van een besluit tot toekenning van een vergoeding stelt de minister in staat om op de bouwlocatie te controleren of de maatregelen, vereist op grond van NPR 9998, zijn genomen;
- c. de houder van een besluit tot toekenning van een vergoeding overlegt aan de minister:
 - 1°. foto's waaruit blijkt dat de maatregelen, genomen ter voldoening aan NPR 9998, genomen zijn;
 - 2°. een verklaring van de aannemer dat de maatregelen ter voldoening aan NPR 9998 zijn genomen;
- d. de houder van een besluit tot toekenning van een vergoeding meldt aan de minister de som van de bouwkosten, exclusief omzetbelasting, op basis waarvan de leges voor de omgevingsvergunning zijn berekend of, indien geen omgevingsvergunning is aangevraagd, de som van de bouwkosten zoals opgenomen in het contract met de aannemer.

Artikel 9. Eerste eigenaar op moment van start project niet bekend

- 1. Indien de eerste eigenaar op het moment, bedoeld in artikel 7, eerste lid, niet bekend is, kan degene die op dat moment verantwoordelijk is voor het nieuw te bouwen gebouw aan de minister melden dat er sprake is van een nieuw te bouwen gebouw dat in aanmerking komt voor vergoeding van de kosten, bedoeld in de artikelen 3, 5 of 6.
- 2. De melding bevat de in artikel 7 genoemde informatie.
- 3. In afwijking van artikel 3, tweede lid, wordt de piekgrondversnelling berekend op het moment van de melding, bedoeld in het eerste lid.
- 4. In afwijking van artikel 7, eerste lid, kan de eerste eigenaar vanaf het moment waarop bekend is dat hij de eerste eigenaar is tot 6 maanden na de eigendomsoverdracht, bij de minister een aanvraag indienen als bedoeld in de artikelen 3, 5 of 6.
- 5. In afwijking van artikel 7 bevat een aanvraag voor een vergoeding niet de informatie die reeds op grond van het tweede of vierde lid is verstrekt.

6. De voorschriften, bedoeld in artikel 8 gelden niet voor de eerste eigenaar van een gebouw voor zover degene die een melding als bedoeld in het eerste lid doet, aan deze voorschriften heeft voldaan.

Artikel 10. Betaling

1. De betaling van de vergoeding vindt plaats binnen 6 weken na overlegging van de informatie, bedoeld in artikel 8, onderdeel c en d.
2. Indien niet is voldaan aan de aan het besluit verbonden voorschriften, kan de minister besluiten de vergoeding te verlagen of op nihil vaststellen.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin hij wordt geplaatst.

Deze beleidsregel zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

TOELICHTING

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze beleidsregel voorziet in een procedure voor het vergoeden van de meerkosten van maatregelen bij het bouwen van nieuwe aardbevingsbestendige gebouwen indien dat nodig is als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld. Het gaat om extra kosten zoals meer of duurdere bouwmaterialen. Daarnaast kan er sprake zijn van hogere planontwikkelings-, onderzoeks- en organisatiekosten en kan het traject van ontwerp tot oplevering langer duren. Het gaat hier om de meerkosten ten opzichte van de situatie waarin gebouwd wordt zonder maatregelen om een gebouw aardbevingsbestendig op te leveren.

Artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet draagt de Ministers van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) op om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs gevegd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad. Het bouwen van aardbevingsbestendige gebouwen bevordert de veiligheid. Deze beleidsregel is derhalve één van de maatregelen om invulling te geven aan artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet.

De uitvoering van deze beleidsregel zal geschieden door de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Tot 1 juli 2020 heeft NAM een privaatrechtelijke nieuwbouwweging ('NAM-regeling'). De NCG fungeerde sinds 1 januari 2019 als loket voor deze NAM-regeling. Vanaf 1 juli 2020 neemt NAM geen nieuwe aanvragen meer in behandeling. Nieuwe aanvragen worden vanaf dat moment behandeld door de NCG. NAM handelt nog wel de lopende en toegekende aanvragen af.

1.2 Aardbevingsbestendige nieuwbouw en NPR 9998

De toepassing van NPR 9998, een praktijkrichtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen, vormt het uitgangspunt van deze beleidsregel. Het Nederlands Normalisatie Instituut heeft in opdracht van de minister van EZK de NPR 9998 opgesteld. Hierin staat beschreven hoe het bouwen van nieuwe gebouwen moet worden aangepakt teneinde te voldoen aan de in artikel 52d, tweede lid, onderdeel a, van de Mijnbouwwet genoemde veiligheidsnorm. Deze veiligheidsnorm is uitgewerkt in artikel 1.3a.3 van de Mijnbouwweging en betreft het individueel aardbevingsrisico van maximaal 1 op de 100.000 per jaar dat een individu mag lopen in of nabij de verschillende bouwwerken waar dat individu verblijft. De NPR 9998 gaat uit van een integrale aanpak: in het gehele proces van ontwerpen en uitvoeren van de bouw worden de eisen toegepast die voortvloeien uit de NPR. De NPR is een praktijkrichtlijn. Dit betekent dat de inhoud een aanbeveling vormt en dat de bouwer vrij is om andere maatregelen toe te passen dan die zijn beschreven in de NPR. Het is echter aan de bouwer om aan te tonen dat de door hem genomen maatregelen tot een gelijkwaardig niveau van veiligheid leiden.

De NPR 9998 onderscheidt een aantal stappen dat doorlopen moet worden bij het bouwen van nieuwe gebouwen. In de eerste plaats moet bepaald worden wat de piekgrondversnelling is op de locatie waar gebouwd gaat worden. Deze bepaalt, gegeven het ontwerp van het gebouw, of, en in welke mate, maatregelen moeten worden genomen. De volgende stap is dat in het ontwerp de benodigde

maatregelen worden opgenomen. Naast de seismische kracht is dat afhankelijk van factoren, zoals lokale grondomstandigheden. Vervolgens dienen de maatregelen tijdens de bouw te worden uitgevoerd.

Wordt een gebouw niet aardbevingsbestendig gebouwd en de veiligheidsnorm niet gehaald, dan kan het desbetreffende gebouw onderdeel worden van de versterkingsoperatie. Het is van belang dat daar een zorgvuldige afweging over gemaakt wordt door de opdrachtgever van de nieuwbouw. Versterking van een gebouw kan vele malen ingrijpender zijn dan direct aardbevingsbestendig bouwen.

De extra kosten van het integraal aardbevingsbestendig ontwerpen op basis van de NPR 9998 zijn niet eenvoudig te bepalen. De extra maatregelen vormen immers een integraal onderdeel van het gehele bouwproject. Vanuit het oogpunt van eenvoud en uitvoerbaarheid worden daarom in deze beleidsregel percentages van de bouwsom vastgesteld die dienen als vergoeding van de extra kosten gemoeid met het toepassen van NPR 9998.

1.3 Reikwijdte beleidsregel

Deze beleidsregel heeft betrekking op gebouwen. Onder gebouw wordt verstaan – in het verlengde van de Woningwet – een bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Bepaalde transformatorhuisjes, gasverdeelstations, waterdistributiestations en rioolwaterzuiveringen vallen buiten deze definitie, omdat deze bouwwerken niet voor mensen toegankelijk zijn. Dergelijke bouwwerken vallen buiten de reikwijdte van dit besluit, net als alle andere bouwwerken niet zijnde gebouwen, zoals bruggen en industriële installaties.

Gebouwen die functioneel zijn verbonden met installaties met gevaarlijke stoffen, zijn uitgesloten van deze beleidsregel. Aan dergelijke combinaties worden specifieke eisen gesteld en deze vallen daarom buiten deze beleidsregel.

Deze beleidsregel heeft voorts enkel betrekking op nieuw te bouwen gebouwen. De methodiek en vergoeding voor het aardbevingsbestendig maken van bestaande gebouwen valt onder het Besluit versterken gebouwen Groningen.

Indien in het kader van de versterkingsoperatie wordt besloten tot sloop en nieuwbouw, bevat het budget voor versterking middelen om op norm te komen. Nieuwbouw waarbij gebruik wordt gemaakt van middelen uit de versterkingsoperatie komen niet in aanmerking voor vergoeding op basis van deze beleidsregel.

Tot slot, alleen nieuwbouwprojecten die gebouwd worden op een locatie waar de piekgrondversnelling tenminste 0,05 g is, komen in aanmerking voor een vergoeding. Daarbij wordt uitgegaan van het seismisch risico op het geplande moment van oplevering. Dit sluit aan op de NPR 9998 dat stelt dat "indien de piekgrondversnelling [...] op maaiveldniveau (inclusief de bodemfactor), bepaald volgens de NPR 9998-webtool voor een herhalingstijd van 475 jaar, kleiner is dan 0,05 g of wanneer de NPR 9998-webtool geen waarden oplevert, dan behoeft geen beoordeling op aardbevingsbelastingen plaats te vinden (zeer lage seismiciteit)". De genoemde webtool is te vinden op <http://seismischekrachten.nen.nl/ers.php>. Op basis van de NPR 9998 is in gebieden met zeer lage seismiciteit dus geen noodzaak om aardbevingsbestendig te bouwen.

De minister van EZK zal als uitgangspunt de beleidsregel volgen. Dit bevordert de voorspelbaarheid van het handelen van de overheid en geeft, in het geval van deze beleidsregel, aanvragers duidelijkheid over de criteria om voor een vergoeding in aanmerking te komen en de te volgen procedure. Echter, dit doet niet af aan de bevoegdheid en plicht om in bijzondere gevallen van de beleidsregel af te wijken en over te gaan tot maatwerk. Dit is het geval indien de beleidsregel gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen (artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht). Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als met een bepaalde casus duidelijk geen rekening is gehouden bij het opstellen van de beleidsregel.

2. Vergoeding van kosten voor aardbevingsbestendige nieuwbouw

In deze paragraaf wordt nader toegelicht hoe de vergoeding voor aardbevingsbestendige nieuwbouw wordt toegekend en welke rollen en verantwoordelijkheden de betrokken partijen hebben.

2.1 Aanvraagproces

De aanvraag dient te worden gedaan door de eerste eigenaar van het gebouw die andere betrokkenen bij de bouw – zoals een architect, constructeur of aannemer – aanstuurt en vanuit die rol kan borgen dat NPR 9998 wordt toegepast. Dit laat uiteraard onverlet dat de eerste eigenaar uit praktische overwegingen een andere betrokkene kan machtigen om namens hem een aanvraag in te dienen.

Paragraaf 2.7 van deze toelichting gaat in op de situatie dat de eerste eigenaar van het gebouw nog niet bekend is.

De aanvraag wordt tenminste 8 weken gedaan voordat met de bouw wordt gestart. Dit is van belang omdat de vergoeding enkel wordt verstrekt voor het op de juiste en aantoonbare wijze toepassen van NPR 9998 bij zowel het ontwerp van het gebouw als de bouw zelf. In de tweede plaats kunnen de maatregelen ter uitvoering van NPR 9998 bij nieuwbouw in het gehele bouwproces worden geïntegreerd. Het gevolg daarvan is dat de maatregelen in veel gevallen fysiek niet meer te traceren zijn als de bouw is afgerond, bijvoorbeeld omdat de maatregelen de fundering of de inhoud van vloeren of muren betreffen. Het is van belang dat gecontroleerd kan worden dat deze maatregelen correct worden genomen en dat kan enkel als tijdig een vergoeding wordt aangevraagd.

Het gebouw waarvoor een vergoeding wordt aangevraagd dient bij oplevering aardbevingsbestendig te zijn. Dit houdt in dat een gebouw moet voldoen aan de praktijkrichtlijn NPR 9998 uitgave NPR 9998:2018+C1:2020 uitgaande van de grensstaat van "near collapse". Een nieuw te bouwen gebouw mag ook aan de hand van een eerdere versie van de NPR 9998 beoordeeld zijn, als maar aan het veiligheidsniveau van de NPR 9998:2018+C1:2020 wordt voldaan. De gehanteerde versie van de NPR bij de beoordeling door de constructeur heeft geen invloed op de hoogte van de vergoeding omdat de hoogte uitgaat van de gemiddelde meerkosten bij toepassing van de actuele versie van de NPR 9998.

De NPR 9998 kan ingewikkeld zijn om toe te passen op ontwerpen. Architecten en constructeurs moeten diverse keuzes en onderbouwde aannames maken. Zo moet bijvoorbeeld een keuze gemaakt worden over de te hanteren rekenmethode op basis van het ontwerp. Kwaliteitsborging van de berekening door de constructeur

is daarom cruciaal. Onderdeel van de kwaliteitsborging is een toets op de gemaakte berekeningen door een onafhankelijke - dus niet aan de eerste constructeur gelieerde - tweede constructeur. De tweede constructeur stelt een rapport op van zijn bevindingen en geeft een verklaring af dat het aannemelijk is dat het ontwerp voldoet aan de eisen van de NPR 9998. De rol van de tweede constructeur is beoogd dezelfde te zijn als de rol van de constructeur die NAM adviseert over het toekennen van een aanvraag onder de private nieuwbouwregeling. De tweede constructeur neemt geen verantwoordelijkheid voor het ontwerp zelf, uiteraard wel voor zijn rapport daarover.

2.2 Hoogte van de vergoeding

De beleidsregel gaat uit van gemiddelde extra kosten voor aardbevingsbestendig bouwen. De omvang van de meerkosten kan onder andere liggen aan het ontwerp van het gebouw of de gekozen bouwmethode. Met deze beleidsregel wordt zo goed als mogelijk benaderd wat de meerkosten bij verschillende projecten zijn. Echter, om de beleidsregel uitvoerbaar en overzichtelijk te houden, kan de situatie ontstaan dat niet alle mogelijke ontwerpen en bouwstijlen volledig gecompenseerd worden voor de daadwerkelijk gemaakte meerkosten.

De vergoeding is opgebouwd op de volgende wijze. In het kader van deze beleidsregel is de aardbevingsbelasting of de windbelasting maatgevend om te bepalen welke maatregelen genomen moeten worden om het gebouw veilig de mogelijke belasting te laten doorstaan. Wanneer de aardbevingsbelasting maatgevend is kan op grond van artikel 3 een aanvraag gedaan worden voor een vergoeding voor alle maatregelen en berekeningen die nodig zijn om aardbevingsbestendig te bouwen. Wanneer de windbelasting maatgevend is, worden alleen de berekeningen in de ontwerpfase van het gebouw vergoed op grond van artikel 5. Een vergoeding op grond van artikel 3 sluit een vergoeding op grond van artikel 5 dus uit. Visa versa, een vergoeding op grond van artikel 5 sluit een vergoeding op grond van artikel 3 uit. In aanvulling op de vergoeding op grond van artikel 3 of artikel 5, kan een aanvraag gedaan worden voor een vergoeding voor de kosten van de controleberekeningen op grond van artikel 6. De wijze waarop de hoogte van de vergoeding bepaald wordt, wordt hieronder nader toegelicht.

De hoogte van de vergoeding komt overeen met de vergoeding die onder de NAM-regeling gehanteerd werd. In opdracht van het ministerie van EZK wordt op dit moment een onafhankelijke studie naar de hoogte en categorie-indeling van de percentages uitgevoerd. Waar nodig zal deze beleidsregel aangepast worden aan de uitkomsten van deze studie.

2.3 Aardbevingsbelasting is maatgevend

Wanneer uit berekeningen van de constructeur blijkt dat de aardbevingsbelasting maatgevend is, kan een aanvraag op grond van de beleidsregel worden ingediend voor een vergoeding van de extra kosten om het gebouw aardbevingsbestendig te laten zijn. De beleidsregel gaat uit van een vast percentage van de bouwsom als compensatie. De hoogte van het percentage wordt bepaald door het aardbevingsrisico op het moment van oplevering op de locatie van het nieuwe gebouw en de gevolglasse van het gebouw zoals gedefinieerd in de NPR 9998. De geldende percentages zijn in de tabel in artikel 4 weergegeven. De percentages zijn gestaffeld. Dit betekent bijvoorbeeld dat de nieuwbouw met gevolglasse CC3 en een bouwsom van € 6 miljoen op een locatie met een

grondversnelling van 0,07pga een vergoeding krijgt van € 300.000 (6% over € 1 miljoen, 5% over € 4 miljoen en 4% over € 1 miljoen).

De grondslag van de vergoeding is de bouwsom van de nieuwbouw zoals is aangeleverd bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning. Mogelijk wordt aanspraak gedaan op een vergoeding op grond van deze regeling voor een gebouw waarvoor geen omgevingsvergunning is vereist. In dat geval wordt de grondslag de kosten van de nieuwbouw zoals afgesproken met de aannemer die de nieuwbouw zal bouwen. De kosten dienen dan wel aan dezelfde eisen te voldoen als wanneer er wel een omgevingsvergunning vereist zou zijn. Uit artikel 1.3, derde lid, van de Regeling Omgevingsrecht de toelichting daarop blijkt dat de aanvrager bij deze opgave van de kosten in ieder geval ook de aannemingssom – als bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken (UAV 1989) – van het uit te voeren werk vermeldt. Voor zover deze ontbreekt, verschaft de aanvrager een raming van de bouwkosten als bedoeld in het normblad NEN 2631.

De vergoeding wordt berekend per eenheid in het geval van gevolgklasse CC1a of CC1b en per constructieve eenheid in het geval van gevolgklasse CC2, CC3 of CC4. Een omschrijving van een "constructieve eenheid" komt overeen met de definitie van een pand in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen: kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is. Een omschrijving van een "eenheid" komt overeen met de definitie van verblijfsobject in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen: kleinste binnen één of meer panden gelegen en voor woon-, bedrijfsmatige, of recreatieve doeleinden geschikte eenheid van gebruik die ontsloten wordt via een eigen afsluitbare toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde verkeersruimte, onderwerp kan zijn van goederenrechtelijke rechtshandelingen en in functioneel opzicht zelfstandig is. Een voorbeeld is een rijtje rijtjeswoningen met vijf woningen. De rijtjeswoningen zijn samen één constructieve eenheid, met vijf eenheden.

2.4 Windbelasting is maatgevend

Het kan voorkomen dat uit berekeningen van de constructeur blijkt dat, gegeven het ontwerp en de piekgrondversnelling, de grootste belasting van het gebouw uit alle richtingen voortvloeit uit windbelasting. Op grond van het Bouwbesluit dienen dan maatregelen genomen te worden zodat het gebouw de windbelasting in voldoende mate op kan vangen. Aangezien de windbelasting groter is dan de aardbevingsbelasting voldoet het gebouw na het nemen van deze maatregelen bij definitie ook aan de NPR. De aanvrager hoeft dan geen extra kosten te maken om aardbevingsbestendig te bouwen. De aanvrager heeft echter wel kosten moeten maken om vast te laten stellen dat de windbelasting groter is dan de aardbevingsbelasting. Indien windbelasting maatgevend blijkt, worden de kosten van de NPR controle-berekening vergoed op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten, met een maximum van € 15.000 excl. BTW per constructieve eenheid. Op locaties met lage seismiteit (onder 0,1g) mogen volgens de NPR 9998 materiaalspecifieke detailleringsregels voor primaire en secundaire seismische elementen buiten beschouwing blijven. Op deze locaties worden daarom alleen de berekeningskosten vergoed. Op locaties boven 0,1g worden naast de berekeningen ook de detailleringskosten vergoed.

2.5 Vergoeding voor toets op berekeningen

In aanvulling op de vergoeding van maximaal €15.000 exclusief btw wanneer de windbelasting maatgevend is of de vergoeding conform de tabel in artikel 4, eerste lid, wanneer de aardbevingsbelasting maatgevend is ontvangen aanvragers een vergoeding voor de toets van een onafhankelijk tweede constructeur op de constructeursberekeningen. De kosten van de NPR controle-berekening worden vergoed op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten, met een maximum van € 4250 excl. BTW per constructieve eenheid.

2.6 Voorschriften en berekening van de vergoeding

Wanneer een aanvraag wordt ingediend voor een vergoeding, neemt de NCG namens de minister van EZK een besluit. De NCG zal dit, conform artikel 4:13 van de Algemene wet bestuursrecht als uitgangspunt binnen acht weken na de aanvraag doen. Het kan zijn dat de NCG aanvragers vraagt om meer informatie zodat de NCG tot een goed oordeel kan komen. De NCG zal aanvragers hiervoor een redelijke termijn geven. Gedurende deze termijn wordt de beslistermijn voor de NCG opgeschort.

Indien een vergoeding wordt toegekend, moeten aanvragers gedurende het verdere bouwtraject nog de zaken, genoemd in artikel 8, aanleveren.

Het kan voorkomen dat initiatiefnemers van grotere nieuwbouwprojecten met meerdere (constructieve)eenheden beroep doen op de regeling. Bijvoorbeeld wanneer een appartementencomplex met 20 woningen wordt gebouwd of wanneer een rij rijtjeshuizen en zes twee-onder-een-kapwoningen worden gebouwd. De vergoeding wordt aangevraagd per constructieve eenheid. In geval van het appartementencomplex wordt er dus één aanvraag gedaan. In het geval van de rijtjeshuizen en zes woningen in twee-onder-een-kapwoningen worden vier aanvragen ingediend; aanvragen kunnen uiteraard wel gebundeld worden.

De NCG kan op locatie de genomen maatregelen bekijken. Aanvragers dienen daarom de NCG voor de start van de bouw een planning aan te leveren bij de NCG waarin staat opgenomen wanneer de maatregelen worden genomen en de NCG op diens verzoek toegang te geven tot de bouwlocatie.

Zodra de NCG heeft vastgesteld dat aan alle voorwaarden die zijn opgenomen in de beleidsregel is voldaan, betaalt de NCG de vergoeding door de bouwsom te vermenigvuldigen met het toepasselijke percentage en gaat de NCG over tot betaling.

Het kan ook voorkomen dat niet aan alle voorwaarden van het besluit is voldaan. Bijvoorbeeld doordat niet (alle) benodigde aardbevingsbestendige maatregelen zijn getroffen. Het gebouw is dan niet aantoonbaar aardbevingsbestendig nieuwgebouwd en komt daarom niet (meer) in aanmerking voor een vergoeding.

2.7 Eerste eigenaar van de nieuwbouw is onbekend bij aanvang project

De opdrachtgever van de nieuwbouw bouwt niet altijd voor eigen gebruik zoals wonen of verhuren maar bijvoorbeeld om te verkopen. De eigenaar van het nieuw te bouwen gebouw is dan op het moment van aanvragen van de vergoeding op grond van deze beleidsregel niet altijd bekend. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een projectontwikkelaar een bouwproject uitvoert waarmee meerdere woningen worden gebouwd. In deze situatie kan de eerste eigenaar niet acht weken voor de start van de bouw een aanvraag indienen en zou daarmee te laat zijn. Dat is ongewenst. Deze beleidsregel biedt daarom de mogelijkheid dat de

projectontwikkelaar of andere partij die in dergelijk geval de bouw start, zich bij de NCG kan melden met de nodige documentatie.

Vanaf het moment dat de eerste eigenaar bekend is, kan deze een aanvraag voor vergoeding indienen, maar niet later dan zes maanden na eigendomsoverdracht van het gebouw. Informatie die de NCG al heeft ontvangen van de projectontwikkelaar, hoeft de aanvrager niet opnieuw aan te leveren.

Het is voorstelbaar dat in grotere projecten de eerste eigenaar en de projectontwikkelaar afspraken maken over het aanvragen van een vergoeding en de daaruit volgende informatieverplichtingen en voorschriften in geval van een positief besluit. Zo kan de eerste eigenaar de projectontwikkelaar bijvoorbeeld machtigen om namens hem een aanvraag te doen. Deze afspraken kunnen gemaakt worden zodra de eerste eigenaar bekend is, voor of tijdens de bouw.

Het komt voor dat binnen de constructieve eenheid zich meerdere woon- of gebruikseenheden bevinden. De vergoeding wordt berekend op het niveau van de eenheid in het geval van stallen (CC1a) of woningen (CC1b) en op het niveau van constructieve eenheid in andere gevallen. De vergoeding vindt echter plaats aan de eerste eigenaar die individueel mogelijk slechts een deel van het gebouw zal bewonen of gebruiken. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een appartementencomplex van 20 woningen (of in terminologie van deze regeling: eenheden). De NCG zal in dat geval het aandeel van het totale bewoonde of gebruikte vloeroppervlak van het gebouw vermenigvuldigen met de totale compensatie voor de constructieve eenheid om te bepalen hoeveel compensatie iedere individuele bewoner of gebruiker uitbetaald krijgt.

3. Evaluatie van de regeling

De NPR 9998 en de dreigingskaarten in de NPR-webtool worden regelmatig bijgewerkt aan de hand van de nieuwste inzichten. Deze aanpassingen van de NPR 9998 kunnen gevolgen hebben voor de maatregelen die genomen dienen te worden bij nieuwe gebouwen. Wanneer dat het geval is, moet ook deze beleidsregel worden gezien zodat de eisen en vergoeding in lijn blijft met de meest recente versie van de NPR. Eventuele aanpassingen van het Bouwbesluit worden dan ook meegenomen bij het bepalen van de gemiddelde meerkosten van aardbevingsbestendig bouwen. Ook de vergoeding voor de berekeningen van de constructeur wanneer de windbelasting maatgevend is en de vergoeding voor de kosten die gemaakt worden door de aanvrager voor de tweede constructeur worden bekeken of deze nog in verhouding staan tot de benodigde werkzaamheden.

Uiteraard zal bij aanpassing van deze beleidsregel rekening worden gehouden met projecten die al wel in de ontwerpfase zitten waarbij de inmiddels achterhaalde NPR wordt toegepast, maar nog niet gereed zijn om een aanvraag in te dienen. Van belang is dat deze projecten doorgang kunnen vinden zonder met nieuwe regels voor de vergoeding te worden geconfronteerd. Door de afbouw van de gaswinning en daarmee seismische dreiging zullen, in het steeds kleinere gebied waarin op grond van NPR 9998 nog steeds aardbevingsbestendig gebouwd moet worden, gebouwen toekunnen met steeds minder maatregelen en daarom zullen de kosten ook minder zijn. Na verloop van tijd, wanneer er geen of nauwelijks meer beroep gedaan wordt op de regeling of wanneer de omvang van de compensatie niet meer in verhouding staat tot de uitvoeringskosten van deze regeling, zal deze regeling beëindigd worden.

4. Staatssteun en technische voorschriften

Zowel burgers als ondernemingen kunnen een vergoeding ontvangen in het kader van deze beleidsregel. Daar waar staatsmiddelen ten goede komen aan bepaalde ondernemingen en deze ondernemingen verkrijgen daarmee een selectief, niet-marktconform voordeel, kan er sprake zijn van staatssteun, mits dit voordeel de mededinging in de interne markt vervalst of dreigt te vervalsen, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt. Uit jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie volgt dat vergoedingen door de overheid, voor zover deze hun basis vinden in een rechtsplicht van de overheid, geen staatssteun zijn omdat er geen sprake is van een selectief voordeel.

Op de Staat rust de plicht om jegens de bewoners en ondernemers in het aardbevingsgebied de maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem mogen worden verwacht om het risico van schending van het EVRM (bescherming recht op leven, bescherming tegen onmenselijke behandeling, bescherming tegen inbreuk op woongenot) te vermijden (zie de uitspraak van de Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1278).

Dit is ook vastgelegd in artikel 52g, derde lid van de Mijnbouwwet. Daarmee is de Staat gehouden om zelf maatregelen te nemen. Zou zij dat niet doen, dan handelt de Staat onrechtmatig en kan zij door de rechter worden veroordeeld tot schadevergoeding, hetzij in de vorm van geld, hetzij in andere vorm (bijvoorbeeld het nemen van feitelijke maatregelen).

Een belangrijke maatregel van de Staat in dit kader is de versterking van bestaande gebouwen. Voor nieuw te bouwen gebouwen in het aardbevingsgebied geldt het deze beleidsregel als de invulling van de zorgplicht van de ministers van EZK en BZK op basis van artikel 52g van de Mijnbouwwet.

De Staat vervangt met deze beleidsregel de NAM-regeling. In andere gevallen dan het Groningenveld ligt de zorgplicht voor veiligheidsmaatregelen echter nog steeds bij de exploitant. Dit gegeven zorgt er voor dat NAM een selectief voordeel kan hebben bij deze beleidsregel. Bovendien is de NAM als (laatste) exploitant van het Groningenveld volgens het civiele recht aansprakelijk voor schade die ontstaat door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van het Groningenveld (artikel 6:177, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van het Burgerlijk Wetboek). Ook kan NAM aansprakelijk zijn voor het nemen van afdoende preventieve maatregelen. Ook dit rechtvaardigt dat NAM moet blijven betalen. Er is enkel geen staatssteun als zij alle kosten voor aardbevingsbestendige nieuwbouw en de uitvoering van deze regeling blijft betalen. Dit zal het geval zijn op basis van een hiertoe tussen NAM en de Staat te sluiten overeenkomst.

Uit bovenstaande volgt dat deze regeling niet kwalificeert niet als staatssteun.

Deze beleidsregel is gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen ter voldoening aan artikel 5, eerste lid, van richtlijn 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (codificatie) (PbEU 2015, L 241). Het gaat hier om technische specificaties of andere eisen die verbonden zijn met fiscale of financiële maatregelen. Hiervoor geldt op grond van artikel 7, vierde lid, van de richtlijn 2015/1335 geen standstill-termijn.

5. Uitvoering

De beleidsregel is opgesteld in nauw overleg met de NCG waarbij veel aandacht is uitgegaan naar de praktische implicaties voor de aanvragers en uitvoering door de NCG. Er worden op voorhand geen problemen met de uitvoering verwacht.

6. Regeldruk

Aanvragers dienen informatie aan te leveren bij de aanvraag en bij uitvoering van de voorschriften in het besluit. Het is aannemelijk dat van aanvragers de grootste inzet van tijd en middelen gevraagd wordt voor het rapport van de constructeur en de toetsing van de tweede constructeur. Daarnaast moeten aanvragers ook aanvullende informatie verzamelen en aan de NCG ter beschikking stellen. De vergoeding op grond van deze regeling voorziet in een vergoeding van de gemiddelde meerkosten van aardbevingsbestendig bouwen, waaronder deze posten ook worden inbegrepen. De regeldrukkosten bevatten daarmee slechts het doen van een aanvraag.

Op grond van het handboek meting regeldruk 2018, en uitgaand van een matig complexe regeling is bepaald dat een burger die een aanvraag doet circa 20 minuten nodig heeft voor de aanvraag en 18 minuten voor uitvoering van de voorschriften bij het besluit. De regeldruk bij een burger per aanvraag zijn daarmee 38 min x uurtarief van €15 = ca €10.

Op grond van het handboek meting regeldruk 2018, en uitgaand van een matig complexe regeling is bepaald dat een bedrijf die een aanvraag doet circa 39 minuten nodig heeft voor de aanvraag en 30 minuten voor uitvoering van de voorschriften bij het besluit. De regeldruk bij een bedrijf zijn daarmee per aanvraag 69 min x uurtarief van €54 = ca €62.

Het aantal aanvragen en de verhouding tussen burgers en bedrijven is op dit moment onbekend. Er kan daarom geen inschatting gemaakt worden van de totale regeldruk van deze beleidsregel.

De bovenstaande berekeningen gaan uit van de gemiddelde tijd die het kost om aan de verplichtingen te voldoen die meekomen met een beroep op deze regeling. Dit kan natuurlijk ook betekenen dat sommige aanvragers meer tijd kwijt zijn of dat het als nuttig ervaren wordt om meer tijd te investeren in de aanvraag, bijvoorbeeld door te overleggen met de NCG over de aanvraag.

7. Consultatie

Van 26 mei tot en met 9 juni 2020 is de concept beleidsregel via www.internetconsultatie.nl openbaar geconsulteerd. De reacties zijn meegenomen in de definitieve versie van deze beleidsregel. Veel reacties vroegen om verduidelijking van de rol en positie van de tweede constructeur. Naar aanleiding van deze reacties zijn de eisen aan de rapportage van de tweede constructeur nader gedefinieerd. Feitelijk heeft de tweede constructeur dezelfde rol als de rol van de toetsende constructeur in de private nieuwbouwregeling van NAM. Dit is geëxpliciteerd.

Daarnaast waren er diverse verduidelijkende vragen over hoe de regeling in de praktijk zal werken. Hiervoor wordt verwezen naar de website van de NCG die op

overzichtelijke wijze het proces van de aanvraag en de verdere afhandeling weergeeft zodra deze beleidsregel in werking treedt. Ook zal op de website zo spoedig mogelijk na inwerkingtreding van deze beleidsregel templates beschikbaar komen voor bijvoorbeeld verklaringen.

Een aantal opmerkingen verwijzen naar de verschillen met de NAM-regeling, zoals het gebruik van depots bij de uitbetaling. Begrijpelijkwijze wordt er door partijen gezocht naar continuïteit van de processen voor het aanvragen en voldoen aan de eisen om in aanmerking te komen voor een vergoeding voor aardbevingsbestendige nieuwbouw. Dit is ook het uitgangspunt geweest van deze beleidsregel. De overheid is echter aan onder andere de bepalingen van de Algemene Wet Bestuursrecht gebonden waardoor sommige aspecten van de NAM-regeling niet zonder meer overgenomen konden worden. Denk hierbij aan het toepassen van depots in de uitbetaling, maar ook aan de flexibiliteit die NAM had om af te wijken van haar eigen regels in voorkomende gevallen. Deze suggesties vanuit de consultatiereactie zijn daarom niet overgenomen.

Tenslotte zijn naar aanleiding van de consultatiereacties nog diverse verduidelijkingen doorgevoerd in de beleidsregel, bijvoorbeeld door de term constructieve eenheid beter te omschrijven.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

10.2.e

TER ADVISERING

10.2.e

Aan de Minister

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

23 juni 2020

Kenmerk

PDGB / 20175699

Bhm

20177628

Bijlage(n)

1

nota

Invoering update NPR

Parafenroute

SG

10.2.e

GB, directeur

10.2.e

GB, MT-lid

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

Door NEN wordt gewerkt aan een herziening van de NPR. Deze herziening komt in twee stappen gereed. In eerste instantie volgt op 1 augustus 2020 een update van de webtool met de bijbehorende tijdvakken en de module voor het uit-het-vlak-bezwijken. Na een paar weken implementatietijd kan deze update vanaf 1 september gebruikt worden bij de beoordelingen.

Op 1 januari 2021 zal de volledige herziening van de update gereed zijn (NPR2020).

Advies

1. Het advies is om per 1 augustus de update van de webtool en die voor de module voor het uit-het-vlak-bezwijken te implementeren en per 1 september deze updates daadwerkelijk te laten toe passen bij beoordelingen van gebouwen in Groningen.
2. Voor de toepassing van de webtool wordt u geadviseerd te besluiten dat tijdvak 6 (gaswinningsniveau vanaf 2023) gebruikt moet worden.

Kernpunten

- NEN is bezig met de herziening van de NPR.
- Omdat update van de inzichten van het uit-het-vlak-bezwijken en de webtool een belangrijke impact hebben, is eind vorig jaar hiervoor de deadline van 1 juli 2020 afgesproken.
- Voor de volledige herziening van de NPR is 1 januari 2021 afgesproken.
- Bij de webtool worden ook nieuwe tijdvakken gevoegd (zie toelichting)
- De berekeningen hiervoor vragen meer tijd en daarom zijn de tijdvakken op 30 juli gereed.
- Dat betekent dat per 1 augustus de NPR geïmplementeerd kan worden.
- Daarna heeft de NCG nog enkele weken nodig om ervoor te zorgen dat de webtool daadwerkelijk kan worden toegepast door de bureaus bij de beoordelingen.

Ontvangen BBR

PRIMA

Module 7: webtool Seismische Krachten

Module 7: webtool Seismische Krachten		juni																															juli																															augustus																																	
Actor	Deelstaak	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16																											
		di	wo	do	vr	za	zo	ma	di	wo	do	vr	za	zo	ma	di	wo	do	vr	za	zo	ma	di	wo	do	vr	za	zo	ma	di	wo	do	vr	za	zo	ma	di	wo	do	vr	za	zo	ma	di	wo	do	vr	za	zo	ma	di	wo	do	vr	za	zo																																									
Externe besluiten / informatie																																																																																																	
GTS / EZK	2020/02/01 Deliver scenario's [100%]																																																																																																
NAM	data over drukverdeling in het veld: activity-rates and b-values																																																																																																
EZK	2020/02/15 (or sooner) Clearance for NAM to provide data for envelope [100%]																																																																																																
(o.a. SodM)	Advies (geeft richting aan keuze van operationele strategie)																																																																																																
EZK	Provide 'ontwerp'-keuze voor operationele strategie [1 mei 100%]																																																																																																
EZK	Choose 1) operational strategies, 2) tijdvakken, 3) winter scenario [1 mei 100%]																																																																																																
EZK	2020/10/01 (uiterlijk) 'Vaststellingsbesluit' [19 juni]																																																																																																
Webtool (zonder tijdsignalen)																																																																																																	
KNMI	Hazardberekening V6-M7 O52 (t4,5,6 ca. tien dagen per t-vak)																																																																																																
NAM	Hazardberekening V6-M7 (t4,5,6)																																																																																																
KNMI	Envelope																																																																																																
Arup	Envelope / 'omhullende' en parametrisatie																																																																																																
Deltares/TG2	LPI-sh bepalen																																																																																																
TG6/ TNO	Review Omhullende																																																																																																
Arup	Implementatie update V6-M7																																																																																																
WG	Review en goedkeuring update webtool (t4)																																																																																																
NEN	Update webtool: live																																																																																																
Deltares	Clustral analysis: similarity																																																																																																
TG6	Review analysis by Deltares																																																																																																
WG	Decide whether spectra are 'adequately similar in shape to the current ones'.																																																																																																
Invvoegen tijdsignalen																																																																																																	
Arup	If: spectra are 'adequately similar in shape to the current ones'																																																																																																
Arup	Re-use old signals, scaling																																																																																																
Arup	Process signals into webtool																																																																																																
	If: spectra are NOT 'adequately similar in shape to the current ones'																																																																																																
NEN	Give instructions to Arup to go ahead with time signals																																																																																																
Arup	Generate time signals and processing of time signals into Webtool (t4,5,6)																																																																																																
TG	Review																																																																																																
WG	Review en goedkeuring																																																																																																
Arup	Update webtool new time signals																																																																																																

TER INFORMATIE 10.2.e

Aan de Minister

Project DG Groningen
Bovengronds

Auteur

10.2.e

Datum

7 juli 2020

Kenmerk

PDGB / 20188241

Bhm 20188254

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Advies SODM NPR en HRA

Parafenroute

SG

10.2.e

Directeur GBG

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

SODM heeft een advies over HRA en NPR gepubliceerd. Dit onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de herbeoordeling batch 1.581 en liep parallel aan het advies van het ACVG. Het advies van de ACVG en de appreciatie daarop heeft u eerder al ontvangen. Het advies van SodM is ter informatie als bijlage bijgevoegd.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

- Het advies van het SODM speelt waarschijnlijk geen/of een beperkte rol bij het bestuurlijk overleg van woensdag.
- SODM geeft aan dat nieuwe inzichten moeten worden gebruikt en dat de roep om compensatie terecht is maar los moet worden gezien van veiligheid.
- Deze standpunten van het SODM waren bij de lokale bestuurders al bekend.

Essentie van het advies

- SodM heeft met name ook gekeken in hoeverre de norm van 10-5 (Meijdamnorm) geborgd wordt bij de NPR.
- SodM constateert dat bij de NPR die borging gebaseerd is op een kalibratie uit 2015 en daarmee nog gebaseerd is op oude inzichten.
- SodM doet dan ook de aanbeveling deze kalibratie opnieuw te doen naar de nieuwste inzichten.
- SodM beveelt sowieso aan om steeds nieuwe inzichten toe te passen (zie ook de brief van 29 mei jl.)
- Om ongelijkheid te voorkomen adviseert SodM binnen clusters met dezelfde versie van de NPR te werken.
- Wat de HRA betreft verwacht SodM bij nieuwere versies geen verdere impact meer op de scope en prioritering van de versterkingsopgave.
- SodM adviseert daarom de HRA geen rol meer te geven bij de uitvoering van de versterkingsoperatie.

Ontvangen BBR

104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115

**Project DG Groningen
Bovengronds**

- SodM constateert dat er bij de versterkingsadviezen veelal sprake is van conservatieve aannames, waardoor versterkingsmaatregelen worden geadviseerd die voor de veiligheid niet noodzakelijk zijn.
- In dat licht adviseert SodM voor consistentie te zorgen bij de opnames.

Kenmerk
PDGB / 20188241

[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

TER INFORMATIE

10.2.e

Aan de Minister

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Auteur
10.2.e

Datum
4 augustus 2020

Kenmerk
WJZ / 20205188

Bhm
20211474

nota

Uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak van 15 juli 2020
in de beroepsprocedure over het vaststellingsbesluit
Groningen gasveld 2019-2020

Parafenroute

pSG

10.2.e

WJZ, directeur

10.2.e

BBR-paraaf

10.2.e

Aanleiding

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak van 15 juli 2020 in de beroepsprocedure over het vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2019-2020 alle beroepen ongegrond verklaard.

Dat betekent in de eerste plaats dat dit vaststellingsbesluit in stand blijft en dat de gaswinning voor dit gasjaar ongewijzigd kan blijven. De uitspraak betekent daarnaast ook dat in het ontwerp-vaststellingsbesluit voor het gasjaar 2020-2021 niets hoeft te wijzigen, althans niet op basis van de uitspraak. De uitspraak is juist een ondersteuning van de in dat ontwerpbesluit opgenomen beleidsuitgangspunten.

DANK

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

In de beroepsprocedure waren de veiligheidsrisico's, de versterkingsoperatie, het winningsniveau en de schade-afhandeling de belangrijkste discussiepunten. De Afdeling bestuursrechtspraak geeft op al deze punten een positief oordeel;

Veiligheidsrisico's

- De HRA (Hazard and Risk Assessment) mag volgens de Afdeling worden gebruikt om vast te stellen hoeveel gebouwen niet aan de veiligheidsnorm voldoen (volgens de HRA: 429).
- In beroep is aangevoerd dat woningen die volgens de HRA veilig zouden zijn op basis van de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR 2018) toch versterkt zouden moeten worden en dat de HRA daarom niet zou deugen. Op basis van een advies van het Adviescollege Veiligheid Groningen van 7 april 2020 vindt de Afdeling het aannemelijk dat het verschil tussen de HRA en de beoordeling op grond van de NPR met name wordt veroorzaakt door een overschatting van de veiligheidsrisico's bij de toepassing van de NPR en niet door een onderschatting van de veiligheidsrisico's door toepassing van de HRA.

Ontvangen BBR

Versterking

Kenmerk
WJZ / 20205188

- De Afdeling constateert dat versterkingsoperatie nog niet verloopt zoals gewenst, maar dat wel stappen worden gezet en er aandacht is voor verbetering. Daarnaast is volgens de Afdeling van groot belang dat de gaswinning versneld wordt afgebouwd, waardoor in beginsel de gaswinning in 2022 kan worden beëindigd. Als gevolg daarvan zullen steeds meer gebouwen zonder versterkingsmaatregelen aan de veiligheidsnorm voldoen.
- Gelet op deze omstandigheden is de Afdeling van oordeel dat er weliswaar nog problemen zijn met de versterkingsoperatie, maar dat die problemen niet van dien aard zijn dat deze aan het nemen van het bestreden besluit in de weg staan.

Winningsniveau

- Het winningsniveau (11,8 miljard Nm³ in een gemiddeld jaar) is volgens de Afdeling op de juiste wijze vastgesteld, aangezien er in redelijkheid geen extra reductiemaatregelen mogelijk waren.

Schade-afhandeling

- De Afdeling constateert dat maatregelen zijn genomen om het tempo van de schadeafhandeling verder te versnellen en dat de schadeafhandeling daadwerkelijk is verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. Verder constateert de Afdeling dat de schadeafhandeling de blijvende aandacht heeft.
- Gelet hierop ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat vanwege de schade aan gebouwen sprake is van een zodanige maatschappelijke ontwrichting dat die aan het nemen van het bestreden besluit in de weg staat. Daarbij neemt de Afdeling ook in aanmerking dat voor de schadeafhandeling op zichzelf toereikende procedures bestaan met voldoende rechtsbescherming.

Eindconclusie

- Voor wat betreft de *eindafweging* ten aanzien van het besluit wijst de Afdeling erop dat bij de afweging van alle belangen in redelijkheid doorslaggevend belang kon worden gehecht aan het feit dat de gaswinning versneld wordt afgebouwd naar nul.
- De Afdeling constateert dat er een reële verwachting is op beëindiging van de gaswinning in 2022, maar laat in haar uitspraak ruimte voor het nemen van een vaststellingsbesluit na 2022 met een beperkt winningsvolume bij eventuele tegenvallers.

Vervolg

- In september 2020 wordt het vaststellingsbesluit genomen voor het komende gasjaar (2020-2021). Aangezien daarin een vergelijkbare afweging wordt gemaakt, met een nog lager winningsniveau, kan met vertrouwen een - te verwachten - nieuwe beroepsprocedure tegemoet worden gezien.
- Daarbij is ook van belang dat steeds minder organisaties en individuele burgers beroep instellen. De provincie en gemeenten namen deze keer al niet meer deel aan de beroepsprocedure en een partij als het Gasberaad

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Groningen heeft na de uitspraak aangegeven geen heil meer te zien in
deelname aan een volgende beroepsprocedure.

Kenmerk
WJZ / 20205188